

Onsdag den 22. december 2021 (D)

1

41. møde

Onsdag den 22. december 2021 kl. 9.00

Dagsorden

1) 3. behandling, 1. del, af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2022.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 05.10.2021. 1. behandling 07.10.2021. Betænkning 28.10.2021. 2. behandling 11.11.2021. Tillægsbetænkning 09.12.2021).

Kl. 09:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

Fra medlem af Folketinget Signe Munk (SF), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 1. januar 2022 atter kan give møde i Tinget.

Karsten Filsøs (SF) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Fra medlem af Folketinget Bjørn Brandenborg (S), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 2. januar 2022 atter kan give møde i Tinget.

Alexander Grandts (S) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget, som stedfortræder for Bjørn Brandenborg (S), ophører fra nævnte dato at regne.

Da Alexander Grandt (S) imidlertid er 2. stedfortræder for Socialdemokratiet i Fyns Storkreds, er han nu bedst berettiget til at fortsætte som midlertidigt medlem i anledning af den orlov, der den 14. oktober 2021 er meddelt Tanja Larsson (S), hvilket han har erklæret sig villig til.

Dette skyldes, at 1. og 2. stedfortræder i Sjællands Storkreds ikke har ønsket at indtræde, at 3. stedfortræder i Sjællands Storkreds allerede er indtrådt i Mette Gjerskovs orlov, og at 1. stedfortræder for Fyns Storkreds ikke har ønsket at indtræde.

Herefter ophører fra den 2. januar 2021 at regne Kim Aas' (S) hverv som midlertidigt medlem i anledning af Tanja Larssons (S) orlov.

I dag er der følgende anmeldelser:

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Lovforslag nr. L 104 (Forslag til lov om ændring af barselsloven. (Indførelse af øremærket orlov, lighedeling af retten til barselsdagpenge og ret til overdragelse af barselsdagpenge til sociale forældre og nærtstående familiemedlemmer m.v.)).

Skatteministeren (Morten Bødskov):

Lovforslag nr. L 105 (Forslag til lov om ændring af personskatte-loven. (Nedsættelse af bundskatten som følge af kommunale skattestigninger)) og

Lovforslag nr. L 106 (Forslag til lov om ændring af momsloven (Ændring af reglerne om forfattervirksomhed og kunstnerisk aktivitet, brugtmoms, momsgodtgørelse og -fritagelse for diplomater og justering af reglerne om undervisning og turistsalg m.v.)).

Mona Juul (KF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 61 (Forslag til folketingsbeslutning om at mindske svindel og vildledning af forbrugere ved leverandørskifte hos elselskaber).

Kristian Pihl Lorentzen (V) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 62 (Forslag til folketingsbeslutning om en forenkling af skiltingsreglerne).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling, 1. del, af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 2022.

Af finansministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 05.10.2021. 1. behandling 07.10.2021. Betænkning 28.10.2021. 2. behandling 11.11.2021. Tillægsbetænkning 09.12.2021).

Kl. 09:02

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg skal gøre opmærksom på, at både ændringsforslag og forslag kan kommenteres, og at det også vil være tilladt at kommentere lovforslaget om udgiftsloft i forhold til L 2.

Finansministeren har meddelt mig, at han ønsker at trække ændringsforslag nr. 49, 113, 124, 130, 131, 223, 230, 232, 233, 241, 245, 267, 268, 351, 435, 610-612 og 615 tilbage. Og Venstre har

meddelt mig, at de ønsker at trække ændringsforslag nr. 64 tilbage. Er der nogen, der ønsker at optage disse ændringsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslagene bortfaldet.

Hermed er forhandlingen åbnet. Først er det hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 09:03

(Ordfører)

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. For to et halvt år siden satte danskerne en ny kurs. Valget i 2019 var et klimavalg. De unge gik forrest og krævede grøn handling. Det budskab blev hørt. Den socialdemokratiske regering blev dannet på verdens formentlig mest ambitiøse og grønne klimavision: 70 pct. CO₂-reduktion i 2030. Nu efter to et halvt års intensivt arbejde, forhandlinger og armlægninger har vi 8 år før deadline med over 50 aftaler med hinanden bragt os mere end halvvejs til det mål. Jeg vil gerne sige tak til de partier, der har løftet den opgave sammen med regeringen.

Med tempoet og ambitionerne i den grønne omstilling har vi bevæget os væk fra Venstres grønne realisme, et begreb, der i sidste regeringsperiode helt konkret dækkede over, at Venstregeringen aflyste grønne målsætninger, og som dækkede over reelle sorte tilbageskridt i forhold til eksempelvis udfasning af kul og drivhusgasreduktioner. Vi har bevæget os væk fra en situation, hvor den tidligere Venstregering lavede en smal landbrugsaftale, hvor man ikke tog fat om kvælstofudfordringen. Vi har bevæget os væk fra en situation, hvor Danmark under Venstregeringen på COP21-mødet i Paris blev udnævnt til dagens fossil, en pris, der gives til det land, der i det døgn havde gjort sig mest negativt bemærket.

I stedet for sorte tilbageskridt tager vi nu hastige grønne skridt imod indfrielsen af verdens mest ambitiøse klimamålsætning. I stedet for små aftaler, hvor kvælstofregningen udsættes, indgår vi brede forlig om en ambitiøs grøn omstilling af landbruget. I stedet for årets fossil blev Danmark på det seneste COP26-møde i Glasgow kåret til verdens grønneste nation. På to et halvt år har vi gjort op med det massive grønne svigt, Venstre gjorde sig skyldig i, da Venstre var i regering.

Siden vi vedtog vores klimamål, har vi igen og igen lavet brede aftaler, der får os tættere på målet. Jeg skal ikke gennemgå alle aftalerne her. Men lad mig blot fremhæve, at vi samlet har prioriteret mere end 85 mia. kr. til klimaet siden folketingsvalget. Den kurs fortsætter finansloven. Vi investerer 2,5 mia. kr. i ny teknologi, der skal reducere vores CO₂-udledning. Vi bygger yderligere 2 GW havvindmøller frem mod 2030, en fordobling af Danmarks nuværende havkapacitet. Vi bygger nye havvindmøller nok til at dække ca. 2 millioner danske husstandes elforbrug. Tak til SF, tak til De Radikale, til Enhedslisten, til Alternativet og til Kristendemokraterne for at bidrage til en grøn finanslov.

Finansloven for 2022 er blevet kaldt kedelig. Jeg synes egentlig, at ansvarlig er et bedre og mere rammende ord. Beskæftigelsen er rekordhøj. Arbejdsløsheden er den laveste i 12 år. Vi står til den højeste vækst i 15 år. Dansk økonomi er tilbage på det udviklingsspor, som man havde før krisen. Vi får med andre ord ikke det varige velstandstab, som Danmark måtte indkassere efter finanskrisen. Der er ikke mange lande i EU eller i verden for den sags skyld, der kan fremvise en bedre økonomisk udvikling end Danmark. Det kan selvfølgelig også aflæses på de offentlige finanser. Danmark er kommet ud af 2021 med et marginalt offentligt underskud, i øvrigt et underskud, der med længder er det mindste i EU. Vi er kommet ud med et gælds niveau, der nærmer sig niveauet før krisen, og en voksende offentlig nettoformue, som i øvrigt har kurs mod et rekordhøjt niveau. Det er ikke mindst et resultat af, at regeringen sammen med skiftende partier har ført en klog og ansvarlig krisepolitik, der

bidrager til, at der i dag er næsten 100.000 flere danskere i arbejde end før coronakrisen.

Jeg må sige, at jeg priser mig lykkelig over, at vi ikke lyttede til de borgerlige politikere, der påstod, at regeringen ville gældssætte Danmark ud over afgrundens rand, eller – deres anden yndlingsfrase – at vi ville føre Danmark tilbage til hr. Anker Jørgensens tid. Jeg priser mig lykkelig over, at vi i stedet valgte at investere os ud af krisen.

Kl. 09:07

Når dansk økonomi buldrer af sted, bliver den finanspolitiske opgave selvfølgelig en anden. Derfor har vi indgået en stram og en ansvarlig finanslov, hvor vi løfter foden fra speederen og flytter den over på bremsen. Med udfasningen af håndværkerfradraget og udskyldelsen af en række ikkeakutte renoveringsopgaver i den almene sektor tager vi tempoet ud af de dele af økonomien, hvor tempoet i dag er meget højt. Sammen med udløbet af en række ekstraordinære coronatiltag leverer det den markante finanspolitiske opstramning, som er nødvendig, og som også er i årets finanslov.

Der er stadig virksomheder og brancher, som har det svært, og som til stadighed vil få det sværere i en vinter, hvor vi har været nødt til at genintroducere restriktioner for at begrænse smittespredningen. Det skal vi selvfølgelig tage hånd om, og det har vi også gjort både med kompensationspakker og hjælpepakker. Men det er vigtigt at slå fast, at vi står med et stærkt udgangspunkt for at klare os igennem en vinter, som bliver hård. Vaccinetilslutningen i Danmark er høj, økonomien er stærk, og de offentlige finanser er fortsat solide.

Med en ansvarlig finanslov har vi også fundet plads til vigtige velfærdsforbedringer. Vi fortsætter genopretningen af vores velfærd med gode aftaler med både kommuner og regioner, hvor vi styrker økonomien. Vi forbedrer vilkårene for børn og unge med investeringer i folkeskolen, investeringer i pædagoguddannelsen, investeringer i læreruddannelsen og ved at styrke fritidspædagogikken både i klubber og i sfo'er. Vi indfører gratis tandpleje til unge imellem 18 og 21 år, og vi sikrer midler til en værdig ældrepleje. Og så afsætter vi 1 mia. kr. til sundhedsvæsenet. Det er en midlertidig coronavinterpakke, der skal få sygehusene igennem en presset vinter. Det er fornuftige tiltag, der styrker forskellige dele af vores fællesskab, men som holdes inden for en ansvarlig ramme, så vi undgår og modvirker en overophedning af økonomien.

Vi har valgt at gribe coronakrisen an på en helt anden måde end finanskrisen. Det ser vi resultaterne af nu. Til gengæld er det, som om de borgerlige partier stadig sidder fast i tiden 10 år tilbage. Dengang tørrede Venstre regningen for både krisen og de store skattelettelser til de rigeste af på dem, der havde haft de hårdeste arbejdsliv, da man kraftigt forringede efterlønnen. Nu er de borgerlige partier der så igen. Venstre og Konservative vil tage pension fra Arne og 22.000 danskere, de danskere, der har haft de længste og hårdeste arbejdsliv. I stedet vil man give topskattelettelser til dem, der i forvejen har mest.

I et år, hvor der ellers er indgået mange brede forlig i Folketinget, synes jeg, at det er et af eksemplerne på, at der stadig er betydelige forskelle i dansk politik. Jeg synes, at Konservatives formand, hr. Søren Pape Poulsen, indkapslede det rigtig fint, da han påstod, at lige præcis de faglærte og ufaglærte, der startede på arbejdsmarkedet som teenagere, og som har bidraget til det her samfund, bygget det her samfund op i mere end 30 år, trækker sig for andre folks penge. Den bemærkning er for mig den kraftigste understregning af, at det var nødvendigt og er nødvendigt, at Arnepensionen er en rettighed. Det er grundlæggende et spørgsmål om værdighed, som jeg ser det. Man skal ikke bøje hovedet eller underkaste sig skøn, når man efter 40 år har ydet sit bidrag til at bygge det her samfund op.

I mere end hundrede år og siden Steinckes tid har Socialdemokratiet kæmpet for rettigheder frem for almisser. Vi ønsker os ikke tilbage til et hattedamesamfund med almisser, hvor dem med de

hårdeste job og de længste arbejdsliv må stå med hatten i hånden og give køb på deres selvstændighedsfølelse, hvis de ikke kan klare hele vejen til folkepensionsalderen. Derfor er jeg også stolt af, at vi for 1 år og 1 dag siden sad her i Folketinget og fik vedtaget Arne-pensionen. Nu er det så opgaven at forsvare Arne-pensionen mod de borgerlige angreb, som desværre bliver sat ind.

Dansk økonomi står overordnet stærkt. Vi skal fortsat holde et ambitiøst og højt tempo i den grønne omstilling. Vi skal investere i vores velfærdssamfund. Vi skal håndtere coronasituationen. Vi skal sikre, at virksomhederne og økonomien har adgang til den arbejdskraft, som er fuldstændig afgørende for at fastholde et stabilt opsving. Det hele skal foregå inden for en ansvarlig ramme, så vi undgår overophedning.

Der er mange opgaver at tage fat på for Folketinget, når vi kommer tilbage fra juleferien. Jeg ser frem til samarbejdet i Folketinget om de afgørende opgaver for Danmark i det kommende år. Tak for ordet og glædelig jul.

Kl. 09:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ja, det varer lidt, inden vi holder juleaften, vil jeg bare sige. Det bliver en lidt lang dag, tror jeg.

Nu er der 45 minutter til korte bemærkninger. Først er det hr. Troels Lund Poulsen, Venstre.

Kl. 09:12

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Tak for talen, og også tak fra mig for samarbejdet med Socialdemokratiet her i 2021. Jeg må hellere huske at få det sagt her fra starten af, så jeg husker at kvittere for det, men jeg har nu også planlagt at sige lidt om det i min tale.

Jeg kan forstå, at alt er godt. Der er nærmest ingen problemer overhovedet. Der er vel trods alt den udfordring, at manglen på arbejdskraft kan gøre, at det økonomiske opsving kommer til at fade ud tidligere, end man ellers kunne have håbet. Vi har nu i 3 måneder siddet og, kan man sige, ikke rigtig foretaget os andet end at være til et par møder i Finansministeriet – og forhandlingerne har ikke flyttet sig ud af stedet.

Derfor vil jeg sådan set høre den socialdemokratiske ordfører, om det ikke er en ambition, at der skal laves en politisk aftale hurtigst muligt, og i den forbindelse, om Socialdemokratiet kan sige i dag her i Folketingssalen, om de, hvis man skal se på at hæve f.eks. topskattegrænsen en smule, så man kan få et større arbejdsudbud, vil sige nej til det. Er det en rød linje for Socialdemokratiet?

Kl. 09:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:14

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er glad for, at hr. Troels Lund Poulsen indleder sit spørgsmål med at konstatere, at alt er godt. Det må jeg jo tage som en ros af regeringen. Jeg synes også, at det, når man kigger på økonomien samlet set, er ganske fornuftigt. Vi er tilfredse med den måde, vi har fået bragt Danmark ud af coronakrisen på; tallene taler deres tydelige sprog. Men det er klart, at der altid er opgaver, der skal løses, og en af de opgaver er behovet for at tilvejebringe mere arbejdskraft, altså styrke den strukturelle beskæftigelse.

Det er også derfor, regeringen har lagt et udspil frem, et reformprogram for de næste 10 års reformer af Danmark: »Danmark kan mere I«. Der har vi forslag, som samlet set skal styrke den strukturelle beskæftigelse med 10.000 personer. Det er så vel at mærke 10.000 personer, som bliver lagt oven i den ganske betydelige udvidelse af arbejdsstyrken, som vi står over for. Det er afgørende, hvis

vi skal have et stabilt opsving, at vi sikrer det, og derfor er det også vigtigt, at vi fastholder fokus på de vigtige forhandlinger.

Kl. 09:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Troels Lund Poulsen, værsgo.

Kl. 09:15

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg ved ikke, om der er allerede her så tidligt på morgenen er noget galt med akustikken i Folketingssalen, eller om det er hr. Christian Rabjerg Madsens ører, der er noget galt med – begge dele er jo sådan set alvorligt nok. Punkt 1: Jeg sagde ikke, at alt gik godt; jeg spurgte, om der slet ikke var nogen problemer. Det fik jeg så ikke noget svar på. Punkt 2: Arbejdsstyrken bliver udvidet. Der synes jeg, at hr. Christian Rabjerg Madsen skylder at sige til Folketinget, at grunden til, at arbejdsstyrken bliver udvidet, er de reformaftaler, der er lavet med skiftende regeringer, hvor Socialdemokratiet sådan set både har været imod efterlønsaftalen og for den sags skyld også dagpengeaftalen.

Men hvad er det så helt præcis, Socialdemokratiet så går til forhandlinger om? Jeg *har* set det udspil, som man vel efterhånden kan kalde »Danmark kan mindre 0.0«, for der er jo intet i det, andet end at der er nogle forslag, som på den korte bane potentielt gør en forskel. (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen): Tak). Men det, jeg spurgte om, var: Skal der laves en aftale? (*Formanden* (Henrik Dam Kristensen): Tak for det). Hvad siger man så i forhold til spørgsmålet om at hæve topskattegrænsen?

Kl. 09:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Troels Lund Poulsen, taletiden er langt overskredet nu. Værsgo til ordføreren.

Kl. 09:16

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jamen der *skal* laves en aftale. Det er en helt afgørende opgave, og det er en opgave, som vi deler. Jeg er enig i, at der er reformer – velfærdsaftalen fra 2006 som den klart vigtigste – som bidrager til, at vi får en øget strukturel beskæftigelse, men det fritager os ikke for at tage yderligere initiativer. Jeg ved ikke, om det er hørelsen, eller om det er hr. Troels Lund Poulsens evne til at læse, men regeringens udspil giver 10.000 ekstra personer på den strukturelle beskæftigelse, og det er immer væk noget, og det vil vi gerne forhandle med Venstre om.

Kl. 09:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 09:16

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for talen. Det er jo rigtigt, at det, når man kigger på tallene, egentlig ser fornuftigt ud, og at der er en fornuftig vækst. Det kan jo nærmest undre i den tid, vi står i, med corona og alt andet, men det er faktisk sådan, det er. Økonomien ser sund ud.

Men når man så ser på de udfordringer, vi står over for, og ser på en af vores største klumper i velfærdssamfundet – det, som mange måler vores velfærdssamfund på – nemlig vores sundhedsvæsen, er det et sundhedsvæsen, der er fuldstændig i knæ, og et sundhedsvæsen, som personalet er meget utilfreds med at være ansat i. Og et af de største områder inden for den offentlige sektor er sundhedsvæsenet. Derfor undrer det mig meget, når man kigger på en finanslov, at det slet ikke adresseres.

Hvordan tænker regeringen man skal få arbejdsglæden tilbage? Hvordan tænker regeringen borgerne skal have tillid til, at vi har et sundhedsvæsen, der faktisk også kan håndtere det, at vi bliver syge – også når vi bliver syge af andet end corona? Det er faktisk sådan, at nu er der folk, der snart har gået og ventet i 2 år på en planlagt operation, men ikke har fået den foretaget. Og alligevel ser vi en finanslov, som ikke adresserer det. Så er det ikke lidt pinligt at stå på talerstolen og sige, at det aldrig har gået bedre, når vi har en så stor sektor, der har så store udfordringer?

Kl. 09:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:17

Christian Rabjerg Madsen (S):

Hvis jeg ikke havde vidst bedre, ville jeg tro, at hr. René Christensen var fra Jylland, når vi kigger på en økonomi, der slår alle rekorder med 100.000 flere, der er kommet i arbejde, og vi har en langt lavere arbejdsløshed, end da vi overtog regeringsmagten, og hr. René Christensen så siger, at det er en fornuftig vækst, vi ser på. Det er i hvert fald ikke nogen overdrivelse. Det ser ganske fornuftigt ud.

Det ændrer imidlertid ikke på, at hr. René Christensen peger på en væsentlig udfordring, nemlig vores sundhedsvæsen. Vi overtog jo et sundhedsvæsen, hvor der blev løbet for stærkt; vi overtog et sundhedsvæsen, som den regering, som hr. René Christensen støttede, havde indført et omprioreringsbidrag for. Det er derfor, at vi ved hver eneste aftale med regionerne, som vi har lavet, har bygget ovenpå og løftet økonomien betragteligt. Jeg husker, at Venstres formand for regionerne, Stephanie Lose, i forbindelse med en af de første aftaler sagde, at det var det største løft af regionerne og dermed sundhedsvæsenet i 10 år. Så der er jo blevet investeret, men der er fortsat en udfordring, vi skal have kigget på, og det er også derfor, at regeringen vil fremlægge en sundhedsreform og meget gerne vil lave en bred aftale også på det område.

Kl. 09:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 09:19

René Christensen (DF):

Jamen det er jo faktisk sådan, at det godt kan være, at sundhedsvæsenet ligger ude i regionerne, men vi har trods alt også et ret stort ansvar for det herinde. Og det, vi kan se i øjeblikket, er, at sygefraværet stiger markant, og at personalet er utilfredse med at være i deres stillinger. Sygeplejerskerne er voldsomt frustrerede og fratræder faktisk deres stillinger. Det er vel en af de største trusler, vi står overfor. Jeg tror faktisk, at danskerne meget måler velfærd på sundhedsvæsenet. Vi har jo lige adgang til sundhed i Danmark, men det har vi ikke nu, for nu er det faktisk sådan, at der er nogle, der ikke får adgang til den sundhed, som de sådan set kunne påberåbe sig de har ret til. Derfor må jeg bare spørge: Synes ordføreren ikke, at det er ærgerligt, at man ikke har adresseret det i forbindelse med finansloven?

Kl. 09:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:19

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes, vi står over for en betydelig udfordring i vores sundhedsvæsen, som vi har et fælles ansvar for at løse. Det er jeg enig med hr. René Christensen i. Men det er forkert at sige, at vi ikke adresserer

det i vores finanslov. Ud over at vi har lagt betydeligt ovenpå og løftet regionernes og dermed sundhedsvæsenets økonomi betydeligt i alle årene og også med den indeværende finanslov, har vi investeret betydeligt i vores fødegange, hvor der bliver løbet stærkt, og vi har med finansloven lavet en midlertidig coronapakke på 1 mia. kr. til sundhedsvæsenet, som lige præcis skal gå til at sikre fastholdelse og motivation til at yde en ekstra indsats i en periode, som er presset. Så at sige, at vi ikke har adresseret det, mener jeg ganske enkelt er forkert.

Kl. 09:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.

Kl. 09:20

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Jeg kaldte den for verdens kedeligste finanslov, da regeringen kom med sit forslag, og det står jeg gerne ved. Vi i SF synes ikke, at det at investere i børn, unge, ældre, vores fødegange og grøn omstilling er uansvarligt. Så kedelig er den ikke længere; jeg synes, det er et godt resultat, vi i fællesskab er nået frem til, og det vil jeg også gerne takke for i dag.

En af de ting, som jeg synes vi tit taler om, når økonomien enten går for dårligt til, at man kan investere, eller går for godt til, at man kan investere, er netop det her med, hvordan man træder på bremsen. Derfor vil jeg gerne lige lidt op i helikopteren og spørge ordføreren, om han ikke er enig i, at man kan træde på bremsen i en ophedet økonomi på flere måder. Man kan gøre det ved ikke at investere, ved ikke at bruge så mange penge, men man kan også gøre det ved f.eks. at hæve nogle skatter eller have nogle skatter, man synes er fornuftige, eksempelvis CO₂-skat eller formueskat.

Kl. 09:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:21

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet til SF og fru Lisbeth Bech-Nielsen. Jeg synes, vi havde et godt og konstruktivt samarbejde om finansloven, og jeg er enig i, at det færdige resultat i hvert fald ikke er kedeligt – jeg ved ikke, om den nogen sinde har været kedelig. Særlig SF's meget vedholdende og dygtige og konstruktive fokus på eksempelvis udskudt skolestart og også det forhold, at vi skal have færre børn i de mindste klasser, har gjort, at vi står med en finanslov, som er fornuftig og også er en investering i fremtidens Danmark, fordi de børn, som nu får bedre muligheder i deres skole, jo er den arbejdskraft, som vi skal leve af i fremtiden. Så der er mange gode årsager til, at finansloven ikke er kedelig, og at den er blevet bedre, også med SF's mellemkomst.

Så er det jo rigtigt, at man kan gøre forskellige ting for at sikre, at vi ikke overopheder økonomien og får en stabil vækst. Noget af det, vi har gjort i fællesskab, er jo at udskyde nogle ikkeakutte investeringer i vores almene boligsektor. Det betyder ikke, at vi ikke investerer; det bliver bare udskudt. Og så har vi droppet håndværkerfradraget. Og så har vi jo en fælles opgave i forhold til CO₂-skatten, som skal bidrage til, at vi kommer i mål med 70-procentsmålsætningen.

Kl. 09:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Jeg synes ikke, ordføreren svarede helt på mit spørgsmål. Men lad mig gå videre: Nogle af de finansieringsforslag, som SF havde med til finanslovsforhandlingerne, og som ud over at bidrage til at træde lidt på bremsen i vores øjne havde den anden fordel, at de bidrog til at øge ligheden. Finansloven kom jo ud med en lille, men dog positiv effekt på Ginikoefficienten, altså ligheden i vores samfund, og det er jo også vigtigt for os. Men er det vigtigt for Socialdemokratiet? Hvad vil Socialdemokratiet gøre det næste år for at øge ligheden?

Kl. 09:22

af æren for at vi gør med den her finanslov, i forhold til at sikre at de unge mennesker, som i alt for stort antal ikke går til tandpleje, nu får et skattebetalt tilbud. Det burde vi måske i virkeligheden tale lidt mere om, nemlig at vi her faktisk strukturelt gør velfærdssamfundet større og bedre. Det tror jeg ikke var sket, hvis vi havde haft et andet flertal. Derfor mener jeg også, at Danmark er blevet et bedre land – hvis vi skal være lidt højtidelige – med årets finanslov.

Så er det jo rigtigt nok, at Enhedslisten i forhold til forbruget i den offentlige sektor gerne så, at det var større, og at vi brugte flere penge på velfærden. Den ambition kunne jeg sådan set godt dele. Jeg synes, at der er områder, hvor vi har behov for det. Men der er også et andet hensyn, nemlig hensynet til en overophedning, som er fuldstændig afgørende for den samlede økonomi. Det er det hensyn, der gør, at vi har de balancer i finansloven, som vi har.

Kl. 09:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:23

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror, at det vigtigste, vi kan gøre herindefra for at øge ligheden og give alle mennesker en god chance, er at sikre, at vi har de rigtige ressourcer i vores velfærdssamfund. Det er derude i institutionerne og i folkeskoleklasserne, man kan gøre en forskel for de elever og børn, som har det svært. Det tror jeg er punkt 1.

Punkt 2 er at sikre, at så mange som overhovedet muligt går på arbejde hver eneste dag. Vi er i øjeblikket i en økonomisk fremgang, hvor vi ser, at vi flytter folk fra kontanthjælp og ind på arbejdsmarkedet, og det er fuldstændig afgørende. Og så har vi jo også foreslået at tilbagerulle de skattelettelser, der blev givet på de største aktier, i forbindelse med vores reformudspil. Det vil også mindske uligheden.

Kl. 09:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rune Lund, værsgo.

Kl. 09:26

Rune Lund (EL):

Det er rigtigt, men der kunne vi jo have valgt – nu gentager jeg lidt en diskussion fra forhandlingslokalet, som hr. Christian Rabjerg Madsen kan genkende – f.eks. at afskaffe håndværkerfradraget helt, eller vi kunne have rullet nogle af skatterabatterne for de rigeste tilbage, som de har fået igennem mange år. Så havde vi jo taget luft ud af økonomien på en socialt retfærdig måde, men også på en økonomisk ansvarlig måde, hvor der samtidig ville have været plads til, at væksten i det offentlige forbrug kunne have fulgt velstanden i samfundet, hvad vi jo rent faktisk leverede på i 2020 og 2021. Så til næste år skal vi så ikke tilbage til målsætningen fra 2020 og 2021 igen? Det synes jeg ville se godt ud.

Kl. 09:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 09:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:26

Rune Lund (EL):

Tak for ordførertalen. Jeg er enig i mange ting. Jeg er specielt enig på den måde, at jeg selv er meget glad for, at der kom et nyt flertal til magten i juni 2019, også fordi det flertal har stået for en coronahåndtering, som har betydet, at vi har investeret os ud af en krise, og vi har haft et flertal, som har bakket op om en nødvendig forsigtighedsstrategi i forhold til sundhedspolitikken. Jeg tror simpelt hen – det er min overbevisning – at Danmark havde været et andet og dårligere sted, hvis ikke der var kommet et nyt flertal til magten ved folketingsvalget i juni 2019.

Det er en god finanslov, vi har lavet. Vi har fået en ny velfærdsrrettighed i form af gratis tandlæge til de 18-, 19-, 20- og 21-årige. Men hvis jeg skal sammenligne med finansloven for 2021, så leverede vi jo der på det velstandssikre demografiske træk, og vi ligger lige under her, hvilket betyder, at væksten i det offentlige forbrug sådan set relativt i forhold til væksten i samfundet sakker en smule bagud. Kunne vi ikke have gjort det lidt bedre?

Kl. 09:24

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vores målsætning i Socialdemokratiet – det er faktisk en ganske håndfast målsætning, fordi vi har fremsat et lovforslag om netop det i form af velfærdsloven – er jo, at vi som minimum dækker det demografiske træk. Jeg har fuld forståelse og respekt for, at Enhedslisten gerne vil mere og også er villig til at hæve en række skatter, også skatter, som vi ikke er interesseret i at hæve. Det er jo en af de forskelle, der er i dansk politik. Jeg synes, vi fik lavet en finanslov, som både lavede betydelige investeringer og udvidede velfærdsstaten, eksempel med tiltaget vedrørende tandbehandling, samtidig med at vi lander på noget, som er økonomisk ansvarligt og afbalanceret.

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 09:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:24

Rasmus Jarlov (KF):

Det er sjovt at høre socialdemokraterne prale af, at det går godt med dansk økonomi. Det minder mig sådan lidt om et barn, der sidder i en bil i Tivoli. Barnet sidder godt nok og styrer med rattet, men sporene er jo lagt af nogle andre. Den vej, økonomien kører, er ikke bestemt af socialdemokraternes drejen på rattet, men af alle mulige andre faktorer, som har lagt sporene for, hvad vej økonomien bevæger sig.

Kl. 09:25

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for spørgsmålet, og også tak for et konstruktivt og godt samarbejde med hr. Rune Lund og Enhedslisten. Når vi laver aftaler herinde, er det tit ved, at vi skruer på forskellige skruer, og det kan være fornuftigt. Det er faktisk ikke så ofte, at vi strukturelt udvider vores velfærdssamfund. Og det har Enhedslisten en meget stor del

Økonomien går godt i Danmark, fordi aktiemarkederne internationalt buldrer af sted, fordi boligmarkedet blomstrer, så folk får flere og flere penge og en større og større købekraft, fordi der igennem mange år er ført en reformpolitik, som har skaffet flere mennesker i arbejde og har gjort Danmark rigere. Økonomien går ikke godt på grund af regeringens økonomiske politik, hvor man har hævet skatten, hvor man har trukket folk ud af arbejdsmarkedet og intet har gjort for varigt at styrke dansk økonomi. Jeg mener vitterlig, at regeringen intet har gjort for varigt at styrke dansk økonomi.

Hvis ordføreren skulle være uenig i det, kunne jeg godt tænke mig at høre: Hvad har regeringen gjort for varigt at styrke dansk økonomi, siden man praler af, at det er regeringens skyld, at det går så godt med økonomien?

Kl. 09:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:28

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes ikke, at man skal prale, men vi har grund til at være tilfredse. Og hvis det ellers sjove billede med Tivoli, som hr. Rasmus Jarlov fremmaner, var rigtig, ville økonomierne i de andre europæiske lande jo være lige så gode. Det er rigtigt nok, at vi er i en højkonjunktur, så noget er der selvfølgelig i forhold til konjunkturerne, men der er også ganske meget, der er afgjort af, hvordan vi er kommet ud af og har investeret os ud af krisen, og at vi har sikret, at danske virksomheder ikke skulle afskedige deres medarbejdere for så at stå med en ulempe, når økonomien igen kom op. Der har vi lavet trepartsaftaler og hjælpepakker, som har betydet, at virksomhederne har kunnet fastholde deres medarbejdere og dermed havde et forspring, da økonomien igen lukkede op efter de nedlukninger, vi har haft.

Så har vi på den lange bane investeret i vores velfærdssamfund og investeret i vores folkeskoler, investeret i uddannelse og investeret i den grønne omstilling. Det er en lang række tiltag, som på den lidt længere bane styrker dansk økonomi. Det er tiltag, som vi er stolte af. Og i al beskedenhed synes jeg, at tallene taler deres meget tydelige sprog. Det var klogt, at vi ikke valgte den sparevej, som mange borgerlige politikere foreslog.

Kl. 09:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 09:29

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo en myte, at vi skulle have anvist en sparevej. Vi har jo stemt for de tiltag, der har været, i form af kompensation til erhvervslivet for de nedlukninger, som har været nødvendige på grund af coronaepidemien. Vi har ikke bare stemt for, men presset på, for at feriepengene skulle blive udbetalt, hvilket nok er den største udpumpning af penge, der har været her undervejs i coronaepidemien. Så det der med, at vi skulle have ønsket at føre en restriktiv finanspolitik, er noget, Socialdemokratiet opfinder. Det er jo ikke sådan, at vi på noget tidspunkt har været modstandere af nogen af de initiativer, som har været med til at sørge for, at der f.eks. blev givet kompensation til virksomhederne.

Kl. 09:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:30

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror bare, at den konservative ordfører må tilbage og læse nogle af folketingsdebatterne. Jeg citerede jo borgerlige politikere i min tale for ganske kort tid siden for, at de advarede om, at vi ville gældsætte Danmark og efterlade en regning i børneværelset, og hvad ved jeg. Det, der er sandheden, at jo, at gælden er blevet mindre af, at vi investerede. Det, der er sandheden, er, at Danmark er blevet rigere og er kommet bedre igennem krisen, fordi virksomhederne kunne fastholde deres medarbejdere. Jeg er glad for, at mange af tiltagene er lavet med brede aftaler, men de borgerlige kan ikke løbe fra, at de advarede mod et gældsmonster, hvilket viste sig at være helt, helt forkert.

Kl. 09:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 09:31

Lars Boje Mathiesen (NB):

Vi kigger i de næste 3-4 år ind i et af de største fald i bnp i de seneste 15 år. Hvad har regeringen tænkt sig at gøre ved det?

Kl. 09:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:31

Christian Rabjerg Madsen (S):

Vi kigger ikke ind i et fald i bnp i de næste år – det er noget sludder. Vi kigger ind i et bnp, som er stigende, og det er, fordi dansk økonomi grundlæggende set er sund. Og kigger vi på bnp-udviklingen lige for nuværende, har den ikke været mere positiv de sidste 15 år.

Kl. 09:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 09:31

Lars Boje Mathiesen (NB):

Nej, det erkender jeg. Det var procenten; det var væksten. Så det er et historisk stort fald i væksten. Altså, i 2025 har vi en vækst, som man forventer vil ligge på 0,8 pct. i forhold til den seneste redegørelse. I 2024 vil den ligge på 1 pct. Det er et 80-procentsfald i forhold til de 3,9 pct., som man går ud med i år. Så tænker jeg bare, at det jo er et historisk stort fald. Synes man, at en vækst på 0,8 pct. i økonomien er tilstrækkelig?

Kl. 09:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:32

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er ked af at sige det, men jeg tror, at ordføreren lige skal have læst lidt på den økonomiske redegørelse fra december, som jo også er ganske ny. Det er sådan, at realvæksten i bnp i procent i 2021 er på 3,9. Og nu læser jeg op: I 2022 er den 2,8, og i 2023 er den 2,1. Så vi ser ind i et forløb, som er godt og positivt, og alt tyder på, at vi får et opsving, som ikke ender i overophedning, men som ender med en fornuftig og kontrolleret landing. Så det ser godt ud for dansk økonomi. Det er vi glade for.

Kl. 09:32

Kl. 09:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 09:32

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Det går jo heldigvis godt med coronabekæmpelsen i Danmark. Det forhold, at størstedelen af befolkningen har fået vaccinen, gør, at af dem, der smittes, er der ganske få, der bliver indlagt på hospitalerne, og endnu færre, der bliver indlagt på intensiv. For øjeblikket er der kun 35 i respirator i Danmark. Sæt det i forhold til, at vi i foråret 2020 reserverede over tusind respiratorpladser af frygt for, at der ville komme så mange. Så det går godt. Desværre har regeringen alligevel sammen med et flertal i Folketinget lavet en række nedlukninger af Danmark, fordi man, til trods for at der kun er 35 i respirator med corona, frygter, at sundhedsvæsenet vil blive for alvorligt belastet af corona. Er årsagen til det, at regeringen ikke har forberedt sig ordentligt med planer for sundhedsvæsenet, eller er årsagen, at regeringen ikke har afsat penge nok til sundhedsvæsenet i 2021?

Kl. 09:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:33

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg vil sige tak for spørgsmålet til hr. Ole Birk Olesen. Jeg er enig med hr. Ole Birk Olesen i, at vi i Danmark har en af verdens mest effektive udrulninger af vacciner. Jeg synes, vi skal sende en tak til danskerne for på den måde at tage ansvar og lade sig vaccinere. Det er fuldstændig afgørende.

I forhold til hvordan vi planlægger vores kapacitet, har jeg jo også ved tidligere spørgsmål redegjort for, hvordan vi har investeret i sundhedsvæsenet.

Hvad angår restriktionerne: Det blev ikke sagt direkte, men det virkede på mig, som om ordføreren er imod de restriktioner, der er lavet. Så kan jeg sige, at selv om vi har en kapacitet på intensivafdelingerne, er det jo ikke nogen målsætning, at folk skal i intensiv behandling, fordi man typisk har nogle lange og svære forløb efter intensiv behandling. Jeg kan sige, at de restriktioner, der er indført, ligger i forlængelse af de ekspert anbefalinger, vi har fået fra Epidemikommissionen. Og jeg er glad for, at der i Folketinget har været flertal for at gennemføre det; jeg mener, at det er det ansvarlige.

Kl. 09:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 09:34

Ole Birk Olesen (LA):

Men når vi husker, at vi i foråret 2020 skulle indføre restriktioner, fordi vi var bange for, at der ville komme mere end tusind mennesker i respirator, og vi så ser på tallene for øjeblikket, at der er 35 med corona, der er i respirator, og der alligevel laves nye restriktioner af frygt for, at sundhedsvæsenet vil bryde sammen med 35 i respirator, er der så ikke en klokke, der ringer hos Socialdemokratiets ordfører om, at det sundhedsvæsen, som Socialdemokratiet står for for øjeblikket, måske er lidt for svagt i forhold til at tage det lille smule tryk, der kommer fra corona, i det Danmark, vi kender i dag?

Kl. 09:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes, at hr. Ole Birk Olesen får fremstillet det sådan, at det skulle være en målsætning, at vi skal have en balance i vores epidemikontrol, hvor vi har et meget stort antal i respiratorbehandling, fordi vi *har* den kapacitet, og det er bare ikke en ambition, jeg deler. Vi skal have så få som overhovedet muligt i respirator, og det har vi heldigvis i øjeblikket, fordi vi har stor tilslutning til vaccinerne. Det er den strategi, regeringen følger, og det ligger i forlængelse af, hvad Epidemikommissionens eksperter anbefaler.

Så har vi nogle mere generelle udfordringer i vores sundhedsvæsen, både akutte og på lidt længere sigt, og der vil vi også komme til at fremlægge initiativer, som vi ser frem til at diskutere med Folketinget.

Kl. 09:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lotte Rod, Radikale Venstre.

Kl. 09:36

Lotte Rod (RV):

Venstre spurgte til et økonomisk problem, som ikke går væk, ved at regeringen ikke gør noget, og jeg vil spørge til noget andet, som også kræver handling. For den alvorligste samfundskritik lige nu er jo, at så mange børn og unge har det skidt, og vi kommer herinde til at skulle tage meget mere alvorligt, at de har brug for leg og stærke fællesskaber og tilknytning til voksne. Noget af det handler om at have dygtige pædagoger, og derfor vil jeg gerne spørge til den nye pædagoguddannelse. For vi synes i Radikale Venstre, at det ikke giver nogen mening, at regeringen spillede ud med 0 kr. til den nye læreruddannelse, selv om vi skulle i gang med at forhandle nu.

Næste år skal vi jo så forhandle en ny pædagoguddannelse. Derfor vil jeg gerne spørge Socialdemokratiet: Vil Socialdemokratiet sætte penge af til en ny pædagoguddannelse senest på finansloven til næste år?

Kl. 09:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 09:37

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er først og fremmest enig med fru Lotte Rod i, at den udfordring, vi har med den strukturelle beskæftigelse, ikke går væk, og det er jo også derfor, vi har lavet et udspil, som hedder »Danmark kan mere I«, og som vil sikre, at vi får øget den strukturelle beskæftigelse. Hvis man gennemfører det udspil, vil man derudover også have omkring 2 mia. kr., som man kan investere i uddannelsessektoren. Det vil jo bl.a. være penge, man kan bruge til læreruddannelsen og pædagoguddannelsen, to steder, hvor vi med indeværende finanslov har lavet et betydeligt løft, og der vil jeg gerne takke De Radikale. Nu må man jo ikke afsløre, hvad der foregår i forhandlingslokalet, men jeg vil løfte sløret for, at De Radikales konstruktive indsats har bragt os et sted hen, hvor vi har kunnet investere i læreruddannelsen og også investere i pædagogerne, og det synes jeg er fornuftigt.

Det andet, i forhold til at der er flere unge, der har det skidt, synes jeg er en meget, meget vigtig problemstilling. Tiden rummer ikke mulighed for, at jeg kan gå så dybt ind i det, men jeg er enig i den diagnose.

Kl. 09:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Fru Lotte Rod, værsgo.

- Lotte Rod (RV):**
Jeg vil gerne bede om et meget klart svar fra Socialdemokratiet: Vil man sætte penge af til en ny pædagoguddannelse? Når jeg spørger, er det jo, fordi jeg synes, at de her finanslovsforhandlinger på en måde har været sådan et lidt fjollet teater, hvor vi alle sammen gik og sagde, at vi syntes, den nye læreruddannelse var vigtig, men da det kom til stykket, havde Socialdemokratiet sat 0 kr. af til en ny læreruddannelse. Og det synes jeg bare giver nogle mærkelige forhandlinger, fordi det betyder, at man ikke kan komme i gang, før pengene er der. Derfor vil jeg gerne bede om et helt klart svar: Vil Socialdemokratiet sætte penge af til en ny pædagoguddannelse?
Kl. 09:38
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
Kl. 09:38
- Christian Rabjerg Madsen (S):**
Jeg synes, det er en lidt forkert karakteristik af vores forhandlinger, jo også, fordi forhandlingerne faktisk endte med, at vi gav et betydeligt økonomisk løft til pædagog- og læreruddannelserne, noget, som De Radikale forfulgte ganske intensivt under forhandlingerne. Så vi har jo givet et løft i de forhandlinger, som vi har overstået, og som nu har det resultat, at vi skal vedtage næste års finanslov.
Hvordan vi kommer til at prioritere til næste år, vil man se, når regeringen spiller ud. Jeg siger bare, at hvis man vedtager regeringens reformplan, så er der en ganske betydelig pose penge, som vi kan investere i vores uddannelsessektor, og derfor er der jo et ekstra argument for at få afsluttet de forhandlinger positivt.
Kl. 09:39
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Fru Susanne Zimmer, Frie Grønne.
Kl. 09:39
- Susanne Zimmer (FG):**
Tak, og tak til ordføreren. Nu tror jeg ikke, der er nogen af os, der er i tvivl om, at vores sundhedsvæsen er i knæ og er hårdt presset. Der er ubesatte stillinger, og det er svært at få nyansatte ind. Derfor er vi jo også i en situation, som jeg fortolker det, at coronatiltagene bliver afhængige af, hvad sundhedsvæsenet kan klare.
Nu er der så afsat 1 mia. kr., som er i spil, og som mister effekten engang i løbet af 2022. Mener ordføreren, at det er tilstrækkeligt til, at vi kan få vores sundhedsvæsen op at køre igen? Og hvorfor er der ikke sat nogle flere penge af til at få det til at køre?
Kl. 09:40
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
Kl. 09:40
- Christian Rabjerg Madsen (S):**
Tak til fru Susanne Zimmer for spørgsmålet. Jeg er enig i, at sundhedsvæsenet er afgørende. Det er jo afgørende af en lang række årsager i det daglige for mange af os, desværre, men også i forbindelse med corona. Restriktionerne, vaccineudrulningen og sundhedsvæsenet er nogle af grundpillerne for at håndtere den situation, som vi står i i øjeblikket med pandemien. Derfor har vi også afsat den ene milliard som et midlertidigt tiltag, som skal sikre fastholdelse og rekruttering og en ekstra indsats ude i sundhedsvæsenet.
Men det er ikke korrekt at sige, at det er det eneste tiltag. Det, der for alvor batter, er jo, at vi med nu tre regionsaftaler har lagt betydeligt ovenpå i økonomien i regionerne og dermed ude i sundhedssystemet. Det er det, der gør den helt store, grundlæggende
- forskel, og det var jo også derfor, at Stephanie Lose sagde, at det var det største løft, vi havde gennemført i 10 år. Derudover ser vi frem til at diskutere en sundhedsreform, hvor vi tager fat på nogle af de andre udfordringer, vi ser i vores sundhedsvæsen.
Kl. 09:41
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Fru Susanne Zimmer.
Kl. 09:41
- Susanne Zimmer (FG):**
Jeg ville ønske, at jeg kunne dele ordførerens optimisme, i forhold til at det virker. Det andet store problem er jo uligelønnen i sundhedsvæsenet, og der har vi en komité i gang, som først kommer med sit resultat i slutningen af 2022. Det er jo det, der gør, at folk flygter fra sundhedsvæsenet. Så jeg kan ikke forstå, at ordføreren tror på, at det her kommer til at virke. For de penge, der skal sættes ind for at udligne uligelønnen, kommer jo så først i gang i 2023.
Kl. 09:41
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
Kl. 09:41
- Christian Rabjerg Madsen (S):**
Jeg tror, det gør en forskel, at vi ved tidligere finanslove har investeret massivt i vores sundhedsvæsen, både med regionsaftalerne med 1.000 flere sygeplejersker og nu med en akut coronavinterpakke, som skal sikre, at sundhedsvæsenet kommer igennem en presset vinter.
Der vil stadig væk være udfordringer i vores sundhedsvæsen. Der er en udfordring med bureaukrati, som vi skal have mindre af, så der bliver bedre plads til det faglige skøn. Der er andre udfordringer med det nære sundhedsvæsen, som vi skal have løst, lægemangel og andet, som vi skal diskutere.
Men det er vigtigt for mig at sige, at vi ikke forhandler løn i Folketinget, og derfor har vi nedsat en Lønstrukturkomité, som skal undersøge det. Men vi forhandler ikke løn i Folketinget. Det gør man imellem parterne. Det er den danske model.
Kl. 09:42
- Formanden (Henrik Dam Kristensen):**
Hr. Jens Rohde, KD.
Kl. 09:42
- Jens Rohde (KD):**
Nu er vi jo en del af finanslovsaftalen. Jeg vil godt takke regeringen for, og jeg vil gerne takke regeringens støttepartier for, at vi får lov til at være med. Det er absolut ikke nogen selvfølge. Jeg kan godt huske, hvordan man dengang sad og forhandlede finanslove, og der var i hvert fald nogle partier, der absolut ikke ville have andre med. Så det er vi meget, meget glade og taknemlige for – også for, at vi har fået lov til at sætte nogle aftryk, som jo selvfølgelig afspejler vores partistørrelse, men alligevel.
Selv om vi er med, vil jeg godt udtrykke en bekymring om noget, som jeg godt kunne tænke mig at vi får adresseret, og det er jo de stigende energipriser. I de stigende energipriser ligger der den trussel, at folk må gå fra hus og hjem, men der ligger jo så også det, at når energipriserne stiger, skal staten betale færre tilskud til biogasanlæg og til vindmøllejejerne. Vi får også flere penge ind igennem CO₂-kvoterne. Jeg har læst, at det er ca. 3 mia. kr. Det er muligt, at jeg tager fejl, men jeg har læst, at det er 3 mia. kr. Var det ikke en idé at overveje at sende de 3 mia. kr., som man får i ekstra provener, tilbage til borgerne, så de ikke får så høje energipriser?

Kl. 09:43

Kl. 09:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:43

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak til hr. Jens Rohde for spørgsmålet, og ikke mindst tak for en konstruktiv tilgang til finanslovsforhandlingerne. Jeg tror, at Kristendemokraternes konstruktive tilgang til politik i det hele taget og i særdeleshed til forhandlinger er medbestemmende for, at det er muligt for Kristendemokraterne at være med. På den måde går tingene heldigvis op i en eller anden form for politisk karmaregnskab. Der tror jeg, at Kristendemokraternes konstruktive tilgang er positiv. Så tak for en god aftale.

Så har vi udfordringen med stigende energipriser. Vi har jo fra regeringens side afsat midler til, at kommunerne skal lidt mere frem på banen i forhold til at gøre opmærksom på – det er særlig over vores ældre – at der nu er en mulighed for, at man, hvis man er økonomisk klemt, kan få bistand til at få klaret de stigende energipriser. Vi har ligeledes aftalt med selskaberne, at de på fjernvarmedelen udfører betalingen, så man ikke oplever meget fluktuierende priser.

I forhold til spørgsmålet om, om man skal tage nogle af de penge, som så bliver et plus på grund af energipriserne, og sætte dem over i noget andet, er det vigtigt at være opmærksom på, at når man laver budget i staten, gør man det strukturelt. Det vil sige, at i år, hvor det fluktuerer den ene vej, tager man ikke de penge og bruger dem, for så vil det betyde, at i år, hvor det fluktuerer den anden vej, skal man igen tage penge fra området. Derfor budgetlægger man strukturelt. Det tror jeg er fornuftigt.

Kl. 09:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 09:44

Jens Rohde (KD):

Jo, men vi taler om et meget volatilt marked, og man er bare nødt til at gøre noget – og det gør regeringen faktisk også i »Danmark kan mere I«. Det er altså 400 mio. kr., som jeg forstår det, der er afsat til at kompensere en bestemt gruppe mennesker for de stigende energipriser. Men vi står altså i en situation, der er ganske alvorlig for helt almindelige lønmodtagere og helt almindelige familier, som risikerer at måtte gå fra hus og hjem. Og vi har jo set, hvad sådan noget har gjort i Frankrig – De Gule Veste – og det skal vi undgå.

Kl. 09:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:45

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg er helt enig med hr. Jens Rohde i, at vi skal undgå, at folk går fra hus og hjem på grund af stigende energipriser. Det er en problemstilling, som vi skal have øjnene stift rettet imod. Det er også derfor, regeringen har lagt op til, at vi afsætter penge, så kommunerne kan være mere offensive i forhold til at hjælpe de ældre borgere, som står med det her problem. Vi skal følge den her problemstilling. Jeg er helt enig. Det skal vi både af hensyn til sådan nogle som De Gule Veste, men jo primært af hensyn til de sociale konsekvenser, det kan få.

Men det ændrer ikke på, at vi ikke, når vi oplever merindtægter som følge af eksempelvis et volatilt marked, skal tage de penge og bruge dem, for vi bliver nødt til at fastholde den strukturelle budgetlægning. Det er fundamentet under en fornuftig økonomi.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nu er vi igennem alle partiets ordførere. Når jeg har været lidt stram med at holde tiden, er det, fordi det først er nu, vi kommer til andre, der kan få ordet. Det er derfor, jeg har været lidt stram med at overholde tiden, for vi har små 15 minutter tilbage.

Det er hr. Erling Bonnesen, Venstre. Værsgo.

Kl. 09:46

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg vil godt lige tage fat i et af de grimme huller, der er i den socialdemokratiske finansordførers fortælling – noget af det, der ikke lige blev plads til i fortællingen. Det handler om gymnasierne i landdistrikterne. Jeg kunne sige Glamsbjerg på Fyn, jeg kunne sige Tønder i Sønderjylland, og jeg er helt sikker på, at ordføreren også kender det fra sit eget område. De er jo stærkt udfordret, og der har vi også hørt fra regeringen og Socialdemokratiet, at vi selvfølgelig også skal sikre uddannelser i landdistrikterne – og det synes jeg er godt, for det er jo ren Venstrepolitik. Der havde vi jo også styr på at sikre sammenhæng i økonomien for lige præcis gymnasierne i landdistrikterne, f.eks. Glamsbjerg, Tønder m.fl. Men der kan vi jo se nu, at det har Socialdemokratiet og regeringen så ikke villet tage hånd om. Det undrer mig lidt, for det er jo nok ikke bare en forglemmelse. Men jeg tror, vi skal prøve at tackle den den vej rundt. Jeg tror egentlig, at både Socialdemokratiet og regeringen, når først vi får det debatteret igennem, godt vil være med til at sikre det. Så spørgsmålet er: Vil Socialdemokratiets finansordfører her og nu garantere, at der kommer styr på den sag, og at pengene bliver sat af?

Kl. 09:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det ordføreren.

Kl. 09:47

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes, at hr. Erling Bonnesen har ret i, at det er afgørende, at vi sikrer det økonomiske grundlag for uddannelser og ungdomsuddannelser, også i de tyndtbefolkede områder. Jeg har selv gået på et gymnasium i Vestjylland i et tyndtbefolket område, så jeg ved, hvilken forskel det gør, at man har den type gymnasier, for muligheden for at videreudanne sig og også muligheden for at fastholde aktiviteter og arbejdspladser. Det er jo også derfor, regeringen ad flere omgange har taget initiativer for at styrke økonomien i de områder og for at styrke økonomien helt specifikt på de gymnasier, som der bliver talt om her. Vi vil fortsat have et fokus på at sikre, at også de gymnasier klarer sig økonomisk.

For det er afgørende, at de unge mennesker ikke skal rejse for langt til deres uddannelse, for vi ved, at hvis afstanden til ungdomsuddannelsen bliver for lang, er der nogle, der falder fra. Og der er typisk en social skævhed med hensyn til dem, der falder fra. Hvis man er fra et hjem, hvor man er uddannelsesfremmed, vil man have mindre tendens til at rejse langt for ungdomsuddannelsen. Så det er en vigtig problemstilling.

Kl. 09:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 09:48

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Tak for fokuset på det. I Venstre havde vi jo styr på det. Vi havde ovenikøbet anvist pengene fuldstændig konkret. Dem har Socialdemokratiet og regeringen så bare ført over og brugt til

noget helt andet. Så der er brug for hurtig handling, men jeg kan også mærke på svaret nu, at det altså er en øm tå, som man skal have styr på.

Så kære finansordfører, kom lidt længere frem på banen. Kom med den garanti nu, sådan at vi kan få en god julefred på det her område, for de har simpelt hen behov for det. De har været i foretræde osv., så det er jo fuldstændig bekendt for os alle sammen. Kom nu med den garanti.

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:49

Christian Rabjerg Madsen (S):

Altså, jeg er enig i, at den problemstilling med uddannelser i tyndt-befolkede områder, som hr. Erling Bonnesen peger på, er noget, vi skal håndtere, og det har regeringen også gjort med en lang række initiativer. Og jeg mener ikke, det er nogen øm tå, al den stund at vi jo faktisk helt specifikt i forhold til de uddannelser ad flere omgange har lavet initiativer, som forbedrer netop deres økonomi.

Men det er rigtigt nok, at vi også gerne deltager i den videre drøftelse om, hvordan vi skal finansiere det her område, for vi er enige om – og jeg håber også, at Venstre vil tage den enighed med ind til bordet – at det er nødvendigt, at vi finansierer vores uddannelser i tyndt-befolkede områder.

Kl. 09:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 09:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. Hr. Christian Rabjerg Madsen anlægger jo sådan en grundlæggende optimistisk tone her i dag. Jeg vil spørge, om han også synes, at den holder, når vi f.eks. taler om ældreområdet og ældreplejen. En lang række kommuner er i de her dage og uger i gang med at skære ned på hjælpen til de svageste ældre. De, der har behov for at få gjort rent, får i flere kommuner skåret ned på rengøringen, så det handler om, at man ikke må blive syg af det snavs, der ligger rundt i krogenerne. Mange kommuner er i gang med at skære ned på den personlige pleje. Så det bad, der måske kunne gøre, at det var lidt hyggeligt, når de pårørende kom på besøg her i julen, er måske blevet skåret væk, for det må de vente med til senere.

I det hele taget vil jeg spørge til den nødbereidskabsplan, som man har arbejdet med i forhold til kommunernes omsorg for vores ældre: Er det overhovedet lovligt at gøre det? Det baserer sig jo på, at der er en individuel vurdering af hver enkelt, men man gør det jo i massevis af breve, der bliver sendt ud til en masse ældre på en gang. Så er den optimistiske tone egentlig værd at anslå, når det drejer sig om ældreplejen lige nu?

Kl. 09:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 09:50

Christian Rabjerg Madsen (S):

Med hensyn til den optimistiske tone, som jeg synes jeg rigtigt anlagde i forbindelse med de økonomiske nøgletal, mener jeg, det er entydigt, at det går godt, og det er selvfølgelig positivt. Det betyder ikke, at der ikke er områder, hvor vi har udfordringer, og så sent som i dag, da jeg var ved at børste tænder og gøre mig klar til dagens dont, kom der i radioavisen en beskrivelse af det nødbereidskab, som man har nogle steder i kommunerne som en konsekvens bl.a. af

corona. Jeg har fuld tiltro til, at kommunerne selvfølgelig holder sig inden for de lovmæssige rammer på det her område.

Så vil jeg sige, at det er afgørende, at vi fastholder et fokus på området, og derfor har vi jo også med vores finanslov investeret ganske betydelige beløb i de ældre, direkte til de ældre, ligesom vi på tidligere finanslove har afsat betydelige beløb til at løfte uddannelsesniveaet for vores social- og sundhedshjælpere. Og så har vi også, og det er jo i virkeligheden nok det vigtigste, styrket kommunernes økonomi, sådan at der er en økonomisk robusthed i forhold til også at styrke ældreplejen. Men der er specifikke problemer derude, forårsaget af corona.

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kristian Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 09:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu er det jo flot, at hr. Christian Rabjerg Madsen siger, at vi har udfordringer – nej, det er jo de ældre, der får skåret ned, der rent faktisk har udfordringerne, for der handler det om noget virkelig nært. Altså, det handler jo om, om man sidder med en uro i maven for, om man overhovedet har et hjem, der fungerer, og i nogle af de beskrivelser, vi har set, handler det om de nedre regioner i forhold til rengøring. Det er jo ikke særlig rart, hvis man sidder der som ældre og ikke kan klare sig selv, at få den uro, og så her 2 dage før jul. Så kan vi stå herinde og synes, at det går supergodt, og pege på de økonomiske nøgletal. Er det ordførerens opfattelse, at det, der foregår i kommunerne nu, er lovligt?

Kl. 09:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 09:52

Christian Rabjerg Madsen (S):

Når jeg påpeger, at vi har en udfordring, er det jo, fordi det også er vores ansvar, at de ældre mennesker i det her samfund oplever en værdig pleje. Det har vi investeret i i den nuværende finanslov, og det har vi investeret i i foregående finanslove, og vi er frem for alt, i modsætning til den regering, som hr. Kristian Thulesen Dahl støttede, gået væk fra, at man ikke dækker det demografiske træk ude i kommunerne, når man laver aftaler med dem. I stedet for har vi lagt ovenpå. Så der er blevet tilført ekstra midler til området, men der er en konkret udfordring derude i øjeblikket, der knytter sig til corona, for kommunerne har en udfordring med at få tingene til at hænge sammen, og det er ikke positivt.

Kl. 09:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 09:53

Kim Valentin (V):

Tak for det, og tak for talen. Jeg synes jo, at ordføreren ikke koncentrerer sig om de ting, der er vigtige. De vigtige ting er jo at se på, hvor meget gælden er steget. Lad os lige huske på, at regeringen jo faktisk overtog en økonomi, som var rigtig flot. Det var faktisk sådan, at gælden var rekordlav. Nu er gælden steget med 25 pct. Det er rigtigt, at vi ligger lavt europæisk set, men problemet er der jo ikke, når man optager gælden. Problemet er der, når man skal betale gælden. Det er jo der, hvor arbejdsudbuddet bliver supervigtigt. Det rører man slet ikke ved i talen. Man rører i talen slet ikke ved energikrisen. Hvor er regeringen på de her punkter? Kan ordføreren komme en lille smule tættere på de her vigtige problemstillinger?

- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 09:54 rede de klassiske kvindefag lavere end de klassiske mandefag. Den beslutning lider vi stadig under i dag. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om ordføreren er klar til at lægge flere penge, hvis den Lønstrukturkomité, der er på vej, siger, at der er behov for flere penge for at gøre op med det her løngab.
- Kl. 09:57
- Christian Rabjerg Madsen** (S):
Kigger man på de økonomiske nøgletal og også på gældsniveauet, har det været fornuftigt, at vi i en periode har øget vores gæld for at sikre, at vi havde midler til at holde hånden under et erhvervsliv, som var hårdt ramt af corona. Det er den intervention og de initiativer, der sikrer, at vi kunne fastholde eksempelvis medarbejderne, og som gør, at danske virksomheder nu har en fordel. Det er lige præcis den fordel, man kan aflæse en til en, hvis man kigger på, hvordan gældsudviklingen vil være i årene fremover.
- Vi har investeret os ud af krisen, og så er det rigtigt, at gælden går op. Havde man ikke gjort det, så var gælden gået op på samme niveau, men det havde været i en situation, hvor arbejdsløsheden også var gået op, hvilket havde forårsaget, at den øgede gæld havde sat sig fast. Det var jo det, der skete efter finanskrisen. Kigger man på tallene nu, kan man se, at vi allerede om få år vil være tilbage på et gældsniveau, som ligner det, vi overtog, samtidig med at arbejdsløsheden er 15.000 mindre, end da vi tog over efter Venstre.
- Kl. 09:55
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kim Valentin, værsgo.
- Kl. 09:55
- Kim Valentin** (V):
Det kunne vi have en lang snak om, men det har vi ikke tid til her. Så er der forbrugerne. Forbrugerne er en vigtig del af væksten. Alligevel berører regeringen ikke energikrisen. De rører den ikke, men siger bare, at det er midlertidigt. Men de er jo en væsentlig del af den løsning. De er en væsentlig del af fremtiden. Det er væsentligt, at man sikrer danskerne – at de ikke bliver fattigere. Det har regeringen gjort dem igennem de sidste 2 år. De er faktisk blevet fattigere, ikke rigere. Så hvor er regeringen i forhold til den her energikrise? Kom nu ind i kampen.
- Kl. 09:55
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.
- Kl. 09:55
- Christian Rabjerg Madsen** (S):
Jeg er enig i, at vi har en udfordring med stigende energipriser, og at det potentielt kan blive en udfordring, særlig for de danskere, som har allermindst og dermed er dårligst rustede til at håndtere stigende energipriser. Det er jo derfor, at vi har afsat penge til, at kommunerne i højere grad kan opsøge de mennesker, så man har mulighed for at afhjælpe den situation, der kommer af forøgede energipriser. Derudover har vi lavet en aftale med fjernvarmeselskaberne om, at de udjævner regningen, så man ikke oplever pludseligt stigende regninger. Men det er en udfordring, som vi skal have blikket stift rettet på og også i fremtiden skal være meget opmærksomme på.
- Kl. 09:56
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Den sidste korte bemærkning, vi når, er fra fru Astrid Carøe, SF.
- Kl. 09:56
- Astrid Carøe** (SF):
Tak for det. Vi har vist endnu en gang i år fået slået fast med grundig forskning, at der ikke er ligeløn i Danmark, og at den uligeløn skyldes, at man med tjenestemandsgeset fra 1969 place-
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 09:57
- Christian Rabjerg Madsen** (S):
Jeg kan iagttage, at vi eksempelvis på sundhedsområdet har nogle udfordringer med, at der bliver løbet for stærkt. Jeg tror, at noget af det, der påvirker arbejdsglæden sådan for alvor, er, hvis man som ansat i den sektor oplever, at der ikke er plads til at yde den hjælp, som man fagligt set gerne vil yde, til den medborger, man står over for. Det tror jeg gør en kæmpe forskel.
- Det er derfor, at vi eksempelvis sammen med SF på tidligere finanslove afsatte midler til at ansætte 1.000 ekstra sygeplejersker. Det er også derfor, vi laver den midlertidige coronapakke, og det er derfor, vi grundlæggende set investerer i vores velfærdssamfund. Jeg tror, at for de mennesker, som vælger at gå ind i de her plejefag, er det deres faglighed og tiden til at gøre en forskel, der er *helt* afgørende for deres motivation, og det ligger også bag regeringens politik.
- Hvad angår lønspørgsmålet, kommer vi ikke til at tage forskud på Lønstrukturkomitéens arbejde. Vi kommer til at lade den arbejde, og når den så har barslet, tager vi en drøftelse af, hvordan vi håndterer det. Det er vigtigt, at vi ikke forhandler løn i Folketinget.
- Kl. 09:58
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Astrid Carøe, værsgo.
- Kl. 09:58
- Astrid Carøe** (SF):
Og det er jeg sådan set enig i, men vi kan jo bare se, at det er umuligt for parterne at løse den her konflikt, når der bliver ved med at være uligeløn. Jeg er helt enig i, at det er rigtig godt, at vi har fået penge til flere sygeplejersker, at vi har fået den her pakke i år, som trods alt er bedre end honninghjerterne sidste år, men når vi kan se, at der er rigtig, rigtig mange ubesatte stillinger derude og sygeplejerskerne skrider på bedre lønforhold – ikke bare bedre arbejdsforhold, men også bedre lønforhold – skal der så ikke rykkes på det i højere grad end bare i form af den her vinterpakke?
- Kl. 09:58
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 09:58
- Christian Rabjerg Madsen** (S):
Jeg tror som sagt, at i forhold til motivationen og arbejdsglæden derude i vores pleje- og omsorgssektor – noget af det, der betyder allermest for de mennesker, der derude gør en kæmpe forskel hver eneste dag – er det afgørende, at de har tid og rum til at foretage det, de brænder for. Det er noget af det, vi har sat ind i forhold til.
- Så lytter jeg selvfølgelig også til, at der er en diskussion om lønnen. Jeg tror bare, vi skal passe på med herinde at konkludere, at det kan parterne ikke løse. Vi bliver nødt til at have tiltro til den danske model. Det er ikke her, vi forhandler løn. Nu ser vi, hvad Lønstrukturkomitéen kommer frem til, og så tager vi en drøftelse derefter. Jeg tror, det er det klogeste af respekt for den danske model.

Kl. 09:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Christian Rabjerg Madsen. Der er ikke tid til flere korte bemærkninger, så efter en afsprinking går vi videre. Hr. Troels Lund Poulsen, Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg vil gerne starte med at ønske regeringen tillykke med at være kommet i mål med finanslovsaftalen, og så vil jeg også gerne benytte lejligheden til at sige tak for samarbejdet på en lang række vigtige punkter, hvor Venstre har været med til at indgå politiske aftaler med regeringen. Det synes jeg trods alt også er vigtigt at starte med at slå fast. Der er jo mange punkter, hvor vi ikke er enige, men heldigvis har vi kunnet lave en lang række politiske aftaler sammen. Når det så er sagt, er vi kommet til debatten omkring finansloven, og man kan jo sige, at finanslovsaftalen her er en form for eksamen for regeringen. Den afsluttes jo så her i dag med tredjebehandlingen og dermed jo også med en lang række ændringsforslag, som vi kommer til at drøfte senere her i dag. Venstre har stillet en række, og der er også andre gode partier i Folketinget, der har givet udtryk for deres synspunkter.

Men jeg tænker, når det nu er eksamenstid, at så er der jo også grund til, at man går en smule kraftigt til værks i forhold til at se på indholdet af aftalen. Jeg er sikker på, at hvis regeringen skulle give sig selv karakter, ville man placere sig selv i den højere ende. Jeg vil umiddelbart tro, at med det samarbejde, jeg kender fra mine mange diskussioner med regeringen, var man nået frem til et 12-tal. Der er jo nok også nogle, vil jeg tro, i regeringen eller i Socialdemokratiet, der vil mene, at der skal gives en medalje til finansministeren eller et andet regeringsmedlem. Netop derfor er der vel brug for en ekstern, objektiv censor. Det har jeg så besluttet at jeg vil stille mig til rådighed for. Jeg kan se, at finansministeren er ved at dø af grin, og det er jo en trist situation, hvis denne debat skulle ende der, men jeg er jo kendt for min saglige og meget, meget nøgterne tilgang til politiske aftaler, og derfor har jeg besluttet mig for, at det hverv har jeg påtaget mig.

Det har været en stor opgave, vil jeg gerne sige. Jeg har fulgt forløbet, dog ikke i lokalet, jeg har læst det endelige produkt grundigt, og der er basis for et par kritikpunkter, og der er også nogle graverende fejl og mangler, som jeg bliver nødt til lige at gøre opmærksom på. Når man nu ser på indholdet, må man sige, at den første og mest alvorlige mangel jo er hele spørgsmålet omkring det svar, som vi skal have, og som vi skulle have haft, nemlig på, hvad vi gør i forhold til den akutte og alvorlige mangel på arbejdskraft. Det mærkværdige her er jo, at jeg formoder, at det er med fuldt overlæg, for det er vel ikke gået nogens næse forbi, at dansk erhvervsliv, danske virksomheder og offentlige institutioner efterspørger en politisk håndsrekning for at få flere hænder til rådighed. Når den socialdemokratiske regering så ikke vælger at træffe de nødvendige beslutninger i tide, risikerer vi jo desværre at tabe det økonomiske opsving på gulvet. Regeringen har besluttet, at der er titusindvis af mennesker, der ikke længere skal være en del af det arbejdende fællesskab, og man har også besluttet med den her finanslov og med tidligere beslutninger, at højere ydelser til især arbejdsløse indvandrere er det, som man vælger at give. Det er jo det, der gør, at det ikke så godt kan betale sig at arbejde; det bliver mindre attraktivt at bidrage til fællesskabet. Det kommer til at koste vækst, velstand og arbejdspladser, og det synes vi er alvorligt, fordi det jo er hele forudsætningen for vores velfærdssamfund og ikke mindst også den grønne omstilling, som er meget afgørende. Det er bekymrende, og det trækker også ned i den samlede bedømmelse.

Nu er det ikke, fordi jeg skal stå og opfordre til plagiat, men man behøver jo ikke på den måde at være fintfølede. Derfor havde jeg faktisk også håbet, at regeringen havde ladet sig inspirere af det finanslovsudspil og de finanslovsprioriteter, Venstre har præsenteret i november måned, og hvor vi jo lægger op til at øge arbejdsudbudet med 25.000 personer i 2025. Venstre har bl.a. foreslået at forhøje beskæftigelsesfradraget, indføre en mere rimelig dimittendsats, give mere frihed til at arbejde for folkepensionister og en lang række andre ting. Det er alle sammen initiativer, som skal sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde. Det gør vi, fordi der er et akut behov for, at vi får mere arbejdskraft her i landet, og det er også den mulighed, som regeringen overser.

Den anden udfordring med finanslovsaftalen er, at regeringen aktivt har gjort Danmark fattigere og gør det dyrere at være dansker. Når håndværkerdelen af boligjobordningen afskaffes, er det jo i bund og grund bare et skattesmæk til de danske boligejere. Det skal også ses i sammenhæng med, at regeringen allerede har hævet eller foreslået at hæve skatter, afgifter og gebyrer næsten 50 gange, for mere end 12 mia. kr. Samlet set reducerer regeringens politik dansk velstand med 14 mia. kr., og det er jo i bund og grund det stik modsatte af, hvad der er brug for i dansk økonomi. Her ville en ansvarlig regering jo have opført sig anderledes. Det trækker selvfølgelig også ned i bedømmelsen. Og så synes jeg også godt, man kunne have ladet sig inspirere af de finanslovsprioriteter, vi havde, hvor vi jo også synes, at det er en god idé at kunne holde skatterne i ro, samtidig med at man også kan investere i velfærd og i den grønne omstilling.

Kl. 10:05

Det er ikke nogen hemmelighed, at vi står over for nogle meget svære forhandlinger lige om lidt. Generelt set er det kun svært at forhandle med regeringen, men jeg tror, at den forhandling, jeg nævner nu, i særdeleshed bliver svær, nemlig spørgsmålet om en grøn skattereform. Her har vi jo kunnet konstatere, at den arbejdsgruppe, det var aftalt skulle afrapportere her inden jul, er blevet forsinket, og, måtte man forstå, kommer med sine anbefalinger her i starten af februar måned. Vi synes, det er centralt, at vi får sikret et skatte- og afgiftssystem, der giver incitament til at omstille sig, så vi kan sikre en både ambitiøs og markedsdrevet grøn omstilling. Her bliver CO₂-afgiften et afgørende redskab til at sikre en omkostningseffektiv omstilling. Det skal ske på en måde, hvor vi ikke sender arbejdspladser ud af landet eller for den sags skyld sender produktion ud af landet. Derfor mener Venstre, at vi ud over at indføre en CO₂-afgift skal arbejde på at forbedre virksomhedernes konkurrenceevne. Tingene skal ses i sammenhæng. Vi skal gøre det på en klog måde, hvor vi kan skabe flere danske arbejdspladser, samtidig med at vi udvikler nye grønne løsninger, der forhåbentlig så også kan eksporteres internationalt. Netop derfor bliver der jo brug for og er der behov for en stærk økonomi, så vi har råd til en klog grøn omstilling, hvor klimapolitik kan være med til også at være erhvervspolitik. Det kræver en økonomi i topform, og der er vi desværre ikke i øjeblikket.

Et tredje element, som jeg også bliver nødt til at nævne her i dag, er hele spørgsmålet om udlændingområdet. Vi synes, det er forkert, at regeringen og støttepartierne fastholder de høje ydelser, bl.a. særlig til arbejdsløse indvandrerfamilier. Man har hævet integrationsydelsen, og med finansloven forlænges de ekstra offentlige ydelser til især arbejdsløse indvandrere. Det er ydelser, der betyder, at en indvandrerfamilie får ca. 2.000 kr. ekstra skattefrit hver måned for ikke at arbejde. Det synes vi er den forkerte vej at gå. Vi er også kede af, at regeringen har droppet løftet om et nyt udrejsecenter. Regeringens eget forslag om at placere gruppen af kriminelle udviste på et center på Langeland blev droppet efter pres fra flere politiske partier, herunder også Venstre, men regeringen har endnu ikke foreslået nogen erstatning. Det var og er uholdbart, at dybt kriminelle

udlændinge, som ikke har ret til at være i Danmark, stadig væk ikke har fået afklaring på, hvor et udrejsecenter skal være, ikke for deres skyld, men for danskernes skyld. Det trækker jo så også ned i min bedømmelse.

Kl. 10:11

En fjerde og sidste mangel i finansloven er det, som vi synes er et ikkeeksisterende svar på, hvordan vi sikrer, at vores velfærdssamfund i langt højere grad tager hensyn til det enkelte individ. Det er desværre sådan i dag, at ældre ikke har indflydelse på, hvem der kommer og gør rent, at unge skal tvangsfordeles på gymnasier, og at der er syge eller barnløse, der ikke kan modtage den rette behandling, fordi sundhedssystemet på nogle områder er utidssvarende. Også her havde jeg håbet, at man havde set på, hvad vi har foreslået i Venstre. Venstre ønsker at give danskerne mulighed for at vælge det velfærdstilbud, som passer til dem. Derfor er det frie valg en helt afgørende og vigtig prioritet i vores udspil. Vi har f.eks. foreslået, at de gravide skal have frit valg til at vælge mellem offentlige og private tilbud på fødeområdet, at udbrede friplejehjem, at udvide frikommuneforsøgene til alle kommuner og flere velfærdsområder og at styrke det frie valg for danskere i fertilitetsbehandling, blot for at nævne et par eksempler. Venstre havde også gerne set, at vi fandt en løsning på, hvordan vi i højere grad kan sikre, at uforbrugte midler i offentlige institutioner kan overføres til det efterfølgende finansår.

På mange måder mener vi jo så, at der er for lidt frihed til den enkelte, og det er så også derfor, jeg når frem til min helt upartiske konklusion, som kan opsummeres som følger: Der mangler svar på den akutte mangel på arbejdskraft, finansloven gør Danmark fattigere og gør det dyrere at være dansker, den lemper udlændingepolitikken, og der mangler svar på, hvordan vi i højere grad sikrer et velfærdssamfund, der er til på borgernes præmisser – ja, det ser skidt ud, må man sige, og som ekstern censor må jeg også meddele, at regeringens finanslov derved er dumpet. Vi prøver jo så at gøre det godt igen ved at stille en lang række ændringsforslag, og jeg er selvfølgelig nok klar over, at de ikke alle sammen bliver vedtaget. Vi har for været bagud og tabt i Venstre, og derfor tager vi også nederlaget med oprejst pande, i det tilfælde vi måtte blive stemt ned. Det fører mig så også til at sige, at vi trods alt jo respekterer, at man skal have en finanslov, og derfor kan jeg også meddele, at vi ved anden del af tredjebehandlingen vil støtte den samlede finanslov, uanset om vores ændringsforslag måtte blive vedtaget eller ej.

Kl. 10:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til censorordføreren! Vi går nu i gang med debatten. Der er som sædvanlig 45 minutter til korte bemærkninger. Det er først hr. Christian Rabjerg Madsen, Socialdemokratiet.

Kl. 10:10

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg kan sige, at havde hr. Troels Lund Poulsen været min censor, havde jeg indbragt sagen for skoleinspektøren. Jeg mener, det var en alt for hård bedømmelse, men tak for talen.

Venstre har jo foreslået, at man fratager de 22.000 danskere, der har fået tilkendt Arnepensionen, deres mulighed for at trække sig værdigt tilbage. Det er 22.000 danskere, der har arbejdet med de hårdeste jobs og de mest nedslidende jobs, og det er mennesker, der har bygget det her samfund, og som i mere end 40 år har betalt deres skat. I stedet for kan jeg nu forstå, at Venstre har fundet en gammel travert frem og ønsker at give topskattelettelse til dem, der har mest. Jeg går ud fra, at man, når man foreslår det, synes, det er en fornuftig prioritering, men er det udtryk for et stort borgerligt parti – godt nok mindre end tidligere, men trods alt et relativt stort borgerligt parti – der gerne vil være en midtersøgende kraft i den økonomiske debat?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:11

Troels Lund Poulsen (V):

Nu synes jeg, at det var en ualmindelig hånlig bemærkning af hr. Christian Rabjerg Madsen at stå og tale om Venstres nuværende position. Som jeg sagde helt åbent: Vi har før været bagud og tabt, men jeg kan også love, at vi nok skal komme tilbage, og det vil jeg ikke bruge imod regeringen, ej heller Socialdemokratiet.

I forhold til hele spørgsmålet omkring Danmark kan mindre 0,0, som man jo desværre kan kalde de forhandlinger, der finder stedovre i Finansministeriet, så flytter de sig ikke ud af stedet. Det, jeg har fået mest ud af i de forhandlinger, er i bund og grund den slikskål, der er stillet frem, med et mindre antal Chokofanter end det antal, finansministeren har til rådighed i den skål, han får. Og jeg synes, det er lidt trist, at vi i en så udfordrende situation, som vi er i nu, ikke kommer til forhandlingsbordet. Vi har jo efterlyst, at de partier, der vil være med til at gøre en forskel og lave en aftale, bliver inviteret sammen. Det mangler jeg stadig væk et svar på. Og jeg forstår altså ikke, hvorfor vi ikke kan sætte os ned og få en drøftelse og så få lavet en politisk aftale. Det synes vi er vigtigt, og jeg tror sådan set også, at regeringen synes, det er vigtigt. Så jeg forstår ikke, hvorfor der er alt det her nøleri.

Kl. 10:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Rabjerg Madsen, værsgo.

Kl. 10:12

Christian Rabjerg Madsen (S):

Der er i hvert fald karakteren 0 for svar på spørgsmålet. Desuden tror jeg, at forhandlingerne i Finansministeriet ville gå væsentlig bedre, hvis man trods alt møder op til de forhandlinger, som man bliver inviteret til. Men det er en anden snak.

Hvis man kigger på Vestres prioriteringer, er det sådan, at når man fratager de danskere, der har arbejdet hårdt og længst, deres pension, går det i særlig grad ud over borgerne i Morsø, Frederikshavn, Jammerbugt og Hjørring Kommuner, for det er der, at der er flest danskere, der har søgt om Arnepensionen. De kommuner, hvor man får glæde af de topskattelettelse, som Venstre tilsyneladende vil dele ud, er Gentoft, Rudersdal, Hørsholm og Allerød. Er det udtryk for en fornuftig geografisk prioritering?

Kl. 10:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:13

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, jeg deltager ikke i udskamningen af de mennesker, der faktisk gør en indsats i Danmark for at tjene nogle penge. Det må jeg sige. Jeg synes, det er helt fair, at man i Socialdemokratiet har den holdning, at man vil jage folk, der bidrager til samfundet. Det må være den socialdemokratiske politik. Jeg deltager bare ikke i den. Jeg synes, at man skulle være glad for, at der er nogle mennesker, der tjener penge i det her samfund og er med til at betale en skat – vel at mærke også for nogles vedkommende en høj skat. Og når det så er sagt, forstår jeg slet ikke, at man ikke kan drøfte topskattegrænsen. Det, at der kan være en lang række faglærte, der faktisk yder en indsats og på den måde gerne vil have lov til at yde en større indsats og få noget mere til sig selv, synes jeg da er sund fornuft.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:14 dag ser på det finanslovsforslag, der er kommet, så står der intet om et udrejsecenter, og konsekvensen af det er jo, at dømte kriminelle udlændinge, som er dømt til at forlade Danmark, nu render frit rundt.

Kl. 10:14 Har ordføreren i sin gennemgang af materialet kunnet finde noget om det udrejsecenter, som man nu har lovet i over 2½ år?

Kl. 10:16

René Christensen (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen. Den var ret interessant at lytte til. Det var jo sådan, at finansministeren, da finansloven blev lanceret, var ude at sige, at det var en stram finanslov, og det tror jeg bestemt også den er for nogle. Men som ordføreren også var inde på, er der i hvert fald nogle, som den ikke er særlig stram for. Hvis man kigger på indvandrere, kan man se, at integrationsydelsen er hævet, og at det midlertidige børnetilskud fortsætter. Det vil sige, at der her er en gruppe borgere, som oplever en finanslov, som giver ekstra midler, altså et større råderum.

Hvis man kigger et andet sted hen, hvis man kigger på ældreområdet, kan ordføreren så se nogle steder, hvor den her finanslov giver et øget råderum til de ældre, ligesom man har haft et stærkt fokus på, at der skulle være et øget råderum, altså en større personlig indkomst, til indvandrerfamilier? Kan ordføreren så se, at det sker på ældreområdet? Når jeg spørger om det, er det jo, fordi vi kan se, at forbrugerpriserne er steget markant. Hvis man bare tager sådan noget som elpriser, er de jo steget med over 15 pct. Så har ordføreren i gennemgangen af materialet da lagt mærke til det?

Kl. 10:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:15

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, det har jeg lagt mærke til – og tiden begrænser jo desværre også, hvor meget man kan nå at komme ind på i sin tale – og jeg synes også, det er dybt bekymrende, for nu at sige det, som det er. Jeg har jo også noteret mig, at der er nogle ændringsforslag. Dansk Folkeparti har jo f.eks. adresseret det her i nogle af ændringsforslagene, og vi har også selv sagt, at der skal ske noget mere i forhold til ældreområdet. Jeg deler sådan set også meget af det, som hr. Kristian Thulesen Dahl i et spørgsmål spurgte den socialdemokratiske finansordfører om, altså bekymringen, i forhold til hvad det er for en pleje, vi er i stand til at give vores ældre medborgere i øjeblikket, og de akutte udfordringer, vi står over for.

Der må man jo sige, at alt det har man så ikke valgt at adressere. Der er det nogle andre ting, som man åbenbart synes er vigtigere. Det hænger jo også meget sammen med den akutte udfordring i forhold til vores sundhedssystem i øjeblikket, som hr. René Christensen også selv tillod sig at spørge den socialdemokratiske ordfører om. Jeg tror, det er 2½ år siden, det blev annonceret, at der skulle laves en sundhedsreform – mig bekendt er den jo ikke kommet endnu – det var noget af det, som den socialdemokratiske minister gentagne gange har nævnt skulle laves. Så nej, det er ikke prioriteret, desværre, og det går ud over nogle af de allersvageste i vores samfund.

Kl. 10:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, værsgo.

Kl. 10:16

René Christensen (DF):

Ja, det var ét område. Den socialdemokratiske ordfører gjorde også opmærksom på, at man nu faktisk har haft magten i 2½ år, og hvis vi går 2½ år tilbage, var en af de ting, der fyldte noget, bl.a. et udrejsecenter. Det var meget vigtigt, at man, når Socialdemokratiet kom til, så ville få løst det omkring et udrejsecenter, og når jeg nu i

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:16

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, det må jo være en tilståelsessag, og det skylder man jo så også at være ærlig om, altså at det prioriterer regeringen så ikke. Og det kan jo undre, fordi det var et løfte, man gav, at det skulle der leveres på. Det er der så ikke blevet. Jeg synes, vi står med meget store udfordringer i forhold til det pres, der er. Vi har nogle særlige udfordringer, som Dansk Folkeparti, da Dansk Folkeparti var støtteparti for den daværende regering, jo var villig til at give tilsagn om at løfte. Vi foreslog jo udrejsecenteret på Lindholm. Det var der stor diskussion om, men vi stod jo ved det, og det synes jeg stadig væk var en god beslutning.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.

Kl. 10:17

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Mangel på arbejdskraft er jo både godt og skidt. Det er skidt for de virksomheder, der mangler mennesker og medarbejdere, og jeg har også ondt af de virksomheder, som er ærlige og redelige, og som har gjort deres tidligt, men jeg har ikke ondt af de virksomheder, som ikke tager lærlinge, og som ikke har sørget for at opkvalificere deres medarbejdere; og så den her evige jammer om, at vi skal kigge til udlandet efter arbejdskraft, når vi har 76.000 unge mellem 15 og 29 år, som hverken er i uddannelse eller job. Vi har 26.000 arbejdsløse seniorer, der gerne vil i arbejde, vi har 49.000 mennesker med handicap, der gerne vil og kan arbejde, vi har 14.000 mennesker, der leder efter et fleksjob. Vi har 27.000 ekstra mennesker, der kunne komme på arbejdsmarkedet, hvis deres ønske om at gå fra deltid til fuld tid blev opfyldt, og så har vi 10.000 unge mennesker, som gerne vil have en praktikplads, og som har ret til en ifølge den aftale, vi har lavet med erhvervslivet, men som ikke kan finde en. Det er rigtig mange mennesker, der i høj grad kan og gerne vil have et arbejde i Danmark.

Kl. 10:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 10:18

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg går ud fra, at jeg så stiller spørgsmålet til mig selv, for jeg tror, at fru Lisbeth Bech-Nielsen vil spørge mig, om det ikke er et problem, at de mennesker så ikke bliver gjort aktive. Jo, det er det, det vil jeg også gerne sige. For mig er det jo ikke enten-eller, det er både-og, og der er stadig væk rigtig meget at gøre. Man kunne også nævne et andet område, f.eks. sygefraværet. Hvis man nedbringer sygefraværet i den offentlige sektor, er der også rigtig mange hænder at frigøre i den forbindelse.

Så for mig er der ikke kun én universel løsning på at løse manglen på arbejdskraft, men der er mange forskellige ting, der skal gøres. Jeg lavede f.eks. selv en trepartsaftale med arbejdsmarkedets parter, hvor vi så på at give bedre muligheder for efter- og videreud-

dannelse. Jeg må desværre konstatere nu her, at 2, 3, 4 år efter, er det vel, at den blev indgået, er det stadig væk ikke lykkedes at få mere efter- og videreuddannelse. For det er jo også et andet alternativ at sikre, at der er nogle, der får nogle bedre muligheder for at få efter- og videreuddannelse, sådan at de har nogle andre kompetencer.

Kl. 10:19

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Kl. 10:19

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak til ordføreren for at hjælpe mig med at formulere spørgsmålet, da jeg løb tør for tid. For det var præcis det, jeg gerne ville spørge om, og det er rigtig mange mennesker. Derfor vil jeg spørge hr.

Troels Lund Poulsen: Hvis en virksomhed mangler unge lærlinge, mangler nogle, der tager en faglig uddannelse, men aldrig har taget praktikanter eller lærlinge ind, vil hr. Troels Lund Poulsen så mene, at de delvis selv er skyld i den mangel på arbejdskraft, som vi har et ansvar for at uddanne?

Kl. 10:20

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:20

Troels Lund Poulsen (V):

Nu taler jeg jo heldigvis ikke lige i dag på den måde under sandhedspagt, som en minister gør, så jeg har jo heller ikke et kæmpe katalog af beredskab med her på talerstolen. Men noget af det, som jeg tror man bliver nødt til at gøre i forhold til den diskussion, er at differentiere det en smule. Der er jo nogle virksomheder, som har nemmere ved at tage lærlinge – altså, de store virksomheder synes jeg har et særligt ansvar. Så er der nogle af de små nyopstartede virksomheder, som måske ikke har helt de samme muligheder, også i forhold til fleksibilitet.

Men ja, erhvervslivet skal selvfølgelig også levere i forhold til at få skabt de praktikpladser, der er nødvendige, for at vi kan få flere faglærte i fremtiden, eller for at erstatte det hul, der potentielt kommer, fordi der vil være mange faglærte, der trækker sig fra arbejdsmarkedet. Så det er jeg slet ikke uenig i at vi også bliver nødt til at gøre noget ved.

Kl. 10:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:21

Andreas Steenberg (RV):

Nu bliver Radikale jo nogle gange kaldt et skolelærerparti, så det kunne jo være meget sjovt at arbejde videre med den her eksamensanalogi, hr. Troels Lund Poulsen havde. Vi synes, der er to store forhandlinger om grøn skat og arbejdskraft, som er udskudt, og derfor kan man jo ikke helt vurdere Folketinget endnu, i øvrigt heller ikke Venstre. Men jeg vil gerne sige tak for det samarbejde, vi har, især omkring arbejdskraftspørgsmålet og ikke mindst spørgsmålet om international arbejdskraft. Selv om der har været nogle udlændingepolitiske uenigheder mellem vores partier, glæder jeg mig over, at Venstre kan se, at udlændinge kan være en del af løsningen, ikke mindst her og nu.

Det, jeg gerne vil spørge om, er det her med ydelser, for det er hr. Troels Lund Poulsen jo inde omkring. Vi ved jo, at det ikke giver særlig meget arbejdskraft at sætte ydelserne ned, fordi rigtig mange kontanthjælpsmodtagere ikke har de kompetencer, der skal til for

at få et arbejde. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge, hvor Venstre stiller sig i forhold til Ydelseskommisionens anbefalinger. Så kan jeg jo komme med et opfølgende spørgsmål, når jeg har fået det første svar.

Kl. 10:22

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:22

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg må også starte med at kvittere for det samarbejde, som vi har haft her i 2021 med Radikale Venstre; det sætter jeg selv meget stor pris på. Og ikke mindst tak for mange af de samme politiske holdninger til spørgsmålet om, hvordan Danmark kan blive rigere og få en større økonomisk vækst. Og der må man jo kvittere for, at Radikale Venstre har nogle af de samme synspunkter, som ikke kun Venstre, men også en lang række andre partier her i Folketinget har. Så det er helt afgørende, at man fastholder, kan man sige, den politiske enighed på de her spørgsmål.

I forhold til Ydelseskommisionen synes jeg, at det er vigtigt at sige, at ydelser også skal hænge sammen med, hvordan man sikrer, at man kan få gjort folk aktive i det her samfund. Nu sidder der jo en af de største, kan man sige, politiske kapaciteter internt i Venstre i øjeblikket – han er i salen i dag – hr. Morten Dahlin, som jeg selv besøgte, da jeg var beskæftigelsesminister. Det, hr. Morten Dahlin gjorde i Greve Kommune, hvor man lavede straksaktivering, havde en kæmpestor effekt, for det var med til at gøre, at folk fik at vide, at hvis man skal have en ydelse, skal man også være med til at give noget tilbage. Det er bl.a. et af de eksempler, der er.

Nu er ydelsesforhandlingerne jo, om man så må sige, blevet en del af de store forhandlinger om hele spørgsmålet om reformsportet med »Danmark kan mere I«. Og jeg synes, at det er i den forbindelse man skal se det. Men vi synes, at ret og pligt skal følges ad.

Kl. 10:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 10:23

Andreas Steenberg (RV):

Det er jo svært at være imod. Men det, Ydelseskommisionen har foreslået, er at lægge nogle trapper ind i kontanthjælpsystemet, sådan at man får en lidt højere kontanthjælp, hvis man har uddannet sig – det kunne også være at have lært dansk – eller hvis man tidligere har arbejdet. Det vil sige, at der lægges noget dynamik, noget social mobilitet ind i kontanthjælpsystemet. Desværre kan man ikke rigtig regne på det, for det er en helt ny måde at gøre det på. Det, der jo kunne være interessant, er, om man bredt her i Folketinget kunne være enige om at sige: Lad os prøve at køre med det system i 3, 4 eller 5 år – og så se, hvad effekten var af det. Kunne Venstre se sig selv i det, altså at tage de anbefalinger og lade dem køre i en periode?

Kl. 10:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Kl. 10:24

Troels Lund Poulsen (V):

Hvis man skal lave en samlet model for en reform af vores ydelser, mener jeg, at det skal hænge sammen med hele reformsportet, som vi også diskuterer, så man ser det i en sammenhæng – både for at have sikkerhed for, at vi får et større arbejdsudbud, men også for at sikre, at vi får gjort noget ved det efterslæb, der er, af folk med

ikkevestlig baggrund i forhold til beskæftigelse. Det bliver vi nødt til at få gjort noget ved. Der er jo et tocifret milliardbeløb, der ligger der, og som man kan få aktiveret. Der er vi sådan set åbne over for at diskutere flere modeller for det. For os er det sådan set afgørende, at det efterslæb bliver nedbragt.

Kl. 10:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Rune Lund, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:25

Rune Lund (EL):

Fra 2015 til 2019 blev der med de borgerlige aftalt skatte- og afgiftslettelser, som hvert år vil koste ca. 22 mia. kr. Det betyder jo, at når man på den måde giver skatte- og afgiftsrabatter, som også i alt for høj grad kommer de rigeste til gode, er der andre ting, der ikke er råd til.

I den her finanslov får vi en ny velfærdsrettighed i Danmark. Vi får indført gratis tandlæge for de 18-årige, de 19-årige, de 20-årige og de 21-årige. Det synes jeg er en stor ting, altså at vi på den måde udvider velfærdssamfundet. Men jeg er faktisk lidt usikker på, hvad Venstres holdning er til det element i finanslovsforslaget. Så mit spørgsmål er: Hvis flertallet skulle skifte efter et kommende folketingsvalg – det håber jeg ikke på sker, men hvis det skulle ske – vil Venstre så stoppe eller annullere eller afskaffe den nye velfærdsrettighed, som vi har fået indført for borgerne i Danmark med finanslovsaftalen for 2022?

Kl. 10:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:26

Troels Lund Poulsen (V):

Det er lidt svært for mig at kommentere helt konkret på det spørgsmål, fordi jeg aldrig nogen sinde var inviteret med til forhandlingerne. Der var ikke plads til mig ved bordet. Det kan der måske nok blive næste gang, og jeg skal nok forholde mig i god ro og orden og ikke sige så meget. Når jeg starter der med mit svar til dig, hr. Rune Lund, er det sådan set for at sige, at jeg ikke kender andet end det, jeg har læst i aftalen, og det er jo ikke voldsomt meget, der står om den konkrete model. For at tage forskud på glæderne vil jeg sige, at der jo kommer et ændringsforslag til afstemning senere i dag, og til det kommer Venstre til at stemme gult. Så vi kommer ikke til at sige, at det der er noget, vi ikke kan støtte, men omvendt kender vi heller ikke omfanget af det, og derfor stemmer vi gult. Det er overordnet det, jeg vil sige, og det er svaret.

Kl. 10:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Rune Lund.

Kl. 10:27

Rune Lund (EL):

Det synes jeg er et interessant svar. Vi indfører en ny velfærdsrettighed i Danmark med gratis tandlæge for de 18-årige, de 19-årige, de 20-årige og de 21-årige, men nu siger Venstre, at de vil stemme gult og skaber usikkerhed om, hvorvidt det er en rettighed, der vil bestå, hvis der kommer et nyt flertal efter et kommende folketingsvalg. Det synes jeg er skræmmende, specielt set i lyset af, hvor mange skatte- og afgiftslettelser, som Venstre har stået bag, når Venstre har været ved magten, fra 2015 til 2019. Det synes jeg er et stort problem, og jeg synes, at det er skræmmende, at Venstre på den måde ikke

vil bakke op om en udvidelse af velfærdssamfundet i forhold til at indføre gratis tandlæge for nye grupper i Danmark.

Kl. 10:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:28

Troels Lund Poulsen (V):

Det var jo retorisk stærkt, og ud fra det, der blev sagt, skulle vi jo have stemt rødt i Venstre. Vi stemmer jo ikke rødt, vi stemmer gult, fordi jeg siger, at jeg ikke kender indholdet af forslaget. Jeg har ikke været inviteret med ind i de hellige haller, hvor man har diskuteret det her, men jeg kan bare se en meget, meget kort tekst i en finanslovsaftale. Vi kommer til at tage endelig stilling, når vi ser den konkrete udmøntning, og det er derfor, vi stemmer gult nu, og det synes jeg sådan set er ansvarligt.

Kl. 10:28

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 10:28

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Socialdemokratiets ordfører hr. Christian Rabjerg Madsen valgte kun at fokusere på 2022 og 2023, da han stod på talerstolen, og det kan jeg sådan set godt forstå, for hvis man kigger bare lidt længere ud i fremtiden, og det vil et ansvarligt parti jo gøre i den økonomiske situation, ser man jo, at vi i virkeligheden har en bnp-vækst på 1 pct. i 2024 og 0,8 pct. i 2025. Hvis man kigger på beskæftigelsen og væksten i den, ja, så vil man se, at den faktisk er negativ, så i 2024 går den tilbage med 0,1 pct. og i 2025 kommer den tilbage til 0,2 pct. Det er det faktuelle om den økonomiske virkelighed, vi kigger ind i, i Danmark.

I forhold til Venstres holdning: Synes man så, at det er et retvisende billede på, hvad der er behov for i dansk økonomi? Synes man, det er rettidig omhu, at regeringen ikke har gjort noget for at ændre den udvikling, der kommer til at ske?

Kl. 10:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:29

Troels Lund Poulsen (V):

Nej, jeg synes faktisk også, at det var et lidt flabet svar, den socialdemokratiske ordfører kom med til hr. Lars Boje Mathiesen. For det er jo fuldstændig rigtigt, at man ude i fremtiden ser udfordringer for dansk økonomi. Jeg tror også, det var derfor, at man ikke svarede helt konkret på spørgsmålet – nu skal jeg jo ikke stå og være socialdemokratisk ordfører, det er jeg som sådan nok heller ikke den rette til at være – men det er fuldstændig rigtigt, at der jo er en udfordring i tid. Det er der både i forhold til spørgsmålet omkring den nødvendige arbejdskraft – og det er også derfor, at jeg kvitterer for, at Nye Borgerlige er meget aktive i debatten omkring, hvordan vi kan få lavet en ambitiøs aftale, der sikrer et større arbejdsudbud – og i forhold til hvordan vi kan gøre det her samfund rigere. Det tror jeg er en holdning, vi alle sammen deler, nemlig at det jo er vigtigt, at det her samfund bliver rigere, for så kan man jo bruge de ekstra penge, man måtte få til rådighed, til at investere på nogle af de politiske områder, man kan blive enige om. Det er nu engang sjovere at skulle diskutere, hvordan man gør kagen større, end at skulle opleve, at Danmark bliver fattigere.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 10:30 enig i præmissen for spørgsmålet eller det, der ligger i spørgsmålet, nemlig udfordringen i forhold til den mentale sundhed, om man så må sige. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at eftervirkningerne af corona kommer til at kunne ses hos ikke mindst nogle af de mange børn og unge, som har været overladt til sig selv, har været overladt til skærmen, og som har manglet et socialt fællesskab. Dem, der bliver hårdest ramt i den forbindelse, er selvfølgelig også dem, der potentielt har udfordringer, som gør, at de måske ikke trives i de fællesskaber, som man før har haft mulighed for at være en del af. Så ja, det er et område, der er vigtigt. Og jeg glæder mig sådan set også til, at de forhandlinger starter. Jeg synes, det er meget, meget vigtigt. Jeg synes, at psykiatrien generelt i mange år har været nedprioriteret – for den sags skyld nok, må man sige, af skiftende regeringer historisk set, fordi man har haft fokus på andre steder inden for sundhedsområdet.

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. I den anledning vil jeg også gerne kvittere for Venstres pragmatisme omkring f.eks. topskatten, hvor jeg ved at Venstre har været inde at revurdere noget, og det synes jeg er fornuftigt, fordi det er det, der er behov for i dansk økonomi.

En af de andre ting, som Nye Borgerlige har spillet ind med, er, at vi får nærmere indkredset, hvordan vi sikrer den her løbende velstand. Man kan gøre det ved at vedtage en velstandslov, som er det, vi har foreslået. Man kan også gøre det ved f.eks. i forbindelse med et regeringsgrundlag eller andet at forpligte sig på en vis procentdel til vækst i de kommende år. Er det også noget, som Venstre kunne kigge ind i at forhandle?

Kl. 10:30

Kl. 10:31

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg synes i hvert fald, at det, som hr. Lars Boje Mathiesen tager fat på nu, er fuldstændig afgørende. For en ting er, at man gerne vil sørge for at have sikkerhed for, hvordan ens udgifter er i fremtiden. Noget andet er jo, at hvis man gerne vil have et vist udgiftsniveau, bliver man også nødt til at sikre, at man har tilsvarende indtægter. Det her er jo sådan set relativt banalt. Jeg tror heller, at man sidder og forklarer sin bankrådgiver, at det helt afgørende er, at ens udgiftsniveau ligger så højt, men indtægterne snakker vi ikke om, fordi det er helt lige meget med dem. Altså, tingene hænger jo sammen, og det er jo det, der ligger i hr. Lars Boje Mathiesens spørgsmål og præmis, og ja, jeg synes bestemt, man bliver nødt til at sikre sig det. Jeg synes generelt, at der for lidt fokus på, hvordan vi tjener penge til fællesskabet i det her samfund.

Kl. 10:31

Kl. 10:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Susanne Zimmer, Frie Grønne. Værsgo.

Kl. 10:32

Susanne Zimmer (FG):

Tak, og tak til ordføreren for talen. Corona har jo belastet folk – børn, unge, voksne, ældre. Lige nu er det jo sådan, at der bliver flere og flere unge, der får behov for psykiatrien, og vi ved godt, at psykiatrien i forvejen er hårdt presset. Den 10-års psykiatrihandleplan er blevet udsat, så nu kommer forhandlingerne først i gang her efter nytår. Mit spørgsmål er: Har Venstre i sit finanslovsforslag tilgodeset økonomisk tildeling til psykiatrien, så vi kan få den prioriteret på lige fod med de somatiske sygdomme?

Kl. 10:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Troels Lund Poulsen (V):

Vi har jo i vores finanslovsudspil sagt, at der er brug for en sundhedsreform, og i det ligger også hele spørgsmålet om, hvad man kan gøre i forhold til psykiatrien. Vi har sagt, at vi i 2022 vil sætte en ekstra milliard kroner af i forhold til sundhedsområdet. Vi har ikke fuldstændig disponeret, hvad pengene skal gå til. Men jeg er helt

Kl. 10:32

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Fru Susanne Zimmer.

Kl. 10:34

Kl. 10:34

Susanne Zimmer (FG):

Vi kan jo kun være enige om, at den er kraftigt nedprioriteret, og det er ikke særlig attraktivt at få job og tage uddannelse inden for de psykiatriske fag. Det er jo et kæmpe problem. Men hvis vi skal komme det her til livs, har vi også brug for at undgå, at et voksende antal mennesker har brug for psykiatrien. Så hvad er Venstres holdning til at afsætte midler i forhold til det forebyggende arbejde, både det sådan helt forebyggende, men også der, hvor vi kan se, at der er nogle, der kunne være på vej ind i psykiatrien, hvis ikke man giver dem en hånd?

Kl. 10:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:34

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, jeg tror ikke, at jeg kan stå og føre Venstres psykiatriforhandlinger her fra talerstolen i dag, trods alt. Jeg må erkende, at mine evner er begrænsede på det felt. Men jeg tror, det er vigtigt at sige, at man skal bringe en lang række ting i spil. Jeg har jo haft fornøjelsen af at være beskæftigelsesminister. Vi kan jo se på nogle af dem, der er på kanten af arbejdsmarkedet, men som kommer ind og bliver en del af det arbejdende fællesskab. Der har vi, skiftende regeringer, haft rigtig, rigtig gode erfaringer med f.eks., at deres udfordringer i forhold til den mentale sundhed bliver mindre, hvis de får et arbejde eller bliver en del af en arbejdsplads. Så jeg synes, man bliver nødt til at se på forebyggelse bredt set, og det er også at inddrage arbejdsmarkedet i det.

Kl. 10:35

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:35

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Hvis der er noget, der sådan ligger i vores begges dna, er det begrebet frihed. Så er spørgsmålet, hvor stor frihed man f.eks. skal give til kommunerne og regionerne. Skal vi dosere friheden herfra, eller mener man noget med frihed? Vi har jo i mange år – alle partierne – diskuteret det kommunale selvstyre. Jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Troels Lund Poulsen, om man i Venstre gør sig nogle overvejelser om, hvorvidt den skruetvinge, som servicelof-

tet og faktisk også skattestoppet er for kommunerne, fortsat er en hensigtsmæssig måde at styre den kommunale økonomi på.

Kl. 10:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:36

Troels Lund Poulsen (V):

Vi lægger ikke op til at tage et opgør med serviceloftet eller for den sags skyld den overordnede kommunale økonomi. Det er det overordnede svar. Men jeg tror da, det er vigtigt at sige, at der stadig væk er en lang række udfordringer i forhold til kommunerne. Det er både i forhold til, hvad der er mulighed for på anlægssiden, men jo også i forhold til de overordnede økonomiske rammer. Så ja, jeg er da sådan set villig til at diskutere det kommunale selvstyre, men det er ikke sådan, at Venstre lægger op til en fundamental ændring i forhold til, hvordan det er i dag.

Kl. 10:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Jens Rohde.

Kl. 10:37

Jens Rohde (KD):

Men hvorfor skal Folketinget styre kommunerne så hårdt på udgiftsloftet, som jo så også gør, at når der kommer en gave herindefra, f.eks. den ældremilliard, som hr. Troels Lund Poulsens tidligere regering var med til at give kommunerne, må man prioritere nogle andre steder? Jeg kan nemlig huske, at det var sådan en gave, som man ikke ville have, fordi man så blev tvunget til at prioritere nogle andre steder, fordi man blev ramt af serviceloftet. Og det er enormt svært for vores lokalpolitikere at forklare den problemstilling. Kunne vi ikke prøve at tænke i nogle nye baner og i noget frihed?

Kl. 10:37

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:37

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg tror, at det, som hr. Jens Rohde nævner, var noget, som han selv stiftede bekendtskab med i historisk tid, da han som politisk ordfører skulle forklare ældremilliarden. Det havde jeg også selv fornøjelsen af dengang. Den blev, som jeg husker det, delt ud på bloktilskuddet. Hvis det ikke er det, beklager jeg. Så må jeg jo tage en bilateral snak med hr. Jens Rohde. Det kan være, at min hukommelse spiller mig et puds. Generelt set synes jeg, det er meget fornuftigt, at man har styr på, hvordan kommunernes og regionernes økonomi er. Jeg husker for år tilbage, at vi oplevede budgetskred på budgetskred, hvilket heller ikke var fornuftigt for dansk økonomi. Men det når vi nok ikke til bunds i her i dag, i hvert fald ikke i mit svar her.

Kl. 10:38

Første næstformand (Karen Ellemann):
Næste korte bemærkning er til hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet.
Værsgo.

Kl. 10:38

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Tilbage til Arne og folk som ham, der har slidt og slæbt i et langt arbejdsliv med de hårdeste jobs, og som vi nu har givet retten til at få lidt flere år på pension, fordi vi ved, at de mennesker generelt set lever kortere end nogle af os andre. Nu lyttede jeg til det, som ordføreren var inde på, da han sagde, at vi er i en højkonjunktur, og at vi mangler arbejdskraft, og at det derfor er åndssvagt at tage

arbejdskraft ud af arbejdsmarkedet. Skal man forstå det sådan, at Arne og folk som Arnes ret til at gå på pension skal afhænge af, om vi er i en højkonjunktur eller i en lavkonjunktur? Hvis vi nu befandt os i en lavkonjunktur, ville Venstre så lade være med at afskaffe retten til tidlig pension?

Kl. 10:39

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:39

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg tror, jeg bliver nødt til at henvise til nogle tidligere svar, jeg har givet. Jeg ved ikke, om jeg har givet dem til hr. Jeppe Bruus, men i hvert fald har jeg givet dem til kolleger fra Socialdemokratiet om, hvorvidt Venstre mener, at Arnepensionen skal afskaffes. Det mener vi den skal, uagtet om der er høj- eller lavkonjunktur. Det har jeg sagt flere gange her i Folketingssalen, og der er ikke noget nyt i den forbindelse. Så hvis det er det, man efterspørger i forhold til klip til sociale medier, kan jeg sige, at det er vores politik, for det står i vores finanslovsudspil, at det er det, vi synes.

Vi synes så til gengæld, at man skal gøre noget mere for at etablere nogle bedre vilkår i forhold til seniorpension. Det var en ordening, som jeg selv havde fornøjelsen af at udvikle sammen med Morten Østergaard fra Radikale Venstre og Kristian Thulesen Dahl, og den synes jeg på mange måder bedre rammer ind i at sikre, at dem, der har et behov, får mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, endda også tidligere, end Arnepensionen giver mulighed for, og derfor lægger vi også op til at udvide den model ved at investere nogle flere penge i den.

Kl. 10:40

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Jeppe Bruus.

Kl. 10:40

Jeppe Bruus (S):

Tak. Jeg skal spare ordføreren for at klippe til sociale medier. Det synes jeg faktisk var et interessant svar, for det var et lidt andet end det, der fremgik af debatten før.

Lad mig så spørge om noget andet: Hr. Søren Pape sagde i en debat her med statsministeren for nogle uger siden, at det er folk, der trækker sig tilbage for andre folks penge. Det har undret os lidt, for det er jo mennesker, der har været på arbejdsmarkedet i over 40 år. Deler Venstres ordfører det synspunkt, at de mennesker, der går på tidlig pension ved hjælp af Arne, gør det for andre folks penge?

Kl. 10:40

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 10:40

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg har det lidt, som når man har læst op til eksamen, og så får man det forkerte spørgsmål. Jeg havde troet, at hr. Jeppe Bruus ville have afhørt mig i skattestoppet, så jeg har ikke lavet andet de sidste nætter end at læse mig igennem skattestoppet, men så kom det spørgsmål ikke. Hr. Jeppe Bruus har adskillige gange nu efterspurgt det her og på Venstres hjemmeside, men så bliver det Arne, vi skal diskutere. Jeg er mælløs, jeg kan næsten ikke svare, og jeg er helt chokeret. Jeg tror, at man må have forståelse for, at jeg ikke skal stå og forklare og udlægge teksten på Det Konservative Folkepartis vegne. Jeg har enorm respekt for Det Konservative Folkeparti, så hvad de siger, må de selv forklare.

Kl. 10:41

Kl. 10:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Lotte Rod, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:41

Lotte Rod (RV):

I uddannelsesverdenen arbejder vi jo lidt på at skrue ned for, at man kun giver karakterer, men til gengæld skrue op for den lidt mere informative feedback, altså hvor man fortæller, hvad det er, man skal arbejde med, for det er jo det, man bliver klogere og dygtigere af. Så nu vil jeg egentlig gerne give Venstres ordfører en chance for sådan at folde teksten lidt ud, for jeg blev simpelt hen så glad i går, da Venstre jo stemte for minimumsnormeringer, og derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge Venstres finansordfører om noget: Hvad har I diskuteret i Venstre, hvad er det, der er sket, og hvorfor går Venstre nu ind for minimumsnormeringer?

Kl. 10:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:41

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, altså en informativ debat er også det, jeg har forsøgt at bidrage med her i min besvarelse, hvor jeg ikke kun gav regeringen karakterer, men også gode råd. Det at sikre, at man er i en situation, hvor vores mindste bliver prioriteret, i forhold til at der er pædagoger til stede, synes jeg sådan set er fornuftigt nok. Vi har så haft en diskussion om, hvorvidt man skulle gøre det på en bestemt måde eller ej, men vi synes også, at man skal prioritere vores mindste børn, og derfor har vi jo sagt, at vi synes, at det er fornuftigt.

Kl. 10:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Lotte Rod.

Kl. 10:42

Lotte Rod (RV):

Det synes jeg er fedt, for det betyder jo også, at Venstre så heller ikke kommer til at rulle det tilbage, går jeg ud fra, hvis man på et tidspunkt skulle få magten igen. Det gør mig bare glad. Jeg tror på, at jo mere, vi kan lave bredt, jo bedre er det. Når jeg spørger lidt til det, er det, fordi vi i Radikale Venstre gerne vil tage næste skridt, altså at det ikke bare bliver flere voksne, men også bliver uddannede pædagoger. Det koster næsten en halv gang oveni, hvis vi gerne vil sikre, at tre ud af fire af de voksne, der er i vores vuggestuer og børnehaver, rent faktisk er uddannede pædagoger, fordi de jo skal have lidt mere i løn. Så var det noget, vi måske kunne arbejde sammen med Venstre om? Kunne I forestille jer også at være med til at støtte næste skridt af minimumsnormeringerne, altså at det også skal være uddannede pædagoger?

Kl. 10:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Inden jeg lige giver ordet til ordføreren, vil jeg bare lige komme med en påmindelse om, at direkte tiltale i flertal heller ikke er tilladt. Det er, når man siger »I«, for det er også direkte tiltale. Der er flere medlemmer, der beder om, at vi påpeger det, og derfor påpeger jeg det nu.

Ordføreren får ordet.

Troels Lund Poulsen (V):

Vi har jo faktisk syntes, at man skulle gribe det omvendt an, da vi havde diskussionen. Vi synes, man skulle starte med den radikale tilgang, som jeg siger af respekt for Radikale Venstre, nemlig at man så på, hvordan man kan give dem, der er i vores børnehaver og vuggestuer, men for den sags skyld også folkeskole, nogle bedre tilbud, sådan at de har en faglig baggrund. Det er det, jeg kan huske jeg diskuterede meget indgående for 10-12 år siden, da jeg var undervisningsminister, hvor Radikale Venstre havde det synspunkt, at man skulle sørge for, at lærerne havde de rette kompetencer. Det syntes vi var afgørende i forhold til f.eks. daginstitutionsområdet.

Jeg synes jo, det er vigtigt, at folk har en uddannelse som pædagog, ikke for at sige, at man ikke kan arbejde med børn, hvis ikke man har en decideret pædagogisk uddannelse, men vi syntes, at det var der, man skulle starte med løftet. Nu starter man så omvendt ved at sige, at det er vigtigere, at man ser på antal mennesker i forhold til deres kompetencer. Men for mig hænger det her sammen. Vi synes jo også, at man skal have de rigtige kompetencer, og der er der helt sikkert i dag et meget, meget stort efterslæb, ingen tvivl om det, og det må vi diskutere med hinanden.

Kl. 10:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Næste korte bemærkning er til hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:44

Jens Joel (S):

Tak for det. Det kan godt være, at Venstres ordfører her op til eksamen har terpet skattestop, men nu har Venstres ordfører altså trukket spørgsmålet Arnepension. Og Venstres ordfører har sagt, at Venstres holdning er, at den skal afskaffes. Ordføreren har også sagt, at det er en dybt uansvarlig ordning, fordi den vil trække store mængder raske mennesker ud af arbejdsmarkedet og sende dem på pension. Nu er faktum jo, at otte ud af ti af dem, der er berettiget til Arnepension, er faglærte og ufaglærte, og de har haft hårde jobs i over 40 år. Så mit spørgsmål til Venstres ordfører er egentlig: Skal man set med Venstres øjne, selv om man har været over 40 år på arbejdsmarkedet i ufaglærte og faglærte jobs, være syg, inden man kan trække sig tilbage?

Kl. 10:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:45

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, det citat, hr. Jens Joel kom til at læse op, tror jeg ikke er fuldstændig rammende for, hvad jeg siger. Jeg siger tværtimod, at det jo ikke er nogen hemmelighed, at Venstre har været imod den tidlige pension. Vi synes, det er en forkert prioritet. Vi anerkender jo, at et flertal kan beslutte, hvad man vil. Vi er jo trods alt ikke Donald Trump, selv om jeg kan se, at vi bliver anklaget for det. Vi anerkender, at det kan et flertal beslutte. Adspurgt, om Venstre mener, at det er den rigtige model, er svaret: Nej, det synes vi ikke. Vi synes, at man skal gøre noget mere og bedre for at investere i, at folk kan få en seniorpension, fordi vi synes, at den i højere grad sikrer, at dem, der er nedslidte og har et behov for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, gør det.

Kl. 10:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jens Joel.

Kl. 10:46

Jens Joel (S):

Tak for det svar. Så man skal altså være nedslidt, være syg, være uarbejdsdygtig for at kunne trække sig tilbage. Det er et klart svar. Nu spurgte min kollega hr. Jeppe Bruus til den formulering, som den konservative leder havde brugt, om det her med, at man trækker sig tilbage for *andres* penge. Ordføreren er jo rutineret nok til at svare: Jeg kan jo ikke udlægge, hvad De Konservative mener. Men det var ikke det, der blev spurgt om. Det var, om Venstre også mener, at folk, der går på Arnepension, trækker sig tilbage for andres penge.

Kl. 10:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:46

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, jeg kan sige, at jeg er dybt urutineret i de her sammenhænge, så derfor må man også bære over med mit svar. Det er jo sådan, at de offentlige ydelser, der er i Danmark, betales med fællesskabets penge. Altså, det er jo samfundsøkonomien, der betaler for det. Så det er jo den skat, man betaler. Og det er det politiske flertal, der beslutter, hvordan ydelsessystemet skal se ud; det er den model, man følger. Og det accepterer vi også. Vi kan så have nogle andre politiske prioriteter, og dem har jeg jo så redegjort for her i dag.

Kl. 10:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:47

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Det er ikke for at please Venstres ordfører, men fordi jeg synes, det er væsentligt, at jeg vil sige, at de 21,7 mia. kr., som vi mangler i statskassen efter en borgerlig regerings skattelettelse til de rigeste, mangler vi jo nu f.eks. til at sørge for et ordentligt sygehusvæsen, til at sørge for, at der er sygeplejersker nok osv. osv. Vi mangler dem også til grøn omstilling. Hvordan skal vi klare det, hvis Venstre vil blive ved med at føre sådan en politik?

Kl. 10:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:47

Troels Lund Poulsen (V):

Jamen jeg forstår da slet ikke med mit kendskab til hr. Christian Juhl, at man kan støtte sådan en regering her, der er så helt vilde efter at føre sådan en politik. Hvorfor har man så kunnet støtte den finanslov? Så skulle man jo have sat skatter og afgifter op med 21,7 mia. kr., hvis det er præmissen.

Venstre må jo erkende, hårdt presset, at vi blev fravalgt sidst – det er jo aldrig rart at blive det. Det tror jeg også, at hr. Christian Juhl ved fra adskillige forhandlinger med mig, hvor han ikke har fået lov til at være med i politiske aftaler – det kan man tage ilde op. Men vi må jo erkende, at vi ikke har regeringsmagten, og det forholder vi os til. Vi siger så, at den dag, hvor vi måtte få regeringsmagten igen, hvis vi lykkes med det, vil vi selvfølgelig føre den økonomiske politik, vi står bag. Og jeg anerkender ikke, at det, at man giver folk bedre vilkår for at få en større del af deres egne midler, er at gøre Danmark fattigere – tværtimod.

Kl. 10:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:48

Christian Juhl (EL):

Nu skal jeg ikke fratage danskerne retten til at dømme Venstre ude en gang til, men alle kan jo se, at vi mangler ekstremt mange folk i den offentlige sektor, hvis vi vil være trygge, når vi bliver gamle, hvis vi vil være trygge, når vi er på sygehuset og sådan nogle ting. Og derfor er det jo selvmorderisk at blive ved med at holde fast i en politik, hvor man simpelt hen tømmer det offentlige for penge, så vi ikke kan yde den service. Man kan ikke få det hele for det halve, og det er Venstre også nødt til at erkende, og ellers må vælgerne jo sådan set give klar besked.

Kl. 10:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 10:49

Troels Lund Poulsen (V):

Ja, altså, det er nok det eneste, vi er enige om. Vælgerne må give klar besked. Jeg har stor tillid til, at de bedømmer os på den rigtige måde, og så må det jo briste eller bære.

Jeg tror, man kan sige, at Enhedslisten jo har et noget ensidigt fokus på, hvordan man bruger pengene. Vores fokus er mere nuanceret. Det handler også om, hvordan vi tjener pengene, hvordan det her samfund bliver rigere. Der ser vi bare forskelligt på det. Vi har ikke den samme skattepolitik som Enhedslisten, og ellers kunne vi også lige så godt være samme parti. Og det er jo derfor, vi har forskellige holdninger. Vi mener, det er nogle andre instrumenter, der skal til. Vi mener også, at man skal gøre noget nu ved den akutte mangel på arbejdskraft. Det er helt bydende nødvendigt.

Kl. 10:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kasper Sand Kjær, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:50

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det. Vi går videre fra Arnepensionen – det er jo nogle gange sådan i en eksamenssituation, når nogle bliver ved med at bore i noget, man måske ikke rigtig har det endelige svar på, at det er godt, at der er nogle andre, der spørger til noget nyt, så nu går vi videre til et nyt emne. En stor del af finansloven er jo også et stort løft af kriminalforsorgen, og som optakt til de forhandlinger om kriminalforsorgen sagde Venstres retsordfører, hr. Preben Bang Henriksen, i november i Jyllands-Posten, at Venstre ville kæmpe for flere fængselspladser og flere hænder, bedre uddannelse og mere sikre forhold for betjentene.

Der blev jo netop indgået en aftale, som leverede på lige præcis de fire punkter, som Venstre gik til forhandlingerne med, men alligevel er Venstre ikke med i aftalen. Det giver jo sådan lidt mindelser om en anden stor aftale på retsområdet fra sidste år, hvor Venstre heller ikke kunne være med, nemlig politiforliget. Dengang var det jo skattestoppet, der forhindrede Venstre i at kunne være med til at tage ansvar for dansk politi. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre Venstres finansordfører, om det også denne gang er skattestoppet, der forhindrer Venstre i at tage ansvar på retsområdet – denne gang for vores kriminalforsorg.

- Kl. 10:51 nogle andre partier endte med at stå udenfor. Det er sådan set tilfældet. Kl. 10:54
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Ordføreren.
- Kl. 10:51 **Første næstformand (Karen Ellemann):**
Så er der plads til en sidste kort bemærkning til ordføreren, og den tilfalder hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet. Værsgo. Kl. 10:54
- Troels Lund Poulsen (V):**
På en eller anden måde er der noget retfærdighed til i politik: Endelig kom vi til skattestoppet og Socialdemokratiets kærlighed til skattestoppet – endelig. Der skulle næsten en time til på talerstolen, inden man fik flettet det ind, og her havde jeg håbet, at vi skulle diskutere skattestop og implementeringen af det.
Lad mig starte med at rette en mindre fejl – det var faktisk en graverende fejl. Jeg har meget tydeligt sagt, hvad vi mener om Arne og en tidlig pension. Det var et meget tydeligt svar, jeg gav. Det tror jeg også allerede at de socialdemokratiske folk i presstjenesten har opfanget. Og det er jo ikke nyt, at jeg siger det, for jeg har sådan set sagt det før.
Så i forhold til kriminalforsorgen: Vi synes, at det indhold, der er i den aftale om kriminalforsorgen, på ingen måde løser det alvorlige problem, der er. Så det har i bund og grund ikke noget med et skattestop at gøre. Vi respekterer vores skattestop og synes, det er vigtigt at have. Det forstår jeg godt at regeringen ikke vil. Regeringen synes, at man skal sætte skatter og afgifter op. Det må regeringen tage med vælgerne. Men spørgsmålet er, om det indhold, der så er i den aftale, der er indgået, er godt. Nej, det er det ikke. Der er en lang række lempelser, som på alle mulige måder sender et forkert signal. Det kunne vi ikke acceptere. Så er der andre elementer, der er fornuftige. Det vil jeg gerne sige. Men samlet set synes vi at det her er en dårlig aftale.
- Kl. 10:52
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Hr. Kasper Sand Kjær.
- Kl. 10:52 **Kasper Sand Kjær (S):**
Men det er jo en aftale, som leverer på de fire punkter, Venstre gik til forhandlingerne med, hvis det, hr. Preben Bang Henriksen sagde i Jyllands-Posten i november, står til troende, og som jo leverer på de helt afgørende udfordringer i kriminalforsorgen. Det gælder flere pladser i vores fængsler, flere fængselsbetjente, bedre uddannelse osv. Men det er bare, så jeg forstår det helt rigtigt, og det kan jo godt være, at det er mig, der er tungnem: Det vil sige, at Venstre ingen udfordringer har med finansieringen af aftalen om kriminalforsorgen, men at det udelukkende er elementerne i aftalen, der er årsagen til, at Venstre står uden for en vigtig aftale om kriminalforsorgens økonomi for de næste 4 år.
- Kl. 10:53
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Ordføreren.
- Kl. 10:53 **Troels Lund Poulsen (V):**
Ja, det er desværre en dårlig aftale. Det er jeg sådan set enig i. Det er en dårlig aftale, og indholdet er også rigtig skidt. Den betyder jo, at man giver bedre mulighed for at afsone med fodlænke, og at straffen for at snyde med coronahjælpen bliver sat ned, som er noget af det, socialdemokratiske ministre har tordnet imod her i salen. Jeg tror endda, at beskæftigelsesministeren har stået og talt om vigtigheden af, at man straffer dem, der tager pengene fra samfundets kasse under coronakrisen. Det er bare for at nævne et par eksempler. Så indholdet er bare trist, desværre. Det var derfor, at vi sammen med
- Thomas Jensen (S):**
Tak. Nu skal der fokus på Venstres finansiering af deres finanslovsforslag eller finanslovsprioriteter, for der kan jeg forstå på Venstre, at man vil sørge for, at der kommer mere konkurrenceudsættelse bredt set i det offentlige, og at det skal tilvejebringe 1,5 mia. kr. i finansieringen af Venstres finanslovsforslag. Her i en tid, hvor der er indgået budgetaftaler i regioner og i kommuner, og hvor der er pres på sundheden og der er pres på ældreområdet, vil Venstre så virkelig have, at vi skal til at have kommuner og regioner til at genåbne deres budgetter for 2022?
Kl. 10:54
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Ordføreren.
- Kl. 10:54 **Troels Lund Poulsen (V):**
Vi har jo fremlagt vores prioriteter til, hvordan og hvorledes man skal lave en finanslovsaftale. Vi synes, det er en god idé, at der kommer mere konkurrence i den offentlige sektor. Det ved jeg ikke om Socialdemokratiet er imod. Jeg oplever ved skiftende forhandlinger, at nogle gange mener Socialdemokratiet, at det at lave konkurrenceudsættelse kan være en god idé, så der ved jeg ikke, hvor Socialdemokratiet står p.t. Men det at lave konkurrenceudsættelse synes vi sådan set er sund fornuft. Det betyder jo ikke, at samfundet går til grunde. Hvis man ser på den aktuelle situation, er der spørgsmålet om kviktest, og der er der en lang række private udbydere, der f.eks. i øjeblikket står bag det. Det var jo en kæmpe diskussion, hvorvidt man overhovedet ville indføre kviktest. Det fik man jo så gjort til gavn for forhåbentlig at dæmpe smittespredningen. Så ja, det at have øget konkurrenceudsættelse synes vi er fornuftigt.
Kl. 10:55
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Hr. Thomas Jensen.
- Kl. 10:55 **Thomas Jensen (S):**
Socialdemokratiet er selvfølgelig optaget af, at regnestykket stemmer, at der er balance mellem indtægter og udgifter, og det er også derfor, jeg spørger ind til, hvad det konkret er i Venstres finanslovsforslag. For hvis det er sådan, at man ikke vil ud at bede om at åbne budgetterne i kommuner og regioner nu her for 2022, er Venstres forslag jo underfinansieret med 1,5 mia. kr. Okay, man kan selvfølgelig gå ud og se på f.eks. Kammeradvokaten; der kan man spare ca. 1,5 mia. kr. om året. Det kan man selvfølgelig prøve at presse igennem, men reelt set er der, hvis man ikke går ud og gør det, en underfinansiering af Venstres finanslovsprioriteter.
Kl. 10:56
- Første næstformand (Karen Ellemann):**
Ordføreren.
- Kl. 10:56 **Troels Lund Poulsen (V):**
Det kan jeg så love der ikke er, for Venstres finanslovsprioriteter hænger hundrede procent sammen. Og uanset hvor meget hr. Tho-

mas Jensen står og ryster på hovedet, vil man også kunne gøre regnebrættet op i dag, når man har stemt om alle ændringsforslagene, og så vil man se, at der vil være et overskud, baseret på hvordan Venstres økonomi er i forhold til de ændringsforslag, der er, og hvad vores prioriteter er. Så hr. Thomas Jensen kan sove helt trygt helt frem til jul og endda også i 2022.

Kl. 10:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Venstres finansordfører. Og mens der bliver gjort klar, kan jeg byde velkommen til den næste ordfører, som er Dansk Folkepartis finansordfører, hr. René Christensen.

Kl. 10:57

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Så står vi her med produktet af finanslovsforhandlingerne for finansåret 2022. Sidst vi stod her og diskuterede det, var det jo det, som regeringen havde fremlagt, og nu er det så det, som regeringen har aftalt med sine støttepartier. Når man ser på finansloven, er det jo et digert værk, og det er jo Danmarks økonomi for næste år, og tidligere har regeringen jo indgået aftaler med kommunerne, og man har også indgået aftale med regionerne, og her kommer så det samlede økonomiske overblik, i forhold til hvad det er for et budget, vi skal arbejde med i 2022. Når man ser på det, husker jeg tydeligt min ordførertale, da vi stod her første gang. Da var aftalerne jo lavet med kommunerne og regionerne, og der syntes vi egentlig, det så meget positivt ud i forhold til de aftaler, man havde med dem, altså aftalen om kommunernes økonomi og regionernes økonomi.

Når vi så står her nu og ser på den sidste del af aftalen, altså det samlede finanslovsforslag, må vi sige, at der mangler nogle ting. Vi står faktisk i en situation, hvor vi igennem 2 år har haft corona i Danmark, og det er en periode, hvor der heldigvis også har været lidt pauser indimellem, og vi havde jo håbet på, at de pauser var blevet brugt til, at man havde forberedt sig på, at både anden og tredje bølge skulle komme. Vi kan desværre konstatere, at det ikke har været tilfældet, og det, vi i dag ser, er jo et sundhedsvæsen, som er noget i knæ, både i forhold til kapaciteten, men så sandelig også i forhold til arbejdsglæden hos vores medarbejdere. Vi har kunnet se, at sygefraværet er steget markant, også mere, end man kunne forvente. Vi har kunnet se, at sygeplejersker har sagt op i desperation i forhold til de arbejdsvilkår, som de bliver stillet over for, og vi havde i Dansk Folkeparti sådan set også håbet på, at det var noget, som man ville adressere i forbindelse med en finanslov. Det må vi konstatere ikke er tilfældet.

Når vi kigger på kommunerne i forhold til den aftale, der blev lavet, som så positiv ud, og efter at budgetterne er blevet vedtaget, og efter at kommunevalget er overstået, og efter at vi nu kan se, hvad det er, der bliver besluttet ude i kommunerne, så må vi jo også sige, at vi nu ser, at flere kommuner melder ud – og nu tror jeg, man skal høre efter – at rengøringen på ældreområdet ikke længere handler om rengøring, men at det handler om, at man ikke bliver syg af at være i eget hjem. Vi er nu kommet så langt ned, at man ikke gør rent for at gøre rent, men at man gør rent, for at man ikke bliver syg af at være i sit eget hjem. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt, og det er ikke godt nok. Derfor havde vi selvfølgelig også håbet på, at man i forbindelse med finansloven havde fået taget hånd om, hvordan man sikrer, at man kan have en værdig ældrepleje. Men når man læser finansloven, står der faktisk ikke ret meget om det.

Som finansministeren også sagde, da han kom ud ad døren: Det er en stram finanslov, der er blevet lavet for Danmark. Ja, og den er bestemt stram for nogle, og så er den faktisk en gavebod for andre, og lad os starte med gaveboden, for det er en finanslov også. For det er også der, hvor man kan give penge til de områder, som

man ønsker at prioritere, og det har man også gjort. Man har hævet integrationsydelsen, man har fastholdt det midlertidige børnetilskud, som særlig rammer større indvandrerfamilier, hvor dem, der får mest ud af det, får helt op til 2.000 kr. mere om måneden – 2.000 kr. mere om måneden til indvandrerfamilier.

Samtidig ved vi, at rigtig mange ældre har det rigtig svært, både i forhold til den service, som de får, velfærdsydelser, men også økonomisk. Derfor havde Dansk Folkeparti også foreslået en lille ting, nemlig at man skulle lave en julecheck på 2.000 kr., altså et beløb på 2.000 kr. én gang om året. Det er det ikke lykkedes at få med i finansloven, men 2.000 kr. om måneden til indvandrerfamilierne er det lykkedes at få med i finansloven. Det er vi ærlig talt en lille smule rystede over.

Der er en anden ting, som man desværre ikke har fået med, og som man gik til valg på. Nu havde man jo igennem længere tid sådan kopieret lidt og læst lidt, og hvad var det nu, Dansk Folkeparti kunne med den der udlændingepolitik, og hvad var det nu, de sagde? Jo, de sagde i hvert fald noget med et udrejsecenter og det der med, at kriminelle udlændinge ikke skal rende frit rundt. Det er jo folk, der har solgt euforiserende stoffer, det er folk, der har lavet personfarlig kriminalitet, altså simpelt hen slået folk ned på gaden, og de har fået en dom om, at de skal udvises af Danmark. Altså, de har været for en dommer og fået at vide, at de ikke er ønskede i Danmark mere, og de skal selvfølgelig bag lås og slå. Den aftale havde Dansk Folkeparti og den tidligere borgerlige regering jo også indgået, altså at selvfølgelig skulle de mennesker være et sted, indtil de kunne sendes hjem, og hvor vi havde styr på hvor de var.

Kl. 11:02

Så kom den nye regering til, og med det samme sagde man: Nej, den aftale, der var lavet mellem Dansk Folkeparti og den tidligere borgerlige regering, kunne slet ikke komme til at gå. Det var det forkerte sted; Lindholm kunne ikke bruges. Det var måske for tæt på nogle sommerhuse. Jeg ved det ikke, men det kunne jo også godt være, at det var sådan noget, der spiller ind, og så skulle man komme med et nyt forslag, og man kom så med et forslag hen over natten om Langeland, som man også hurtigt tog væk igen. Og i dag er det sådan, at der ikke er nogen plan for, hvordan mennesker, der har været for en dommer og har fået at vide, at de ikke er ønskede i Danmark, ikke render frit rundt. Folk, der har lavet personfarlig kriminalitet, solgt euforiserende stoffer, som simpelt hen har gjort alt det, de ikke skulle, mens de har været i Danmark, kan nu gå frit rundt. Det kan de også i 2022, og det kan de formodentlig blive ved med fremadrettet. Der må vi bare sige, at det netop er i en finanslovsforhandling, man får sat det på plads, at man får sat pengene af, at man får udpeget et område, hvor de mennesker skulle være henne, men det har man ikke fået gjort.

Der er også en anden ting, som er sket her. Alle snakker jo om den store vækst, og at det går rigtig godt, og det gør det sådan set også, men der har også været en stor vækst i udgifterne, og hvis man bare kigger på sådan noget som energipriserne, tror jeg, at de fleste, der har en bil, har lagt mærke til, at energipriserne er steget. Men man har måske, hvis man nu f.eks. har elvarme, også oplevet, at ellen er steget med 15 pct., og at gasprisen, hvis man har naturgas eller en anden form for gas, er steget med op mod 50 pct., og at man, hvis man nu fyrer med flydende brændstof, altså har et gammelt oliefyrt, har fået en prisstigning på op mod 30 pct., og det er meget, meget store prisstigninger, særlig for dem med de mindste indkomster. Derfor har vi også foreslået – særlig fordi vi står i den her situation – at man burde have lavet en engangsting, og det skulle have været et varmetillæg til dem, der har de mindste indkomster. Det kunne man heller ikke få med i finansloven.

Så der er ikke ret meget til dem, som har mindst, men der er en hel del til dem, som er kommet hertil og desværre ikke er blevet en del arbejdsmarkedet, og derfor må vi sige, når vi nu ser på

finansloven og de udfordringer, som vi står over for, at den så faktisk ikke adresserer det. Har vi i forhold til et sundhedsvæsen, som vi tror at rigtig mange danskere måler deres velfærdssamfund på, en lige adgang til sundhed? Det har vi jo ikke i dag. Det seneste, der er sket, fordi der ikke er styr på kapaciteten, er jo, at man, hvis man har planlagt operationer, så ikke kan komme til. Der er eksempler på folk, der har gået derude og har haft det dårligt, det kan være på grund af et knæ eller andet, og det er selvfølgelig ikke livstruende, men som ikke er kommet til. De oplever ikke, at de har et sundhedsvæsen af en høj kvalitet, og alligevel må vi sige, at det har man ikke adresseret i forbindelse med finansloven for 2022.

Vi har et af verdens dyreste og forhåbentlig også bedste sundhedsvæsen, men vi har ikke en af de bedste arbejdspladser, og vi tror faktisk på, at rigtig meget af det her også er en ledelsesudfordring. Og vi prøvede jo i forbindelse med den sidste finanslov, vi var med til at lave, at tale om, hvordan vi organiserer regionerne. Hvordan sikrer vi, at vi med en så stor klump – det er næsten 150 mia. kr. om året, vi bruger på sundhed, som ikke fungerer optimalt – kan gøre det på en anden måde? Det ville man ikke være med til, og det er sådan set også okay, men hvad vil man så? Så vil man ingenting, så lader man det være, og så kan sygeplejerskerne stå ude på Slotspladsen og demonstrere, og så kan man jo bare sige, at det må de gøre, og at det ikke er vores problem. Men det er også vores problem, for det er os i Folketinget, der sætter rammerne, og det er regionerne, der fylder rammerne ud, og der er ingen tvivl om, hvis man taler med personalet ude i sundhedsvæsenet, at der er noget, der ikke fungerer optimalt, og det smitter altså også af på borgerne. Borgerne får ikke den service, som de kan forvente, og vi skal nok også regne med, at de penge, som vi putter ind i maskinen, heller ikke bliver brugt på den helt rigtige måde. Derfor håber vi simpelt hen, at den sundhedsreform, som regeringen har lovet at vi skulle diskutere, snart kommer på banen, for vi skal have det danske sundhedsvæsen op i gear igen, vi skal have arbejdsglæden tilbage hos de medarbejdere, som arbejder i det danske sundhedsvæsen. Selvfølgelig skal vi det.

Så alt i alt er det en finanslov, som måske ikke flytter så meget, og nogle gange kan det jo være godt, hvis man sådan er lidt konservativ, at sige, at det også var meget godt i går. Men det var ikke meget godt i går, og vi har simpelt hen et behov for at flytte os fremad, og særlig når vi kigger på vores velfærdsområder. Vi skal også huske på, at 2 år med corona – det tror vi – kommer til at give nogle andre dønninger efterfølgende. Hvis man kigger på sådan noget som folkeskoleområdet, er der jo rigtig mange af eleverne nu, som har oplevet coronaen, måske i 1., 2., 3. klasse, som har fået undervisning på et helt andet niveau. Der kommer også en udfordring i forhold til det, vi kommer til at se det i forhold til ældreplejen, vi kommer til at se det på mange af vores områder, altså at der, når vi er ude på den anden side, så bliver nogle efterdønninger, som vi bliver nødt til at løse, og det har man heller ikke sat midler af til i forbindelse med finansloven. Tak.

Kl. 11:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Der er en række korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:07

Jens Joel (S):

Tak for det. Tak selvfølgelig til Dansk Folkepartis ordfører for talen, men også tak for den aftale, vi lavede om værdig tilbagetrækning, den såkaldte Arnepension. Den havde jo 1-årsfødselsdag i går. I går var det 1-årsdagen for, at vi stemte den igennem. Og det betyder jo, at til nytår kan de første af dem, der har haft rigtig lange og hårde arbejdsliv, faktisk trække sig værdigt tilbage.

Vi er jo rigtig glade for, at den aftale er lavet, men desværre har nogle af Dansk Folkepartis venner – eller i hvert fald kollegaer – i blå blok sagt, at man ønsker at afskaffe den. Så kan det jo være, at vi ikke kun skal være taknemlige for, at Dansk Folkeparti faktisk gik med i aftalen, men at Dansk Folkeparti også kan være den bedste garant for, at sådan en aftale ikke kan laves om. Så det, der er mit spørgsmål til Dansk Folkepartis ordfører, er i virkeligheden, om man kan garantere, at Dansk Folkeparti ikke, fordi Venstre og Konservative beder om det, vælger at afskaffe Arnepensionen på et tidspunkt.

Kl. 11:08

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:08

René Christensen (DF):

Ja, det kan jeg godt garantere. Vi elsker optjeningsprincipper. Det vil vi sådan set også gerne have, når udlændinge og indvandrere kommer til Danmark, så man faktisk skal være en del af fællesskabet de første 7 år, før man kan få offentlige ydelser. Det har regeringen så valgt at tage væk. Nu kan man få dagpenge, man kan få kontanthjælp, man kan få alle offentlige ydelser, lige så snart man kommer til Danmark som flygtning og indvandrer; det synes vi ikke at man skal have. Det er jo faktisk sådan, at man skal være på arbejdsmarkedet i over 40 år, før man kan bruge retten til en tidlig pension, og så synes vi sådan set, at man har betalt kontingentet. Man har betalt sin skat, og man har formodentlig gjort det med glæde. Og så vil jeg også gerne sige, at ja, det handler faktisk ikke om dem, der har haft de hårdeste jobs; det gælder faktisk for dem, som står i en situation, hvor de siger, at de gerne vil benytte sig af retten til at sige: Nu har jeg været på arbejdsmarkedet, og nu vil jeg træde fra. Jeg vil gerne sige, at man ikke bliver guldrandet eller meget rig af det. Dem, der vælger den her tidlige pension, er folk, som har et behov for det. Det har vi ingen problemer med i Dansk Folkeparti, og vi står på mål for det, og vi er glade for aftalen.

Kl. 11:09

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Jens Joel.

Kl. 11:09

Jens Joel (S):

Tak. Det er klar tale, og jeg er i sagens natur meget enig, også i karakteristikken af, at de mennesker, der her har mulighed for at trække sig tilbage, ikke på en gylden ordning, men på en værdig ordning, har fortjent det. Jeg synes, det er godt, at Dansk Folkeparti siger det.

Så et opfølgende spørgsmål: Konservative og Nye Borgerlige har også foreslået at afskaffe efterlønnen. Der er jo stadig væk 300.000, der betaler til efterlønnen i dag. Så mit spørgsmål er egentlig til Dansk Folkeparti, om det er et forslag, man kan se sig selv i. Eller vil man også afvise det lige så klart, som man afviser ændringer i Arnepensionen?

Kl. 11:10

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:10

René Christensen (DF):

Ja, det kan jeg klart afvise. Vi vil ikke afskaffe den. Vi har tidligere været med til at lave en ordning, hvor man kunne trække sig ud af det og få nogle skattefordele ud af det. Det vil jeg ikke afvise at vi kunne komme til at gøre igen, men det er en fuldstændig frivillig

ordning. Jeg tror også, det er meget vigtigt at bide mærke i, at efterlønnen ikke kun er efterløn; det er faktisk også seniorjobordningen. Altså, man har faktisk den her sikkerhed, at når man står i sit meget sene arbejdsliv, har man faktisk nogle muligheder for stadig væk at kunne komme ind på arbejdsmarkedet. Man har faktisk en ret til at komme ind på arbejdsmarkedet igen. Det tror jeg at der er mange der måske ikke får talt med, når man kigger på efterlønsordningen. Det er faktisk en langt bedre ordning, end den bliver udlagt som. Desværre er der ikke så mange på den mere.

Kl. 11:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Rasmus Nordqvist, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:10

Rasmus Nordqvist (SF):

Tak. Og tak til ordføreren. Jeg vil spørge ind til noget af det, som ordføreren ikke var inde på, men som jo fylder rigtig meget i Dansk Folkepartis ændringsforslag. Det er jo en meget, meget stor beskæring af udviklingsbistanden, både den fattigdomsbaserede, den multilaterale og den bilaterale og ikke mindst den grønne, altså klimabistanden. Og vi er jo nogle, der kæmper for mere klimabistand, for det er jo sådan, vi egentlig kan sørge for at skabe mere stabilitet i verden. Så kan ordføreren ikke lige forklare: Hvad går det her ud på? Hvorfor er det, man vil spare så massivt på noget af det, som faktisk er med til at skabe en verden, hvor folk hverken bliver tvunget på flugt eller bliver internt fordrevne, og som holder konfliktniveauet nede?

Kl. 11:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:11

René Christensen (DF):

Jamen det vil vi sådan set også gerne, og den måde, vi har beskåret på, er faktisk ikke bare ved at skære væk. For puljerne er markant øgede, og det, vi har gjort, er, at vi har set på, hvad der lå i dem i 2021, og så har vi fremskrevet dem med 1,3 pct., og det, der så har ligget ud over det, der ligger i regeringens forslag, har vi taget ud. Altså, det er ikke en beskæring, det er faktisk at fastholde det niveau, som vi havde i 2021. Vi har ikke beskåret ud fra de tal, der var i 2021, for vi er meget enige i dem. Vi vil gerne have en meget, meget stram udlændingepolitik, vi vil faktisk gerne have lukkede grænser i forhold til folk, der søger asyl, og derfor er man også nødt til at hjælpe i nærområderne, og det vil vi også gerne, men der er ingen grund til at foretage de massive udvidelser af de her puljer, som er det, der er lagt op til.

Kl. 11:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 11:12

Rasmus Nordqvist (SF):

Jamen ud over hvad støttepartierne fik kæmpet igennem af additio- nel klimabistand på 100 mio. kr., er der jo ikke sket en forøgelse; det er stadig 0,7 pct., man går efter fra regeringens side. Det, som man så lægger op til fra Dansk Folkepartis side, er jo at beskære, hvad der med min sammenregning af de forskellige forslag er 342 mio. kr., plus/minus. Det er mange penge at skære. Det vil sige, Dansk Folkeparti ikke vil give 0,7 pct. af bni i forhold til verdens fattigste lande, hvilket vi ellers har forpligtet os til som medlem af FN. Så hvordan er det, man ser det? Altså, bare fordi vi holder et niveau, fra

da økonomien var på et lavere niveau, giver vi det samme. Hvordan hænger det sammen med den måde, vi ellers opgør det på?

Kl. 11:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:12

René Christensen (DF):

Man må jo sige, at i den politiske debat, der selvfølgelig har været, når der er fremsat en finanslov – og det er fuldstændig fair, det har jeg stor respekt for – har man jo fordelt de penge. Vi synes jo heller ikke, at alle pengene er fordelt på den rigtige måde, og sådan er det jo, når man ikke er inde i lokalet, men jeg vil gerne sige, at når vi har skåret i puljerne, har vi ikke skåret alt væk, så har vi skåret dem tilbage til det niveau, der var i 2021, og så har vi tillagt 1,3 pct., således at de følger den prisudvikling, som der har været.

Kl. 11:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Andreas Steenberg, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:13

Andreas Steenberg (RV):

Tak for en god tale, og også tak for godt samarbejde i mange forløb. Hr. René Christensen er jo en af de kolleger, der har allermest styr på tingene, så tak for det. I talen taler hr. René Christensen meget om, at vi skal fremad, og han nævner især en værdig ældrepleje. Jeg tror, at vi i Radikale Venstre havde et slogan om fremad på et tidspunkt, så det er lidt svært at være imod begge dele. Men noget af det, der også er et problem i ældreplejen og ikke kun i det private erhvervsliv, er den her mangel på arbejdskraft. Det sidste tal, jeg lige kan huske, er, at Kommunernes Landsforening mener, at der mangler 5.000 mennesker til at være hjemmehjælpere og sosu-assistenten osv., så det er en stor udfordring for hjemmeplejen og for sygehuse, at der simpelt hen mangler arbejdskraft. Et helt åbent spørgsmål er: Hvad har Dansk Folkeparti af politik til at løse den meget store udfordring, både for det private erhvervsliv og for velfærden?

Kl. 11:14

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:14

René Christensen (DF):

Jamen vi er jo ikke bange for at tale reformer, og vi sidder også stadig væk omkring bordet i forhold til det udspil, som regeringen er kommet med. Der sker så ikke ret meget, skulle jeg hilse at sige, for der har været noget stille i forhold til mødeaktiviteten, men sådan er det. Hvis jeg skal sige noget om det, er det, at vi aldrig har været nervøse for at kigge på beskæftigelsesfradraget eller andet, der gør det mere attraktivt at få det sidste med i forhold til at komme ind på arbejdsmarkedet. Lige når vi kigger på plejesektoren, har vi flere gange prøvet også fra den her talerstol at give en opsang til kommunerne: Kig nu på, hvordan I kan gøre det mere attraktivt at komme på fuld tid. Der er jo rigtig mange i den branche, som er på deltid. Det synes vi er ærgerligt, men vi håber selvfølgelig på, at kommunerne kan løse det, så vi ikke skal løse det herindefra. Men der er også nogle håndtag, som man ude lokalt kan gøre brug af, altså drive det på en anden måde, end man gør i dag. Men der er ingen tvivl om, at der er mangel på arbejdskraft, og særlig i forhold til at vi jo lever længere og også er plejekrævende længere.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 11:15 leverer, jo i sig selv også lavede et varigt løft af ældreplejen på 500 mio. kr. i finansloven for 2021. Så skulle vi ikke bruge pengene på velfærd i stedet for på skattelettelser?

Kl. 11:18

Kl. 11:15

Andreas Steenberg (RV):

Det er jo en god start, at vi er enige om problemformuleringen, for jeg tror, at den største udfordring i forhold til at kunne levere velfærd bliver, om der er nogle til at udføre den. Vi har jo overskud på de offentlige finanser, så vi kan godt sætte penge af, men hvis ikke der er nogen til at blive ansat, er vi jo lige vidt.

Hvad er Dansk Folkepartis mærkesager? Nu nævnte hr. René Christensen beskæftigelsesfradraget, og der ved jeg, at man skal op i måske 4-5 mia. kr., man skal have afsat, før det for alvor giver noget. Så er det måske lidt interessant at høre, hvordan man kunne finansiere de, og hvad Dansk Folkeparti har af andre mærkesager i de her forhandlinger, for det er jo lidt interessant for at se, om vi kan skabe det her, som vi gerne vil, nemlig meget brede flertal for at gøre noget ved det her problem.

Kl. 11:16

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

René Christensen (DF):

En ting, jeg også tror man skal være opmærksom på, særlig når man kigger på området her, er, at det jo også er en faglighed at være i plejesektoren, og det er faktisk også en uddannelse at være i plejesektoren, og derfor er vi rigtig glade for, at det faktisk nu er lykkedes, at man nu faktisk også kan få løn under uddannelse, hvis man tager en social- og sundhedsassistentuddannelse. Men igen er det jo ikke noget, vi har lagt ned over nogen fra Christiansborgs side og sagt, at nu skal I gøre det, for det er igen en frivillig ordning, hvor kommunerne kan sætte nogle penge af i deres budgetter, til at man så kan give løn under uddannelse. Nu har der lige været kommunalvalg, og det er deres område, der er mest udfordret her, men det er vigtigt, at kommunerne efterfølgende går ud og benytter sig af nogle af de værktøjer, vi reelt har lagt i værktøjskassen til dem.

Kl. 11:16

Første næstformand (Karen Ellemann):
Den næste korte bemærkning er til hr. Rune Lund, Enhedslisten.
Værsgo.

Kl. 11:16

Rune Lund (EL):

Fra 2015 til 2019 blev der aftalt skatte- og afgiftslettelser, som hvert år vil koste 22 mia. kr. Det betød, at vores velfærd blev udhulet og forringet i samme periode. Penge, der kunne have været gået til velfærd og ældrepleje, gik til skatterabatter, herunder også i alt for høj grad til de rigeste – med Dansk Folkepartis støtte. Så har Dansk Folkeparti talt meget om, at man fik en ældremilliard igennem. Men hvis vi ser på årene 2016, 2017 og 2018, så blev der ikke engang leveret på det demografiske træk. Der blev faktisk brugt lidt over 4 mia. kr. for lidt. Og hvis vi omregner det til, hvad en kommune normalt bruger på ældrepleje, så er det i hr. René Christensens egen kommune, Guldborgsund, 15 pct. af budgettet. Det svarer til, hvad der bliver brugt rundt omkring i landet. Og så er det jo faktisk omkring 600 mio. kr., som der på den måde blev trukket samlet set, hvis vi regner de 15 pct. ud af ældreområdet. Det vil sige, at så er vi langt under 1 mia. kr., mens Enhedslisten f.eks., ud over at have bidraget til at sikre, at vi får det demografiske træk dækket i de finanslove, vi

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:18

René Christensen (DF):

Det er ikke et enten-eller. For der er bestemt også nogle skattelettelser, som forrenter sig ret godt og ret fornuftigt apropos den debat, vi lige har haft, omkring arbejdsudbuddet og det at sørge for, at der også er nogle varme hænder ude i ældreplejen. I en af de sidste finanslove, vi lavede, havde vi jo meget fokus på kvalitet i stedet for bare at bruge penge. Det er en sådan lidt ærgerlig debat, altså den der med, at det bare handler om at bruge mange penge. Nej, det handler faktisk om, at fru Jensen får gjort ordentligt rent. Det handler faktisk om, at fru Jensen møder et ansigt, hun føler sig tryk ved. Det handler faktisk om, at fru Jensen er glad, når hun får besøg af sin plejer, og føler, at hun har et godt liv. Selv om hun er blevet gammel, og selv om hun er blevet plejekrævende, så føler hun faktisk, at hun har et værdigt og godt liv. Det er jo det, der er det vigtige. For vi har set fjernsynsudsendelser og meget andet. Vi kan putte mange penge ind i maskinen, men hvis ikke de bliver ikke brugt rigtigt, så får vi ikke den rigtige service. Derfor er jeg ærgerlig over det arbejde, som vi ikke fik sat i gang i Dansk Folkeparti, med, at på ældreområdet – det var det første sted, vi ville starte – skulle vi måle på noget andet. I dag måler vi alene på, hvor mange penge der bliver brugt. Der ville vi have, at der skulle måles på den oplevede service, altså hvad det er for en service, den enkelte borger oplever; hvad det er for et serviceniveau, den enkelte borger oplever. Det er jo det, der er det interessante.

Kl. 11:19

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Rune Lund.

Kl. 11:19

Rune Lund (EL):

Min pointe er, at hvis det slet ikke handlede om penge, hvorfor går Dansk Folkeparti så så meget op i den 1 mia. kr., der blev givet? Jeg synes, det var godt at give 1 mia. kr., fordi det også handler om penge. Min pointe er, at Dansk Folkeparti har givet med den ene hånd og taget med den anden hånd, mens det, der er sket siden valget i juni 2019, er, at der er blevet givet med den ene hånd, men der er også givet med den anden hånd.

Hvis vi kigger på, hvad der er blevet tilført ældreområdet i finanslove, så ser vi, at det er 0,7 mia. kr., ca. 700 mio. kr. Derudover er der i økonomiaftalerne blevet tilført midler, så vi faktisk, hvis man indregner de 15 pct. af de midler, der er blevet tilført til kommunerne, når over 1 mia. kr.

Kl. 11:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:20

René Christensen (DF):

Det gør altså ikke ondt på Dansk Folkeparti at lave skattelettelser, så borgerne får et større rådighedsbeløb. Det gør det altså ikke. Der er rigtig mange borgere, der går på arbejde hver dag og faktisk ikke oplever så stor forskel på at være på passiv forsørgelse og så at være selvforsørgende. Den grænse vil vi gerne flytte. Vi ønsker netop ikke, at man sænker bunden. Vi ønsker at løfte den anden del,

altså at man får lidt mere ud af at være på arbejdsmarkedet. Det er det, der er interessant for os. Og så er jeg fuldstændig enig med Enhedslisten i, at det bestemte også handler om penge. Man skal have ressourcerne, når vi bliver flere og flere. Når der er flere kunder i butikken, koster det også noget mere. Og man må bare sige, at der bliver flere plejekrævende ældre, og derfor koster det også noget mere.

Kl. 11:20

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:20

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg vil gerne spørge lidt ind til en af Dansk Folkepartis vigtigste mærkesager, nemlig udlændingepolitikken. Vi savner bl.a. en løsning på et udrejsecenter, hvor vi jo i den tidligere valgperiode sammen med Dansk Folkeparti foreslog, at der skulle laves et udrejsecenter på Lindholm. Men nu ser det ud til, at regeringen har givet totalt op på det her område. Så jeg vil egentlig bare høre, hvad Dansk Folkepartis refleksioner er i forhold til en finanslov, som hæver ydelserne for udlændinge, ikke har noget udrejsecenter, og som i øvrigt har afsat penge til, at der kommer flere kvoteflygtninge ind. Hvordan ser Dansk Folkeparti på det?

Kl. 11:21

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:21

René Christensen (DF):

Jamen det er jo en regering, der har givet op, og man har ladet danskerne i stikken. Når man snakker udrejsecenter, skal man bare lige huske, at det så ikke handler så meget om, at de her mennesker skal ind på det der udrejsecenter for deres skyld, men at det også er for danskernes skyld. Det er jo folk, der er dømt. De har lavet kriminalitet, der er så hård, at de ikke kan gå frit i samfundet. De har faktisk fået en dom om, at de ikke må være i Danmark. De skal udrejse af Danmark. Vi vil ikke have dem i Danmark mere, har man fået at vide ved en domstol. Og så siger regeringen: Det er der jo ikke noget at gøre ved, og nu lader vi dem gå frit rundt i Danmark. Nogle af støttepartierne siger endda, at nu skal man skille dem ad og give dem små huse rundt omkring i hele Danmark, så de kan få et ordentligt familieliv. Vi er bare dybt uenige med regeringen i den prioritering, der ligger.

Kl. 11:22

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 11:22

Rasmus Jarlov (KF):

Tak. Jeg har et spørgsmål mere i en anden boldgade. Det handler om skattepolitikken. Jeg synes egentlig, at Dansk Folkeparti nogle gange har fået et lidt ufortjent ry for at være modstander af at lave skattenedsættelser. Så jeg kunne bare godt tænke mig at høre finansordføreren her bekræfte, at Dansk Folkeparti faktisk er enige i, at vi skal holde skattetrykket nede i Danmark, så vores konkurrenceevne ikke bliver ødelagt. Jeg har set, at Dansk Folkeparti tidligere sammen med os har stemt for, at vi sætter selskabsskatten ned. Derfor vil jeg bare spørge, om Dansk Folkeparti er enige i den skattepolitik, der har været her fra regeringens side, hvor man igen og igen har hævet skatterne og har hævet skattetrykket i Danmark. Er det et problem efter Dansk Folkepartis opfattelse?

Kl. 11:22

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:22

René Christensen (DF):

Vi synes, det er ærgerligt, hver gang det bliver dyrere at være dansker, for det rammer alle, høj som lav, når man sætter afgifter op, og det er jo det, regeringen har valgt at gøre. Vi er selv kommet med et forslag, som vi har kaldt gakkede afgifter, hvor vi var ude at kigge på, hvordan man kunne nedsætte afgifterne med 3 mia. kr., og det var faktisk nogle ting, som ville gøre, at der blev mindre grænsehandel og andet. Der var også et ret godt tilbageløb på det. Vi må sige, at skat jo er et politikområde som alt muligt andet, og selvfølgelig findes der også rigtig gode skattelettelser. Selvfølgelig er der også nogle steder, hvor vi ikke er helt enige alle sammen, og sådan er det.

Kl. 11:23

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Jens Rohde, Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 11:23

Jens Rohde (KD):

Mange tak for det. Jeg vil godt tilbage til skatteområdet. Det har jo altid været sådan nærmest et mantra for Dansk Folkeparti, at man ikke vil røre topskatten. Nu hører jeg lidt forskellige signaler fra forskellige personer i Dansk Folkeparti, og det er jo interessant i forhold til den diskussion, vi skal have om »Danmark kan mere«, og de forhandlinger, og hvor langt vi vil kunne presse regeringen til at få øget vores arbejdsudbud. For der er jo nogle af regeringens støttepartier, der ikke vil røre den, ved vi. Men hvis Dansk Folkeparti rent faktisk godt vil være med til at røre ved topskattegrænsen – vi snakker ikke om at sætte topskatten ned, men måske om at røre ved topskattegrænsen – så har vi måske lige pludselig et flertal, for Radikale Venstre har jo tilkendegivet det samme synspunkt og har endda lavet et forslag sammen med Det Konservative Folkeparti. Og så kan vi måske sammen finde en fælles vej, der på en relativt billig og effektiv måde – og øvrigt uden at røre for meget ved Ginikoefficienten, altså ved at rykke topskattegrænsen – kunne skabe noget mere arbejdsudbud. Hvor står DF her?

Kl. 11:24

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:24

René Christensen (DF):

Jamen vi går ikke ind i lokalet og har ultimative krav hverken til den ene eller til den anden side. Man skal bare huske, at topskatten jo ikke blev lavet, for at man skulle ramme ganske almindelige danskere. Det var for, at de brede skuldre skulle bære mest. Det er derfor, vi har det. Vi har jo også været med til at fjerne den mellemskat, som vi havde engang, fordi der var for mange almindelige danskere, der kom til at betale den. Så der er jo ikke noget, som gør, at vi ikke kan gå ind i det rum, men jeg er også glad for, at ordføreren siger, at det at røre ved procentsatsen – også fordi økonomien der er langt, langt større – ikke umiddelbart er blandt tiltagene i forhold til det her. Det er jo heller ikke det forslag, der ligger.

Kl. 11:25

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 11:25

Kl. 11:27

Jens Rohde (KD):

Vi går heller aldrig ind i et forhandlingslokale med ultimative krav. Det var heller ikke det, jeg spurgte om. Men tolker jeg hr. René Christensens svar rigtigt, når jeg tolker det derhen, at Dansk Folkeparti faktisk godt kan være med i en aftale, hvor man ender med at rykke topskattegrænsen?

Kl. 11:25

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:25

René Christensen (DF):

Det kommer så sandelig an på, hvad den aftale indeholder. Vi har jo også nogle politiske prioriteringer, i forhold til hvad vi gerne vil. Det er jo der, hvor man har et bytteforhold i politik. Men jeg vil gerne sige, at topskattegrænsen jo har flyttet sig før, og det har vi til tider også været en del af. Så det er jo ikke nyt for os at flytte den i forhold til den løn- og prisudvikling, der er i samfundet. Det er også derfor, at grænsen kan flyttes. Så det vil jeg slet ikke afvise vil kunne lade sig gøre.

Kl. 11:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Kasper Sand Kjær, Socialdemokratiet.

Kl. 11:26

Kasper Sand Kjær (S):

Tak for det, og tak for talen. Dansk Folkeparti har jo sammen med regeringen, Det Konservative Folkeparti og Socialistisk Folkeparti indgået en ny flerårsaftale for kriminalforsorgen. Det er jo en aftale, som både tager hånd om manglen på fængselsbetjente; som skaffer flere fængselspladser; den sikrer det, at vi nu sender 300 udvisningsdømte udlændinge til udlandet for at afsone deres straf, inden de forhåbentlig skal udsendes af Danmark; vi opretter en ny uddannelse for fængselsbetjente, nemlig fængselsbetjentuddannelsen i Nykøbing Falster. Det er en rigtig god aftale, der tager hånd om mange af de store udfordringer, som kriminalforsorgen står med. Og vi måtte jo forstå på Venstres ordfører tidligere, at de ikke er med i aftalen, fordi det er en rigtig dårlig aftale. Så jeg vil bare høre, om ordføreren er enig i den karakteristik fra Venstres finansordfører.

Kl. 11:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:27

René Christensen (DF):

Nej, den er jeg ikke enig i, men jeg er jo enig i, at der, når man laver en aftale, så er lidt tidsler, og så er der nogle flotte blomster indimellem. Sådan er det jo. Og der er da også nogle finansieringskilder i forbindelse med aftalen, som vi ikke synes er helt fantastiske. Men samlet set synes vi, at ja, det er en rigtig god aftale. De her 300 pladser, vi nu får i udlandet, har vi jo sukket efter, også under tidligere regeringer, hvor der også var forhandlinger i gang. Nu har vi det. Vi har kunnet se, hvad det er for nogle omgivelser, som vi får de her 300 pladser i. Så ja, når vi kigger på den samlede pakke, synes vi, at det er en rigtig god aftale – også med de tidsler, som er i den.

Kl. 11:27

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kasper Sand Kjær.**Kasper Sand Kjær (S):**

Det er klart, at der altid vil være tidsler. Man kunne godt få den fornemmelse, at tidslerne for Venstre mere er finansieringen end indholdet, og at vi jo så i virkeligheden er lidt tilbage ved en gammelkendt udfordring, når Venstre skal lave aftaler, måske endda særlig på retsområdet, nemlig at deres skattestop spænder ben for, at de kan tage det ansvar, som Dansk Folkeparti, Konservative og andre nu er med til at tage for genopretningen af kriminalforsorgen. Er ordføreren enig i, at det er en udfordring, hvis Venstres skattestop er så rigtigt, at man ikke kan føre retspolitik? Tak.

Kl. 11:28

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:28

René Christensen (DF):

Det må Venstre selv svare på, men jeg kan i hvert fald sige, at vi har ventet på den her aftale i mange år. Jeg ved også, at skiftende regeringer har arbejdet på at få den her aftale på plads. Det er jo ikke sådan, at den er kommet på plads lige nu. Det har jo stået på over mange år, og derfor er vi rigtig glade for det signal, vi også kan sende, særlig til de her østeuropæiske tyvebander og andre. Når man kommer til Danmark og laver kriminalitet, så får man altså ikke bare en ferieplads i et dansk fængsel, men så kommer man rent faktisk i et fængsel, og det kan også godt være uden for Danmarks grænser. Vi tror, at det her sender et rigtig godt signal.

Kl. 11:29

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 11:29

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak. Jeg synes, det er spændende toner omkring topskattegrænsen. Altså, når man vil ændre topskattegrænsen, er det jo ikke bare, fordi man synes, at folk skal have mere; det synes man så også de skal, men det er jo også, fordi der er nogle samfundsmæssigt gavnlige effekter af at gøre det i den situation, som vi står over for lige nu. Og jeg beder ikke om, at man her fuldstændig skal løfte sløret for, hvad man tager med ind til forhandlingslokalet – jeg forstår godt den del – men om, om man kunne prøve at skitsere, hvad det så er, der er vigtigt for Dansk Folkeparti i de her »Danmark kan mere«-forhandlinger. For jeg synes jo, at alle skal kunne se sig selv i noget og synes, at de har fået noget ind i det. Så hvad er vigtigt for Dansk Folkeparti i »Danmark kan mere«-forhandlingerne?

Kl. 11:29

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:29

René Christensen (DF):

Det er jo, når man gør regnebrættet op til sidst og kigger arbejdsudbud, altså at vi er sikre på, at den aftale, vi så også laver, gør det mere attraktivt at være på arbejde, både for dem, der eventuelt kan komme op på fuld tid, dem, der kan komme ind på arbejdsmarkedet, og dem, der er derude i forvejen og kan arbejde mere, altså at regnestykket går op og man selvfølgelig også får lavet en pakke, som, ja, tager hånd om de udfordringer, som vi står over for. Vi har jo lige haft det oppe i forskellige ordførerdebatter omkring sundhedsvæsen, ældrepleje osv. osv.: Vi mangler simpelt hen hænder derude.

Kl. 11:30

Kl. 11:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 11:30

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen det er jeg fuldstændig enig i. Er der ikke et ultimativt mindstekrav eller noget til, hvad arbejdsudbuddet skal øges med? Det, der er lagt op til nu, med 10.000, går jo kun i nul. Det ændrer jo ikke på det behov, der er skabt på grund af Arnepensionen. Så kan man mene, at det ikke er en diskussion omkring den, men det kommer til at trække 10.000 ud. Nu vil man så i regeringens forslag trække 10.000 ind, men det går jo kun i nul og skaber ikke flere hænder, som vi er enige om der mangler. Så har Dansk Folkeparti sådan et estimat eller et tal på, hvor mange mere man gerne skulle lande på, for at man synes, at man har en god aftale, som rent faktisk løser de problemer, vi har, med manglende hænder?

Kl. 11:30

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:30

René Christensen (DF):

Nej, vi har ikke lagt os fast på et tal som sådan. Og man må jo også sige, at det forhandlingsforløb, der har været, har været sådan lidt fragmenteret, for nogle forhandler i det ene rum, og nogle forhandler i det andet rum, og så kan man gå fra den ene minister til den anden minister til den tredje minister. Så selv om det har taget lang tid, er man jo lidt ved at miste overblikket over, hvordan det her egentlig kommer til at ende, men vi håber virkelig, at man ender med at få lavet en bred aftale, som gør det mere attraktivt at blive længere tid i arbejde. Det gælder særlig også seniorer. Der vil vi meget gerne have, at det er noget af det, som kommer til at fylde noget.

Kl. 11:31

Første næstformand (Karen Ellemann):

Næste korte bemærkning er til fru Lisbeth Bech-Nielsen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:31

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Mange tak. Jeg håber, det er okay for ordføreren, at jeg springer lidt i det og taler lidt om noget inden for vores strafferetlige system. Nu er der blevet talt lidt om kriminalforsorgsaftalen. Uden at dvæle for meget ved, hvad der skete i går, vil jeg dog sige, at en af de ting, der er kommet ud af rigsretssagen mod Inger Støjberg, jo er, at sagsomkostningerne ikke bliver betalt af hende selv; dem betaler fællesskabet – så at sige. Men sådan er det jo ikke i resten af samfundet, for faktisk tror jeg, at vi er det eneste land i Europa, hvor vi pålægger brede og udifferentierede sagsomkostninger, når folk har fået en dom. Det er en af de ting, der gør, at det faktisk er ret svært at blive resocialiseret senere, hvis du ligger inde med en gæld på flere hundrede tusinde kroner, som kun vokser og vokser.

Hvad mener DF om at gøre, som stort set alle andre lande i Europa gør, tror jeg, og som vi også gjorde for Inger Støjberg i går, nemlig at sige, at en ting er at få en dom, men du skal ikke have en dobbelt dom i også at slæbe rundt på en stor gæld for de straffesagsomkostninger, der har været?

Kl. 11:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

René Christensen (DF):

Nu tror jeg slet ikke, man skal sammenligne de to ting overhovedet, for Rigsretten er jo lidt en anden domstol end den, som vi normalt kalder en domstol, for det er jo en rigsret. Men det er jo sådan i dag, at mindrebedemlede faktisk godt kan få fri proces.

Så skal jeg også ærligt sige, at min spidskompetence ikke er betaling for at komme for en dommer. Men den nemmeste måde at slippe for det er faktisk at lade være med at lave noget ulovligt, for så kommer man ikke ud i det uføre, at man skal betale for det.

Kl. 11:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 11:33

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Ja, der var mange, der kunne tænke sig om på den måde, men hvis man har et mål med at sikre, at folk ikke bliver dømt ved de forskellige domstole, vi har – og Rigsretten er jo også en straffesagsdomstol – kunne man jo også have det fokus, hvis man er et lov og orden-parti, som DF jo gerne vil være, at det er vigtigt at sikre, at vi har så få kriminelle i samfundet som muligt. Og al forskning viser bare, at det er meget sværere at blive resocialiseret, hvis man slæber rundt på en gigantisk gæld.

Kl. 11:33

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:33

René Christensen (DF):

Ja, men man kan også bare se, at der i hvert fald er nogle, der udnytter det, når de har fri proces. Det er sådan, at når det drejer sig om flygtninge, indvandrere og andre, kommer der advokater med det samme og tilbyder deres hjælp, for så kan man få fri proces, og så kan man tage det til Menneskerettighedsdomstolen, og man kan alt muligt, så man i hvert fald har sikret sig sit eget vederlag i forhold til det. Så jeg tror egentlig, at vi har en meget fornuftig retspraksis, hvor nogle bliver dømt til at tage sagens omkostninger, når de taber, og det er sådan, det har været i mange år. Men jeg er enig i, at der selvfølgelig er nogle, som får en voldsom dobbeltstraf i forhold til at skulle afdrage det store beløb.

Kl. 11:34

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak. Næste korte bemærkning er til hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 11:34

Thomas Jensen (S):

Tak. Nu skal det handle om dagpengesystemet. Det er nemlig sådan, at regeringen har fremlagt et reformudspil, der skal sikre et stærkere organiseret arbejdsmarked, og et af forslagene er et beskæftigelsestillæg til dagpengene på op til ca. 5.000 kr. for dem, der har betalt til a-kasse og været i beskæftigelse i flere år. Det er simpelt hen noget, vi spiller ud med for at sikre et stærkere arbejdsmarked og en bedre dækning til folk.

Det, jeg lagde mærke til under førstebehandlingen af finanslovsforslaget, var, at hr. René Christensen spurgte De Konservatives ordfører, hr. Rasmus Jarlov, ind til det her med dagpengesystemet og til, om ikke vi skulle sikre, at et dagpengesystem har værdi for alle ansatte – jeg tror, det var sådan, formuleringen var – med henblik på at vi kan sikre et stærkt dagpengesystem. Jeg vil høre ordføreren, om

ordføreren kan folde lidt mere ud, hvad Dansk Folkeparti tænker om det her med at styrke dagpengesystemet.

Kl. 11:35

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:35

René Christensen (DF):

Der er ingen tvivl om, at dagpengesystemet har stor værdi for arbejdstager, men det har så sandelig også stor værdi for arbejdsgiver, for i Danmark er det faktisk nemt at blive ansat, men det er også nemt at blive afskediget, og derfor er der mange jobåbninger, som bliver skabt, fordi virksomhederne godt tør lave nogle jobåbninger på en kortere tidshorizont. Derfor er det vigtigt, at så mange som muligt forsikrer sig og bliver en del af det her dynamiske arbejdsmarked, som vi har i Danmark, og derfor skal det have værdi. Det eneste, man bare skal sikre sig, er, som jeg også var inde på tidligere, at forskellen på at være i beskæftigelse og på passiv forsørgelse har en vis størrelse. Men det, der bliver lagt op til, er jo heller ikke, at man skal have en meget høj forsørgelse i hele dagpengeperioden, for det er i en kortere periode, og så skal man også finde ud af, hvordan man så finansierer det. Men dagpengesystemet har stor værdi for det danske arbejdsmarked, og det er på begge sider af stregen, både for arbejdstager og arbejdsgiver, og det er meget værdifuldt.

Kl. 11:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Thomas Jensen.

Kl. 11:36

Thomas Jensen (S):

Det er med stor glæde, at jeg hører, at Dansk Folkeparti er inde på de her tanker, og det skal ordføreren have tak for. Jeg vil godt høre, om ordføreren kan folde lidt mere ud, hvilke tanker man ellers gør sig i Dansk Folkeparti om, hvordan vi kan styrke det her dagpenge-system.

Kl. 11:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:36

René Christensen (DF):

Det, jeg tror er vigtigt, er egentlig at afholde fagbevægelsen fra at lave overenskomster, hvor man måske gør det sværere og sværere at blive afskediget, altså at det ikke er det, der skal drive det, så vi sikrer os, at vi får nogle overenskomster, som også afspejler, at vi har et dynamisk arbejdsmarked. Hvis dagpengesystemet begynder at have for lidt værdi, tror jeg simpelt hen bare, at man i forhold til medlemmernes interesser vil begynde at træffe nogle andre beslutninger, som ikke vil være til gavn for Danmark og for arbejdsmarkedet. Så derfor er det vigtigt, at vi hele tiden følger efter, men vi skal bare hele tiden passe på, for det er en knivsæg at gå på, og det må ikke blive sådan, at det bliver for attraktivt at være på passiv forsørgelse. Men det kan vi jo tale om, når vi kommer til forhandlingerne.

Kl. 11:37

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Per Larsen, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:37

Per Larsen (KF):

Tak for det, og tak til hr. René Christensen for talen. Inspireret af det, som ordføreren nævnte omkring Arnepensionen, vil jeg gerne spørge

ordføreren, om man synes, det er ansvarlig politik at trække 30.000 mennesker ud af arbejdsmarkedet i en situation, hvor vi har ekstremt stor mangel på arbejdskraft rundtomkring; hvor der er masser af opgaver, der ikke bliver løst; hvor virksomhederne simpelt hen sukker efter arbejdskraft. De 30.000 menneskers arbejdskraft ville jo generere en masse værdi i samfundet, hvis det var sådan, at de blev på arbejdsmarkedet. Så synes ordføreren, at det er forsvarlig økonomisk politik at trække 30.000 raske mennesker ud af arbejdsmarkedet?

Kl. 11:38

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:38

René Christensen (DF):

Jeg synes, det er ansvarligt at have tillid til, at den danske befolkning faktisk godt kan træffe nogle egne valg, også i forhold til deres egen situation. Det, jeg tror man skal blive meget fast i, er jo, at det rådighedsbeløb, folk får ved tidlig pension, altså ikke er meget, meget stort. Derfor tror jeg ikke, at der vil være mange – dem, som eksempelvis er i fuld beskæftigelse 37 timer – som går direkte derfra over på tidlig pension. Så skal man jo huske, at mange af de her også er nogle, som måske ville være blevet trukket igennem et arbejdsmarkedsforløb i et jobcenter og andet – og så sparer vi de ressourcer der.

Så lad os nu se på det, når den her ordning har kørt nogle år. Så er jeg faktisk ikke i tvivl om, at der ikke bliver det her frygtelige skræmmebillede, som man gerne vil tegne. Jeg tror sådan set, at vi får nogle mennesker, som værdigt kan trække sig ud af arbejdsmarkedet. Det er jo nogle folk, som i over 40 år har været med til at betale til fællesskabet.

Kl. 11:39

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Per Larsen.

Kl. 11:39

Per Larsen (KF):

Ja, 40 år. Jeg kan jo dokumentere, at jeg har indbetalt til ATP i 40 år, så det bliver jo også snart min tur, hvis jeg har lyst til det. Lad mig så spørge på en anden måde: Når man trækker så mange mennesker ud af arbejdsmarkedet, så er der også nogle faggrupper, som man tænker om, at det her simpelt hen ikke er i orden. Den absolut største gruppe er f.eks. faggruppen social- og sundhedsvæsenet. Vi er i en pandemi i øjeblikket, hvor vores sundhedsvæsen er lagt ned. Vi har så stor mangel på kapacitet i vores sundhedsvæsen, at vi har været nødt til at indføre nye restriktioner. Covid-19 er ophøjet til at være en samfundskritisk sygdom, simpelt hen fordi vores sundhedsvæsen er så svagt, at myndighederne har store bekymringer. Det risikerer at udløse flere nedlukninger og flere restriktioner. Synes ordføreren, det er rimeligt, at de ældre ikke kan blive passet, og at vores sundhedsvæsen er i knæ på grund af det her i forhold til den Arnepension?

Kl. 11:40

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak. Ordføreren.

Kl. 11:40

René Christensen (DF):

Nej, men det, jeg synes er forfærdeligt, er, at det offentlige ikke er en bedre arbejdsplads. Tænk, at man frivilligt vælger at gå fra en arbejdsplads, som egentlig burde have været en god arbejdsplads. Men det er den jo ikke. Hvis vi tilbød en attraktiv arbejdsplads i sundhedsvæsenet, og hvis kommunerne tilbød en attraktiv arbejdsplads

på ældreområdet, så ville folk jo blive. Der er masser af mennesker, der arbejder ude i det private langt over deres pensionsalder, fordi de godt kan lide at arbejde. Og som ordføreren også selv siger: Jeg kan bevise, at jeg har været på arbejdsmarkedet i mere end 40 år, og jeg kan gå, hvis jeg vil. Men det tror jeg ikke ordføreren vil, for ordføreren har det godt. Jeg kan også på et eller andet tidspunkt bevise, at jeg har været på arbejdsmarkedet i 40 år, men hvis jeg har det godt med det arbejde, jeg har, så bliver jeg jo. Så her skal vi også kigge den anden vej og spørge, hvorfor det ikke er attraktivt at arbejde i det offentlige.

Kl. 11:40

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til hr. Malte Larsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:40

Malte Larsen (S):

Mange tak. Det er lidt i den samme boldgade. Ordføreren og jeg har jo igennem mange år haft et praktisk arbejdsliv, og tak for de mange gode samtaler, vi to har haft om emnet, og mange tak for samarbejdet om Arnepensionen. Vi glædes jo i fællesskab over, at de første kan gå på Arnepension her fra den 1. januar. Nu må vi jo så forstå på De Konservatives formand, hr. Søren Pape Poulsen, at sosu'en, slagterimedarbejderen, håndværkeren, der kan gå på Arnepension, trækker sig tilbage for andre folks penge. Er ordføreren så enig i den karakteristik, at dem, der startede på arbejdsmarkedet som teenagere og har bidraget til samfundet og betalt deres skat i, ja, ofte hen ved 45 år, trækker sig tilbage for andres folk penge?

Kl. 11:41

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:41

René Christensen (DF):

Det kommer an på, hvordan man definerer andre folks penge. De trækker sig i hvert fald tilbage på den måde, at fællesskabet understøtter dem med de midler, de så får, når de er gået på pension, og det er jo den model, vi har i Danmark, og det har vi ingen problemer med. Det er jo sådan, at de folk også har betalt skat, for man kan jo ikke komme ind på en tidlig pensionsordning, hvis man ikke har betalt skat. Så man kan også sige, at i de 45 år, de har været på arbejdsmarkedet, har andre folk bare brugt deres penge.

Det er ikke, fordi det her handler om retfærdighed, men det er en mærkelig diskussion at have. Der vil selvfølgelig også været nogle eksempler på folk, som ikke er særlig nedslidte, der vælger, at det her vil de gerne, fordi det har de fået lovkrav om de gerne må, men de fleste vil vælge det her, fordi de har et behov for det.

Kl. 11:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 11:42

Malte Larsen (S):

Tak for det rigtig fine svar. Det næste har vi været inde at berøre to gange, men jeg vil nu godt prøve en gang til for at se, om vi kan få det fuldstændig udkrystalliseret. De Konservatives politiske ordfører, fru Mette Abildgaard, har yderligere kritiseret os for at love guld og grønne skove til dem, der har fået retten til tidlig pension. Jeg vil så høre, om ordføreren er enig i, at en månedlig ydelse på knap 14.000 kr. kan karakteriseres som guld og grønne skove.

Kl. 11:42

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:42

René Christensen (DF):

Jeg tror, at nogle af dem, der har stået op hver morgen og været fysisk eller for den sags skyld psykisk nedslidt og har haft utrolig svært ved at gå på arbejde hver dag, vil opfatte det som en kærlig mulighed for at gå fra. Det kan godt være, at det bliver til grønne skove, når man går fra og man tænker, hvor er det dog dejligt at få ro i sindet, og at man selv kan træffe den beslutning og ikke skal igennem et eller andet kæmpe forløb, hvor man skal udfrittes fuldstændig som menneske for at få lov til at have den her ret. Sådan tror jeg det vil være for nogle, men guld bliver det aldrig.

Kl. 11:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Den næste korte bemærkning er til fru Astrid Carøe, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:43

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at starte med at takke ordføreren for det gode samarbejde, vi har, i forhold til at få flere unge igennem uddannelsessystemet. DF har et stort fokus på unge med handicap og unge med funktionsned sættelser, og derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om Dansk Folkeparti ser muligheder i den aftale, vi skal lave med »Danmark kan mere I«, for at bruge nogle af de penge på uddannelse til at sikre, at flere unge får en uddannelse i fremtiden.

Kl. 11:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ordføreren.

Kl. 11:43

René Christensen (DF):

Jamen det er et meget, meget stort fokus for os. Der er ingen tvivl om, og det gælder også i den her diskussion, vi har nu, omkring arbejdsmarkedet, at de fleste mennesker jo ikke er dovne. De vil gå på arbejde. Alle mennesker vil gerne, hvis de kan. Og desværre har vi i Danmark – og man kan undre sig over det i et så rigt samfund, som vi er – faktisk rigtig mange unge, som har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet. Vi har jo stadig væk ikke opnået vores mål om, at 95 pct. af en årgang skal have en ungdomsuddannelse. Det har vi stadig væk ikke opnået som et af verdens rigeste lande. Derfor vil vi gøre alt, hvad vi kan, for at nå det.

Man kan også glæde sig over de ting, der er i finansloven, for man står altid og skælder ud over den, men der styrker man jo også fgu'en og andre ting i forbindelse med finansloven. Man skal også huske de gode ting, der er i den. Men ja, det er en kæmpe ressource derude for Danmark, men det er altså også en kæmpe hjælp for den enkelte, at man kan komme ind og være en del af et arbejdsfællesskab.

Kl. 11:44

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Astrid Carøe.

Kl. 11:44

Astrid Carøe (SF):

Det er jeg helt enig med ordføreren i. Jeg synes sådan set, det er en katastrofe, at vi stadig væk står det sted, vi står i dag, hvor

20 pct. ikke får en kompetencegivende uddannelse. Så tak for den tilkendegivelse.

Ordføreren nævner selv fgu'en, som vi i SF er meget stolte af, men som bestemt også har haft sine begynderfejl og en underfinansiering. Og derfor har vi stor interesse i, at nogle af de penge, vi forhåbentlig finder med »Danmark kan mere I«, bliver brugt på fgu'en ud over det, vi har fundet på finansloven. Er det noget, Dansk Folkeparti kan bakke op om?

Kl. 11:45

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:45

René Christensen (DF):

Selvfølgelig kan vi det. Man skal huske på, at stu'en, særlig tilrettelagt uddannelse, jo i sin tid kom igennem ved et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti, så det er et fokus, vi altid har haft. De, som kan og har mulighederne, skal være en del af et arbejdsfællesskab, og selv om man måske ikke kan være en del af et arbejdsfællesskab hundrede procent, kan man være det med lidt mindre. Der er ingen tvivl om, at vi som mennesker har behov for at være en del af noget større, og det er man også, når man kommer på arbejdsmarkedet. Så alle tiltag, der kan gå i den retning, er vi selvfølgelig for.

Kl. 11:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Så er der en kort bemærkning til fru Halime Oguz, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:45

Halime Oguz (SF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg blev sådan lidt nysgerrig på noget. Dansk Folkeparti ønsker på den ene side, at man skal hjælpe mere i nærområderne, samtidig med at de gerne vil skære i udviklingsbistanden. Kunne ordføreren gøre mig lidt klog på det spørgsmål og forklare, hvordan det kan lade sig gøre?

Kl. 11:46

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:46

René Christensen (DF):

Det, vi har gjort, er, at vi har kigget på de puljer, som er steget markant. Det er jo ikke alle puljer, vi har gennemgået, vil jeg gerne lige sige, for vi har udvalgt nogle, og så har vi gjort det, at vi har sagt, at nogle af de penge vil vi gerne bruge på noget andet, og så har vi fremskrevet dem med 1,3 pct., som man gør, så de penge, man havde i år, altså i dag, har man også i morgen – plus 1,3 pct. Så det er ikke en nedskæring, men det er jo, fordi vi har prioriteret at bruge pengene på noget andet i forbindelse med det finanslovsforslag, som vi er kommet med. Sådan er politik jo. Vi vil gerne give de ældre en værdig alderdom, vi vil gerne give dem noget ordentlig rengøring, vi vil gerne gøre noget godt for personalet ude på sygehusene, og det har vi fundet finansiering til, ikke ved at skære, men ved at fastholde det niveau, som man havde i 2021.

Kl. 11:47

Første næstformand (Karen Ellemann):
Fru Halime Oguz

Kl. 11:47

Halime Oguz (SF):

Tak. I SF er vi også interesseret i at styrke velfærden, men på den anden side kan vi også konstatere, at hvis man skal sikre en

god velfærd, skal vi også samtidig prioritere udviklingsbistanden. Jeg er med på, at det selvfølgelig handler om en prioritering, også i forhold til hvilke indsatser der skal være, men som det ser ud nu, og som verden ser ud lige nu, er det jo langtfra nok med den udviklingsbistand, vi tilfører de her lande. Vil Dansk Folkeparti med velfærdssamfundet for øje prioritere udviklingsbistanden yderligere, så vi undgår en flygtningekrise, som vi oplevede det i 2015?

Kl. 11:47

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 11:47

René Christensen (DF):

Ja, det er faktisk vores erklærede politik, og det er også derfor, vi ikke har skåret puljerne væk. For hvis man bare siger, at man vil have det hele væk, kan man finde masser af milliarder, for der ligger mange penge der. Derfor har vi valgt at sige, at vi har fremskrevet med 1,3 pct., således at der ikke bliver skåret i de penge, som er til rådighed. Der er ingen tvivl om, at når man har en stram udlændingepolitik i Danmark – vi ønsker så få migranter til Danmark som muligt – skal man hjælpe dem der, hvor de er, nemlig i nærområderne. Det er også det, vi kan, og derfor har vi heller ikke skåret i puljerne, men vi har ladet dem stå stille, om man så må sige.

Kl. 11:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti. Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren. Næste ordfører kommer fra Socialistisk Folkeparti, og det er fru Lisbeth Bech-Nielsen. Det vil være således, at der vil være mulighed for korte bemærkninger til ordføreren, men vi afbryder mødet kl. 12.00 for at genoptage det kl. 13.00. Velkommen.

Kl. 11:49

(Ordfører)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

I går var en dramatisk dag. Andre dage har vi også stærke politiske diskussioner og nogle gange reelle skænderier. Nogle af os kan ikke fordrage hinandens politik, nogle af os har god kemi, andre har ikke. Alligevel har jeg bemærket noget interessant, både da jeg var gravid og nu som småbørnsmor, og det er, at der bliver spurgt utrolig meget ind til hinandens børn. Selv dem, der ikke har børn, er interesseret i andres børn, og det er noget, jeg simpelt hen ikke havde blik for før nu, altså interesse fra både folk, der har børn, og fra folk, der ikke har børn. Jeg hørte Rasmus Prehn i går, der glædede sig over, at hans ældste datter nu bor tæt på ham igen. Der er min kollega Karina Lorentzen Dehnhardt, som har den klassiske dårlige samvittighed over for sin datter hjemme i Kolding. Der er Lea Wermelin, der prøver at jonglere med logistik og børneaftaler i en pause fra salen, der er Jakob Ellemann-Jensen, der stolt viser mig billeder af hans nyfødte, og det samme gælder fru Pia Kjærsgaard, da hun havde fået et nyt barnebarn. Stoltheden og glæden lyste ud af deres øjne. Når det kommer til vores børn, er vi faktisk ret ens. Jeg er sikker på, at det er sådan på enhver arbejdsplads, i hvert fald dem, jeg har været på – forskellige steder og forskellige mennesker, men interessen for børn, børnebørn og andres børn er den samme, hvilket leder mig til det politiske budskab, for det private er jo politisk.

Efter vi i går lovfæstede kravet om minimumsnormeringer, skal vi nu lovfæste noget, som vi i SF er meget glade for vi fik igennem i finansloven, nemlig retten til at udskyde skolestarten, ikke som en regel, men for de små børn, der har det behov. Det er nemlig fuldstændig urimeligt, at børn skal presses igennem systemet og få en dårlig skoleoplevelse, der sætter sig i dem for livet, og det er grundlæggende en del af SF's arbejde med, at vi som samfund får

mere ro på, at vores børn skal have ret til at være børn, og for nogle betyder det et ekstra år i børnehaven. Et andet børneområde, som vi er glade for kom med i finansloven, er et klasseloft på 26 i de små klasser. Megaklasser på 30 eller mere giver alt andet lige mere larm, mere uro, mindre tid til det enkelte barn. Vi ser alt for mange megaklasser, og det går ud over læring, trivsel og arbejdsmiljø for både børn og voksne. Vores mål er et klasseloft på 24 elever, så forvent mere fra os de kommende år.

En anden mærkesag ud over skolebørnene er de allermindste børn, nemlig de nyfødte, ja, faktisk inden de kommer til verden. Der er alt for travlt på fødegangene, og fødende bliver sendt i taxa mellem hospitaler, jordemødre bryder grædende sammen af træthed og frustration, usikre nybagte forældre sendes hjem, inden de føler sig klar. Starten på livet skal være en glædelig begivenhed med ro og tryghed, men for alt for mange er det ikke sådan i dag. Derfor er jeg også rigtig glad for, at vi fik afsat over en halv milliard kroner øremærket til fødegangene over de næste 4 år, som nu skal udmøntes.

Derudover vil jeg gerne sige noget om vores sundhedsvæsen, selv om det, som flere har nævnt, ikke blev en stor del af finansloven, men det fik sin egen delaftale. Jeg er enig i det, som DF's ordfører, tror jeg, det var, sagde, nemlig at vi har et sundhedsvæsen i massive problemer. Det har vi. Der er selvfølgelig corona, men der er også en masse andre sygdomme, som vi ikke taler så meget om, som også presser sig på, og der er pukler fra tidligere, der er overarbejdstimer, der skal afholdes, der er et massivt sygefravær. Det har mange årsager. Både at vi igennem næsten 2 år har været igennem en pandemi, men det har også rod i en ulige løn og en tjenestemandreform, som nu udmønter sig i massiv frustration blandt en masse ansatte. Jeg er rigtig glad for, at vi lavede delaftalen og satte nogle penge af til sundhedsvæsenet her og nu, men det løser ikke det langsigtede strukturelle problem, og derfor vil vi i SF også blive ved med at arbejde for et opgør med tjenestemandreformen, opgør med uligeløn, og vi er ret ærgerlige over, at regeringen ikke vil sætte penge bag ordene, sådan at vi garanterer, at der følger midler med, når arbejdet fra udvalget foreligger og vi skal til at begynde arbejdet med at sikre ligeløn.

Kl. 11:53

Jeg vil også gerne sige lidt om det grønne i vores finanslov. Som jeg har sagt det et par gange, kaldte jeg finanslovsforslaget, da det blev præsenteret af regeringen, for verdens kedeligste finanslov, og jeg tror, at finansministeren tog det som en hæder, i hvert fald når det kom fra mig, for det var, som om arbejdsdelingen var, at det kedelige skulle være i finansloven, og alt det spændende skulle være i reformarbejdet »Danmark kan mere I«, som lige nu ligger lidt stille, men vi kommer forhåbentlig i gang med det igen. Men jeg synes godt, vi kan sige, at resultatet ikke er kedeligt, og det er bl.a. på grund af de grønne aftryk, der kom med i aftalen.

Jeg vil selvfølgelig gerne takke regeringen og finansministeren, men jeg vil også gerne rette en særlig tak til de andre støttepartier, som jeg synes vi havde et formidabelt samarbejde med på det grønne område. Tak til Radikale, og tak til Enhedslisten. Vi, synes jeg, samarbejdede rigtig, rigtig godt om at få havmiljø skrevet ind i aftalen, og jeg vil også gerne rose Radikale for et fantastisk løft af VE, altså havvind, så vi nu fordobler den indsats, som vi har gjort i over 30 år, i én finanslov. Det er et meget flot arbejde. Det er faktisk endt med at blive en meget grøn finanslov efter stort set ikke at have været grøn overhovedet.

Vi har også fået to marine natur- og nationalparker, og der et kæmpeområde, som nu bliver trawlfrit. Jeg tror, det var fru Mai Villadsen fra Enhedslisten, der sagde, at vores havbund jo er havets børnehaven. Det er der, de små fisk skal vokse op, og det er der, biodiversiteten i havet skal udvikle sig. Og når man kører trawl på det, ødelægger man det fremtidige liv under havoverfladen.

Endelig vil jeg nævne noget, som var utrolig vigtigt for os i SF, og det var at få en drikkevandsfond. Vores drikkevand er truet. Vi er et af de eneste lande i verden, hvor vi kan drikke vores vand urenset, men det kan vi ikke i fremtiden, hvis ikke vi gør noget meget alvorligt ved det her. I halvdelen af drikkevandsboringerne finder man giftstoffer. Jeg tror, at man i Københavns Kommune har fundet det i 100 pct. af boringerne, og det er giftstoffer fra landbruget og andre steder, som ender i vores drikkevand. De cocktaileffekter betyder faktisk, at vi ikke engang ved, hvor slemt det bliver på sigt, fordi der er så mange års forsinkelser, i forhold til hvad det gør ved vores kroppe, vores kemi og vores børn, og derfor er det fuldstændig afgørende, at vi selvfølgelig ikke hælder gift ned i de områder, hvor vi borer efter drikkevand. Vi har fået en drikkevandsfond i finansloven, som nu gør, at der kan opkøbes jord omkring drikkevandsboringerne, så vi kan sikre vores drikkevand i fremtiden. Det er fuldstændig afgørende.

Jeg vil også gerne sige lidt om den diskussion, der har været fra flere partiers side på højrefløjen, og som har fyldt rigtig meget, om mangel på arbejdskraft. Jeg havde også en diskussion med hr. Troels Lund Poulsen om det. Det, jeg siger nu, er ikke for at underkende behovet for arbejdskraft, for der er rigtig mange steder, både i den private og den offentlige sektor, hvor der er et massivt behov for arbejdskraft. Det er der på vores sygehuse, i vores daginstitutioner, i vores ældrepleje, og det er der hos vores håndværksmestre, på vores industriarbejdspladser og i liberale erhverv og inden for vores turismebranche, den del af det, som faktisk har overlevet corona.

Med det forbehold vil jeg sige, at mangel på arbejdskraft både er en god og en dårlig ting. Den dårlige ting er jo indlysende for mange af os, men jeg synes ikke, at de ting, der skal få os til at reflektere over det her, har fyldt nok i debatten. Når vi taler om løsningerne på mangel på arbejdskraft, bliver der talt om, at man skal sænke beløbsgrænsen, så mennesker uden for EU kan komme hertil og konkurrere på arbejdskraft. Vi ser ikke på alle de mennesker i Danmark, som gemmer sig væk fra det billede, vi har af, at vi stort set ikke har arbejdsløshed i Danmark. Men det har vi! De mennesker, der er uden for det billede, er de 76.000 unge mellem 15 og 29 år, der ikke er i uddannelse, der ikke er i job. Hvem gør noget for dem? Der er de 26.000 arbejdsløse seniorer, der rigtig gerne vil have et arbejde, og som har et helt livs erfaring at trække på, og der er de 49.000 mennesker med et handicap, men som godt kan arbejde.

Nu kan jeg se, at jeg skal slutte af, så jeg vil bare nævne alle de mennesker, som kan arbejde, som gerne vil arbejde, og dem synes jeg vi skal give en ærlig chance. Jeg var glad for hr. Troels Lund Poulsens svar, og jeg håber, at vi kan gøre en indsats for at få alle de mennesker ind på vores arbejdspladser. Tak.

Kl. 11:59

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til SF's ordfører. Der bliver lige tid til en enkelt kort bemærkning, og så bliver mødet udsat. Den første korte bemærkning er til hr. Troels Lund Poulsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 11:59

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak for talen. Det sidste, som ordføreren slutter af med, hele spørgsmålet om mangel på arbejdskraft, synes jeg måske godt kunne foldes lidt mere ud, i forhold til hvordan SF så tænker, at det problem kan løses, når SF jo også anerkender, at det er både-og og det ikke er enten-eller. Hvad er SF's ambition så, når man forhåbentlig i 2022 kan lave en politisk aftale? Hvad er ambitionsniveauet for en aftale? Hvor meget arbejdsudbud skal der laves, og hvordan ser man vægtningen mellem klassiske reformer og det, som man i højere grad også skal tale om: hvordan man kan forbedre og optimere systemerne i forhold til nogle af dem, der er

uden for arbejdsmarkedet, og som gerne vil have en tilknytning til arbejdsmarkedet?

Kl. 13:00

Kl. 12:00

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 12:00

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak for spørgsmålet. Det er ikke polemisk ment, men jeg vil besvare det spørgsmål, som om ordføreren havde spurgt mig, hvad jeg ville gøre for at øge beskæftigelsen, for at flere mennesker kommer i arbejde, fordi ordføreren brugte udtrykket arbejdsudbud. For os i SF er arbejdsudbud en teoretisk størrelse, der måske kan omdannes til flere hænder, til beskæftigelse, men som i alt for mange år har været fuldstændig synonymt med, at man forringer folks rettigheder, forringer deres lønninger og arbejdsvilkår.

Vi vil gerne, at vi her og nu sikrer job til alle de mennesker i Danmark, som vi kan få i arbejde, og som gerne vil i arbejde, alle dem, der ufrivilligt er på deltid, alle de seniorer, der gerne vil arbejde osv., alle de grupper, jeg nævnte. Og så er der et mere strukturelt, langsigtet niveau, hvor vi skal have styr på sygefraværet, som er galoperende højt inden for nogle sektorer. Og endelig i forhold til udenlandsk kraft vil jeg sige, at vi har 15 millioner arbejdsløse europæere. Vi har et europæisk fællesskab. Skulle vi ikke prøve at sikre nogle af dem job, hvis vi ikke kan finde arbejdskraft herhjemme?

Kl. 12:01

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 12:01

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. I relation til det spørgsmål er det jo rigtigt, at man kan tale om arbejdsudbud eller man kan tale om beskæftigelse, men hvis man zoomer ind på den anden del, der handler om, hvad man kan gøre i forhold til at nedbringe sygefravær, og hvad man kan gøre, i forhold til at flere deltidsansatte bliver fuldtidsansat, hvad er det så helt præcis, SF mener der skal gøres der?

Kl. 12:01

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ordføreren.

Kl. 12:01

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Vi synes, at vi bør have en trepartsforhandling og en generel diskussion om, hvordan vi i højere grad får de mennesker, som gerne vil ind på arbejdsmarkedet eller gerne vil gå fra ufrivillig deltid til fuld tid, ind der. Der er rigtig mange mennesker, der både kan og vil arbejde i dag, men som af forskellige årsager ikke gør det.

I forhold til sygefraværet har vi, og det tror jeg også corona har været lidt et forstørrelsesglas for, nogle arbejdsforhold alt for mange steder, som ikke passer til rigtige mennesker, og hvor man bliver syg af at gå på arbejde. Det tror jeg der er i den private sektor, men det har vi jo for alvor også set på hospitalerne og andre steder, og vi har set, at sygefraværet stiger, når arbejdsvilkårene bliver for dårlige, og det er det, vi på sigt også skal løse.

Kl. 12:02

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak til SF's ordfører for nu, for nu bliver mødet udsat. Mødet genoptages kl. 13.00.
Mødet er udsat. (Kl. 12:02).

Forhandling

Tredje næstformand (Trine Torp):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter med korte bemærkninger til fru Lisbeth Bech-Nielsen fra Socialistisk Folkeparti. Den første er hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:00

René Christensen (DF):

Tak for det. Selv om vi har holdt en lille pause, kan jeg nu godt huske ordføreren tale, så også tak for den. Det, jeg egentlig gerne vil spørge om, er om det her med et udrejsecenter. Det var jo sådan, at der, før vi havde valget i 2019, var peget på en placering til et udrejsecenter. Så kom den nye regering til og sagde, at det ikke var et godt sted, og at nu ville man finde et nyt sted. Har SF som støtteparti på nogen måde været en del af at diskutere, hvor det nye udrejsecenter skal ligge henne? Langeland blev jo foreslået, for derefter at blive taget fra igen. Der husker jeg også at SF syntes det var en dårlig idé. Det syntes vi nu også i Dansk Folkeparti det var. Men har man i forbindelse med de her finanslovsforhandlinger haft en debat omkring, hvordan man håndterer de mennesker, som nu færdes frit i Danmark, og som egentlig har en udvisningsdom?

Kl. 13:01

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:01

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Nej – det er det korte svar på spørgsmålet – det har vi ikke. Det siger sig selv, at folk, der har fået en dom for kriminalitet og skal udvises af Danmark, skal være et sted under skyldig hensyntagen til deres grundlæggende rettigheder osv., indtil de kan sendes ud af landet. Jeg har selv besøgt Kærshovedgård. Nu talte vi meget om danske værdier i går. Jeg synes, det er fuldstændig grundlæggende, at selv folk, der har begået alvorlig kriminalitet, og som ikke skal være i Danmark, men som skal sendes ud, når de kan, skal have rimelige vilkår at leve under. Så det var egentlig bare for at sætte lidt flere ord på det korte svar, nemlig at det ikke er noget, vi har drøftet i forbindelse med finanslovsforhandlingerne.

Kl. 13:02

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. René Christensen.

Kl. 13:02

René Christensen (DF):

Så vil jeg meget gerne spørge ordføreren, om ordføreren ikke synes, det er problematisk, at den regering, som ordføreren parti er støtteparti for, før valget lover danskerne, at nu vil man få styr på det her og få lavet et tredje udrejsecenter i forhold til de dømt kriminelle udlændinge, og vi så her 2½ år efter stadig væk ikke har fået løst den opgave. Så er jeg godt klar over, at der har været et enkelt bud, som kom sådan hen over natten, og der var SF jo, som jeg også tidligere sagde, meget imod det. Men har SF så et forslag til, hvad der skal ske med de her mennesker? For den situation, der er nu, er uholdbar både for de mennesker, der er dømt, men så sandelig også for det lokalområde, de er i.

Kl. 13:02

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

- Kl. 13:02
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Jamen jeg er enig i, at det er en uholdbar situation på den lange bane, men jeg mener grundlæggende set, at det er en siddende regerings ansvar at løse det problem.
- Kl. 13:02
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Tak for det. Den næste er hr. Andreas Steenberg fra Radikale Venstre.
- Kl. 13:03
- Andreas Steenberg (RV):**
Tak for en god tale, især indledningen med vores alle sammens børn sad lige i øjet. Det synes jeg selvfølgelig også rosen af Radikale Venstre gjorde, så også tak for det. Noget af det, vores to partier har samarbejdet rigtig meget om, er jo den grønne omstilling, både hvad angår natur, miljø og klima. Nu skal vi jo i det nye år i gang med de her meget vigtige forhandlinger om en grøn skattereform, og der er vi jo kommet med et udspil i Radikale Venstre, hvor vi går på to ben, og hvor vi både indfører en CO₂-afgift og siger til erhvervslivet, at hvis ikke man får fjernet drivhusgasudledningen, kommer der altså en skat, men også laver et investeringsregime, sådan at vi giver tilskud eller fradrag, hvad man nu vil, til virksomhederne, så der kommer en mulighed for at få investeret i nye teknologier. Det gør jo, at der skal være et råderum. Hvordan ser SF på det i forhold til de forhandlinger, vi skal have? Synes I også, det er vigtigt, at der kommer et grønt råderum?
- Kl. 13:04
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Fru Lisbeth Bech-Nielsen.
- Kl. 13:04
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Uden at der skal gå en masse semantik i det, har vi jo diskuteret det her med råderum mange gange, og SF's holdning, bare for at slå det fast en gang for alle, er, at det eksisterende råderum skal bruges på velfærd, for ellers kan vi ikke opretholde det nuværende niveau, og så kan vi ikke investere i forhold til det demografiske træk. Det er bare for at sige det. Men lad os endelig kalde det et grønt råderum, det kan vi godt. Man kan kalde det mange ting. Altså, det afgørende er, at vi får tilvejebragt finansiering til den nødvendige grønne omstilling, som jeg ved SF og Radikale Venstre er fuldstændig enige om der skal være.
Man kan sige, at det første skridt blev taget med den skattereform, som vi ikke var sådan hundrede procent enige i udformningen af, men vi gik da med, og som blev lavetovre ved hr. Morten Bødskov, i forhold til at sige, at vi på den ene side skal have givet nogle rammer til virksomhederne, for at de kan komme i den rigtige retning, og at der samtidig også er nogle grundlæggende ting, der skal laves om. Og som tidligere skatteordfører er det en gammel drøm for mig, at vi i den grad får rystet bøtten, for der er virkelig mange dumme afgifter derude, og forhåbentlig kommer en CO₂-afgift på et højt niveau til at erstatte mange af de nuværende afgifter.
- Kl. 13:05
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Hr. Andreas Steenberg.
- Kl. 13:05
- Andreas Steenberg (RV):**
Det syntes jeg var et interessant svar, og meget af det var jeg også enig i. Men ordføreren siger, at man ikke vil bruge det eksisterende råderum, for det er reserveret til velfærd. Det vil jo så sige, at der skal tilvejebringes et nyt råderum, altså nogle andre penge, som så kan gå til klimaområdet. Hvad forestiller SF sig dér? For jeg kan ikke se for mig, at vi kan komme i mål med den grønne omstilling, hvis man ikke også bruger nogle penge på det. Hvordan skal vi skaffe penge, hvis ikke vi må bruge af dem, der er i overskud i forvejen?
- Kl. 13:05
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren.
- Kl. 13:05
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Jamen en af de nye ting, vi gør, og som jeg i den grad – selv om der er flere, der har ansvaret for det – gerne vil rose min kollega Rasmus Nordqvist for at være ophavsmand til, er jo de her grønne statsobligationer, altså at vi siger til omverdenen, at hvis I investerer i det her, går det til grøn omstilling, og det gode er jo, at det faktisk er blevet ekstremt markedsdrevet. Der er en kæmpe efterspørgsel på det derude, på at købe det her, og så vidt jeg husker tallene fra Finansministeriet, kan bare den del alene tilvejebringe i omegnen af 10 mia. kr.
- Kl. 13:06
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Tak. Så er det hr. Søren Søndergaard, Enhedslisten.
- Kl. 13:06
- Søren Søndergaard (EL):**
Tak, og tak til SF's ordfører. SF og Enhedslisten er jo helt enige om, at en af de helt store forhandlinger her til foråret er medieforhandlingerne, fordi det jo dybest set handler om, om vi skal have unikt dansk indhold på længere sigt, der overhovedet kan måle sig med internationale kapitalkoncerners produkter. Det er jo det, det handler om, og derfor er det jo enormt vigtigt. Der har vi jo det problem, at vi starter med et udgangspunkt på minus 150 mio. kr., i forhold til da vi lavede forståelsespapiret, hvor vi jo slog fast, at dansk public service skulle styrkes. Derfor er det jo også godt, at SF og Enhedslisten har været sammen om at få lavet en tilføjelse til finansloven om, at der skal kunne findes finansiering, hvis man ellers kan blive enige om det, så vi kan få det suppleret op.
Men mit spørgsmål er: Hvad er så grunden til, at SF i kriminalforsorgsforliget har været med til at skaffe en finansiering på flere hundrede millioner, 645 mio. kr., over perioden, som tages fra dansk indhold? Det er måske ikke det hele, der tages fra dansk indhold, men en stor del af det kommer til at blive taget fra dansk indhold. Altså, hvordan hænger de to ting sammen? Tak.
- Kl. 13:07
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Fru Lisbeth Bech-Nielsen.
- Kl. 13:07
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Jeg er glad for at have mulighed for at svare på det spørgsmål, fordi det jo er noget af det, der har fyldt lidt oven på en ellers rigtig god aftale om kriminalforsorgen, som jeg er virkelig stolt over at min kollega Karina Lorentzen Dehnhardt fik sat rigtig mange SF-aftryk på. Og den her kunstnermoms har jeg også fået mange henvendelser omkring selv.
Det ene er, at det simpelt hen var et EU-krav. Der er jo faldet en dom, der siger, at man ikke kan lave den form for – jeg ved ikke, om det teknisk set er statsstøtte, men de facto må vi ikke fritage det, og derfor skal der pålægges moms. Det er jo ikke sådan, at kunstnerne

skal sidde og lave individuelle momsregnskaber osv., men de bliver jo ramt indirekte, fordi deres ydelser bliver gjort dyrere. Det er vi ikke glade for, men det er altså en EU-dom, der er faldet, og der skal vi rette ind. Og så er det rigtigt, at noget af det kommer til at være et finansieringselement i aftalen omkring kriminalforsorgen.

Kl. 13:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Søndergaard.

Kl. 13:08

Søren Søndergaard (EL):

Ja, det er rigtigt, at der er faldet en EU-dom, men der er ikke faldet en dom om, hvordan det skal implementeres. Hvorfor implementerer vi det ikke, som de gør i f.eks. Sverige? Hvad er grunden til, at man vælger den form, hvor man går efter tv-pakkerne, som er dem, der bringer public service og via streamingafgiften finansierer en kæmpe del af det, der går til danske kunstnere og rettighedshavere? Der er jo ingen krav om, at det skal finansieres på den her måde. Hverken Radikale Venstre eller Enhedslisten var jo med til det, og vi ville gerne have lavet en aftale også om kriminalforsorgen. Vi var bare enige om, at den finansiering ikke er acceptabel. Men betyder det så, at SF sammen med os vil forpligte sig til at finde de 100-150 mio. kr., der så ryger ud af systemet, i forhold til medieaftalen?

Kl. 13:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:09

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det gør det, fordi vores ambition om, at vi skal sikre public service og vi skal sikre dansk indhold, står vi ved hundrede procent. Det er afgørende i en verden, hvor kultur måske betyder mere end nogen sinde før, og hvor vi er under pres både fra engelsksproget indhold sådan rent kulturelt, men jo også i forhold til at de kendte forretningsmodeller er under opbrud på grund af techgiganter og andet. Så det er vigtigere end nogen sinde før, at man som fællesskab og samfund og stat siger, at det her vil vi være en garant for at sikre også i fremtiden. Så det vil jeg gerne garantere her fra talerstolen.

Kl. 13:10

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 13:10

Ole Birk Olesen (LA):

Tak for det. Vi er jo nået til det sted i den grønne omstilling, at hver gang Folketinget beslutter, at der skal gives mulighed for at opstille flere havvindmølleparker, så tjener statskassen penge på det. Det seneste udbud af Thor Havvindmøllepark vil føre til, at statskassen tjener penge på, at der er nogle private, der vil betale for at få lov til at stille vindmøller op på vores fælles hav, så derfor er den aftale, som er en del af finanslovsaftalen her, hvor aftalepartierne har besluttet sig for, at der skal udbydes flere havvindmøllegrunde, som staten så kan tjene penge på i fremtiden, jo en aftale om noget, som alle Folketingets partier har lyst til at gøre. Det er vel ikke rigtigt noget, som SF eller aftalepartierne kan slå sig for brystet af?

Kl. 13:11

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:11

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Så vidt jeg husker, har ordføreren været minister for ikke så lang tid siden, så det kunne han da bare selv have gjort, altså hvis det er så nemt. Vi har gjort det, vi har truffet beslutningen. Men så vil jeg gerne knytte en kommentar til de åbenlyse ideologiske forskelle, der er på hr. Ole Birk Olesen og mig selv. Hr. Ole Birk Olesen siger med fuld forargelse i stemmen, at staten – som om det er noget andet end os alle sammen – kan tillade sig at tjene penge på »vores fælles hav«. Det var hr. Ole Birk Olesens udtryk, at vores fælles hav bliver brugt til at opstille havvind på.

Jeg synes, at det er rigtig godt, at staten, og dermed os alle sammen, tjener penge på, at der er private, som også kommer til at tjene rigtig gode penge på havvind.

Kl. 13:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 13:12

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, sådan kan man jo bruge sin svartid på retorisk sniksnak med en påstand om, at jeg skulle mene ting, som jeg ikke mener. Jeg har intet problem med, at staten sælger vores hav til, at der kan opstilles havvindmøller. Tværtimod. Det er også derfor, jeg slutter af med at sige, at det jo er noget, vi alle sammen er tilhængere af. Og derfor spørger jeg igen: Når man laver den aftale og man så siger, at nu er det det røde finanslovsflertal, der sørger for flere havvindmøller, bør man så ikke i al ærlighed sige, at den politik, man beslutter, sådan set er en politik, som hele Folketinget har lyst til at være en del af, men at man nu bare gør det i en finanslovsaftale?

Kl. 13:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:12

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Nej, det vil jeg ikke, for da hr. Ole Birk Olesen var minister og Liberal Alliance havde en klimaordfører, var det det sidste parti i Folketinget, der var klimabenægter, og som benægtede den gængse videnskabelige opfattelse, at klimaforandringer var menneskeskabte. Det er korrekt. Samtidig havde man en regeringschef, hr. Lars Løkke Rasmussen, som havde et udtryk, der hed grøn realisme, som i virkeligheden betød, at man ikke ville gøre noget som helst. Så nej, det er ikke lige gyldigt, hvilken farve regeringen har.

Kl. 13:13

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Susanne Zimmer fra Frie Grønne.

Kl. 13:13

Susanne Zimmer (FG):

Tak, og tak for ordførertalen. Ordføreren nævnte havmiljøet. Vi ved jo, at ligesom biodiversiteten på land er under hårdt pres – halvdelen af de målte arter er i tilbagegang eller er stærkt truede – så står det også sådan til i vores havmiljø. Det er et hav, som faktisk er 2½ gange så stort som vores landareal. Så jeg vil høre, om ordføreren synes, det er ambitiøst nok at sætte 10 mio. kr. om året af til stenrev og 10 mio. kr. om året af til naturnationalparker – og så at droppe trawl i bælteerne. Samtidig med det ved vi, at det, der truer havet, er bundtrawl i det hele taget, det er trafikken på havet, det er udledning af kvælstof og fosfor, det er iltsvind osv.

- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren.
- Kl. 13:14 egen alder, 50 plus, alvorligt og ikke bare hælde dem i papirkurven, og også ansvar for at tage lærlinge, når det handler om arbejdsudbud. Vi har et politisk ansvar for ikke at forringe levevilkårene for dem, der er på kanten af arbejdsmarkedet eller uden for, når vi prøver at begunstige arbejdsudbud. Jeg er helt med på den præmis. Men jeg bliver lidt forvirret og må i forhold til det svar, hun gav til hr. Troels Lund Poulsen, spørge om noget: Anerkender SF, at der er et problem med mangel på arbejdsudbud, eller anerkender man ikke den problematik?
- Kl. 13:18
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Tak for spørgsmålet, og tak for ordførerens også vedvarende arbejde for den grønne omstilling og miljø, natur og bæredygtighed. Det er rigtigt, at livet under havoverfladen og biodiversiteten i vores have jo alt for længe har været overset, og derfor er jeg også rigtig glad for, at vi med den her finanslov fik sat nogle store fodaftryk her. Jeg synes ikke, det er en lille ting, at vi fik lavet to marine nationalparker, eller at vi fik undtaget et stort område for trawl, eller at vi fik sat penge af til stenrev. For det er ikke altid, at pengestørrelsen matcher den konsekvens, det har. Eksempelvis har Drikkevandsfonden en historisk stor betydning, men den koster ikke alverden. Og i forhold til marine nationalparker er det jo også et spørgsmål om regulering, det er ikke kun et spørgsmål om de penge, man sætter af. Vi ville gerne være gået meget længere, men jeg synes ikke, at det er en lille aftale.
- Kl. 13:15
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Fru Susanne Zimmer.
- Kl. 13:15
- Susanne Zimmer (FG):**
Tak. Så vil jeg gå over i en helt anden boldgade. Kunne ordføreren sætte nogle ord på, hvordan forhandlingerne foregår imellem støttepartierne og regeringen? For vi har jo hørt, at finansministeren har været meget glad for en stram finanslov, og samtidig kan jeg høre SF agitere for, at der skal gives til både det grønne og til velfærd. Tak.
- Kl. 13:15
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren.
- Kl. 13:15
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Tak. Det var også noget af det, jeg selv prøvede at tage en lidt mere overordnet diskussion af tidligere, nemlig den her berømte fod på bremsen. Hvordan kan man gøre det, når man helt åbenlyst har en økonomi, der på mange områder er ophedet, nogle steder overophedet? Der har man jo forskellige politiske og ideologiske værktøjer i kassen til det. Jeg og SF præsenterede jo også over for finansministeren det, at man kunne indføre en formueskat eller deslige, som har en dæmpende effekt, og som samtidig også kan skaffe noget finansiering. De grønne ting bidrager altovervejende ikke til aktiviteten, som det hedder, så på den måde kan man sagtens gøre det.
- Kl. 13:16
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Tak. Så er det hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne.
- Kl. 13:16
- Jens Rohde (KD):**
Tak for det. En af de ting, jeg har lært igennem det sidste år her, er, at SF har en særdeles dygtig og fagligt interessant finansordfører, som rent faktisk har en særdeles god sans for nuancerne og for at folde nuancerne ud. Men hun har også nogle gange så god en evne til at folde nuancerne ud, at jeg godt kan blive en lille smule forvirret. Lad mig først og fremmest sige, at jeg fuldstændig deler fru Lisbeth Bech-Nielsens synspunkt, når det handler om erhvervslivets ansvar, også for at tage de ansøgnings, der kommer fra f.eks. folk i min
- Kl. 13:14
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren.
- Kl. 13:18
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Vi anerkender, at der er et problem med hænder eller folk i beskæftigelse. Vi synes, at der er et stort problem i, som jeg også sagde til hr. Troels Lund Poulsen, at vi mangler hænder i sundhedssektoren, i ældresektoren, i daginstitutionerne og mange andre steder i den offentlige sektor. Der er lige lavet en kriminalforsorgsaftale, som forhåbentlig kan løse det problem, at vi har en historisk krise blandt vores fængselsbetjente, fordi de bliver slidt op. Vi anerkender også, at der er et problem i den private sektor. Det, jeg bare prøvede, lidt polemisk, at vise, er, at der altså også er en anden side af den mønt, og det er, at hvis man i årevis ikke overholder den aftale om, at man f.eks. skal være med til at uddanne fremtidens faglige arbejdskraft, og ikke tager lærlinge, så står man lige pludselig og mangler dem. For det er jo den historiske aftale, vi har lavet mellem staten og erhvervslivet, nemlig at vi uddanner folk på skolebænken, og så tager man dem ud i praktik og gør deres uddannelse færdig der. Og der er 10.000, der mangler en praktikplads, og det tal har været sådan i mange år.
- Kl. 13:19
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Hr. Jens Rohde.
- Kl. 13:19
- Jens Rohde (KD):**
Jeg glæder mig til de videre forhandlinger om det der, men det er jo bare afgørende, at vi befinder os på den samme planet og anerkender, at der er en arbejdsudbudsproblematik, som er relevant. Derfor savner vi jo lidt svaret på spørgsmålet fra hr. Troels Lund Poulsen. Hvad er egentlig ambitionen i SF i forhold til at øge arbejdsudbuddet? Jeg siger bevidst arbejdsudbuddet, for jeg hørte godt den skelnen, som fru Lisbeth Bech-Nielsen lavede i sin tale, men nu taler jeg arbejdsudbud, og hvad er ambitionen her hos SF?
- Kl. 13:19
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren.
- Kl. 13:19
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Det afgørende for os er, at alle dem, der kan komme og vil ind på arbejdsmarkedet, også får en mulighed for det, både på den korte og på den lange bane. Der er nogle ting, der kommer til at tage rigtig lang tid strukturelt at rette op på, også i forhold til sygefravær osv., men også noget, vi kan gøre på den korte bane, og det er i en hast at få uddannet de mange, der mangler en praktikplads. Nogle af dem er et år fra at være færdiguddannet. Vi har en masse, der ønsker at gå fra deltid til fuld tid, det ønsker de at gøre, og det kan man sørge for de kommer fra i morgen af. Så der er altså nogle ting, vi kan gøre med det samme, hvis der er en vilje.

Kl. 13:20

Kl. 13:23

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Henning Hyllested.

Kl. 13:20

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil spørge lidt ind til SF's stillingtagen til Kattegotforbindelsen. Det vil jeg, fordi der jo har udviklet sig en ret betydelig modstand mod den forbindelse, på Røsnæs ikke mindst, for den sags skyld også i Asnæs, som er kommet i spil, på Samsø, som gennemskæres af forbindelsen, og i Østjylland ved Hov, hvor den skal gå i land, om jeg så må sige, og føres op igennem Østjylland til Aarhus. Jeg tror, at mange modstandere af projektet efterlyser SF's stillingtagen til forbindelsen, og de efterlyser vel egentlig, at SF kommer ind i kampen mod forbindelsen, medmindre man da synes, at det er en rigtig god forbindelse. Det er først og fremmest en motorvejsforbindelse, der hen ad vejen genererer flere biler, mere trængsel, mere klimabelasting osv. osv. Så derfor tror jeg, at det ville være meget berigende, hvis SF's ordfører kunne oplyse modstanderne af projektet om, hvor SF egentlig står i den her sag.

Kl. 13:21

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 13:21

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg ville gerne svare hr. Henning Hyllested, men det kan jeg desværre ikke. Det skyldes ikke mangel på vilje. Det er, fordi der er en proces i vores parti og der er en ordfører på området. Jeg har ikke lyst til at stå og tale på hendes vegne, og slet ikke, når det ikke har været en del af finanslovsprocessen. Det betyder ikke, at jeg ikke kan forstå, at der er den efterspørgsel, eller mener, at spørgsmålet ikke er i orden. For det er jo et kæmpe projekt, og vi skal også nok komme med en melding, men det kan jeg ikke gøre herfra i dag.

Kl. 13:22

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 13:22

Henning Hyllested (EL):

Det er jo fair nok. Det er et reelt svar, må jeg sige. Det bliver jo sådan, at vi i de kommende finanslove kommer til at tage stilling til det her. Der skulle have været en forundersøgelse færdig nu. Den er ikke blevet færdig. Den kommer først til foråret. Der er ikke afsat penge i infrastrukturaftalen. Det er ikke afsat en eneste krone til det her. Så det er jo noget, vi kommer til at diskutere i de kommende års finanslovsforhandlinger, altså at afsætte penge til videre undersøgelser, hvis man altså synes, at det er et godt projekt at gå videre med.

Men må jeg så komme med en opfordring til sidst til ordføreren og SF: Jeg synes, at man skal lytte rigtig meget til Ulla Holm fra SF, som er valgt ind i Samsø Byråd, og som er en af de førende modstandere af projektet. Hun er knagende god.

Kl. 13:22

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:22

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Ulla er nemlig knagende god. Jeg kender hende godt og sætter stor pris på hende, så det råd er taget med.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Rune Lund fra Enhedslisten.

Kl. 13:23

Rune Lund (EL):

Jeg vil spørge om noget, som ikke er helt lige så knagende godt, og det er det faktum, at SF jo desværre har bidraget med de afgørende mandater til den kriminalforsorgsaftale, som er indgået, og som betyder, at der skal oprettes fængselspladser i udlandet, og ikke bare i udlandet, men i Kosovo. Hvordan har SF det egentlig med det?

Vi har jo set, at Norge har gjort sig erfaringer med det før, hvor man placerede fængselspladser i Holland, og hvor det dér var meget svært at leve op til at overholde de indsatte rettigheder, og det var i Holland. Her snakker vi om Kosovo, hvor vi jo, kan jeg vist roligt sige, ikke taler om et land, der har verdens bedste fængselsvæsen. Så hvordan har SF det egentlig med at indgå en aftale og levere de afgørende mandater til, at der nu skal placeres fængselspladser i udlandet – på SF's afgørende stemmer?

Kl. 13:24

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:24

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Jeg synes, at det er et fuldt ud rimeligt spørgsmål. Det er jo også noget, der har floreret meget. Jeg kan ikke tale på alle SF'eres vegne, men jeg vil sige på mine egne vegne, at jeg har det fint med det – det er der flere grunde til – og det ved jeg også vores retsordfører har, som desuden, synes jeg, har kæmpet for en kriminalforsorg, der i den grad tager hensyn til de 90 pct. af de indsatte og ikke de 10 pct. mest hårdkogte – sådan har det ellers altid været – i forhold til sundhed, i forhold til retten til at se sine børn osv. Det er på mange måder en fantastisk aftale.

Nogle gange bliver man nødt til at se på forholdene i jernindustrien, og faktum er bare, at vi ikke har haft så mange indsatte siden anden verdenskrig. Vores fængsler er fuldstændig overbelagte. Vores fængselsbetjente bliver slidt ned til sokkeholderne. Når vi taler om f.eks. vores sygehuspersonale, som både er underbetalt og slidt ned, kan man virkelig sige det samme om vores fængselspersonale. Sygefraværet er tordnende højt. Den her situation kan ikke fortsætte. Det tager 10 år at projektere at bygge et nyt fængsel. Det er ikke et svar på den nuværende situation.

Jeg vil gerne svare yderligere, hvis ordføreren spørger mig igen.

Kl. 13:25

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Rune Lund.

Kl. 13:25

Rune Lund (EL):

Jamen der er jo sprobarrierer. Vi kan jo ikke være sikre på, at folk, der skal afsone, f.eks. kan engelsk, og vi kan ikke være sikre på, at fængselspersonalet i Kosovo kan det engelsk, der skal til, for at man kan kommunikere. Vi har at gøre med mennesker, som måske skal fængsles, og som kan være en del af en familie med børn, hvor både forældrene og børnene kan være født og opvokset i Danmark – mennesker, som vi egentlig ville opfatte som danskere, men som har gjort noget, som de ikke skal, og som så ikke har dansk statsborgerskab. Er det ikke et kæmpe problem, at vi på den måde laver de her fængselspladser, når der er de her store problemer, i den aftale, der er indgået?

- Kl. 13:26 vi; det giver mening, og derfor er der også dækning for dem. Så kom i gang derude! Det er så vigtigt, også med rengøring. Kl. 13:29
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren.
- Kl. 13:26 **Tredje næstformand (Trine Torp):**
Hr. Kristian Thulesen Dahl. Kl. 13:29
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Det synes jeg ikke, for det her er mennesker, der har fået en udvisningsdom. De skal aldrig tilbage til Danmark igen. De skal ikke integreres i Danmark, og de skal ikke bo i Danmark. De har fået en udvisningsdom for meget alvorlig kriminalitet, og dem, der har børn, kommer bagest i køen, så at sige, for at komme til Kosovo.
Det her bliver ikke et fængsel på de lokale vilkår. Det bliver et fængsel med dansk ledelse og med dansk uddannet personale under opsyn fra diverse danske myndigheder samt DIGNITY. Så det bliver noget helt andet, og det er rigtigt, at de hollandske erfaringer er noget, der skal tages med videre. Det har jeg også tillid til bliver gjort, og der bliver jo løbende fulgt op på det her. Jeg må bare sige, at den nuværende situation er uholdbar.
- Kl. 13:26 **Kristian Thulesen Dahl (DF):**
Det var sikkert et godt svar, men det var bare ikke lige det, jeg tænkte på – heller ikke de økonomiske forhold for ældre. Jeg tænker på pleje og omsorg af de ældre mennesker, som ikke kan klare sig selv. På mit bord her foran mig vælter det frem med historier fra landets kommuner, der skærer ned på hjælpen, og det sker i breve, der bliver sendt ud til ældre sådan massevis. Ældre Sagen har jo, tror jeg, helt berettiget sagt: Er det overhovedet lovligt? Skal man ikke lave en individuel vurdering? Men det sker jo lige nu derude. Ældre Sagen går så til Ankestyrelsen for at få det her underkendt, men man må da politisk også tage noget ansvar blandt de partier, som har flertallet herinde, og sikre, at vi har nogle værdige vilkår for vores mest udsatte ældre. Kl. 13:29
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Tak. Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.
- Kl. 13:26 **Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren. Kl. 13:29
- Kristian Thulesen Dahl (DF):**
Tak for det, og tak til fru Lisbeth Bech-Nielsen for ordførertalen, men jeg har dog alligevel lige en enkelt bemærkning i forhold til den. Man prioriterer det, man selv synes er vigtigst, når man planlægger sin ordførertale. Jeg lagde mærke til, at SF's ordfører kun i sådan en henkastet bemærkning om mangel på arbejdskraft overhovedet nævnte ældreområdet. Det undrer mig, fordi vi i Dansk Folkeparti tidligere jo sådan lidt har kunnet sætte vores lid til, at SF satte ældreområdet højt på dagsordenen.
Nu er vi jo i en tid, hvor der er rigtig mange ældre, plejekrævende ældre, de mest udsatte ældre, som har uro i maven, fordi kommunerne skærer ned på hjælpen til dem, og nu er der lavet et nødberedskab, hvor vil man gå endnu videre. Vi taler om kommuner, hvor man kun får gjort rent, så man ikke bliver syg af at være med det snavs, der så er i hjemmet, eller vi taler om personlig pleje, som de ikke kan hjælpe de ældre med – og så i en juletid, hvor alle skulle kunne gå de kommende dage nogenlunde trygt i møde. Hvad er SF's bemærkninger til det? Jeg synes, det manglede i talen.
- Kl. 13:27 **Tredje næstformand (Trine Torp):**
Fru Lisbeth Bech-Nielsen. Kl. 13:28
- Lisbeth Bech-Nielsen (SF):**
Det er også rigtigt, og det er ikke, fordi ældre ikke betyder noget for SF. Faktisk har min kollega, hr. Karsten Hønge, et stort fokus på specielt de mest udsatte og fattigste ældre, for ældre er en meget blandet gruppe. Ældre er jo også kommet med på finansloven, hvor der er blevet sat penge af til området. Men jeg vil ikke undervurdere, hvad det her har betydet for ældre. Jeg har også en gammel mormor, som sidder meget alene på grund af corona og heldigvis er frisk nok til at bo derhjemme, men corona har jo haft kæmpe omkostninger for mange og ikke mindst ensomme ældre.
Jeg bliver bare nødt til at sige her fra talerstolen i forhold til de coronarelaterede udgifter, som kommunerne har, at finansministeren jo har lovet, at de merudgifter, der er, vil man sikre. Det bliver jeg bare nødt til at sige igen, for det virker, som om der er en eller anden miskommunikation mellem kommunerne og Finansministeriet, fordi mange kommuner netop siger, at de har ekstra udgifter. Ja, det ved
- Kristian Thulesen Dahl (DF):**
Når hr. Kristian Thulesen Dahl stiller mig et økonomisk spørgsmål, om der er økonomisk dækning for de merudgifter, så de ældre kan få det, de har ret til, den pleje og omsorg, de har ret til, så bliver jeg jo nødt til at svare, at det har vi diskuteret i finanslovsforhandlingerne, og finansministeren har sat en tyk streg under, at der er coronarelaterede merudgifter, og dem er der dækning for hos staten. For det er klart, at det er en ekstraordinær situation, som kommunerne ikke kan dække med deres normale budgetter, og derfor kan jeg kun igen sige, at kommunerne selvfølgelig skal leve op til loven og de ekstraudgifter, de har, *bliver* dækket. Kl. 13:30
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger til fru Lisbeth Bech-Nielsen. Den næste ordfører er fra Radikale Venstre. Værsgo til hr. Andreas Steenberg. Kl. 13:31
- (Ordfører)
Andreas Steenberg (RV):
Først og fremmest tak til de fem partier, vi har lavet en aftale med. Det var et godt forhandlingsforløb, og vi er glade for de resultater. Også tak til de nordatlantiske kolleger, som også har bidraget med nogle, synes vi, fornuftige tiltag i den her finanslov. Vi har selvfølgelig tænkt os i aften at stemme for de ændringsforslag, der gennemfører aftalen, og så stemme for finansloven til sidst, men jeg vil selvfølgelig også give det et par ord med på vejen.
Danmark har en bomstærk økonomi, og det betyder, at vi igen coronakrisen, pandemien, har kunnet låne penge til kompensation til erhverv og virksomheder, til lønkompensation, til vacciner og alt muligt andet. Det skyldes, at vores økonomi er så god, at meget store lån ikke belaster vores økonomi så meget. Vores økonomi er stærk, fordi skiftende regeringer i årevis har vist ansvarlighed og rettidig omhu ved at lave reformer. Aldrig har så mange mennesker været i job i Danmark, og det skaber grobund for et værdigt og frit liv for den enkelte og gode finanser for samfundet. Derfor tager

i i Radikale også kritikken af finanslovsaftalen til os, hvad angår beskæftigelsen.

Hvis ikke vores økonomi skal komme i krise, skal der tilvejebringes arbejdskraft, ligesom man har gjort tidligere, og her må vi bare sige, at ja, finanslovsaftalen mangler initiativer. Men vi har med glæde noteret os, at finansministeren og regeringen er kommet med et udspil, som vi forhandler i de her uger og måneder, og det er vigtigt efter 2½ år med den her regering, hvor man ikke har lavet reformer, men derimod trukket 10.000 mennesker ud af økonomien. Set i lyset af den akutte situation, vi står i med mangel på arbejdskraft, bliver den beslutning mere og mere uforståelig.

Vi har noteret os, at udspillet hedder »Danmark kan mere I«, og der vil man lukke det hul, der er skabt. Nu er vi jo i gang med en juletid, og vi kunne godt ønske os, at man kom i gang med både II'eren, III'eren og IV'eren og V'eren og VI'eren, for vi vil i hvert fald gerne have ambitionsniveauet op i de forhandlinger. Det bliver nogle af de mest afgørende forhandlinger næste år, og dem glæder vi os til forhåbentlig at kunne deltage i. Finanslovsaftalen for næste år strammer økonomien en smule op, fordi vi fjerner boligjobordningen for den del, der handler om håndværksarbejde. Byggeriet buldrer derudad, og der er ikke brug for den ordening. Næste år fjernes den, og pengene puttes i kassen, så vi strammer økonomien. Ud over det er det en finanslovsaftale, der ikke i væsentlig grad øger aktiviteten i økonomien, og det er ansvarligt, og vi takker for, at regeringen især har holdt fast i det igennem forhandlingsforløbet.

Vi brugte finanslovsforhandlingerne til igen i år at få taget afgørende grønne beslutninger. Jeg har tidligere sagt, at det nogle gange føles mere som at være skubbeparti end at være støtteparti, når det handler om samarbejdet om klima, natur og miljø med regeringen. Vi synes, det var uforståeligt, at man ikke for lang tid siden havde truffet beslutning om at etablere den vedvarende energi, som er en forudsætning for at nå vores klimamål. Uden strøm fra vedvarende energikilder kan vi ikke nå de mål, vi har sat os for CO₂-reduktion, og derfor krævede vi en fordobling af den vedvarende energi på havet, en udvidelse af både energiøen og en række havvindmølleparker. Det fik vi igennem, tak for det, ikke mindst for samarbejdet med SF og Enhedslisten. Vi fik også vedtaget to nye marine nationalparker – en i Lillebælt og en i Øresund. Nu begynder vi også at beskytte naturen til havs, og det er vi glade for. Det ligger i forlængelse af de aftaler, vi har lavet de seneste år, om investeringer i vores natur, så biodiversiteten kan komme op.

I august fremlagde Radikale Venstre et ambitiøst børne- og skoleudspil. Hvert sjette barn forlader folkeskolen uden basale kompetencer i at skrive, læse og regne, og alt for mange børn og unge mistrives. Det kan vi simpelt hen ikke være bekendt, for det betyder, at alt for mange unge ikke får et værdigt, frit og meningsfuldt liv. Det skal vi kunne gøre bedre – både for deres og i øvrigt også deres børn og børnebørns muligheder, men også for samfundets skyld. Tidligere har vi sat 1 mia. kr. af til flere lærere, og i går kunne et bredt flertal også vedtage minimumsnormeringer i vores daginstitutioner. Vi har fjernet regler og bureaukrati, så tiden bruges på opgaven i vores skole, og så der vises tillid til de fagfolk, som jo er dem, der sammen med børn og forældre står med opgaven.

Kl. 13:36

Vi ville selvfølgelig gerne have gennemført hele vores store skoleudspil i den her finanslov, men det vidste vi godt nok ikke lige kunne lade sig gøre, men vi prioriterede to dele af vores udspil, nemlig et løft af læreruddannelsen og et løft af fritidspædagogikken, det, som hedder sfo og klub, hvor børnene går efter skoletid. Gode lærere er selvfølgelig en forudsætning for en god skole for vores børn, og med finansloven her tilbagefører vi en del af de penge, som den tidligere regering sparede, bl.a. på læreruddannelse.

I Radikale Venstre er vi tilfredse med de resultater, vi har skabt i den her aftale for vores børn, vores skole, børn- og ungeområdet

og ikke mindst for klimaet og biodiversiteten. Vi ser meget frem til næste år, hvor Folketingets partier skal forhandle grøn skattereform, forhandle, hvordan vi får mere arbejdskraft ind i økonomien, og det håber vi at kunne være en del af, så vi også fremadrettet kan skabe et grønt, frit og stærkt samfund.

Kl. 13:37

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så går vi i gang med de korte bemærkninger. Den første er fra hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 13:37

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Tak for talen. Det, jeg godt kunne tænke mig at høre lidt mere om fra ordføreren, som jo ikke fyldte så meget i talen, men det kan være, at det er, fordi Radikale Venstre er slået ind på en ny kurs her mod årsskiftet, var sådan set hele spørgsmålet omkring, hvad ambitionen er i forhold til arbejdsudbud. Noget af det, som på en eller anden måde har ligget i det radikale dna er, at man skal føre en ansvarlig økonomisk politik, og det er vi jo helt enige i. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Radikale Venstre klart har givet udtryk for deres prioriteter, men jeg tænker også, at det kunne være spændende at høre her i Folketingssalen i dag.

Kl. 13:38

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 13:38

Andreas Steenberg (RV):

Jeg synes nu, det fyldte en del, men nu kan jeg så få lejlighed til at konkretisere det lidt. Noget af det, vi synes er allervigtigst, er international arbejdskraft. Lige nu er der selvfølgelig lidt nedgang i økonomien på grund af nedlukning på grund af corona, men ellers er problemet uden for de her mure kæmpestort, uanset om det er de offentlige eller private. International arbejdskraft er noget af det, der kan gøre, at vi med det samme kan få nogle mennesker ind i økonomien og løse de opgaver, vi mangler.

Det andet er en skattereform, hvor vi jo gerne ser – nok i modsætning til Venstre – at man kigger på boligområdet, kigger på rentefradraget og så gør noget ved det, skærer i det og så giver skattelettelser på arbejde. Der er vi jo enige med Venstre i, at man burde se på topskattegrænsen – altså hvornår man begynder at betale topskat. Det er et af de mest effektive midler til at få mennesker i økonomien, hvis man ændrer på den.

Det sidste er, at når man nu har den såkaldte Arnepension, efterløn, seniorpension, seniorjobordning, kunne det jo være, at vi kunne begynde at diskutere nogle af de ordninger, for der er i hvert fald rigeligt af dem.

Kl. 13:39

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 13:39

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det svar, som jo på mange måder var meget klart. Det bringer mig sådan set videre til hele spørgsmålet omkring de kortsigtede og de langsigtede udfordringer. For der er jo en kortsigtet udfordring nu, tror jeg – den anerkender ordføreren jo også – med det arbejdsmarked, vi står over for, men hvis vi bare ser ud i fremtiden i 2023 og 2024 og 2025, så kommer der også en strukturel udfordring i forhold til at sikre, at der er et stort arbejdsudbud. Hvad gør Radikale Venstre sig af tanker i den forbindelse, fordi det her jo ikke er noget, der bare går over i løbet af, om man så må sige, et år eller to?

Kl. 13:40

Kl. 13:42

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Kl. 13:40

Kl. 13:42

Andreas Steenberg (RV):

Jeg tror, at det her er et arbejde, man kommer til at vende tilbage til igen og igen, fordi det jo bare er sådan, at jo flere mennesker der arbejder i Danmark, jo større er samfundskagen, og jo mere gang i hjulene er der, og jo flere opgaver kan vi løse i fællesskab. Det er sådan set det, der har været vores økonomiske politik i mange årtier.

Mit svar er stadig væk det samme på det konkrete område: En virkelig substantiel skattereform, der flytter beskatningen væk fra arbejde og over på bolig og forurening, vil være rigtig oplagt, og så selvfølgelig at få kigget på nogle af de her forskellige tilbagetrækningsordninger.

Kl. 13:40

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Kan jeg så af det udlede, at svaret ikke kun er udenlandsk arbejdskraft i forhold til den arbejdskraftmangel, der reelt set er på både det private og det offentlige arbejdsmarked? Selvfølgelig er jeg klar over, at nogle af de ting, vi skal gøre, er på det strukturelle, langsigtede plan, men der er jo også noget af det, som vi kan gøre nu, der har effekt allerede om et års tid. Igen: Der er 10.000 unge, der ikke har en praktikplads, og de kan ikke gøre deres uddannelse færdig, hvis de ikke har den, og de kan for manges vedkommende bidrage allerede om et år.

Kl. 13:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Lisbeth Bech-Nielsen fra SF.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 13:40

Kl. 13:43

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Og tak for et godt samarbejde i forbindelse med finansloven; det synes jeg virkelig. Der er jo nogle ting, som vi ser meget ens på, og så er der nogle andre ting, som vi ser lidt mere forskelligt på.

Jeg vil gerne spørge i forhold til noget af det, som jeg også har løftet tidligere i dag i debatten omkring de mange mennesker i Danmark, som gerne vil ind på arbejdsmarkedet, men hvor der er nogle barrierer i dag. Det gælder unge, der hverken er i uddannelse eller job; det gælder de seniorer, der gerne vil arbejde; det gælder dem, der gerne vil gå fra deltid til fuld tid; og det gælder de 49.000 mennesker med handicap, der faktisk gerne vil bidrage. Jeg synes, at svaret lidt for ofte bliver givet med et enøjet fokus på udenlandsk arbejdskraft. Det er måske også lidt skarpt skåret til, men vil ordføreren ikke lige sige noget omkring de her mange mennesker, som faktisk gerne vil bidrage, og som jeg også synes har en ret til at komme ind på vores arbejdsmarked, altså at der bliver plads til dem, når de nu gerne vil?

Kl. 13:41

Andreas Steenberg (RV):

Men som sagt: Det ene udelukker ikke det andet. Og jeg vil sige, som jeg også svarede hr. Troels Lund Poulsen, at jo flere mennesker, der er i arbejde, jo stærkere er økonomien, og jo stærkere et velfærdssamfund kan vi også få. Så ja, ordføreren kan sagtens udlede af det, at det ikke kun handler om international arbejdskraft; det handler også om nogle af de her mennesker og også om, om nogle af os, der er i arbejde, kan levere mere. Vi er villige til at kigge på det hele for at få skabt et stærkt velfærdssamfund og få løst de udfordringer, vi står over for.

Kl. 13:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Jette Gottlieb fra Enhedslisten.

Kl. 13:41

Kl. 13:43

Andreas Steenberg (RV):

Jeg mener faktisk, jeg talte lidt om de mennesker i talen, for de er jo en af grundene til, at vi sammen med SF nu også har kæmpet for minimumsnormeringer for folkeskolen. Når hver sjette går ud af folkeskolen uden basale kompetencer og så mange mistrives, er det jo klart, at så ender man med nogle af de tal, ordføreren lige nævnte, og det skal vi jo forebygge ved at styrke de institutioner og vores fælles folkeskole, så folk har forudsætningerne for at kunne begå sig.

Det er klart, at det jo ikke kan fjerne et handicap. Det er trods alt nok for meget at forlange af folkeskolen. Men alt for mange får ikke de muligheder i livet nærmest allerede fra minus 9 måneder. Så det er jo en af de ting, der skal til. Og så tror jeg, at vi skal overveje, hvordan vi kan skabe et arbejdsmarked, hvor nogle af de mennesker kan komme ind, med f.eks. socialøkonomiske virksomheder. Man kunne også kigge på igu-ordningen, som ordningen, vi har lavet for flygtninge, hedder, hvor man kan komme ind på lidt lavere løn, bygge kompetencer på og så komme op på ordinære vilkår. For selvfølgelig skal vi også prøve at få de mennesker i gang, og det ene udelukker ikke det andet.

Jette Gottlieb (EL):

Jeg konstaterer, at der i finanslovsforslaget ikke noget sted er nævnt noget som helst om dagpenge. Jeg har dog hørt Radikale i årets løb ytre, at dækningsgraden er for lav, og så skal jeg høre, om man så skal forstå det sådan, at De Radikale forventer, at hvis der skal ske noget på det område, skal det være i forbindelse med de andre forhandlinger, der foregår, og om man i så fald forventer, at de forhandlinger skal være udgiftsneutrale.

Kl. 13:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 13:44

Andreas Steenberg (RV):

Ja, vi forventer, at det er i forhandlingsforløbet i forbindelse med det her »Danmark kan mere I«, som regeringen har lagt frem, og det er rigtigt, at kompensationsgraden er for høj for nogle grupper. Nu har regeringen så lagt op til, at det er for alle grupper, også hvor der ikke er det problem. Men det er i de forhandlinger.

Når spørgeren spørger, om det skal være udgiftsneutralt, vil jeg sige, at det jo godt kan være, at man vælger at bruge noget af råderummet, men det er jo, fordi der er ledige penge i økonomien. Det vil jeg da ikke hundrede procent afvise. Men grundlæggende er vi et parti, der jo selvfølgelig synes, at udgiftsdrivende forslag skal finansieres, så på den måde skal det selvfølgelig hænge sammen, ellers er det jo uansvarligt.

- Kl. 13:45
Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Jette Gottlieb.
- Kl. 13:45
Jette Gottlieb (EL):
Jamen så vil jeg spørge, for det betyder jo, at hvis man skal finansiere nogen forbedringer af dagpengedækningen, skal det ske, ved at man tager dem fra dimittenderne – det er det eneste sted, der er lagt op til at der kan ske nogle forandringer – om det er De Radikales opfattelse, at det er vigtigt at nedsætte dimittendsatsen meget væsentligt for at komme med andre tiltag på dagpengeområdet.
- Kl. 13:45
Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.
- Kl. 13:45
Andreas Steenberg (RV):
Nu kan man jo tage pengene et andet sted fra. Det er regeringens oplæg, og der er jo en grund til, at det ikke er kommet igennem endnu. Vi vil gerne være med til at kigge på dimittendsatsen, men vi synes, at det, regeringen har lagt frem, er for hårdt. Vi ser gerne, at man starter på et lidt højere niveau og laver en trappe ned. Det er jo noget af det, vi forhandler om, og der tror jeg da ikke, jeg røber nogen stor hemmelighed ved at sige, at det også er en af grundene til, at det, regeringen har lagt frem helt tilbage i august, eller var det september, jo ikke er blevet til noget endnu – fordi der ikke er flertal for det, regeringen har lagt frem.
- Kl. 13:46
Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Så er det hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.
- Kl. 13:46
Ole Birk Olesen (LA):
Jeg forsøgte for ikke så lang tid siden at få en fornuftig samtale med SF's ordfører om det stadie, som vindmølleopsætning i Danmark er kommet til. Det faldt på stenet grund i en retorisk sniksnak og en uvilje til at forholde sig til virkeligheden, men nu vil jeg prøve hos De Radikale.
- Kl. 13:46
Det er det med, at man laver finanslovsaftale om at opsætte flere havvindmøller i en tid, hvor vi allerede er nået dertil, at det at opsætte havvindmøller ikke længere er noget, der koster staten noget; det er noget, som staten får indtægter af. Det er vel ikke noget, man sådan rigtig kan prale af i en finanslovsammenhæng, fordi det jo egentlig er noget, som hele Folketinget har lyst til: både at opsætte havvindmøllerne, og at staten skal få de indtægter fra opsætning af havvindmøller.
- Kl. 13:46
Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.
- Kl. 13:46
Andreas Steenberg (RV):
Jeg synes nu godt, at man kan prale af, at grøn energi er kommet dertil, at det formentlig i statskassen koster nul kroner. Nu er det jo en forventning, og jeg kan sige, at en af grundene til, at det ikke lå lige på den flade, er, at det jo kan være, at forventningerne ikke bliver indfriet om 5 år eller på et andet tidspunkt. Derfor kiggede Finansministeriet meget på, at der var en risiko for, at det kunne koste penge, og derfor lå det ikke lige på den flade at få det igennem, for ellers – det var også det, jeg nævnte i min tale – havde regeringen jo nok gjort det for længst, men det er jo meget glædeligt.
- Kl. 13:45
Det udbud, hr. Ole Birk Olesen nævner, kom jo, tror jeg, et par dage før vi offentliggjorde aftalen. Og hvis alle de udbud, vi nu laver, går samme vej, så er det en rigtig glædelig nyhed, at vi uden at skulle bruge skatteborgernes penge, i hvert fald ikke via statskassen, skal bruge penge på vedvarende energi, fordi det åbner nogle store perspektiver for at få et CO₂-neutralt Danmark.
- Kl. 13:47
Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Ole Birk Olesen.
- Kl. 13:47
Ole Birk Olesen (LA):
Jeg tror gerne på, at hvis de forhandlinger er foregået, før vi fik meddelelsen om, at Thor Havvindmøllepark ikke kommer til at koste staten penge, men kommer til at bidrage til statskassen, så kan det have været nogle måske også lidt hårde forhandlinger med Finansministeriet. Men nu er vi jo så der, at vi allerede nu kan konstatere, at de nuværende vindmølleudbud er indtægtsgivende for staten, og vi ved også, at det kun er gået én vej med havvindmøller, nemlig at det er blevet billigere og billigere at opsætte, og vi finder efterhånden også nogle løsninger, så man kan udnytte strømmen og tjene flere penge på det. Så for fremtiden vil vi alle sammen jo gerne være med til at gøre det her fornuftige.
- Kl. 13:48
Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.
- Kl. 13:48
Andreas Steenberg (RV):
Det er hørt, og vi ville egentlig også gerne have lavet det i en bred aftale, men som jeg sagde i min tale, var vores vurdering, at stopklodsen sådan set ikke var oppositionen, men regeringen, og det var derfor, vi tog det op der.
- Kl. 13:48
Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Susanne Zimmer fra Frie Grønne.
- Kl. 13:48
Susanne Zimmer (FG):
Tak. Og tak til ordføreren for talen. Frie Grønne havde et ultimativt krav i forhold til at få en antiracistisk handleplan med i finansloven, og det er som bekendt ikke en del af finansloven. Til gengæld er der så en indsats i forhold til hadforbrydelser, og jeg tror sagtens at ordførerne jeg kan blive enige om, at der er brug for begge dele. Så nu vil jeg høre ordføreren: Er Radikale Venstre tilfredse med, at det ikke er blevet til noget med en antiracistisk handleplan, som vi jo tydeligvis har brug for?
- Kl. 13:49
Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Andreas Steenberg.
- Kl. 13:49
Andreas Steenberg (RV):
Desværre har vi jo tydeligvis brug for den. Der sker diskrimination og racisme – desværre – og derfor er vi ikke tilfredse; det var ikke noget, Socialdemokratiet var villig til at gøre noget ved. Men så var de villige til at gøre noget ved hadforbrydelser, som jo også er et problem, og så tog vi det med. Men jeg er fuldstændig enig med Frie Grønne og fru Susanne Zimmer i, at det er ubegribeligt, at man ikke kan blive enige om at bruge 1 eller 2 mio. kr. på at få lavet en handleplan mod diskrimination og racisme. Det burde man jo være enige om herinde.

- Kl. 13:50 og også blive enige om en finansiering, for det er nok der, der kan være noget uenighed. Så ja, lad os hjælpe hinanden med det. Kl. 13:52
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Fru Susanne Zimmer.
- Kl. 13:50 **Tredje næstformand (Trine Torp):**
Hr. Jens Rohde. Kl. 13:52
- Susanne Zimmer (FG):**
Tak for svaret. Jeg vil springe videre til noget helt andet, nemlig til landbruget. Jeg tænker, at vi også er enige om, at landbruget udgør en belastning svarende til ca. en tredjedel af vores CO₂-udledning, plus det, at import af soja og fældning af regnskov også har en påvirkning, men at 90 pct. af udledningen fra landbruget faktisk kommer fra den animalske produktion. Så mit spørgsmål er nu: Vil Radikale Venstre arbejde for, at vi får omlagt mere af landbrugsproduktionen fra animalsk til plantebaseret produktion? Kl. 13:50
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren. Kl. 13:50
- Andreas Steenberg (RV):**
Ja, det vil vi. Vi kom for et halvt års tid siden, tror jeg, med et stort udspil om mere plantebaseret produktion. Jeg vil nu, hvor jeg har været medlem af Folketinget i 10 år, og hvor landbrug og klima er blevet diskuteret i alle årene, glæde mig over, at man mig kendt for første gang – for første gang – faktisk har lavet en aftale bredt i det her Folketing om at sætte nogle mål for reduktion af landbrugets udledning af drivhusgasser. Og ja, der er meget arbejde forude, og meget er ikke løst med den aftale, men nu er vi i gang, og et bredt flertal her i Folketinget har sagt til landbruget, at fremtidens landbrug skal være klimaneutralt. Det vil jeg starte med at glæde mig over og sige, at så ligger der mange år og mange måneders arbejde foran os, men nu er målet sat, det er vigtigt, og de fleste partier har været med til det, så nu kan vi endelig gå i gang. Kl. 13:51
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Tak. Så er det hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne. Kl. 13:51
- Jens Rohde (KD):**
Jeg vil gerne følge lidt op på hr. Troels Lund Poulsens spørgsmål om arbejdsudbud. Nu må jeg jo ikke referere fra finanslovsforhandlingerne, men jeg kan dog sige, at det første, jeg sagde til finansministeren på det første sættemøde, var, at jeg syntes, at man som minimum burde gennemføre det forslag, som Radikale Venstre og Konservative i sommeren var blevet enige om i forhold til beskæftigelsesfradraget og topskatten, altså at vi rykker topskattegrænsen en lillebitte smule. Det har en positiv effekt på beskæftigelsen. Nu kommer vi så ind i de her forhandlinger om »Danmark kan mere«, og derfor er det naturlige spørgsmål jo til hr. Andreas Steenberg: Vil hr. Andreas Steenberg og Radikale Venstre hjælpe KD med at få gennemført Radikale Venstres politik? Kl. 13:52
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren. Kl. 13:52
- Andreas Steenberg (RV):**
Skal vi ikke formulere det sådan, at vi skal hjælpe hinanden? Jeg tror i øvrigt også, at Venstre, Nye Borgerlige og Liberal Alliance er enige i det. Og så mangler vi vist lige 10, 15, 20 mandater. Så må vi se, om vi kan få enten Socialdemokratiet eller Dansk Folkeparti med på det
- Jens Rohde (KD):**
Det burde man jo kunne finde finansiering til, også fordi det har den positive effekt på beskæftigelsen. Og det er en bunden opgave. Nu vil jeg godt lige skifte spor, og det er så for at følge op på hr. Ole Birk Olesens indgang til alt det omkring energisituationen og det, at staten efterhånden tjener ret mange penge i øvrigt også på de stærkt stigende energipriser. Jeg spurgte hr. Christian Rabjerg Madsen om det tidligere på dagen. Nu ligger det faktisk også i »Danmark kan mere«, at nogle skal kompenseres for de stigende energipriser. Vil Radikale Venstre være med til at sænke energifgifterne, således at folk ikke skal gå fra hus og hjem på baggrund af de stigende energipriser? Kl. 13:53
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Hr. Andreas Steenberg. Kl. 13:53
- Andreas Steenberg (RV):**
Regeringen har jo lagt frem, at der skal kigges på elafgiften, og det synes vi er fornuftigt. Vi er så nok mere til at kigge på beskæftigelsesfradraget og topskattegrænsen, som hr. Jens Rohde nævnte det i sit første spørgsmål, fordi det giver mest på arbejdskraft. Men vi er også helt åbne og støtter, at vi kan kigge på elafgiften. Det er også et fornuftigt tiltag. Kl. 13:54
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Tak. Så er det hr. Rune Lund fra Enhedslisten. Kl. 13:54
- Rune Lund (EL):**
Jeg vil gerne følge op på fru Jette Gottliebs spørgsmål om dimittendsatsen. Radikale Venstre er jo utrolig optaget af teoretisk arbejdsudbud i Finansministeriets regnemaskine, som jo er noget andet end beskæftigelse ude i den virkelige verden. Det ene er en model, det andet er den virkelige verden. Radikale Venstre er meget fokuseret på det og vil have 10.000 i øget teoretisk arbejdsudbud. Så kommer regeringen med et forslag om, at man da kan opnå det ved at forringe dagpengene, altså forringe dagpengene for nyuddannede. Hvordan har Radikale Venstre det egentlig med det? Er det nogle gange sådan, at man selv i Radikale Venstre også skal være lidt påpasselig med, hvad man egentlig ønsker sig, fordi man kan risikere at få noget, som er en rigtig dårlig ting, og noget, som man måske ikke ønskede sig? Og hvor langt er Radikale Venstre villige til at gå her? Kl. 13:55
- Tredje næstformand (Trine Torp):**
Ordføreren. Kl. 13:55
- Andreas Steenberg (RV):**
Først må jeg sige, at den her tale fra hr. Rune Lund og Enhedslisten om teoretisk arbejdsudbud jo er lavet for at få det til at lyde, som om det ikke eksisterer. Det passer jo ikke. Alle de reformer, der er lavet igennem de sidste mange år, er årsagen til, at der er et råderum, som Enhedslisten jo ikke har nogen problemer med at bruge af.

Så det, der foregår i Finansministeriet, er jo ikke bare teori, selv om der selvfølgelig omkring alle videnskaber og alle modeller er forudsætninger og videnskab, der udvikler sig.

Men ja, vil jeg sige til hr. Rune Lund, der er da grænser for, hvad vi vil være med til. Altså, når vi siger, at vi gerne vil være økonomisk ansvarlige og sikre mennesker i økonomien, så er der da selvfølgelig en grænse for, hvad vi vil være med til. Og vi synes, at det, regeringen har lagt frem om dimittendsatsen, er for hårdt. Vi er ikke dogmatiske, og vi siger ikke, at vi ikke kan kigge på det, men vi synes, at det er for hårdt. Vi synes, der skal være en trappe ned, hvor man starter højere i kroner og øre end det, regeringen har lagt op til. Det forsøger vi at få igennem i forhandlingerne.

Kl. 13:56

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Rune Lund.

Kl. 13:56

Rune Lund (EL):

Jeg vil gerne anholde det synspunkt, at det skulle være dokumenteret, at der med de forringelser af dagpenge og andre ydelser, der er blevet lavet, med sikkerhed skulle være tilvejebragt et råderum der. Vi har jo set, at der er store usikkerheder omkring de forudsigelser, bl.a. på dagpengeområdet, hvor forudsigelsen var, at det ikke ville betyde noget særligt. Men det endte med at kaste tusindvis af mennesker ud af dagpengesystemet. Vi har også så sent som sidste år set, hvordan Finansministeriet ændrede regnemetoderne, i forhold til hvad der kommer ud af forringelserne af pensionsalderen med en stigende pensionsalder. Det blev lige med et fingerknips gjort over 10 mia. kr. billigere varigt at stoppe stigningen i pensionsalderen. Så vil radikale afskaffe dimittendsatsen, eller hvad?

Kl. 13:57

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 13:57

Andreas Steenberg (RV):

Jeg tror, at der var flere spørgsmål i det. Vi går ikke ind for det, regeringen har lagt frem, og det har heller ikke været med i vores økonomiske udspil, altså det, regeringen har lagt frem om dimittendsats. Så vi forhandler om at få en anden trappe, en anden start, altså at man får flere penge i starten, når man er blevet færdiguddannet. Det prøver vi at få igennem. Og så er der det der med, at embedsværket herinde prøver at regne ud, hvad der er af effekt af noget. Selvfølgelig er der usikkerheder, selvfølgelig bliver der begået fejl. Men jeg synes, at det må stå til troende, hvad der bliver lagt frem for os af fagfolkene, og vi må tro på, at det så er bedste mands bedste bud.

Kl. 13:57

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til hr. Andreas Steenberg. Når den radikale ordfører lige har fået sprittet lidt af, så byder vi velkommen til Enhedslistens ordfører. Mange tak. Værsgo, hr. Rune Lund.

Kl. 13:58

(Ordfører)

Rune Lund (EL):

Tak, fru formand. Vi skal så i dag behandle de ændringsforslag til finansloven, som udmønter den aftale, som regeringen har indgået med en række andre partier, bl.a. Enhedslisten. Og lad det være sagt med det samme: Det er en aftale, som jeg er stolt af, og som vi i Enhedslisten er stolte af, for det er endnu en god finanslov. Vi

havde finanslovsaftalerne for 2020 og 2021, som var de bedste i 10 år. Og igen i år har vi så fået forhandlet en rigtig god finanslov på plads, en finanslov, der viser, hvad vi har råd til, når det ikke er de borgerlige partier, der er ved magten, og hvor pengene bliver kastet i grams i form af skatte- og afgiftslettelser, som i alt for høj grad kommer de rigeste til gode, mens velfærden bliver forringet og udsultet, og mens borgerlige partier, også i regering, gør alt, hvad de kan, for at jonglere med tallene for at skjule for den brede befolkning, hvilke negative konsekvenser deres politik har for velfærden. Alene fraværet af borgerlige partier, når der forhandles finanslov, er ensbetydende med, at vi når et godt stykke vej. Og det har vi så gjort igen.

I Danmark fik vi i 2019 et nyt flertal, et velfærdsflertal. Og indtil videre har vi leveret, bl.a. et løft af psykiatrien, de første skridt i retning af minimumsnormeringer, så der er personale nok til at tage vare på vores børn, en plan for 1.000 flere ansatte i ældreplejen og meget mere. Men vi er slet ikke færdige. Vi skal udvikle velfærden, så fællesskabet løfter flere af os.

Enhedslisten har derfor som hovedkrav til den her finanslovsforhandling på velfærdsområdet haft, at vi skulle have en visionær udvidelse af vores velfærdssamfund, nemlig at vi skal gøre tandlæge gratis i Danmark. Og vi har taget det første skridt. Indtil man fylder 18 år, dækker fællesskabet udgifterne til ens tandpleje, men når man er fyldt 18 år, skal dankortet pludselig op af lommen, hvis man har problemer med tænderne. Det er alt for dyrt, og mange vælger simpelt hen at stoppe med at opsøge tandlægen. Det betyder, at flere senere i livet må døje med alvorlige konsekvenser i forhold til tænderne, fordi de ikke blev undersøgt og behandlet i tide. Det går simpelt hen ikke, og det giver ingen mening, at det kan koste dig tusindvis af kroner, hvis du knækker en tand, mens det selvfølgelig er gratis at brække et ben og få behandling på hospitalet.

Så vi har fået gratis tandlæge for de 18-årige, de 19-årige, de 20-årige og de 21-årige. Det har vi sikret sammen med de andre partier bag finansloven. Jeg er kæmpestolt over, at vi nu får en helt ny velfærdsrettighed, og at vi ikke bare lapper huller i velfærdssamfundet, men at vi rent faktisk udvider det. Det kan foregå ved, at folk kan fortsætte i den kommunale tandpleje. Samtidig har vi også fået igangsat et udrednings- og analysearbejde i forhold til det virvar af ordninger, som der er for tandpleje for udsatte og for ældre, for her er der et område, vi ikke fik løst med denne finanslov, men som skal løses.

Vi får også bedre forhold på fødegangene med flere jordemødre, et løft af handicapområdet med bl.a. flere hjælpertimer og bedre retssikkerhed ved fratagelse af hjælp, og vi får en sænkelse af klasse-loftet til 26 elever i 0.-2. klasse, bedre muligheder for sen skolestart, et løft af uddannelsesområdet med flere midler til bl.a. voksenuddannelse og fgu. Der er rigtig meget godt i denne finanslov.

Samtidig fik vi også 1 akutmilliard til de ansatte i vores sundhedsvæsen. Den kan komme sygeplejersker, sosu'er, jordemødre og andre ansatte i vores sundhedsvæsen til gavn, så det kan komme patienterne til gavn. Det er kun lykkedes, fordi der er blevet råbt op af sundhedspersonale over hele landet. De har råbt op og presset på. Jeg kan sige, at jeg og Enhedslisten i forhandlingslokalet har kæmpet for jer. Vi kan også sige, at det ikke var lykkedes at hive pengene hjem, hvis ikke det havde været for jer, og hvis ikke I havde kæmpet og råbt op. Vi gik efter 2 mia. kr., men det lykkedes kun at hive 1 mia. kr. hjem, og det er heller ikke en løsning på lang sigt, men det er et konkret skridt lige her og nu at vise anerkendelse og vise, at vi, et flertal på Christiansborg, ønsker at gøre noget helt konkret for at stoppe medarbejderflugten. Vi er på ingen måde i mål, men det er et skridt frem, og næste skridt er selvfølgelig et opgør med konsekvenserne af tjenestemandsskiftet, så vi i Danmark kan sikre en ordentlig løn til velfærdens helte, der i dag får mindre, end de fortjener.

Kl. 14:03

Vi fik også en grøn delaftale på finansloven, to nye marine nationalparker. Bælthavet skal være trawlfrit, en fond til at sikre vores drikkevand, penge til stenrev i havet og også en fordobling af den vindkapacitet, vi med vindmøller kan få på havet. Vi har også fået afsat midler til klimabistand, 100 mio. kr. Det gør gavn, men det er trist, at det ikke er lykkedes at komme i nærheden af og meget tættere på løfterne fra Parisaftalen og på nye additionelle midler på 5 mia. kr., som der skal leveres på.

Det er trist, at det ikke lykkedes os at overbevise regeringen om, at der er brug for flere penge til verdens fattigste, når de både skal række til den langsigtede udviklingsbistand, til humanitær hjælp til flygtninge i nærområderne, til grøn udvikling og til coronabekæmpelse. Til gengæld har vi på det grønne område også fået årsværk til forbrugerombudsmanden, til at bekæmpe greenwashing, grønvaskning, altså når firmaer fremstiller deres produkter på en måde, så de fremtræder mere grønne, end de egentlig er. Det er også ærgerligt, at vi ikke kunne komme endnu længere. Vi havde ønsket, at vi f.eks. med den her finanslov kunne have indført flyafgifter. Det nåede vi ikke, så der er stadig en kamp, der udestår der, altså et væsentligt skridt i forhold til at bekæmpe de truende klimaforandringer. Og nå ja, så lykkedes det os jo faktisk i det mindste at få fjernet håndværkerdelen af boligjobordningen. Nu er der kun den sidste del tilbage, hvor rige mennesker kan få fællesskabet til at finansiere deres rengøringshjælp. Men sådan en burgøjerordning – eller bourgeois, forfalder man nærmest til at sige – er åbenbart umuligt at få Socialdemokratiet til at afskaffe, i hvert fald den her gang. Vi må jo bare prøve igen, og det har vi så sandelig tænkt os.

Vi er ikke i mål, for vi har ikke indfriet de store forventninger, der er. Vi har lavet en god finanslovsaftale, ja, men vi bilder os ikke ind, hverken os selv eller andre, at vi er i mål. For finansloven er blot et skridt på vejen mod genopbygning og genopretning af vores velfærd efter mange års nedskæringer og forringelser. Det er kun et skridt på vejen i forhold til vores fælles opgave med både at bekæmpe de truende klimaforandringer og sikre denne genopretning af velfærden. Der er behov for at finde solidarisk finansiering og for at øge ligheden. Der er behov for at tage yderligere livtag med de store virksomheder, som har skovlet penge ind de sidste 10 år. Disse virksomheder har fået skattelettelse, afgiftssænkelse, lempeligere afskrivningsregler, og på mange måder er der givet skattelettelse til de rigeste danskere, hvilket er aldeles unødvendigt og urimeligt, og nu mangler vi finansieringen til den grønne omstilling og til genopretning af velfærd.

Tag blot det seneste forlig om ejerboligbeskatning fra 2017 med efterfølgende justeringer, som giver en massiv skattelettelse til de rigeste boligejere. Det får faktisk Foghs skattestop på ejerboliger til at ligne det rene lighedsmageri. I 2025 vil boligskatteaftalen fra 2017 tage 10 mia. kr. af råderummet sammenlignet med, hvis Foghs skattestop bare var videreført. Og beløbet vil løbende stige frem mod 2040 til ca. 15 mia. kr. Der er brug for at øge skatten på de højeste indkomster. Arbejdsmæssig indkomst skal beskattes mindst lige så meget som arbejdsindkomster. Virksomhederne skal bidrage mere og sende færre penge i aktionærernes lommer. Det vil være godt for samfundet. Det vil øge ligheden, og det vil sikre et mere fair bidrag for virksomhederne til den fælles velfærd og det velfærdssamfund, som de også nyder godt af.

Så når vi i dag fejrer, at der er indgået en god aftale om finansloven for 2022, så ser vi også frem mod et år, hvor det bliver afgørende at holde kursen. Og Enhedslisten vil stå fast på, at regeringen må levere på sine løfter. Der skal klimahandling til, velfærden skal genoprettes, og uligheden skal mindskes. Det har vi lovet hinanden, det har vi lovet befolkningen. Tak for ordet.

Kl. 14:07

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det, og så går vi i gang med de korte bemærkninger. Den første er hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 14:07

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Tak for talen, som jeg ikke var så enig i, men det gør ikke det store. Jeg vil sådan set høre, om Enhedslistens ordfører er enig i det, som den socialdemokratiske ordfører sagde tidligere i debatten, nemlig at grunden til, at der er mulighed for at prioritere en lang række initiativer, er nogle af de reformer, der er lavet tidligere – velfærdsaftalen tilbage i starten af 00'erne, efterlønsreformen, dagpengereformen. Anerkender Enhedslisten, at det har været nødvendige reformer, som gør, at Enhedslisten i dag kan være med til at sidde og udmønte de penge, der er til rådighed, på grund af at råderummet er blevet større?

Kl. 14:07

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:07

Rune Lund (EL):

Jeg synes, det er godt, at vi får den diskussion, for jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at effekten af de fleste reformer faktisk ikke er blevet undersøgt. Vi har til gengæld set, bl.a. i forhold til dagpengene, at de tal, der lå til grund for dagpengeforringelserne, og som efter Finansministeriets beregninger skulle betyde, at meget få mennesker ville blive ramt, viste sig at være skrupforkerte, og tusindvis af mennesker blev kastet ud af dagpengesystemet. Vi har også i forhold til den stigende pensionsalder set, at Finansministeriet lige efter sommerferien sidste år med et fingerknips ændrede beregningerne på en sådan måde, at det faktisk nu i dag er over 10 mia. kr. billigere at stoppe den stigende pensionsalder ved 68 år, end det var før.

Det betyder jo faktisk, at man med god ret kan sige, at der er en meget, meget stor usikkerhed omkring de beregninger, der ligger til grund for de store forringelser af vores sociale sikkerhedsnet. Så det er helt redeligt og ordentligt at sige, at der er meget, meget stor usikkerhed omkring de beregninger og effekten på råderummet. Men de har til gengæld skabt stor ulighed.

Kl. 14:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Troels Lund Poulsen.

Kl. 14:09

Troels Lund Poulsen (V):

Det blev jeg ikke klogere af ud over at konstatere, at det ville hr. Rune Lund ikke svare på. Det er så fair nok, det kan jeg jo ikke tvinge ham til. Kunne hr. Rune Lund så fortælle, hvad det er, Enhedslisten har taget af initiativer, der har været med til at gøre Danmark rigere? Hvad er det for nogle ting, der har gjort råderummet større?

Kl. 14:09

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:09

Rune Lund (EL):

Vi synes, det er vigtigt, at vi også øger beskæftigelsen i samfundet. Vi synes, vi skal se på, hvad vi kan gøre, for at flere unge, som i dag ikke har en uddannelse eller et job – der er ca. 50.000 – kommer i gang. Vi synes, det er vigtigt, at der for ældre, som har mulighed for at blive på arbejdsmarkedet, er et rummeligt arbejdsmarked, som

sikrer, at de kan bidrage, hvis de har mulighed for det. Vi synes, det er vigtigt, at de mennesker, der arbejder i den offentlige sektor, og som er på deltid, men som gerne vil arbejde på fuldtid og ikke kan få mulighed for det i dag, kan få lov til at bidrage mere. Vi er meget optaget af, hvad der kan øge beskæftigelsen ude i samfundet, i den virkelige verden. Vi er mindre optaget af et teoretisk arbejdsudbud i Finansministeriets regnemaskine, som bare er en trædesten til at føre ulighedsskabende politik.

Kl. 14:10

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Andreas Steenberg fra Radikale Venstre.

Kl. 14:10

Andreas Steenberg (RV):

Tak for samarbejdet. Jeg må jo bare anerkende ordførerens helt enorme viden om detaljerne. Nu skal vi jo ikke røbe noget fra forhandlingslokalet, men hr. Rune Lund imponerede mange af os mange gange. Derfor vil jeg også følge lidt op på hr. Troels Lund Poulsens spørgsmål og den debat, vi havde, da hr. Rune Lund stillede spørgsmål til mig, om, hvor pengene i det her råderum kommer fra. For hr. Rune Lund bliver ved med at kalde det for et teoretisk arbejdsudbud og modeller, der ikke holder, men man kan jo sidde og se på, at vi, når der bliver lavet sådan en finanslovsaftale, udmønter omkring 1,5 mia. kr. Det er jo altså penge, der er tilvejet bragt gennem de reformer, som så er teori. Det har jeg lidt svært ved at få til at give mening, når jeg ved, hvor meget hr. Rune Lund er inde i tallene. Så hvordan kan man med god samvittighed sidde og bruge penge, man mener kun er et teoretisk funderet?

Kl. 14:11

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Rune Lund.

Kl. 14:11

Rune Lund (EL):

Det er, fordi de penge, vi forhandler om, er teoretiske penge. De fleste folk derude ved det faktisk ikke, men vi forhandler jo om beregnede penge. Det råderum, som vi sidder og forhandler om, ligger jo som en beregning under den strukturelle saldo, som er en beregning, der er lavet oven på det rigtige cash flow ind og ud af statskassen, som er den faktiske saldo. Så alt, hvad vi sidder og forhandler om, er beregnede penge, og derfor er det utrolig væsentligt, hvordan man beregner det råderum, der er. Der er det bare vigtigt at sige, når vi f.eks. snakker om det råderum, der kommer ud af at hæve pensionsalderen, at det da er utrolig interessant, at Finansministeriet med et fingerknips gør det over 10 mia. kr. billigere at fastholde pensionsalderen på 68 år.

Det betyder jo faktisk, at der med de forringelser, man har lavet af pensionen med den stigende pensionsalder, sådan set er 10 mia. kr. mindre, end man troede. Hvordan løser man så det i beregningen? Det løser man ved at sige: Okay, men så antager vi lige, at folk vil arbejde frivilligt, altså vil arbejde, selv om de ikke er tvunget til det, hvilket hele tiden har været Enhedslistens argument for ikke at forringe pensionsalderen for dem, som ikke har mulighed for at arbejde mere.

Kl. 14:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 14:12

Andreas Steenberg (RV):

Det er selvfølgelig rigtigt nok, at alt, hvad vi vedtager her, har embedsværket forsøgt at lave nogle beregninger af. Det gælder også,

når brugerbetalingen bliver fjernet på tandeftersyn for de unge. Så har man forsøgt at beregne, hvor mange der vil gå ekstra til tandlæge og sådan noget. Det virker bare lidt mærkeligt, at Enhedslisten kun, når det er noget, Enhedslisten er imod, synes, at det er teoretisk, men at det, når det er noget, man er for – f.eks. også, at der nu kommer flere på Arne-pension, end man havde forventet – så ikke er et problem. Skal det ikke hænge sammen? Skal man ikke tro på beregningerne, hvad enten man er for eller imod tiltaget?

Kl. 14:13

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:13

Rune Lund (EL):

Vi tillader os bare at kunne tage en faglig diskussion af den måde, man regner på i Finansministeriet. Og jeg kan bare konstatere, at Enhedslisten længe har sagt – forud for at man ændrede regnemoderne – i forhold til hvad der, hvad angår råderummet, kommer ud af den stigende pensionsalder: Det kan ikke passe, at der ifølge jeres beregninger er så mange mennesker, der vil arbejde mere, hvis I forringer pensionsalderen på den måde; vi tror ikke på det. Vi tror til gengæld på – sagde vi dengang – at folk vil fortsætte med at arbejde uanset hvad. Det er jo også det, vi kan se i dag. Folk arbejder jo længere i dag, end de behøver, allerede inden stigningen i pensionsalderen er indtrådt. Det kan vi jo se, og det er også det, der er dynamikken, og derfor er det nødvendigt at lave de sonderinger, synes vi, og vi synes, det er vigtigt at diskutere regneprincipperne på den måde.

Kl. 14:14

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:14

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg forstår det sådan på Enhedslisten, at det her med, at unge, der fylder 18 år, skal have gratis tandeftersyn, hvorimod dem, der er fyldt 19 år, ikke skal have det, for det er dem, der fylder 18 år, som både får det, når de er 18 år, og når de er 19 år, og når de er 20 år, mens dem, der allerede er fyldt 19 år, hverken får det, når de er 19 år, når de er 20 år, eller når de er 21 år, fordi det bliver indfaset over nogle år, tror jeg, men der kan man jo rette mig – jeg ser, at hr. Rune Lund ser skeptisk ud – er begyndelsen på, at al tandpleje i Danmark skal være betalt af det offentlige, og der vil jeg gerne spørge hr. Rune Lund: Er det egentlig et ønskværdigt scenarie?

Det koster nok 15-20 mia. kr. eller sådan noget, og når det sker, ved vi, at der så er nogle, som børster deres tænder hver dag og bruger tandstikkere og tandtråd og samvittighedsfuldt går til det, og som ikke kommer til at koste det offentlige så meget, mens dem, der lader være med at børste deres tænder og aldrig bruger tandtråd og lignende, kommer til at koste det offentlige rigtig meget. Er det virkelig et ønske, vi skal have i det danske samfund, at det skal være sådan?

Kl. 14:15

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Rune Lund.

Kl. 14:15

Rune Lund (EL):

Det er sådan et rimelig sjovt argument, som hr. Ole Birk Olesen fremfører. Man kunne bruge det samme argument og sige, at folk, der er bedre til at passe på sig selv og ikke glider på fortovet, også skal have mere ret til at få behandlet et brækket ben på hospitalet end

andre, eller hvad? Altså, jeg forstår grundlæggende ikke præmissen for spørgsmålet.

Vi får med den her finanslov gratis tandlæge for de 18-årige, de 19-årige, de 20-årige og de 21-årige, og det synes vi er fantastisk og visionært – at vi nu ikke bare lapper huller i velfærdssamfundet, men rent faktisk udvider det. Og grunden til, at der er lavet en indfasning, er, at vi også ønsker at gøre det på en fornuftig måde, som jo er, at vi også skal sikre, at der er de tandlæger og de klinikassistenter derude, som rent faktisk kan gå ind at sikre, at det her ikke bare er noget, vi vedtager på et stykke papir, men rent faktisk også er noget, der kommer til at ske i virkeligheden. Derfor er der en indfasning i det, der er besluttet.

Kl. 14:16

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 14:16

Ole Birk Olesen (LA):

Altså, jeg har meget svært ved at forstå, hvordan det, der koster 260 mio. kr. i 2024, kun kan koste 40 mio. kr. i 2022, hvis ikke det forholder sig sådan, at det er dem, der fylder 18 år næste år, som får mulighed for den her gratis tandpleje, og det får de så også, når de er 19 år, og når de er 20 år, hvorimod dem, der allerede er fyldt 19 år, hverken får det, når de er 19 år, eller når de er 20 år. Det må være sådan, det hænger sammen, siden man kun bruger 40 mio. kr. næste år på det.

Men det er altså sådan, det skal være: at uanset hvor dårligt man passer på sine tænder, skal man bare have naboen til at betale ens tandpleje. Det forstår jeg er Enhedslistens ultimative ønske, og det skal koste de 15-20 mia. kr., det koster.

Kl. 14:17

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:17

Rune Lund (EL):

Det er rigtigt, at der er en indfasning, og det vil nok blive en indfasning på den måde, som hr. Ole Birk Olesen beskriver, medmindre vi får mulighed for at lave en hurtigere indfasning, hvis det kan lade sig gøre. Den konkrete indfasning skal aftales her efterfølgende.

Vi synes, at der skal være gratis tandlæge for alle. Vi har fået svar her i Folketinget, der siger, at det vil koste 7 mia. kr., men så kan der også komme nogle adfærdseffekter, i forhold til at flere folk, som ikke går til tandlæge i dag, vil gøre brug af den velfærdsrettighed. Så det kan godt blive dyrt, men jeg vil bare sige, at der er blevet aftalt skatte- og afgiftslettelser, som hvert år vil koste 22 mia. kr. De blev aftalt mellem 2015 og 2019, og hvis bare man ikke havde gjort det, havde der jo faktisk været råd til det her – rigelig råd.

Kl. 14:17

Tredje næstformand (Trine Torp):
Så er det fru Susanne Zimmer.

Kl. 14:17

Susanne Zimmer (FG):

Tak til ordføreren, og tak for talen. Ordføreren lægger vægt på, at der bliver gjort noget godt i forhold til børn, og det anerkender vi også i Frie Grønne. Men det, vi er meget bekymrede for, er, at vi stadig væk har 40.000 børn, der lever under fattigdomsgrænsen, hvilket vi i Frie Grønne synes er fuldstændig uacceptabelt. Vi har nu også unge mennesker og børn, der lider under coronaen, og i Region Hovedstaden er der 27 pct. flere henvisninger til psykiatrien. Det betyder lange ventelister, og det resulterer også i, at de unge

mennesker og de børn, der er kommet ind i psykiatrien, er hårdere ramt. Så der må mangle nogle penge her for at kunne håndtere de her store problemer. Hvad mener Enhedslisten om det, er Enhedslisten tilfreds med de beløb, der er afsat i finansloven?

Kl. 14:18

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:18

Rune Lund (EL):

Nej, det er vi ikke, og der skal ske noget her, og derfor vil der også komme forhandlinger. Vi har selvfølgelig allerede drøftelser med regeringen om at bekæmpe fattigdom, herunder også børnefattigdom. Det, som det jo drejer sig om, er for vores vedkommende at se for det første selvfølgelig at få afskaffet 225-timersreglen, kontanthjælpsloft, integrationsydelse og i det hele taget også at få leveret i forhold til at få bekæmpet den stigende ulighed. Og der må man sige, at der er sket for lidt, også siden valget i juni 2019.

Jeg synes, at Socialdemokratiet op til folketingsvalget, havde et ulighedspil, hvor man var meget svulstig i retorikken, og jeg synes, at det, som man reelt set er villig til at rykke på fra regeringens side nu, ikke helt er passende i forhold til den svulstige retorik, der sådan set blev brugt op til folketingsvalget. Så vi synes, at den retorik, der blev brugt, skal følges op af konkret handling, for så kan vi nå et bedre sted hen, end vi er i dag.

Kl. 14:19

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Susanne Zimmer.

Kl. 14:19

Susanne Zimmer (FG):

Tak. Jeg er glad for den kritiske indstilling til de her mangelfulde tiltag, der kommer frem, og jeg håber også, at Enhedslisten et eller andet sted har en smertegrænse i forhold til, hvad man vil være med til at blåstemple. Det gælder også i forhold til en antiracistisk handleplan, som jeg også formoder Enhedslisten egentlig gerne ville have haft med ind i finansloven. Jeg kan høre, at Radikale Venstre gerne ville have haft den med ind. Hvad siger Enhedslisten til, at der nu kommer en finanslov ud, hvor der kun er tiltag i forbindelse med hadforbrydelser, men ikke noget om en antiracistisk handleplan?

Kl. 14:20

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:20

Rune Lund (EL):

Først vil jeg sige, at jeg er glad for, at hadforbrydelser trods alt kom med, for det var noget, vi lagde meget vægt på fra Enhedslistens side. Jeg kan også sige, at vi lagde meget vægt på, at vi kunne få en handleplan mod racisme, mod diskrimination, og det var faktisk noget, som vi brugte en del tid på, men det endte med ikke at komme med, og det var, fordi det var noget, som alle partier ikke var enige om. For os at se er den diskussion overhovedet ikke slut, for vi synes, det er helt grotesk, at man ikke kan afsætte et mindre beløb til at undersøge noget, som vi alle sammen herinde burde være interesseret i at undersøge løbende.

Kl. 14:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne.

Jens Rohde (KD):

Det er jeg i hvert fald enig med hr. Rune Lund i. Altså, det er jo helt uden for nummer, at man ikke kan blive enige om det. Men fred være med det.

Nu drillede jeg hr. Rune Lund lidt her tidligere på dagen med, at han sådan var kommet i blå jakke og lyseblå skjorte, så man kunne blive helt bekymret for, om han var på vej ind i Mærskdynastiet. Men så hørte jeg hans tale, og så igen parolen: Bombarder hovedkvarteret. Det er jo dejligt, for som Niels Hausgaard, der politisk ligger tæt på hr. Rune Lund, siger: Enighed gør dum. Og derfor blev jeg jo særdeles opløftet af at høre hr. Rune Lunds tale, når det kom til den del, der handler om arbejdsudbud, og hvad det er for en teori, som hr. Rune Lund mener det er. Jeg er ikke sikker på, at man ude i erhvervslivet er enige i, at det er teoretisk snak.

Men nu kommer spørgsmålet så, for vi er jo i gang med nogle forhandlinger netop herom: Vil Enhedslisten vælte regeringen, hvis det er sådan, at regeringen bevæger sig ud i at tage mere udenlandsk arbejdskraft ind og røre ved f.eks. topskattegrænsen?

Kl. 14:22

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:22

Rune Lund (EL):

Lad mig sige det på den måde, at jeg ikke har fantasi til at forestille mig, at en regering, der er valgt på det grundlag, den er, og med det forståelsespapir, vi har lavet, vil indføre lovgivning, som vil medføre social dumping, eller som vil skabe ulighed i det danske samfund.

Enhedslistens holdning til de ting, som hr. Jens Rohde foreslår, er vist kendt. Vi ønsker ikke, at der bliver åbnet op for udenlandsk arbejdskraft på en måde, som undergraver danske løn- og arbejdsvilkår. Og vi synes ikke, at der på nogen som helst måde skal laves sænkelse af topskatten, som kommer de rigeste til gavn, som øger uligheden, og som tager pengene fra genopretningen af vores fælles velfærd.

Kl. 14:22

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 14:22

Jens Rohde (KD):

Jeg tror, at hr. Rune Lund skal sætte sin fantasi lidt på arbejde, for regeringen kan jo faktisk være tvunget til at søge flertal andre steder, hvis det er sådan, at Enhedslisten ikke anerkender den problemstilling, men blot siger, at den er teoretisk, nemlig at der er mangel på arbejdsudbud. Og der er det jo meget godt for regeringen at vide, men også for os, der gerne vil have, at der kigges på nogle af de her værktøjer – i en balance, hvor vi samtidig styrker fagbevægelsen, når vi så trækker udenlandsk arbejdskraft ind, for vi ønsker heller ikke social dumping eller dårlige arbejds- og lønforhold – om der går sådan en rød streg, hvor man siger: Vi vælter regeringen, hvis der bruges nogen af de værktøjer.

Kl. 14:23

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Rune Lund.

Kl. 14:23

Rune Lund (EL):

Hvis vi en dag måtte beslutte os for at vælte regeringen, kan jeg i hvert fald sige til hr. Jens Rohde, at hr. Jens Rohde nok ikke vil være den første, der får det at vide – og slet ikke fra Folketingets talerstol.

Kl. 14:23

Men jeg kan sige, at vi har vedtaget et forståelsespapir, og vi havde nogle meget intense diskussioner om lige præcis sammenhængen mellem beskæftigelse og ulighed. Vi er landet på et forståelsespapir, som klart siger, at uligheden skal bekæmpes; vi er landet på et forståelsespapir, som siger, at vi ikke skal forringe det sociale sikkerhedsnet, at vi ikke skal øge de økonomiske skel i samfundet, og at vi ikke skal føre en politik, som øger uligheden. Det er grundlaget for den her regering.

Kl. 14:24

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Kim Valentin fra Venstre.

Kl. 14:24

Kim Valentin (V):

Tak for det, og tak til ordføreren for ordførertalen. Jeg vil starte med at ønske Enhedslisten og ordføreren tillykke med den her finanslov. Det er jo et fantastisk stykke arbejde, som Enhedslisten har gjort. Tænk at kunne sidde på finansministerens kontor og føre pennen på en finanslov. Det er jo fantastisk! Tillykke med det. I må fejre det stort herfra. Vi i den anden ende kan så godt være lidt ærgerlige over, at vi ikke fik mere indflydelse. Det tror jeg også danskerne vil være. De vil være rigtig ærgerlige over, at man ikke søger et bredt flertal, og at man lader partier som Enhedslisten føre så stor en del af den økonomiske politik, som der er ført i den her finanslov. Men lad mig stille et spørgsmål.

Tidligere svarede ordføreren min kollega hr. Troels Lund Poulsen, men besvarede egentlig ikke spørgsmålet om, hvad man har gjort fra Enhedslistens side for at gøre danskerne rigere. Kan jeg få nogle konkrete svar? Hvad har ordføreren gjort igennem de sidste tre finanslove for at gøre danskerne rigere?

Kl. 14:25

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:25

Rune Lund (EL):

Vi har ført en politik bl.a. under corona, som har holdt hånden under dansk økonomi. Det har vi gjort, samtidig med at vi har skullet argumentere mod bl.a. Venstre, når at Venstre har ført en retorik og en kampagne mod et flertal, som ønskede at føre en ekspansiv finanspolitik og investere os ud af krisen, hvor det blev fremstillet, som om det var et gældsorgie og man var ved at køre Danmark ud over kanten. Det har reddet tusindvis af arbejdspladser.

Vi har investeret i grøn omstilling bl.a. med finanslovene for 2020 og 2021. Vi bakker f.eks. også stærkt op om det forslag til Danmarks Investeringsfond, som der ligger i det forslag, som regeringen har lagt frem i forbindelse med »Danmark kan mere I«, som vil betyde, at vi i højere grad vil kunne holde på virksomheder herhjemme, frem for at de bliver børsnoterede eller flytter til udlandet eller bliver opkøbt af udenlandske kapitalfonde. Så der er mange forslag, som vi har støttet og arbejdet for, som øger beskæftigelsen, og det er den *virkelige* beskæftigelse – ikke noget, der har at gøre med en teoretisk model i ministeriet, men den virkelige beskæftigelse – og det er vi stolte af.

Kl. 14:26

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Kim Valentin.

Kl. 14:26

Kim Valentin (V):

Det, Enhedslisten siger her, er jo, at det er bedre at få 50 pct. ud af 100 kr. end at få 40 pct. ud af 200 kr. Det er sådan set det argu-

ment, som hr. Rune Lund fremfører her. Men lad mig så spørge om noget andet. Det, at gælden vokser, er jo relativt nemt at konstatere. 25 pct. af gælden vokser, og det er der gode årsager til. Men vil Enhedslisten så være med til at betale den her gæld tilbage, eller skal regeringen ud at hente det flertal hos de blå partier?

Kl. 14:27

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Rune Lund.

Kl. 14:27

Rune Lund (EL):

Gælden kan sagtens betales tilbage, og den kunne i endnu højere grad betales tilbage, hvis det f.eks. ikke var sådan, at de borgerlige partier fra 2015 til 2019 havde aftalt skatte- og afgiftslettelse, som hvert år vil koste 22 mia. kr. Hvis det ikke var blevet gjort, havde vi jo haft en forhandlingsreserve, som var 22 mia. kr. større, til den her finanslov – varigt.

Altså, det handler i virkeligheden om, at de borgerlige partier fører en politik, hvor man tømmer kassen ved at lave skattelettelse bl.a. til boligejerne, som jeg nævnte i min tale, og så har man prøvet at fremstille det, som om der var penge nok til velfærd, selv om der slet ikke var det. Det er det, der er forskellen på den politik, der bliver ført nu, og den politik, der blev ført før, vi er faktisk ovenikøbet ærlige om, hvad vi gør, i modsætning til hvordan tilfældet var før valget i juni 2019.

Kl. 14:28

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der en kort bemærkning til hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:28

Rasmus Jarlov (KF):

Hvad er det for nogle skattelettelse, som boligejerne har fået, som Enhedslisten er imod?

Kl. 14:28

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ordføreren.

Kl. 14:28

Rune Lund (EL):

Boligskatteaftalen fra 2017 betyder, at der i 2025 vil være et træk på råderummet på 10 mia. kr., som der ikke ville have været der, hvis Foghs skattestop bare var blevet videreført. Det beløb vil stige til ca. 15 mia. kr. i 2040. Jeg kan sende hr. Rasmus Jarlov svaret på det spørgsmål, jeg har stillet i den sag, og så kan hr. Rasmus Jarlov læse det med sine egne konservative øjne.

Kl. 14:28

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:28

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg kender jo godt den boligskatteaftale, som vi har været med til at indgå. Det er jo en sjov retorik, Enhedslisten har, for man starter med at sige: Hvis boligskatteerne var steget rigtig meget. Så tager man det som udgangspunkt og siger: Nu stiger boligskatteerne mindre. Og så påstår man, at så har boligejerne fået en skattelettelse. Altså: Fordi man ikke opkræver endnu mere end den store stigning i boligskatteerne, som der har været i perioden, mener Enhedslisten, at det er en skattelettelse. Ja, det er jo en absurd retorik, at man på den måde siger, at større opkrævede boligskatte er en skattelettelse, fordi man kunne have opkrævet endnu mere.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 14:29

Kl. 14:29

Rune Lund (EL):

Jeg konstaterer, at hvis Foghs skattestop bare var blevet videreført, ville der i 2025 have været 10 mia. kr. mere i råderummet, stigende til 15 mia. kr. mere i råderummet i 2040. Det er et faktum. Og det var noget, som blev indført under den borgerlige regering. Det vil sige, at man har tømt råderummet for et meget stort milliardbeløb, og de penge har man så ikke kunnet bruge på grøn omstilling eller til vores velfærd. Jeg synes i virkeligheden boligskatteaftalen fra 2017 er et kerneeksempel på, hvordan der er blevet ført økonomisk politik under de borgerlige: Man tømmer kassen med skattelettelse, og så lader man, som om der er nok penge til velfærd, selv om der ikke er det.

Kl. 14:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rune Lund. Der er ikke flere korte bemærkninger, hvilket betyder, at vi kan gå videre i ordførerrækken. Hr. Rasmus Jarlov, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Rasmus Jarlov (KF):

Tak, og tak for mange gode indlæg i debatten i dag allerede. For Det Konservative Folkepartis vedkommende har vi jo igen i år fremlagt vores eget finanslovsforslag for at vise, at det godt kan lade sig gøre at føre en økonomisk politik, der gør Danmark rigere. Hvis vores finanslovsforslag blev vedtaget, ville Danmark blive 58 mia. kr. rigere om året, og omkring 57.000 mennesker ekstra ville være i arbejde. Danskerne ville få lov at beholde flere af deres penge, men takket være den ekstra vækst i økonomien, som ville blive skabt, ville det alligevel være muligt at afsætte flere penge til sundhedsvæsenet, end regeringen har gjort i sit finanslovsforslag, og vi kunne også afsætte flere penge til både ældre, kultur, klima og natur, end regeringen har gjort i sit finanslovsforslag. Det ville være et rigere, grønnere og sundere Danmark; det ville være et mere konservativt Danmark.

Det er faktisk ikke så svært at gøre Danmark rigere. Opskriften er klar, og den er ret simpel. Det kræver blot, at man vil det. Man skal prioritere at sætte skatten på arbejde og for virksomheder lidt ned, man skal holde lidt igen i den offentlige sektor, og man skal lade være med at lave flere ordninger, som belønner folk for at holde op med at arbejde. Sværere er det ikke. Men desværre insisterer regeringen jo på det modsatte – på at blive ved med at sætte skatten op, på, at den offentlige sektor skal vokse, og på at lave ordninger, som trækker folk ud af arbejdsmarkedet. Færre og færre danskere skal dermed forsørge flere og flere mennesker, som ikke arbejder. Regeringen har for tredje år i træk lavet en finanslovsaftale med Enhedslisten, SF og Radikale. Det er tre partier, som elsker finanslove, som sænker Danmarks bruttonationalprodukt og trækker folk ud af arbejdsmarkedet, så det er det, man nu for tredje år i træk har aftalt at gøre, også i finansloven for 2022.

Danmarks økonomi går ellers fornuftigt. Der er høj vækst, og der er høj beskæftigelse, og når jeg hører regeringen tage æren for det, kommer jeg til at tænke på børn, der kører veteranbiler i Tivoli. Bilerne kører på nogle skinner, der er lagt af andre, men børnene sidder i førersædet og drejer på et rat og mener, at det er deres skyld, når bilen drejer. Sporene for dansk økonomi er lagt af en international højkonjunktur, kraftigt stigende aktiekurser, enorm købekraft blandt danskerne, et stort indenlandsk forbrug, fordi folk ikke kan rejse, og ikke mindst af de reformer, som tidligere regeringer har

lavet, og som har skabt et stærkt dansk arbejdsmarked med flere i beskæftigelse. Samtidig kan vi takke danskerne for at være blevet vaccineret og have udvist meget ansvarlig coronaadfærd. Derfor er det jo gået godt for dansk økonomi i 2022. Vi kunne næsten vende tilbage til en normal hverdag her i efteråret, indtil vi nu blev ramt af en forudsigelig ny bølge af smitte.

Men kigger man isoleret på regeringens politik, er der vitterlig ikke gjort meget godt for dansk økonomi. 22.000 mennesker, hører vi nu, bliver trukket ud af arbejdsmarkedet med en Arnepension, den offentlige sektor er blevet udvidet med 20.000 mennesker her under corona, og med finansloven her øger man overførselsindkomsterne endnu engang og endnu mere. Det er jo sådan set en meget ærlig prioritering. Der er pension til Arne, og der er penge til fagforeningerne – højere fradrag til fagforeningerne ønsker regeringen at gennemføre. Højere skatter og højere overførselsindkomster er åbenbart vigtigere for regeringen end en stærk dansk økonomi. Det er en helt fair prioritering. Det er en ærlig meningsforskel mellem regeringen og et parti som vores. Det, der bare er lidt dobbeltmoralisk, er, at man så samtidig roser sig af at have en økonomisk politik, som styrker Danmarks økonomi, for det er ikke tilfældet.

Kl. 14:34

Vi vil gerne genoptage den tradition, der er for at styrke dansk økonomi, som alle danske regeringer de sidste 40 år har bekendt sig til og har æret. Det skal kunne betale sig at arbejde. Danmark skal være et af de bedste lande i verden at drive virksomhed i, så vi kan tjene alle de penge, som er grundlaget for velfærden. Samtidig vil vi gerne prioritere sundhed, ældre, klima, natur og kultur, og det er der råd til, hvis man vil. Men det er klart, at man ikke kan det hele, og når man laver en finanslov som den her, hvor man faktisk ikke peger på et eneste sted, så vidt jeg kan se, hvor man mener der kan bruges færre penge, er det klart, at så kan man ikke få flere penge til andre områder.

Det slår mig faktisk med forbløffelse, det må jeg sige, at man sidder med et budget på 1.100-1.200 mia. kr., offentlige kroner, og der så alligevel ikke er et eneste sted, hvor man kan pege på besparelsesforslag. Der er immer væk mange budgetposter i sådan et budget på 1.100-1.200 mia. kr., så det burde være muligt; når man kiggede ud over det, burde der være nogle steder, hvor man tænkte, at her kunne vi måske godt klare det lidt mere effektivt, end vi gjorde i 2021. Men samtlige udgiftsposter bliver bare ført videre, og så bruger man lidt ekstra, og så hæver man skatten. Der kunne vi godt tænke os, at der var lidt mere ansvarlighed, og at man pålagde sig selv at kigge grundigt på de udgifter, man har, for at se, om ikke der var nogle enkelte steder rundt omkring, hvor man måske kunne gøre tingene lidt mere effektivt. Det ville efter vores opfattelse være det rigtige at gøre at vise den respekt for de skatteydere, som går på arbejde hver dag og arbejder hårdt for at prioritere alle de ting, som vi bruger penge på herhjemme.

Vi glæder os til kommende reformforhandlinger med regeringen. Det er gået lidt i stå, må man sige. Vi håber, at der snart kommer gang i det igen. Som regeringen ved, og som jeg har sagt mange gange – jeg tror, jeg har sagt det, hver gang der har været finanslovsdebat – står vi jo altid til rådighed for at hjælpe regeringen, hvis den ønsker at lave de reformer, som gør Danmark rigere, dvs. hæver bruttonationalproduktet og får flere mennesker i arbejde. Så regeringen har jo et valg: Den kan vælge at lave den type af reformer sammen med os og de andre borgerlige partier, eller den kan selvfølgelig vælge at lade være. Vores dør er åben, og vi glæder os meget til forhåbentlig at komme i gang med at lave de reformer, som regeringen har forsømt nu i snart 2½ år.

Tak for ordet.

Kl. 14:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er korte bemærkninger. Først er det hr. Jeppe Bruus, Socialdemokratiet.

Kl. 14:37

Jeppe Bruus (S):

Tak for det. Borgerlige stemmer, der arbejder! Tak for at indgå en fælles aftale om kriminalforsorgen, som jo også fulgte op på den fælles aftale om politiet sidste år. Venstre ville på grund af skattestoppet, som jeg forstår det, ikke være med i nogen af de to aftaler. Jeg er da sådan set glad for at have en aftalepartner i De Konservative, hvor det ikke er en blokering.

Så til spørgsmålet, som selvfølgelig handler om Arne og den udtalelse, som din formand, hr. Søren Pape Poulsen, kom med forleden her i salen, da han sagde, at Arne jo går på pension for andre folks penge. Det synes jeg alligevel er lidt af en udtalelse. Vi taler om mennesker, der har været på arbejdsmarkedet i over 40 år. Så kunne den konservative finansordfører ikke forklare os, hvad der menes med, at man går på pension for andre folks penge, når man nu har bidraget, måske som ufaglært, og faktisk arbejdet på det danske arbejdsmarked og betalt skat i over 40 år?

Kl. 14:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:38

Rasmus Jarlov (KF):

Hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre var jo tidligere overrasket over at blive spurgt om Arnepensionen, fordi han havde læst op på skattestoppet i stedet for. Jeg vil sige, at jeg ikke er så overrasket, fordi nu har jeg jo hørt Socialdemokraterne stille det spørgsmål om min partiformands udtalelse til, tror jeg, tre andre ordførere her tidligere i debatten. Så det er jo nok verdens mindste overraskelse, at jeg så også faktisk får spørgsmålet, når nu det er vores parti, det handler om.

Altså, vi er ikke tilhængere af Arnepensionen, og vi er generelt ikke tilhængere af, at vi øger overførselsindkomsterne i Danmark, fordi overførselsindkomster jo er, at der er nogle andre mennesker, der betaler. De går på arbejde og betaler skat, og så bliver de penge brugt på overførselsindkomster. Det betyder jo ikke, at man så er et dårligt menneske, fordi man havner på en overførselsindkomst. Der kan være alle mulige gode grunde til det, og når politikere stiller nogle ydelser til rådighed, er man jo i sin fulde ret til at vælge dem til. Så der er jo ikke noget forkert i, at man vælger de ordninger, som bliver stillet til rådighed, men vi synes, det er forkert, at der bliver stillet så mange ydelser til rådighed. Og i tilfældet Arnepension er der jo tale om, at nogle mennesker, som er mindre nedslidte, kan vælge at trække sig tidligt, og så skal nogle, der er mere nedslidte, fortsætte med at arbejde og betale skat til det.

Kl. 14:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Hr. Jeppe Bruus, værsgo.

Kl. 14:39

Jeppe Bruus (S):

Så udtalelsen om, at det er for andre folks penge, dækker i virkeligheden bare over alle, der går på folkepension. Er det sådan, svaret her fra den konservative ordfører skal forstås? For henede i salen lød det immer væk, som om man var sådan lidt usolidarisk og asocial, hvis man gør som Arne, der har slidt og slæbt på det her arbejdsmarked, og helt korrekt ikke er så slidt, men faktisk får nogle

år på pension og har nogle flere år sammen med sine børnebørn. De her mennesker, vi taler om, er jo mennesker, der i gennemsnit lever minimum 5-7 år kortere end ordføreren og jeg. Men det, der var meningen, var måske, at det handlede om alle, der er på folkepension.

Kl. 14:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Så får vi svar. Værsgo, hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 14:40

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg ved endnu ikke, hvor lang tid jeg kommer til at leve, men der er jo selvfølgelig forskel på, hvor lang tid forskellige grupper af mennesker i gennemsnit kommer til at leve. Og vi under alle en sund og rask alderdom, og at man kan gå på pension og have nogle år, hvor man er rask og kan trække sig tilbage. Men Arnepensionen er jo så en ekstra tidlig pension i forhold til den almindelige pensionsalder, hvor vi i forvejen sigter efter, at man har de der ca. 14½ år i gennemsnit på pension. Og vi synes, det er lidt voldsomt, at vi så skal sætte pensionsalderen endnu længere ned.

Kl. 14:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen, SF.

Kl. 14:40

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Jeg håber, det er okay, at jeg hopper lidt til Konservatives egen politik, som hr. Rasmus Jarlov også var inde på. Vi har også haft en debat andre steder, f.eks. på Twitter, om det her, men jeg vil også gerne tage den med herind i salen, for jeg synes, det er spændende, når vi har de her ideologiske forskelligheder.

Jeres udspil vil, som jeg kan læse mig til det, give den rigeste procentdel 33.000 kr. mere mellem hænderne, mens de fattigste 10 pct. vil få 550 kr. ud af det. På den måde kan man selvfølgelig godt lave det retoriske kneb, at man siger, at alle får noget ud af det. Nu er der selvfølgelig også en regning, der skal betales, fordi der er en række elementer, der skal finansiere det her, men synes ordføreren ikke, at det forstærker billedet af, at Det Konservative Folkeparti er sådan et parti for de mest velhavende, og at dem, der har mere, skal mere gives? Der er da en gigantisk forskel på, hvem der får noget ud af forslaget.

Kl. 14:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 14:41

Rasmus Jarlov (KF):

Det Konservative Folkeparti ser sig selv som et parti for de flittige og stræbsomme, og det vil også sige, at vi mener, at det i højere grad skal kunne betale sig at arbejde, end det kan i Danmark i dag, hvor man kan komme til at betale godt over halvdelen af det, som man tjener af de sidste timer, man arbejder. Det mener vi simpelt hen ikke er rimeligt. Man kan dårligt sætte skatten ned, uden at det har den effekt, at de mennesker, der betaler mest i skat, også får mest ud af det. Det er altså meget, meget svært.

Så hvis man anvender det som et kriterie og siger, at vi ikke vil lave nogen reformer, som gør, at dem, der betaler meget i skat, får mest ud af det, kan man ikke sætte skatten ned. Vi har altså i Danmark nu OECD's højeste skattetryk, og det kan ikke være rigtigt, at det skal være mantraet herinde, at det må man ikke sætte ned, og at man er asocial, hvis man vil lave reformer, der gør, at danskerne slipper for at være det folk i den civiliserede og udviklede del af

verden, som politikerne tager flest penge fra og sidder og bruger dem på alle mulige forslag – især ikke, når man har så lemfærdig en omgang med skattekroneerne, som jeg synes der er tale om i den finanslov her, hvor man i et budget på 1.100-1.200 mia. kr. ikke finder nogen besparelser overhovedet på noget som helst.

Kl. 14:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Lisbeth Bech-Nielsen, værsgo.

Kl. 14:42

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Det er jo, fordi vi ikke synes, at der skulle besparelser til, men tværtimod skulle investeringer til. Jeg er helt med på, at vi gerne må lave om på vores skattesystem, det synes jeg faktisk også ville være klædeligt, men når hr. Rasmus Jarlov nu er meget optaget af, at det skal kunne betale sig at arbejde, hvorfor støtter man så et skatteregime, hvor der er en lang række arbejdsfri gevinster, som beskattes meget lavt eller slet ikke beskattes, hvorimod arbejde, selv med De Konservatives udspil, stadig væk bliver beskattet relativt højt?

Kl. 14:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Rasmus Jarlov (KF):

Det er også det, vi forsøger at gøre noget ved. Vi forsøger at gøre det mere attraktivt at arbejde. Det er helt rigtigt, at der er et paradoks i, at det bedre kan betale sig at gå og forbedre sin bolig herhjemme, end det kan at passe sit arbejde i Danmark, og det er jo forkert. Men der er så to måder at gøre det paradoks mindre på, og den ene er selvfølgelig at hæve boligskatterne, men man kan jo også sætte de helt urimeligt høje skatter på arbejde lidt ned, og det er den vej, vi så gerne vil gå.

Kl. 14:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 14:43

Rune Lund (EL):

Det Konservative Folkeparti har jo, før vi fik et nyt flertal i juni 2019, aftalt en masse skatte- og afgiftslettelser. Fra 2015-2019 blev der aftalt for 27 mia. kr. i afgiftslettelser – varigt er det ca. 22 mia. kr. om året. Det er mange penge, og de kunne være brugt på andre ting. Nu har vi jo i den her finanslov prioriteret velfærden frem for skattelettelser. Vi har bl.a. fået udvidet velfærden med en ny velfærdsrettighed, nemlig at vi får gratis tandlæge for de 18-årige, 19-årige, 20-årige og 21-årige.

Så mit spørgsmål til hr. Rasmus Jarlov og Det Konservative Folkeparti er: Hvis der kommer et nyt flertal til magten efter næste folketingsvalg, vil Det Konservative Folkeparti så bevare det, der er vedtaget med gratis tandlæge i finansloven for 2022, eller vil Det Konservative Folkeparti afskaffe det?

Kl. 14:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 14:44

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for rosen for vores skattepolitik og de store resultater, vi trods alt opnåede i den borgerlige regering. Vi er rigtig glade for, at vi varigt har fået sat skatten en lille smule ned. Vi er jo ikke principielt

imod, at der er skatteyderbetalt tandpleje til unge mennesker, for det er ikke en dårlig ting. Det er jo ikke noget, som vi gerne ville afskaffe, hvis ikke det kostede noget, men vi har svært ved at se, at det er rimeligt, at vi skal opkræve endnu mere i skat for at finansiere det, så det er der, problemet ligger.

Når vi stemmer imod det her senere i dag, hvor det kommer til afstemning, er det, fordi vi har svært ved at forsvare, at danskerne skal betale så meget i skat, som de gør, og derfor er vi nødt til at prioritere mellem forskellige ting. Men vi er ikke principielt imod, at der bliver en bedre offentligt betalt tandpleje, for det er da en god ting, men vi har bare ikke så mange penge at dele ud, som Enhedslisten har, fordi Enhedslisten altid er klar til at beskatte den vestlige civiliserede verdens hårdest beskattede befolkning endnu mere, end man gør i forvejen. Men jeg giver ikke nogen garantier for, om der skal ske det ene eller det andet med den ordning.

Kl. 14:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rune Lund.

Kl. 14:46

Rune Lund (EL):

Det er klar tale. Jeg synes, det er rystende, at Det Konservative Folkeparti ikke vil støtte en udvidelse af vores velfærdssamfund, så vi får gratis tandlæge til de 18-årige, de 19-årige, de 20-årige og de 21-årige, og jeg må forstå svaret sådan, at det, som hr. Rasmus Jarlov siger, er, at man vil overveje at afskaffe det, rulle det tilbage, så man kan bruge pengene på noget andet, f.eks. skattelettelser. Er det sådan, det skal forstås?

Kl. 14:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:46

Rasmus Jarlov (KF):

Njah, jeg synes, det skal forstås på den måde, som jeg sagde lige før. Jeg synes, man skal lade være med at gå rundt og være rystet over, at der er nogle, der har nogle lidt andre prioriteringer i den økonomiske politik, end man selv har, for så tror jeg hurtigt, at det kan blive hårdt for psyken, hvis man er så let at bringe ud af fatning. Generelt kunne jeg godt tænke mig, at man lod være med at have så voldsom en retorik. Vi er uenige om størrelsen af staten, og Enhedslisten er altid klar til at hæve skatterne, og det virker, som om der ikke er nogen grænse for, hvor høj Enhedslisten synes skatterne skal være, mens vi er meget optaget af at holde lidt igen med det offentlige forbrug.

Kl. 14:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Susanne Zimmer, Frie Grønne.

Kl. 14:47

Susanne Zimmer (FG):

Tak. Nu ved vi, at luftfart er en af de store CO₂-syndere, og her i forgårs indgik Det Konservative Folkeparti så en aftale med Socialdemokratiet om at udvide Kastrup Lufthavn. Så hvordan tænker ordføreren det hænger sammen med, at vi skal have en CO₂-reduktion? Og hvis luftfarten fortsat skal udvides, hvad er det så, der skal drosles ned i forhold til CO₂-udledning?

Kl. 14:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:47

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo et større billede. Der er mange ting, der burde drosles ned i forhold til CO₂-udledninger. Vi har været med i en række aftaler og håber, at der kommer endnu flere. Der er bl.a. lige lavet en aftale om landbruget, som skal bringe deres udledninger ned. Der er jo ikke sådan én konkret ting,. Vi skal bredt i samfundet, også inden for luftfarten, nedbringe CO₂-udledningerne, og vi glæder os meget til den grønne skattereform, som forhåbentlig kan lave nogle sunde incitamentter til, at udledningerne bliver mindre i det danske samfund.

Kl. 14:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Susanne Zimmer.

Kl. 14:48

Susanne Zimmer (FG):

Tak. Går Det Konservative Folkeparti ind for en ens CO₂-afgift, så landbruget f.eks. skal betale lige så meget i CO₂-afgift, som virksomheder skal? Eller skal der være skævfordeling, så det betyder, at det, landbruget ikke betaler, skal alle vi andre så i fællesskab betale?

Kl. 14:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:48

Rasmus Jarlov (KF):

Ja, principielt går vi ind for en ens CO₂-beskatning, og for vores skyld må den også gerne være ret høj, for det er sund økonomisk politik, at når man påfører sine omgivelser en skade, skal man også betale for den, så man ikke gør mere skade, end hvad der er rimeligt. Men det er i praksis utrolig svært og næsten umuligt at lave en ens CO₂-beskatning, for det kræver, at man for alle produktionsprocesser og aktiviteter minutløst opgør, hvor meget CO₂ der bliver udledt, og det er desværre ikke muligt i praksis.

Kl. 14:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 14:49

Jens Rohde (KD):

Det var faktisk en meget interessant diskussion. Man skal også huske, at landbrug og transport jo ikke er en del af ETS-systemet. Så vælger man nogle andre instrumenter. Så man skal passe på med lige at sammenligne æbler og pærer i den sammenhæng.

Vi går jo og leger lidt med tanken om, at hr. Rasmus Jarlovs formand kunne være en velegnet statsminister i det her land. Ja, det griner man ad i Enhedslisten, men så skal man netop ranke ryggen, men det kræver også, at det baserer sig på sådan et balancepunkt. Nu står vi over for de her arbejdsudbudsforhandlinger, og der deler vi jo meget synspunktet om, at vi skal have nogle skattelettelser – ikke ud fra sådan en rimelighedsbetragtning – fordi vi simpelt hen er nødt til at skaffe noget mere arbejdsudbud, og det er en af de bedste måder og billigste måder at gøre det på, og det øger i øvrigt ikke særlig meget på Ginikoefficienten, hvis man rykker topskattegrænsen. Men hvis man skal have nogen til at spise den skovsnegl ovre på den anden side, så skal vi også være villige til at give ind på noget. Hvad kunne det være i konservativ optik?

- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren, værsgo.
- Kl. 14:50 uddannelser og også de hårdeste job, har kortere tid til pension end dem, som har lange uddannelser og mindre fysisk krævende job? Jeg har simpelt hen brug for at høre, om ordføreren faktisk erkender, at der selvfølgelig er rimelighed i, at de så også skal have mulighed for at gå tidligere på pension.
- Kl. 14:53 Kl. 14:53
- Rasmus Jarlov** (KF):
Uha, først vil jeg sige, at vi altid er til salg for smiger, så tak for de indledningsvis rosende ord. Det er jeg meget glad for, selv om jeg ikke mener, at det lige er det, vi skal bruge mest tid på. Ja, det ved jeg simpelt hen ikke. Jeg synes, at venstrefløjen, regeringen, Socialdemokraterne selv må komme med deres ønsker, og så tager vi stilling til dem. Jeg kunne godt definere nogle ting for dem, som jeg godt kunne tænke mig de ønskede sig, men de er nok bedre til det, end jeg er.
- Af det, regeringen har lagt frem af reformønsker i det udspil, de har kaldt »Danmark kan mere«, er det jo ikke alt, vi er modstandere af. Der er da nogle fornuftige elementer, som vi godt kan være med på. F.eks. er en nedsættelse af dimittendsatsen en af de ting, som vi faktisk synes er fornuftige, og som kan finansiere, hvad man nu ønsker at bruge penge på, bl.a. også skattelettelser, hvis man måtte ønske det.
- Kl. 14:51 Kl. 14:51
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jens Rohde.
- Kl. 14:51
- Jens Rohde** (KD):
Den dimittendsats er jo en luns tænkt over til blå, tænker jeg. Det har vi også hørt. Det er jo ikke noget, venstrefløjen synes er en god idé.
- Men vi har jo den opfattelse hos os i KD, at hvis det er sådan, at hvis man f.eks. siger, at vi skal have noget udenlandsk arbejdskraft, så er vi nødt til at skabe den balance, at vi også styrker fagbevægelsen. Det ligger der jo faktisk i regeringens udspil: at man styrker fagbevægelsen. Balance! Hvis vi laver skattelettelser, skal de jo ikke betales af de dårligst stillede. Så må man jo også gå med på at diskutere f.eks. fattigdomsydelserne. Kan Det Konservative Folkeparti se sig selv i en sådan diskussion med et balancepunkt?
- Kl. 14:52 Kl. 14:52
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 14:52 Kl. 14:52
- Rasmus Jarlov** (KF):
Vi kan bestemt godt se os selv i en diskussion om fattigdomsydelser. Vi er meget optagede af, at der ikke skal være fattigdom i Danmark; det skal der ikke være nogen tvivl om. Vi er også optagede af, at der er den balance, at man ikke får mere på overførselsindkomster, end man gør i lavtlønnede jobs. Så det er jo det, vi hele tiden skeler til: at vi ligesom skal ligge lige lidt under, hvad man får ud af at være i et lavtlønnet job, så det kan betale sig at arbejde. Men vi er meget optagede af den diskussion og også af at have et velfungerende arbejdsmarked i øvrigt. Vi synes nok, det er gået lidt langt i regeringens udspil med forkælelse af fagforeningerne.
- Kl. 14:52 Kl. 14:52
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Fru Camilla Fabricius, Socialdemokratiet.
- Kl. 14:52 Kl. 14:52
- Camilla Fabricius** (S):
Tak for det, hr. formand. Jeg kunne godt tænke mig at bore lidt i det her fra ordføreren, i forhold til hvad der er ret og rimeligt. Anerkender ordføreren, at de mennesker, der har de korteste og mindste
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 14:53 Kl. 14:53
- Rasmus Jarlov** (KF):
Det er min opfattelse, at der er en overrepræsentation af folk, der dør tidligt, blandt folk, der har haft meget slidsomme jobs med lav løn, i forhold til gennemsnittet af befolkningen. Så ja, den sammenhæng tror jeg er der. Men det er ikke den mest præcise indikator for, hvornår man dør tidligt; det er jo at kigge konkret på, hvilken sundhedstilstand folk har. Og det var jo derfor, at vi ønskede, at tidlig pension bliver tildelt ud fra en lægelig vurdering af, hvem der har behov for det, i stedet for ud fra sådan nogle automatiske kriterier om, at hvis man har været på deltid i mange år, kan man trække sig tidligt tilbage, som det er lavet med Arnepensionen. Det har vi svært ved at finde rimeligt.
- Så vi synes jo simpelt hen bare, at det er et spørgsmål om, at de kriterier, der er for Arnepensionen, er urimelige og ikke særlig præcist rammer de mennesker, som har mest brug for at kunne trække sig tidligt tilbage; for dem vil vi sådan set gerne hjælpe.
- Kl. 14:54 Kl. 14:54
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Camilla Fabricius.
- Kl. 14:54 Kl. 14:54
- Camilla Fabricius** (S):
Så det vil sige, at ordføreren simpelt hen ikke anerkender, at man, hvis man har arbejdet som sosu-assistent eller som slagteriarbejder, eller hvis man har gjort rent på en skole på deltid, eller hvis man som ham, der murede mit badeværelse, er stået op hver eneste dag med Panodiler for at slæbe mursten og mure folks huse, oplever at være hårdt ramt og har brug for en Arnepension. Jeg synes, det er trist, at man fra ordføreren side ikke anerkender, at der rent faktisk er mennesker i det her land, som har slidt så meget for netop at bygge landet op.
- Kl. 14:54 Kl. 14:54
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren, værsgo.
- Kl. 14:54 Kl. 14:54
- Rasmus Jarlov** (KF):
Jeg synes, at fru Camilla Fabricius lige skal gå hjem og høre igen, hvad det var, jeg rent faktisk svarede, for jeg anerkendte faktisk netop det: at der er nogle mennesker, der sådan i gennemsnit som gruppe selvfølgelig kommer til at dø tidligere og tidligere blive gamle end andre, og at der er den sammenhæng, at der er en overrepræsentation af dem i lavtlønnede jobs. Så jeg sagde ikke, at jeg ikke anerkendte det; jeg sagde faktisk det modsatte.
- Kl. 14:55 Kl. 14:55
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Anders Kronborg, Socialdemokratiet. Værsgo.
- Kl. 14:55 Kl. 14:55
- Anders Kronborg** (S):
Tusind tak. Jeg anerkender, at ordføreren siger det. Derfor synes jeg også, det er meget relevant, at vi lige tager et tilbageblik til 2006,

hvor man laver velfærdsaftalen. Den laver man jo, fordi vi danskere lever længere. Hvis vi skal finansiere vores velfærdssamfund, skal vi også blive længere tid på arbejdsmarkedet. Så i forhold til ordførerens anerkendelse af, at dem med de korteste uddannelser, dem med de hårdeste job, lever længere, vil ordføreren så ikke anerkende, at det sådan set ikke er i forhold til intentionerne med velfærdsaftalen i 2006, at man nu er ved at fjerne alle muligheder for, at de her mennesker kan trække sig tidligere og værdigt tilbage fra arbejdsmarkedet? For som jeg forstår ordføreren, skal man nærmest have en rullestol eller et par krykker, hvis man skal have lov til at forlade arbejdsmarkedet – hvis det står til De Konservative.

Kl. 14:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:56

Rasmus Jarlov (KF):

Det er jo ikke seriøst fra hr. Anders Kronborgs side, for det er jo bare noget, han opfinder. Der er jo ingen konservativ, der nogen sinde har udtalt noget i den retning overhovedet, og der er heller ingen, der har den holdning, at man nærmest skal sidde i kørestol, før man går på pension. Det er simpelt hen et synspunkt, der ikke findes. Det er meget bekvemt at spille op imod det og så lade, som om man mener det modsatte, men det er ikke særlig ærligt, når det synspunkt faktisk overhovedet ikke eksisterer. Altså, vi er tilhængere af, at folk, der er nedslidte, skal kunne gå tidligt på pension. Vi mener ikke, at Arne-pensionens kriterier rammer den gruppe særlig præcist, for vi mener, at det er nogle uretfærdige kriterier, som ikke handler om at være nedslidt, men som handler om nogle andre ting.

Kl. 14:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Anders Kronborg.

Kl. 14:56

Anders Kronborg (S):

Lad mig spørge på en anden måde: Ordføreren erkender jo netop velfærdsaftalen i 2006, og der stiger pensionsalderen gradvist, i og med at vi lever længere. Der er altså nogle borgere, nogle, der er på arbejdsmarkedet derude, der faktisk er utrygge. De kan mærke en nedslidning på egen krop. De er nødt til at tage smertestillende medicin for at klare arbejdsdagen. Frygter ordføreren ikke, at det, hvis man fjerner alle de muligheder for at trække sig tidligere tilbage, også kan flytte opbakningen i befolkningen til velfærdsaftalen?

Kl. 14:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:57

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, det gør jeg ikke. Jeg synes, vi skal forklare, hvad velfærdsaftalen går ud på. Vi har jo bl.a. lavet en aftale om, at vi sigter efter en pensionstid på i gennemsnit 14,5 år. Så i stedet for at gå ud og lave skræmmebilleder om, at unge mennesker kommer meget, meget sent på pension, så de selv nede i en ung alder begynder at indprente sig det billede, så skulle man jo fortælle, at vi sigter efter, at man har cirka det samme antal år på pension, som man har i dag. Det synes jeg er ærligt og fair og også det rigtige som samfund. For det er da selvfølgelig nemt at uddele pensionsrettigheder, men det skal også betales af færre og færre mennesker, som skal forsørge flere og flere. Det er svært at få til at hænge sammen.

Kl. 14:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 14:58

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg tror, at det nok er, fordi Konservative vælgere ofte ikke har haft særlig hårdt fysisk arbejde, at de kan have den slags aparte synspunkter.

Men jeg vil gerne stille et andet spørgsmål, nemlig om kriminalforsorgen, hvor Konservative er med i et forlig. Der kan jeg forstå, at vi skal leje et fængsel i Kosovo til de fanger, vi ikke gider have i Danmark, og så kan de tage sig af dem. Det er en ting. En anden ting er, at det skal finansieres med moms på kulturen, og så tager man også nogle penge fra udviklingsbistanden. Det er en ganske, ganske kynisk måde at lave politik på, når vi ikke selv gider at tage os af vores fanger.

Er det virkelig konservativ politik, at man lægger moms på kulturen for at bruge dem på et fængsel i Kosovo?

Kl. 14:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:58

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg synes, det minder meget om en debat på sociale medier, når man lige starter med at sige, at Konservative vælgere er sådan nogle, der aldrig har haft et hårdt fysisk arbejde. Altså, det er sådan en konkurrence om at fornærme hinanden mest muligt i stedet for at udveksle ærlige synspunkter her i Folketingssalen.

Det er vores politik at være med i den aftale om kriminalforsorgen, hvor vi får nogle fængselspladser i Kosovo – det synes vi er en god idé. Finansieringen er altså ikke noget, vi har fundet på, men som vi har accepteret. Og som jeg har forstået det, er det en moms på kulturaktiviteter, som er dikteret af EU, og som vi derfor dårligt kan undslå os for kommer. Det giver så nogle penge ekstra i statskassen, som vi så har sagt ja til at bruge på den her måde. Men det er min forståelse, at vi ikke kan lade være med at have den beskatning, desværre.

Kl. 14:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:59

Christian Juhl (EL):

Nu var det med arbejdet ærlig ment – det var ikke noget, jeg bare populistisk foreslog. Men det tager vi i pausen.

Man opkræver moms på kulturen, og så siger man: Det er, fordi EU vil have det. Jamen kunne man så ikke sige, at et hårdt presset kulturliv, som det jo er i øjeblikket, bl.a. på grund af corona, selvfølgelig skal have de penge tilbage, når man tvangsopkræver moms på kulturen? Det er jo virkelig barsk at sige til kulturen, der næsten ligger ned på grund af corona, at den så skal yde ekstra. Jeg synes ikke, det er særlig anstændigt.

Kl. 15:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:00

Rasmus Jarlov (KF):

Jeg ved ikke, om det ligefrem er uanstændigt, men jeg er enig i, at det er rigtig ærgerligt, at der kommer en ekstra beskatning på

kulturlivet. Vi vil gerne være med til at tale om at lave skattelettelser, som er målrettet kulturlivet på en eller anden måde – den diskussion går vi meget gerne ind i. Jeg tror, det bliver svært sådan at få det til at ramme de samme mennesker, som nu bliver opkrævet noget mere i skat, en til en; så bryder man nok med EU's direktiv, fordi man jo så i virkeligheden ikke opkræver den skat. Så det kan nok ikke lade sig gøre. Men en eller anden diskussion i retning af at hjælpe kulturlivet vil vi gerne være med til.

Kl. 15:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Malte Larsen, Socialdemokratiet.

Kl. 15:00

Malte Larsen (S):

Jeg tror, at når vi bliver ved med at bore i det her med Arne-pensionen, er det, fordi vi ikke rigtig oplever en forståelse for de mennesker, som den er tænkt til, en forståelse for, at man efter et langt arbejdsliv ikke ønsker den ydmygende situation, det kan være, at gå via jobcenteret og forklare sin elendighed for så at blive berettiget til at få en førtidspension eller komme på en seniorpensionsordning. Derfor har vi ønsket at give det som en ret.

Jeg anerkender selvfølgelig, at det er en ærlig politisk prioritering, at man gerne vil give det her som topskattelettelser i stedet for. Men når jeres politiske ordfører, Mette Abildgaard, siger, at Arne-pensionen næsten er et liv i sus og dus, og anklager Socialdemokratiet for at love guld og grønne skove til en bestemt gruppe danskere, som om Arne-pensionen skulle give adgang til en luksustilværelse, så spørger jeg ordføreren igen, om han opfatter en ydelse på knap 14.000 kr. om måneden før skat som guld og grønne skove.

Kl. 15:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:02

Rasmus Jarlov (KF):

Nej, det gør jeg ikke. Og jeg tror heller ikke, at det er blevet sagt på den måde, altså som om det skulle være et udtryk for, at var en luksustilværelse, man ville få, med de ydelser, som følger af Arne-pensionen. Men det er jo en urgammel diskussion mellem socialdemokrater og konservative, og den har været der lige siden 1800-tallet, altså alt det her med, om rettigheder skal være universelle, dvs. til alle, eller om de skal være målrettet folk, som virkelig har behov for dem. Der har vi jo altid været tilhængere af, at vi målretter ydelser til folk, der har behov for dem. Så der er jo ikke noget som helst nyt i den diskussion.

Jeg tror, at hvis man fik folketingsmedlemmer fra 1800-tallet til at dukke op til diskussionen, ville de kunne genkende positionerne for Det Konservative Folkeparti – eller Højre, som det hed dengang – og Socialdemokratiet. Så den uenighed bliver nok ved med at være der.

Vi mener altså ikke, at man skal bede folk om at gå på arbejde hver dag og betale skat for at give ydelser til nogle mennesker, som faktisk ikke har brug for dem. Jeg mener, at det skal målrettes de mennesker, der virkelig har brug for det, herunder folk der er nedslidte.

Kl. 15:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Malte Larsen.

Kl. 15:03

Malte Larsen (S):

Og dermed undgår ordføreren jo behændigt at forholde sig til den situation, nogle mennesker står i, nemlig at de med hatten i hånden ligesom skal godkendes til at være elendige nok til, at de kan komme på en ordning, fordi den er opfundet til dem. Nå, det er jo fair nok.

Nogle, som Konservative gerne lover guld og grønne skove, er de i forvejen mest velstillede. De Konservative vil både give topskattelettelser, sænke aktiebeskatningen, sænke skatteloftet for personlig indkomst og afskaffe skatten på arbejdsgiverbetalt telefon, der står til privat disposition. Det vil give 100 danskere en skattelettelser på 1 mio. kr. – er det retfærdigt?

Kl. 15:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:03

Rasmus Jarlov (KF):

Det sidste må næsten være et fejlцитat, for det, vi foreslår, giver mere end 100 danskere en skattelettelser – det giver rigtig mange danskere en skattelettelser. Vi trækker 100.000 ud af topskatten – måske var det det, der blev sigtet til.

Men tak for at oplyse alle de gode ting vi gerne vil gøre for danskerne. Vi mener bestemt, at det er noget positivt og retfærdigt, at man får lov at beholde flere af de penge, som man selv har tjent. Så ja, det mener vi er bundretfærdigt.

Kl. 15:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Rasmus Jarlov. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og efter lidt afsprington er det hr. Lars Boje Mathiesen, Nye Borgerlige.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det her er en socialdemokratisk finanslov, som er lavet sammen med regeringens socialistiske parlamentariske grundlag, ja, og så De Radikale, og det er jo, hvad det er. Og når det er en, der er lavet af Socialdemokratiet med fingeraftryk af socialisterne, er der jo ikke nogen overraskelse, at vi i Nye Borgerlige ikke kan være med, og så er der ikke grund til at bruge mere tid på det. Så jeg vil godt bruge lidt mere tid på at tale om Nye Borgerliges politik, og det er ganske enkelt, fordi jeg synes, den er langt bedre, og fordi jeg synes, at den adresserer nogle af de problemer, som rent faktisk står her.

Danmark mangler arbejdskraft, vi kigger ind i en lavere vækst, vi har ikke løst problemerne med udlændingepolitikken, og pengene i den offentlige sektor bruges helt forkert, og konsekvensen er, at folk oplever dårligere grundlæggende kernevelfærd, og medarbejderne, som skal levere den, oplever, at de er pressede. Mange af disse udfordringer forsøger vi at løse, ikke specifikt med de forslag, som vi har til denne finanslov, men generelt set med den økonomiske plan, vi har lagt frem, den retning, vi har lagt frem i Nye Borgerlige, for en langsigtet ny økonomisk plan og for en ny retning for, hvordan det offentlige skal køres, og hvilken frihed borgerne skal have. Der er i vores plan et helt centralt element, som jeg gerne vil fokusere på her i dag, og det handler om at rydde op i det massive og mangeårige frås og den fejlprioritering, der er foregået i det offentlige. Det er et ambitiøst projekt, men det er også et nødvendigt projekt. Vi har forpligtet os til i vores plan at finde for 6 mia. kr. frås og unødvendig brug af skatte kroner hvert år. Vi anerkender, at mange politikere og partier før os har talt om det her, men der er ikke altid rigtig blevet leveret på det, og det ender ofte som fortærskede floskler i medierne og heroppe fra talerstolen.

I Nye Borgerlige siger vi det, vi mener, og vi gør det, vi siger. Derfor tager vi også det første skridt i år, og vi har fundet de lovede 6 mia. kr. på budgettet helt ned til de enkelte konkrete konti. De 3 mia. kr. giver vi tilbage til borgerne i skatte- og afgiftslettelser, og de andre 3 mia. kr. målretter vi til reelle, mærkbare løft på specifikke områder i den offentlige, borgernære kernevelværd. Og i år er de her 3 mia. kr. fra fråsområdet hensat til at sænke registreringsafgiften på biler ned til maks. 85 pct. og en markant sænkelse af elafgiften. Det er samlet for 5 mia. kr. Nu er der måske nogle, der tænker: Hov, 5 mia. kr., hvordan kan de gøre det? Det er faktisk, fordi det er sådan en god idé, at man kan sænke skatter for 5 mia. kr., og så koster det faktisk kun statskassen 3 mia. kr. Derudover hæver vi ældrechecken for pensionisterne med de laveste indtægter, og det drejer sig om 7.500 kr. om året efter skat. De mennesker oplever lige nu i den her vinter faktisk væsentlige stigninger i deres faste udgifter på f.eks. el, varme og andet, og de her mennesker har altså ikke samme muligheder som andre for at hæve deres indkomst, og vi synes, det er ganske rimeligt, at vi giver dem en håndsækning for at hjælpe dem i den her periode.

Der er også mange andre grupper, som faktisk bliver ramt i de her dage af stigende elpriser, varmepriser og andet, og vi vil kraftigt opfordre regeringen til at indkalde til nogle forhandlinger om, hvordan vi kan adressere det her problem, for det er et reelt problem, ikke kun for folk på overførselsindkomster og andre, ikke kun for pensionister, ikke kun for førtidspensionister, for det gælder også for en lang række andre mennesker, som er på fuldtidsjob, at de lige pludselig skal ud at finde potentielt 10.000, 15.000, 20.000 kr. på deres budget til det her. De 3 mia. kr., som vi gerne vil bruge til at forbedre den grundlæggende kernevelværd, anbefaler vi i år at bruge på sundhedsvæsenet til et massivt årligt løft ud over det planlagte. For at sikre, at de midler, vi sender ud, ikke bare går til flere kolde timer, mere projekt og mere arbejde, som ikke går til den borgernære kernevelværd, er der nogle betingelser, nogle retningslinjer, vi sætter på det her. Det er ikke, fordi vi skal detailstyre det, men vi synes, det er fair at sætte nogle retningslinjer, nogle betingelser på.

Kl. 15:09

Vi synes, der skal stilles et krav om, at en større andel af sundhedsopgaverne i kommunerne og regionerne udbudsudsættes. Vi synes, der skal være krav om, at unødigt bureaukrati nedbringes. Sygeplejerskerne selv peger på, at 4 mio. timer af det dokumentationsarbejde, de laver, ikke giver nogen som helst værdi og burde fjernes. Det skal vi lytte til, og vi skal også sætte det som et krav til regionerne derude. Sundhedsvæsenets samlede kapacitet mener vi skal forøges. Det er der nok ikke nogen her i dag der ikke vil sige ville være en god idé. Aktivitetsniveauet i sundhedsvæsenet skal simpelt hen løftes, og medarbejdertilfredsheden for dem, der arbejder derude, skal også stige.

Så ja, det kan godt lade sig gøre at prioritere den grundlæggende, borgernære kernevelværd og også langt mere, end hvad regeringen og dens støttepartier faktisk lægger op til i den her finanslov. Alt det, det kræver, er, at man er villig til at kigge godt ned i statsbudgettet og kigge på det massive frås og den forfejlede brug af borgernes skatte kroner, som foregår. Vi finder f.eks. pengene i år ved at nedbringe forbruget af integrationsudgifter, forbruget af journalister i DR og forbruget af ulandsbistand til forskellige lobbyorganisationer. Så kort sagt er vi i Nye Borgerlige begyndt oprydningen, og vi flytter midlerne derhen, hvor de gør gavn, ude hos borgerne, og til den borgernære kernevelværd. Vi ved godt, det betyder mindre magt til politikerne og mere magt til danskerne, men det står vi gerne ved, for det synes vi er god borgerlig politik.

Kl. 15:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er korte bemærkninger. Først er det fra fru Camilla Fabricius, Socialdemokratiet.

Kl. 15:11

Camilla Fabricius (S):

Tak for det. (*Lars Boje Mathiesen* (NB): Selv tak). Jeg bliver jo sådan helt juleglad over, at ordføreren siger, at det, man siger, er det, man vil gøre, for så er der jo noget her, også historisk, vi skal have rettet op på, hr. ordfører. Det er nemlig sådan, at Nye Borgerlige skriver på deres hjemmeside, at det er rimeligt og retfærdigt at give mulighed for tidligere pension til dem, der har været flest år på arbejdsmarkedet, og alligevel stemte Nye Borgerlige imod en Arne-pension. Så nu spørger jeg Nye Borgerlige: Vil man så, henholdt til at man gør det, man siger, rette op på det og tilslutte sig Arneaftalen?

Kl. 15:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:11

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen det er fuldstændig korrekt. Vi var enige i principperne omkring, at vi skulle gøre noget for de ældre og de mennesker, som havde været på arbejdsmarkedet i lang tid, og som var nedslidte. Det var vi helt enige i. Det var også derfor, vi indgik i helt konkrete forhandlinger med beskæftigelsesministeren indtil slut. Der kunne vi ikke få enderne til at mødes, for med den måde, aftalen blev lavet på, blev det en rettighed, som ikke var baseret på, om du reelt set var nedslidt, og vi ønskede, at der skulle ske en vurdering, så det rent faktisk var det nedslidte, som gjaldt her; så kunne vi sagtens have set os i det. Vi synes om princippet om at kigge på de mennesker, som har været på arbejdsmarkedet i lang tid – dem, som er nedslidte – og det synes vi vi skal forbedre, og derfor synes vi også, at den seniorpensionsordning, som der er, skal forbedres.

Kl. 15:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Camilla Fabricius.

Kl. 15:12

Camilla Fabricius (S):

Jeg gentager bare lige fra Nye Borgerliges egen hjemmeside, hvor der står, at det er rimeligt og retfærdigt at give mulighed for tidligere pension til dem, der har været flest år på arbejdsmarkedet – flest år på arbejdsmarkedet. (*Lars Boje Mathiesen* (NB): Præcis). Derfor spørger jeg også Nye Borgerliges ordfører: Betyder det så, at hvis der skulle, gud forbyde det, komme et borgerligt flertal igen, vil Nye Borgerlige stemme for at afskaffe Arne-pensionen?

Kl. 15:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:13

Lars Boje Mathiesen (NB):

Det har vi overhovedet ikke taget stilling til endnu. Der ligger ikke et konkret forslag omkring det. Hvis flertallet skifter og der skal laves et nyt regeringsgrundlag, må vi tage den dér. Hvis der er andre partier, der har det ønske, må det jo være dér. De forhandlinger tager jeg ikke her fra Folketingets talerstol.

Kl. 15:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:13

Kl. 15:15

René Christensen (DF):

Tak for det. Og tak for ordførertalen. Det er altid godt også at tale om, hvad man selv vil. Det er altid en fordel. Jeg har lige et spørgsmål. Vi havde også sidste år en debat om noget af det, og da var det 100 mia. kr., der skulle findes til skattelettelser, og ordføreren siger, at man nu har fundet 6 mia. kr., og at man også bruger nogle af dem på skattelettelser i forhold til bilafgifter, og det kan jo være positivt nok. Men man tilbagefører så også 3 mia. kr., og som ordføreren sagde i sit indlæg, bliver pengene brugt helt forkert derude. Der er simpelt hen så mange penge at finde ude i det offentlige, så hvad er årsagen til, at Nye Borgerlige tilfører sundhedsområdet 3 mia. kr.? Hvis man mener, at pengene bliver brugt helt forkert, hvorfor er der så behov for flere penge? Kan man så ikke bare bruge pengene rigtigt?

Kl. 15:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jo, altså. Når vi siger, at pengene bliver brugt forkert, er det jo, fordi de bliver brugt i det offentlige, og der er også nogle steder ude i sundhedsvæsenet, hvor vi mener at man bruger dem forkert. Hvis vi kigger på stillinger, mener vi, at den stigning, der er sket i antallet af akademiske stillinger i regionerne kontra antallet af sygeplejerskestillinger, er en forfejlet prioritering. Men vi skal ikke sidde og detailstyre. Det er derfor, vi sætter fire retninger, som vi mener er fair nok at lægge ned over det her. Men der er da en lang række områder, som vi undrer os over, ude i sundhedsvæsenet.

Kl. 15:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. René Christensen.

Kl. 15:14

René Christensen (DF):

Ja, men det vil så sige, at man reelt kun har fundet 3 mia. kr., for de 6 mia. kr. har man jo tilbageført ude i den der grimme maskine, der hedder velfærd, så det vil sige, at der altså mangler 97 mia. kr. i den økonomiske plan for at give skattelettelser. Kommer de så forholdsvis hurtigt? For jeg kan så forstå, at for at lave besparelser i det offentlige er man nødt til at tilføre det offentlige penge. For at få sundhedsvæsenet til at lade være med at bruge pengene på frås og tosserier og andre ting er man nødt til at tilføre penge derude. Så hvordan vil Nye Borgerlige finde de der resterende 97 mia. kr. til skattelettelser?

Kl. 15:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Lars Boje Mathiesen (NB):

Arh, det var alligevel godt forsøgt, men man får altså ikke en fidusbamse for den der. Det er klart, at når man laver en økonomisk langsigtet plan, som går over 15 år, er der nogle af tiltagene, man kan starte med det samme, og andre, man kan rykke. Når man laver en langsigtet plan, er det jo resultatet, man kigger på, når det tidspunkt er kommet. Og det tror jeg også finansordføreren udmærket godt ved.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 15:15

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg synes, det er rigtig godt, når folk går til yderligheder. Hvis ikke man gider det, behøver man slet ikke at gå. Nu har Nye Borgerlige så overtaget Enhedslistens parole om, at vi siger det, vi mener, og gør det, vi siger. Det burde alle partier jo have som parole efter min mening.

Jeg har kigget på den her plan, som jo virker sådan lidt vidtløftig. Vi har i mange år fået skyld for ikke at finansiere det, vi foreslår. Det har vi så gjort de sidste 15 år, og stadig væk er myten, at vi ikke finansierer det. Men når nu Nye Borgerlige foreslår noget, vil jeg prøve at høre, hvordan man kommer frem til de tal – dem kan jeg ikke finde ud af – for, hvor mange offentligt ansatte der skal afskediges. Hvis jeg regner det ud på én måde, er det 100.000. Hvis jeg regner det ud på den anden måde – og det er jeres egne tal, jeg bruger – så er det 180.000. Jeg forstår det ikke. Kan ordføreren fortælle mig, hvor mange offentligt ansatte der skal fyres ifølge den her plan? Hvornår skal de fyres? Og er det netto- eller bruttotal?

Kl. 15:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Lars Boje Mathiesen (NB):

Når ordføreren nævner, at der er de her to tal – det ene, som vi har i vores plan, og så de 180.000 – er det, fordi man tager udgangspunkt i AE, som har lavet en analyse af, hvad tallet vil være, hvis man fremfører den fortsatte vækst i det offentlige. Men det ønsker vi jo ikke at gøre, så derfor kan man ikke regne med de 180.000. Så det er den tekniske forklaring på forskellen.

Kl. 15:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:17

Christian Juhl (EL):

Det blev jeg ikke meget klogere af, for hvis nu den demografiske udvikling siger, at vi ryger op på de tal, som AE siger, så er det jo 180.000, og derfor spørger jeg: Er det 180.000 fuldtidspersoner? Er det 180.000 personer netto? Eller hvordan skal man gøre det? Og hvis det kun er 100.000, vil jeg gerne have forklaret, hvordan man skal se på regnestykket, og er det så personer netto, eller er det bare antal hoveder?

Kl. 15:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:17

Lars Boje Mathiesen (NB):

Der kan Enhedslistens finansordfører måske hjælpe ordføreren bagefter. Det er jo et beregningsteknisk tal, og der er det således, at hvis man reducerer noget, vurderer man ud fra de udgifter, hvor mange der er offentligt ansatte, og derfor bliver det justeret, og så kommer der sådan et tal ud på det, som er beregningsteknisk. Sådan er det.

Kl. 15:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 15:18

Jens Rohde (KD):

Siger, hvad han mener, og gør, hvad han siger – det gik jeg til valg på i 2005. (*Lars Boje Mathiesen* (NB): Og du er her endnu! Nej, undskyld, det må jeg jo ikke sige). Jo, jo, men et par år senere havde jeg jo så forladt Christiansborg, og så så jeg, at Enhedslisten gik til valg på det. Nu er det så blevet slogan for Nye Borgerlige, og det er jo fremragende, for politik handler jo ikke om ophavsret; det handler om at få folk til at stjæle ens idéer, så vi bliver mange nok til at gennemføre dem. Så det er jo godt nok, hvis det er et mantra for alle, men det var en lille historie om det.

Frihed, hr. Lars Boje Mathiesen, ved jeg jo ligger NB meget på sinde, i hvert fald for de rigtige. Og så tænkte jeg jo, da jeg hørte hr. Lars Boje Mathiesens tale: Hvorfor sidde og dosere friheden herindefra ved at sige, at nu gør vi sådan, og så stille en masse krav, ved at give nogle penge til noget og så stille en masse krav til det? Altså, det er jo den medicin, vi altid har gjort brug af herinde. Hvorfor ikke give kommunerne friheden til at disponere selv over service og skat og give regionerne frihed til at gøre det samme og så måske holde os en lille smule tilbage herindefra?

Kl. 15:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:19

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jeg synes, at det grundlæggende er en fremragende idé. Jeg er en kæmpestor tilhænger af decentralisering. Vi går faktisk skridtet lidt videre i Nye Borgerlige, ved at vi faktisk også sender pengene endnu mere decentralt ud end bare ud til kommunerne; vi sender dem helt ud til de enkelte institutioner, ud til de enkelte skoler, ud til de enkelte plejehjem. Så vi er kæmpestore tilhængere af den tanke. Jeg er meget, meget imod centralisering.

Kl. 15:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jens Rohde.

Kl. 15:19

Jens Rohde (KD):

Så forstår jeg ikke rigtig ordførertalen, for den handler netop om, at nu giver vi lige noget der, og så stiller vi nogle krav, og så giver vi noget der, og så stiller vi nogle krav. Og igen bliver det jo den samme medicin, hvor vi doserer friheden herindefra, og så de kan sidde ude i kommunerne eller ude i institutionerne og spise nådsensbrød af vores hænder. Det er vel det, vi skal væk fra. Hvis man mener noget med frihed, så sæt da kommunerne fri, sæt nærdemokratiet frit, sæt civilsamfundet frit. I stedet for at vi sidder og kommer med alle mulige krav herindefra, så lad dem da selv definere det.

Kl. 15:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:20

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jamen det er jeg helt enig i. Og hvis vi skal have en diskussion og lave noget lovarbejde om at lave en anden struktur, med hensyn til hvordan styret foregår, så er jeg helt med på det. Det her er jo en finanspolitisk debat om, hvordan vi vil prioritere de midler, som vi har, og det er ligesom en anden debat. Men jeg tager meget gerne den anden debat om, hvordan vi bedst indretter vores samfund, for jeg mener ikke, det er indrettet særlig godt, som det er lige nu.

Kl. 15:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Orla Hav, Socialdemokratiet.

Kl. 15:20

Orla Hav (S):

Tak for det. Og tak for ordførertalen. Jeg kan forstå, at Nye Borgerlige ønsker at finansiere en del af sin »Planen«, som den hedder, ved at udfase efterlønnen. Det er jo stadig væk sådan, at 300.000 fornuftige mennesker i det her samfund bidrager til deres egen alderdom ved at have muligheden for at gå på efterløn.

Kunne ordføreren ikke forklare, hvordan det er, Nye Borgerlige vil gennemføre udfasningen af efterlønnen? Det lyder jo sådan enkelt at gøre det, men det berører jo en hel masse menneskers mulighed for at have en værdig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Kl. 15:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:21

Lars Boje Mathiesen (NB):

Ja, det er rigtigt. Vi har ikke et element af det med på årets finanslov – det har vi ikke. Men det er rigtigt, at det er et element i vores grundlæggende økonomiske langtidspan. Der er det jo en udfasning fra og med årgang 1966, og det vil sige, at vi begynder udfasningen om 7 år, således at udfasningen af efterlønnen er færdig – det er jo ikke en fuldstændig afvikling, men en udfasning og nedtrapning af efterlønnen – om 15 år. Så det vil være det, der vil være skillelinjen. Dem, som allerede har indbetalt til deres efterløn, får selvfølgelig mulighed for at trække det ud.

Kl. 15:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Orla Hav.

Kl. 15:22

Orla Hav (S):

Ja, det må kilde lidt i maven på de her 300.000, som er rimelig fornuftige, men lad det så være. Jeg fik ikke helt fat i, om Nye Borgerlige vil afskaffe Arne-pensionen, men det, jeg har læst mig frem til, er, at Nye Borgerlige opererer med, at hvis man skal have en tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, skal man stilles for et statsligt lægetilsyn, som på en eller anden måde laver en vurdering af, om man kan få lov til at gå tidligere fra arbejdsmarkedet, på trods af at man har været der i minimum 44 år, inden man er blevet 63.

Så vil jeg bare spørge: Hvor er den decentralisering henne, som hr. Lars Boje Mathiesen talte så smukt om?

Kl. 15:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:22

Lars Boje Mathiesen (NB):

Herinde i Folketinget kan vi jo godt bare melde os syge og så gå rundt – den rettighed, kan man sige, har borgerne ikke. Det, som jeg hører ordføreren snakke om, er jo, at man ikke skal vurderes, om man rent faktisk er nedslidt, men man skal bare sige: Jeg føler mig nedslidt. Så kan man trække sig ud af arbejdsmarkedet, og så er der nogle andre, der må betale for vedkommendes tilværelse.

Det er ikke et princip, som vi er grundlæggende enige i – der har vi en anden tilgang til det.

- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Malte Larsen, Socialdemokratiet.
- Kl. 15:23 de ikke har mulighed for at trække sig tilbage selv med egne midler, når de rent faktisk føler, at de er nedslidte. Det er jo den egentlige hån mod befolkningen derude, at man herinde fra Folketinget har krævet så mange penge af de her mennesker år efter år – man har brugt mange af dem på indvandrere, der er kommet hertil, og som ikke kunne arbejde, og mange af dem er sendt ud til udlandet – og de mennesker er nu nedslidte og har ikke selv en opsparing. Det er den egentlige hån, der er foregået mod befolkningen.
- Kl. 15:24 Kl. 15:26
- Malte Larsen** (S):
Tak. Det er et meget godt sted at få lov at samle op, for i forlængelse af det vil jeg gerne følge op på min kollegas spørgsmål. Samme sted på Nye Borgerliges hjemmeside, hvor I skriver, at det er rimeligt og retfærdigt at give muligheden for en tidlig pension til dem, der har været flest år på arbejdsmarkedet, skriver I også, at man skal væk fra et system, der bygger på retten til at bruge andres folks penge.
Mener ordføreren, at man trækker sig tilbage for andre folks penge, når man går på Arnepension efter at være startet på arbejdsmarkedet som teenager og have bidraget til samfundet og betalt skat i hened 45 år?
- Kl. 15:24 Kl. 15:26
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 15:24 Kl. 15:26
- Lars Boje Mathiesen** (NB):
Jeg vil anbefale, at I måske lige får jeres medarbejdere til at koordinere det næste gang, når I sender spørgsmål ud, for så behøver man ikke at svare på det samme igen. Men det er fair nok.
Faktum er, at det gør man, og det gør man, fordi politikerne herinde har brugt rub og stub og lidt mere til af de penge, som folk løbende har indbetalt i skat. Så når man nu indfører en Arnepension, ligger der jo ikke en stor skattekasse ovre hos vores gode finansminister, som man så bare tager pengene op af, fordi de er blevet sparet op år efter år, fordi politikerne tænkte, at det var okay med lidt mådehold, så man har noget, hvis man skal bruge det her – så er det jo penge, som man skal ud at finde.
Så det er jo for andre folks penge, som må betale dem ind i skat på nuværende tidspunkt og de næste år for at finansiere det her. Så ja, det er det absolut.
- Kl. 15:24 Kl. 15:27
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Malte Larsen.
- Kl. 15:24 Kl. 15:27
- Malte Larsen** (S):
Jeg synes nu stadig væk, det lidt er en hån. Samme sted på hjemmesiden kan man læse, at Nye Borgerlige vil have danskerne til at være mange år på arbejdsmarkedet og ud af jobcentre, så de kan få en værdig behandling, og jeg medgiver, at det er lidt i samme rækkefølge som alt det andet. Men jeg forstår ikke, hvorfor Nye Borgerlige både vil afskaffe resterne af efterlønnen og ikke vil støtte op omkring Arnepensionen, som jo netop giver danskerne med de længste og hårdeste arbejdsliv muligheden for en værdig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Hvis Nye Borgerlige mener, at denne gruppe har krav på en værdig behandling, hvorfor arbejder I så for, at de skal underkastes andres skøn?
- Kl. 15:25 Kl. 15:28
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 15:25 Kl. 15:28
- Lars Boje Mathiesen** (NB):
Det, jeg synes er grundlæggende, når vi snakker om hån, er jo, at det er en hån, at de her mennesker har knoklet så mange år på arbejdsmarkedet og har været underlagt et så højt skatte- og afgiftstryk, at
- Kl. 15:25 Kl. 15:28
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Rune Lund, Enhedslisten.
- Kl. 15:26 Kl. 15:28
- Rune Lund** (EL):
Jeg har også læst Nye Borgerliges plan på hjemmesiden, og jeg kan forstå, at der skal nedlægges 100.000 stillinger i den offentlige sektor. Nye Borgerlige vil ikke fortælle, om det skal være sosu'ere, om det skal være sygeplejersker, om det skal være folkeskolelærere, eller om det skal være pædagoger. Det synes jeg er kritisabelt nok, men jeg er faktisk også i tvivl om, hvor mange offentligt ansatte der egentlig skal fjernes ifølge Nye Borgerliges plan, så derfor er mit spørgsmål: Nye Borgerlige skriver i planen, at der i dag er 840.000 offentligt ansatte, og når der så skal skæres 100.000, er det så, fordi man vil ned på 740.000, eller skal det forstås sådan, at Nye Borgerlige, når de skriver i planen, at der frem mod 2035 kommer 50.000 ekstra offentligt ansatte, så man når op på 890.000 ansatte, vil skære ned til 790.000 ansatte? Så hvad skal vi ende på? Er det 790.000, eller er det 740.000?
- Kl. 15:27 Kl. 15:28
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 15:27 Kl. 15:28
- Lars Boje Mathiesen** (NB):
Jeg synes ikke, man kan undre sig over, at vi ikke redegør for, hvilken kontormedarbejder, der sidder med et eller andet projekt i Horsens Kommune i år 2032, som måske ikke skal arbejde mere. Jeg synes ikke, at det er mærkeligt, at man ikke redegør for det. Enhedslisten har lige været med til at lave en klimaplan, hvor man laver en målsætning, en procentvis målsætning, og efterfølgende bliver den så fyldt ud. Så det kan jeg ikke se noget som helst mærkeligt i, må jeg sige.
- Kl. 15:27 Kl. 15:28
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rune Lund.
- Kl. 15:27 Kl. 15:28
- Rune Lund** (EL):
Jeg vil gerne have svar på mit spørgsmål, for jeg stillede et spørgsmål. Betyder Nye Borgerliges økonomiske plan, at man vil reducere antallet af offentligt ansatte ned til 740.000 eller til 790.000? Grunden til, at jeg er interesseret i spørgsmålet, er for at finde ud af, hvad Nye Borgerlige egentlig mener. Det ene er en reduktion på 100.000, men det andet er faktisk en reduktion på 150.000. Så hvad mener Nye Borgerlige egentlig her?
- Kl. 15:28 Kl. 15:28
- Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 15:28 Kl. 15:28

Lars Boje Mathiesen (NB):

Under den nuværende førte politik, og hvis vi havde 90 mandater og kørte den økonomiske politik, ville det være 100.000.

Kl. 15:28

Kl. 15:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Vi siger tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Jeg vil bede ordføreren om lige at tørre af.

Så er det hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 15:28

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Tak. Da fru Helle Thorning-Schmidt var formand for Socialdemokratiet, gik man til valg på et slogan, der hed »Det Danmark du kender«. Det er også det slogan, som den her regering har gjort til sin finanslovspolitik og sin politik i det hele taget, for man bestyrer ligesom bare det Danmark, som man kender. Det er en administrationsregering, og det røde flertal, som sidder bag den her regering, er et administrationsflertal. Man forlænger bare brædder. Hvis vi i år 2021 bruger 1.200 mia. kr. i den offentlige sektor, så bruger man i 2022 1.200 mia. kr. plus nogle få procent mere. Sådan fortsætter det i en uendelighed med det samme og det samme, og så er det bare lidt flere milliarder kroner hvert år, fordi man har den forestilling, at det Danmark, vi har i dag, ligesom bare er perfekt, men der mangler bare lige hvert år lidt ekstra milliarder kroner, så har vi et perfekt Danmark. Der kan ikke laves noget grundlæggende om, der kan heller ikke laves mellemstore reformer, der kan kun laves små justeringer, som man så kalder reformer, og nogle gange besmykker man sig også med, at det skulle være historiske reformer, men virkeligheden er, at det er små justeringer, og at det er lidt flere milliarder kroner hver gang, og det er det, man stiller sig tilfreds med.

Derfor tager den her finanslov ligesom de tidligere finanslove og ligesom regeringens øvrige politik ikke fat på de udfordringer, der er i Danmark, for nogle gange kræver udfordringer mere, end at man bare tilføjer lidt ekstra milliarder kroner.

Jeg vil gerne nævne tre udfordringer i dag, som regeringen ikke håndterer. Den første udfordring er, at mange danskere synes, at de har et hårdt arbejdsliv, og de synes, at de fortjener en mulighed for at trække sig tidligere tilbage, men den økonomi, vi har indrettet i Danmark, det skattetryk, vi har i Danmark, tillader ikke, at folk kan – medmindre de har en meget høj indkomst – lave en opsparing, så de kan trække sig tilbage før tid, hvis det er det, de måtte ønske. Vi har i Liberal Alliance foreslået det, vi kalder fri pension. Vores forslag går ud på, at hver dansker, som er i arbejde, skal have lov til at sætte 675 kr. skattefrit af hver måned på en fri pensionskonto. Hvis man gør det i 40 år, og hvis man har et meget moderat afkast af sin opsparing på blot 3 pct. om året, vil man efter 40 år have en opsparing på 600.000 kr. Det svarer til næsten 5 års udbetaling af folkepension, pensionstillæg og ældrecheck efter skat. Så med vores forslag, fri pension, kan man altså skattefrit spare op til at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet med sin egen opsparing næsten 5 år før tid, hvis blot man har været på arbejdsmarkedet i 40 år.

Regeringen synes ikke om den slags frihed. Måske synes regeringen også, at det er for dyrt, for det koster statskassen 8 mia. kr. om året at give ret til fri pension. Regeringen vil hellere have noget, som er billigere, men som regeringen så til gengæld praler meget mere med, nemlig Arne-pension. Det koster kun 3,3 mia. kr., ikke 8 mia. kr., men kun 3,3 mia. kr., og det er godt nok, selv om, mener regeringen, det kun er nogle ganske få mennesker, der har mulighed for at gå på Arne-pension. For at gå på Arne-pension skal man, når man fylder 61 år, have været på arbejdsmarkedet i mindst 42 år. Har

man været det, kan man få et år tidligere fri fra arbejdsmarkedet. Har man været på arbejdsmarkedet i 43 år, når man fylder 61 år, kan man trække sig tilbage 2 år før. Har man været på arbejdsmarkedet i 44 år, når man fylder 61, kan man trække sig tilbage 3 år før. Det er det, som det kan blive til med den her regering, og det er en forholdsvis begrænset del af den danske arbejdsstyrke, der allerede som 61-årig har været så mange år på arbejdsmarkedet.

Kl. 15:33

Vores forslag, og det er jo derfor, det er dyrere, og det er derfor, det er et bedre tilbud til danskerne, er, at alle, der går på arbejde, skal kunne spare op til at trække sig tilbage tidligere. Så der har været meget snak i salen her i dag, hvor man har udfrittet borgerlige partier, om de ville afskaffe Arne-pensionen. Og svaret har været et ja, at det vil de muligvis nok, og det kan jeg også svare ja til, men det er, fordi jeg vil indføre noget, der er meget bedre. Jeg vil indføre fri pension, og det vil Liberal Alliance, vi vil indføre fri pension, og det er meget bedre.

Et andet punkt, hvor regeringen ikke tager hånd om de udfordringer, som Danmark har, er i spørgsmålet om at få flere mennesker i Danmark i arbejde. Vi står i en situation, hvor efterspørgslen på mennesker, der vil arbejde, er kæmpestor i det danske samfund, og alle vegne efterspørger man folk, der vil yde en indsats, men alligevel har vi tæt på 700.000 danskere i den arbejdsdygtige alder, som ikke er i arbejde i Danmark. Vi kan godt få flere mennesker i arbejde i Danmark, det handler bare om, at det bedre skal kunne betale sig at arbejde. Skatten på det at gå på arbejde skal være lavere, og nogle af de ydelser, som man tildeles, når man ikke arbejder, skal også være lavere, sådan at forskellen i beløbene vil være større. Vi ved, at vi på den måde kan få flere til at stille deres arbejdskraft til rådighed for den efterspørgsel, der er derude, og vi ved også, at det ikke er et godt samfund, der har verdensrekord, som det danske har, i andel af befolkningen i den arbejdsdygtige alder, som ikke er i arbejde, men på overførselsindkomst. Det er ikke et godt samfund. Et godt samfund har en større andel af folk i den arbejdsdygtige alder i arbejde, end det danske samfund har, men det kræver nogle reformer, og det er ikke noget, som den her regering vil, og det er heller ikke noget, som den her regering kan med det parlamentariske flertal, som den har.

Et tredje punkt, hvor regeringen har svigtet kolossalt, er i forbindelse med vores sundhedsvæsen, hvor vi bare må konstatere, at vi nu står over for nedlukning igen i det danske samfund. Regeringen og et flertal i Folketinget har besluttet, at en række sektorer i det danske samfund skal lukke ned, børn bliver sendt hjem fra skole, unge på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser bliver også sendt hjem, fordi tingene ikke kan lade sig gøre med de regler, som regeringen har sat, fordi sundhedsvæsenet simpelt hen er så belastet af, at der for øjeblikket ligger 35 coronapatienter i respirator, at vi ikke kan have et frit samfund længere. 35 coronapatienter ligger der i respirator for tiden, og det er det, der er årsag til, at vi ikke kan have et samfund, der er åbent. 35! Tilbage i 2020, da vi skulle forberede sundhedsvæsenet på den frygt, vi havde for rigtig mange indlagte, skaffede man over 1.000 respiratorpladser til coronapatienter, som man frygtede ville komme. Der kom så godt nok kun på sit maksimale omkring 130, men man havde dog skaffet 1.000 respiratorpladser.

Nu lukker vi samfundet ned, fordi vi frygter, at sundhedsvæsenet bryder sammen, fordi der er 35 coronapatienter i respirator. Det er jo helt, helt vildt, at vi har så skrøbeligt et sundhedsvæsen, endda selv om regeringen var forberedt på, at der ville komme nye varianter af corona. Hvad gjorde man? Man gjorde ingenting, man gjorde ingenting, og nu tvinges man derfor, påstår man, til at lukke samfundet ned, fordi sundhedsvæsenet ikke kan tage mere end 35 respiratorpatienter med corona. Det er jo helt vildt så dårligt et arbejde, det er udtryk for.

Af disse grunde kan vi ikke stemme for denne finanslov. Det er en finanslov, som bare bilder folk ind, at man skal bruge nogle flere milliarder, for så løser man samfundets udfordringer, men i virkeligheden tager finansloven ikke hånd om de udfordringer, der er ude i virkeligheden, og derfor vil vi ikke lægge stemmer til, at finansloven bliver vedtaget, så vi stemmer imod.

Kl. 15:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er korte bemærkninger. Først er det Brian Bressendorff, Socialdemokratiet.

Kl. 15:38

Brian Bressendorff (S):

Tak for talen. Jeg tror, at ordføreren en smule har misforstået det her med, at man bare bestyrer og ønsker status quo, når vi har en regering, der har lavet den største forbedring af det danske velfærdssamfund i min levealder, nemlig med Arnepensionen. Og lige præcis den vil jeg egentlig gerne spørge lidt ind til. For under førstebehandlingen af den her finanslov udtalte ordføreren – og jeg vil gerne læse op:

... først og fremmest udvider rettighederne til at leve af andre folks penge og fjerner pligten til at forsørge sig selv i et væk, senest med Arnepensionen.

Det var de ord, der faldt. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren virkelig mener, at mennesker, der har været over 40 år på det danske arbejdsmarked, har knoklet, siden de var teenagere, har betalt skat i alle årene og gjort deres pligt, virkelig trækker sig værdigt tilbage for andre folks penge.

Kl. 15:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Ole Birk Olesen (LA):

Først: Vi har i Danmark offentlige udgifter på over 1.100 mia. kr. Så er påstanden fra spørgeren, at det, at man bruger 3,3 mia. kr. mere på en Arnepension til en udvalgt af skare mennesker, simpelt hen er en kæmpe reform og en nyorientering af det danske velfærdssamfund, altså fordi man på et budget på over 1.100 mia. kr. finder en udgiftspost ekstra på 3,3 mia. kr. Sådan noget skal man jo længere ud på landet med.

Dernæst: Hvis man i 42 år – når man fylder 61 – har arbejdet størstedelen af sine arbejdsår på deltid, ned til 18 timer om ugen, så har man med et hundrede procents sikkerhed fået flere ydelser fra det offentlige i løbet af sit liv, end man har indbetalt af skatter i løbet af sit liv. Det er jo det, som Arnepensionen giver ret til. Du kan sådan set være på deltidsarbejde ned til 18 timer om ugen i samtlige 42 år og stadig have ret til Arnepensionen.

Kl. 15:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Brian Bressendorff, værsgo.

Kl. 15:40

Brian Bressendorff (S):

Med den logik, som ordføreren lægger for dagen, vil jeg jo også forstå, at det gælder for alle mennesker, der modtager noget fra det offentlige, om det så er gratis uddannelse, om det er dem, der får hjælp af en jordemoder, når der er en lille baby, der skal leveres, om det er, når der bygges veje og broer, sådan at hr. Ole Birk Olesen kan køre herind på Borgen og sidde. Det er sådan set alle de dele, der på en eller anden måde ikke skal være der, der på en eller anden måde er en udvidelse af det her med at bruge andre folks penge. Er

det virkelig sådan, ordføreren ser vores velfærdssamfund, altså at vi udnytter andre folks penge?

Kl. 15:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:41

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, det er det ikke. Men det er jo, fordi spørgeren spurgte: Når man nu har arbejdet et langt liv og betalt skat i et langt liv, har man så ikke ret til at få nogle af de penge, uden at det er andre folks penge? Og til det er der jo kun at sige, at de penge, man får på det tidspunkt, ikke er nogle, man selv tjener. Det er nogle, man får fra nogle andre mennesker. Og hvis man igennem sit liv har været på deltid ned til 18 timer om ugen i 42 år, har man med hundrede procents sikkerhed ikke betalt mere til det offentlige, end man har modtaget fra det offentlige. Så har man tværtimod modtaget i hele sit liv, og nu skal man så modtage igen.

Kl. 15:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rune Lund, Enhedslisten.

Kl. 15:41

Rune Lund (EL):

Siden der kom et nyt flertal til i juni 2019, har vi skullet rydde op efter det borgerlige flertal, der var før. Vi har set, hvordan de borgerlige partier førte en politik, som betød, at der blev aftalt skatte- og afgiftslettelser for 27 mia. kr. – det blev varigt til ca. 22 mia. kr., det vil koste om året – samtidig med at velfærden blev underfinansieret. En af de måder, der blev underfinansieret på, var jo bl.a., at der kun var midlertidige bevillinger til politiet og midlertidige bevillinger til vores skatteforvaltning, og det, der er sket siden valget i juni 2019, er, at vi nu, siden da, har lavet et varigt løft af skatteforvaltningens budget på 3 mia. kr. Det er faktisk mere end det dobbelte, samlet set, af, hvad regeringen ellers lagde op til skulle være forhandlingsreserven i det her års finanslov. Det er et meget stort beløb.

Hvordan har Liberal Alliance det egentlig med at føre sådan en uansvarlig politik, hvor man bruger pengene på skattelettelser, mens man efterlader regningen til andre partier, som skal sørge for at finansiere de grundlæggende søjler, som vores samfund står på i Danmark?

Kl. 15:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:42

Ole Birk Olesen (LA):

Men det er ikke sådan, det har været. I de år under VLAK-regeringen, som vi var en del af, førte man en holdbar finanspolitik, og det vil sige, at man var på det spor, som et bredt flertal i Folketinget bakker op om, hvor man stræber mod balance i den strukturelle saldo i den offentlige sektor, sådan som også denne regering gør. Det var også sådan under VLAK-regeringen, så jeg forstår ikke rigtig hr. Rune Lunds spørgsmål. Det virker, som om hr. Rune Lund har opfundet sine egne regnemetoder.

Kl. 15:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Rune Lund.

Rune Lund (EL):

Nej, jeg konstaterer bare, at man fra 2015 til 2019 var villig til at afsætte et beløb, der er på 22 mia. kr. i varige skatte- og afgiftslettelser, permanente udgifter, mens at når det kom til at finansiere vores politi og når det kom til at finansiere vores skatteforvaltning, og i virkeligheden også finansiere vores kriminalforsorg, var det eneste, man ville være med til, at lave midlertidige bevillinger. Og så spørger jeg bare: Hvorfor er man villig til at lave permanente udgifter til skattelettelser, som i for høj grad kommer de rigeste til gode, mens der kun bliver givet midlertidige bevillinger til samfundets grundlæggende søjler, hvilket betyder, at vi nu skal samle regningen op?

Kl. 15:43

noget andet, som vi synes er helt skørt, og vi synes f.eks., det er ret skørt at hæve de ordinære dagpenge med 5.000 kr. de første 3 måneder. Der er også nogle andre ting i regeringens udspil, som ikke er vores politik. Så det er der, vi ligger. Vi gør gerne alt muligt, der er godt for Danmark, men hvis man bruger besparelsen på at gøre noget andet, der er lige så dårligt som det, man sparer på, så er vi jo lige vidt, synes vi.

Kl. 15:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Værsgo, hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Jens Rohde.

Kl. 15:46

Ole Birk Olesen (LA):

Der er intet i den måde, vi driver det danske samfund på, som er permanent. Hr. Rune Lund er jo velkommen til at gøre de skattelettelser midlertidige ved at foreslå dem afskaffet, og hvis hr. Rune Lund kan skaffe flertal for det i Folketinget, bliver de skattelettelser midlertidige. Så jeg forstår slet ikke den her distinktion mellem, om man sætter det på som en varig udgift eller en varig lettelse, som vi også gjorde med så mange andre ting, eller om man finansierer det det næste år eller de næste 2 år.

Kl. 15:44

Jens Rohde (KD):

Det er jeg jo sådan set enig i, og jeg er også enig i, at der er en lang række elementer i det udspil, som man ikke kan kalde borgerlig politik, men hvad nu, hvis man så lige skræller lidt af det af, som jeg også spurgte hr. Rasmus Jarlov om? Hvis vi nu f.eks. skal have noget mere udenlandsk arbejdskraft, og hvis man skal have regeringens støttepartier til at bakke op om, at det skal være lettere at komme hertil at arbejde, så kunne det jo godt være, at man skulle sige: Okay, så går vi med på, at vi styrker fagbevægelsen. Er det overhovedet en spiselig model for Liberal Alliance?

Kl. 15:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jens Rohde, KD.

Kl. 15:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Jeg skylder hr. Ole Birk Olesen en undskyldning. Jeg tror, det er et halvt år siden eller trekvart år siden, vi havde en diskussion om arbejdsudbud, hvor jeg sagde, at vores effekter på arbejdsudbuddet i vores 2030-plan er væsentlig større end Liberal Alliances. Det var lodret forkert. Vi kan slet ikke matche Liberal Alliance. Så lad det hermed være sagt, og så indgangen til mit spørgsmål, nemlig: I forhandlingerne om »Danmark kan mere I« har vi jo en fælles interesse i at se, hvor langt vi kan trække regeringen i forhold til at øge ambitionen om en positiv effekt på det strukturelle arbejdsudbud. Men vi ved også godt, at vi hverken når vores målsætning eller Liberal Alliances målsætning. Det skal man nok have en god fantasi for at forestille sig. Så hvor vil LA her lægge et snit? Er det alt eller intet, eller er partiet villig til at gå så meget konstruktivt ind, at vi måske sådan i fællesskab kan presse regeringen til noget, der vil lidt mere end det, der ligger på bordet?

Kl. 15:44

Ole Birk Olesen (LA):

Vi prøver i sådan nogle aftaler, hvor der nogle gange både er skidt og kanel, at vurdere, om kanelet fylder mere end skidt, og så kan vi godt være med. Så det ville afhænge konkret af, hvad der står i aftalen. F.eks. det der forslag, som regeringen har, om at lukke sådan nogle tjenester som Wolt, der har en mere fleksibel ansættelsesmodel end det, vi traditionelt kender på den fagforeningsstyrede del af arbejdsmarkedet, synes vi er enormt problematisk, og derfor vil vi have meget svært ved at deltage i en aftale, som lukker for den her mere fleksible måde at have ansættelser på.

Kl. 15:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:46

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Alexander Grandt, Socialdemokratiet.

Kl. 15:48

Ole Birk Olesen (LA):

Nej, vi mener, at der er flere danskere, der skal i arbejde, og hvis der er et forslag på bordet, der siger, at det er 1.000 flere, der kommer i arbejde, ved en metode, som vi synes om, så stemmer vi for det. Hvis det er 10.000, som regeringen foreslår, så stemmer vi for det.

Vi har nogle udfordringer med det, som regeringen vil bruge besparelsen på. Altså, vi synes ikke om at lave en besparelse på dimittenddagpenge. Vi vil gerne spare på dimittenddagpenge, men vi vil ikke spare på dimittenddagpenge for så at bruge pengene på

Kl. 15:46

Alexander Grandt (S):

Det er jo et eller andet sted mageløst at kritisere regeringen for ikke at skaffe arbejdskraft, når vi alle sammen ved, at vi står med en historisk høj beskæftigelse, aldrig set højere i det her land. Men nok om det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren om de her 700.000, som også er lidt et opblæst tal, det er jo også folk, der f.eks. er på førtidspension osv. Så hvis vi nu gør gruppen endnu mindre og f.eks. taler om de her 50.000 unge, som er uden uddannelse, uden beskæftigelse – anerkender ordføreren ikke, at der er brug for andre tiltag end rent økonomiske tiltag for at bringe den her gruppe i arbejde?

Kl. 15:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 15:48

Ole Birk Olesen (LA):

Jo. En bedre folkeskole til at tage sig af den slags unge, en bedre vejledning af den slags unge, højere tilskyndelse af deres forældre til at være i arbejde, så det smitter af på børnene, mange ting kan

bidrage. Men det, der i meget høj grad også bidrager til disse unges liv, er, at de skal have en oplevelse af, at de får et betydelig bedre liv, hvis de slår ind på en arbejdsvej, end hvis de slår ind på en kontanthjælpsvej. Og det handler også om økonomi.

Kl. 15:52

Kl. 15:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Alexander Grandt.

Kl. 15:49

Alexander Grandt (S):

Så undrer det mig, at Liberal Alliance ikke er mere interesseret i at lave andengenerationsreformer, for vi står jo med den udfordring, at hvis vi skal have de sidste med, kan vi ikke fortsætte ud ad det spor, som Liberal Alliance har ført og har villet have Danmark længere ud ad, og som bare er at sænke skatterne og sænke overførselsindkomsterne og at presse de her mennesker yderligere rent økonomisk. Hvorfor er det ikke, at Liberal Alliance kaster sig ordentligt ind i kampen for andengenerationsreformer, der rent faktisk kunne løfte de her mennesker ind på arbejdsmarkedet, i gang med en uddannelse?

Kl. 15:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 15:50

Ole Birk Olesen (LA):

Men altså, det, som regeringen har kaldt andengenerationsreformer, vil vi også gerne arbejde med. Vi er bare ikke tilhængere af, at man siger: Nå, men vi vil ikke lave rigtige reformer, vi vil kun lave andengenerationsreformer. For vores opfattelse er, at rigtige reformer batter mere end de såkaldte andengenerationsreformer, som regeringen hellere vil lave, fordi de ikke rigtig gør ondt på nogen. Det, der ikke rigtig gør ondt på nogen, gør nogle gange heller ikke rigtig godt i det danske samfund, ikke fordi det nødvendigvis skal gøre ondt, men fordi forudsætningen for at gøre noget, der rykker, godt kan være, at man piller ved nogle velerhvervede rettigheder, som folk ikke vil af med.

Kl. 15:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Orla Hav, Socialdemokratiet.

Kl. 15:50

Orla Hav (S):

Tak for det. Og tak for ordførertalen, som jo på mange måder signalerede engagement og retning – det er altid godt. Så vil jeg godt stille spørgsmål om Liberal Alliances forhold til de kompensationsordninger, som har været ganske centrale for den genopretning, der er sket, efter at vi blev nedlagt af coronaen.

Hjælpepakkerne, ikke mindst lønkompensationsordningen, har været afgørende for at begrænse de økonomiske tilbageslag og dermed været med til at understøtte den stærke økonomi, vi står med, oven på coronaen. Finansministeriet, Det Økonomiske Råd og Nationalbanken har konkluderet, at det er sådan, de har fungeret. I det lys vil jeg så gerne spørge: Anerkender ordføreren så, at kompensationsordningerne har haft den virkning? Og har det så ikke været en fejl, at Liberal Alliance *ikke* har været at finde i kredsen, der var med til at finde løsninger, når nu man signalerer engagement i og retning for at ville skabe et godt samfund?

Kl. 15:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen Liberal Alliance har jo været med til at stemme kompensationsordninger igennem i de fleste af coronamånederne. Her på det seneste er vi blevet noget mere skeptiske, i forhold til om man skal fortsætte den indsats, men i de måneder, hvor der var hårde nedlukninger af Danmark, har vi ikke betragtet det som kompensationsordninger, men mere som erstatninger til erhverv, som var blevet udpeget til at være dem, der skulle bære hovedparten af ansvaret for at mindske aktiviteten i samfundet. Vi har stemt for dem, fordi vi synes, at det var det retfærdige.

Vi anerkender, at det skulle gøres i de situationer, og jeg tror, at spørgeren har en forkert opfattelse af, hvad Liberal Alliance har stemt for og stemt imod her i salen.

Kl. 15:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Orla Hav.

Kl. 15:52

Orla Hav (S):

Jeg har sådan bare den oplevelse, at Liberal Alliances forhandler ganske tidligt forlod forhandlingerne omkring kompensationsordninger og ikke deltog i at få dem skruet sammen. Liberal Alliance var heller ikke at finde, da de skulle gennemføres ved afstemningerne her på Christiansborg. Så det er sådan set bare det, jeg spørger til: Fortryder Liberal Alliance sin tilbagelægnede facon i forhold til at lave det stærke net under det, som ramte et helt samfund, specielt erhvervslivet, ved ikke at ville være med?

Kl. 15:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:53

Ole Birk Olesen (LA):

Vi har i størstedelen af de hårde coronaperioder støttet de her kompensationsordninger, som vi anser som erstatningsordninger. Vi er her på det seneste holdt op med at støtte yderligere, fordi vi ikke synes, det er en farbar vej at gå på nuværende tidspunkt, hvor corona ikke fylder så meget i det danske samfund; der er ikke så mange indlæggelser, og de nedlukninger, der er, er ikke så hårde, som de var tidligere. Men da vi havde hård nedlukning af Danmark, bakkede Liberal Alliance op om kompensationsordninger og stemte for dem.

Kl. 15:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 15:54

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg ville egentlig have spurgt om, hvad Liberal Alliance mener om den nye mulighed for unge for at få gratis tandpleje, men jeg kan jo se i avisen, at det er ganske overflødigt at have den slags ordninger, fordi de unge drikker for mange øl, så de har råd til selv at betale. Det er lidt af en flabet holdning til de unge, men det må Liberal Alliance jo selv om.

Jeg vil gerne kommentere det med den her fri pension. Nu skal folk så spises af med en folkepension, hvis de går på efterløn før, fordi de er nedslidte. Jeg vil gerne minde ordføreren om en ting. Vi har en klasse af mennesker med lav løn, som laver hårdt arbejde og vigtigt samfundsmæssigt arbejde, som aldrig har fået en uddannelse eller har fået en meget lille uddannelse, og som lever kortere tid, end både ordføreren og jeg vil komme til, fordi vi har fået et lidt mindre

hårdt arbejde, end vi måske havde før – men jeg ved jo ikke, hvad ordføreren har lavet før.

Mennesker, der er blevet udsat for den hamrende uretfærdighed, skal nu spises af med en folkepensionsydelse i nogle få år ekstra. Det er jo ganske, ganske uretfærdigt. Først skal man have ulighed i arbejde efter ulighed i uddannelse og så bagefter ulighed i alderdommen.

Kl. 15:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det, hr. Christian Juhl! Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 15:55

Ole Birk Olesen (LA):

Det, vi foreslår, er, at man efter 40 år på arbejdsmarkedet kan have en opsparing på 600.000 kr. Det giver jo en mulighed for i 5 år at få udbetalt 10.000 kr., som ikke beskattes, om måneden. Nu står jeg ikke med en indbygget lommeregner i mit hoved – med trækprocenter osv. – men 10.000 kr., som er ubeskattede, kan vist ikke være meget lavere, måske endda højere end 13.000 kr., som man får på Arne pensionen, og som skal beskattes.

Kl. 15:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:55

Christian Juhl (EL):

Jamen lad os prøve at sætte os ned og lave et regnestykke, for jeg ved jo, hvad en almindelig arbejdsmand sparer op i pension på grund af overenskomstmæssige pensioner, som opsparingsmæssigt er skattefri, når de tjenes, og så bagefter skal udbetales på almindelig vis. Det er et væsentligt bedre resultat end det her, og det er derfor, jeg er så harm over, at de her mennesker skal leve i ulighed, fra de bliver født, til de dør – og de dør endda op til 10 år før ordføreren og jeg. Det er ganske, ganske uanstændigt over for den klasse, der bærer det her samfund.

Kl. 15:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:56

Ole Birk Olesen (LA):

I mangel på hr. Christian Juhls indre lommeregner skrues der bare op for den retoriske volumen – der bruges skældsord osv. – i stedet for at forholde sig til det, jeg siger, som er, at det, vores ordening vil give, er 10.000 ubeskattede kroner om måneden, og Arne pensionen er 13.000 beskattede kroner om måneden. Jeg tror da egentlig, at de 10.000 ubeskattede kroner er af en højere værdi end de 13.000 beskattede.

Kl. 15:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Hr. Torsten Gejl, Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:57

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. Alternativet er med i årets finanslov, og det er Kristendemokraterne faktisk også. Det glemmer støttepartierne nogle gange at nævne, også når de taler om idéer, som vi i Alternativet var de første til at nævne. Det gælder f.eks. marine naturnationalparker, som Alternativet nævnte allerede ved finansloven sidste år.

I Alternativet er vi dog glade, når andre partier overtager vores idéer, og vi kan støtte os til det gamle ordsprog om, at man kan komme igennem med hvad som helst, hvis man er ligeglad med, hvem der får æren for det. Det er dog sagt med et stort julesmil, for vi glemmer ikke støttepartierne og heller ikke regeringen. Vi vil gerne takke både regeringen og støttepartierne for deres arbejde med at gøre finansloven til en politisk aftale, som realiserer nogle af de ting, som vi har drøftet længe på Christiansborg – ikke mindst, at børn kan komme 1 år senere i skole, og gratis tandlæge til de 18-21-årige. Og vi vil også gerne takke støttepartierne for deres store bidrag til den grønne del af finanslovsaftalen.

Når man er med i en finanslov, handler det selvfølgelig om tal og beløb, samfundsøkonomi, statsbudget og balancer, og det har debatten i dag selvfølgelig også handlet om. Men det handler også om virkeligheden bag de tal. Det handler om at konkretisere planer, det handler om at realisere drømme, det handler om, at man skal i gang med en hel masse arbejde rundt i ministerierne med at gøre initiativerne på finansloven til virkelighed. Det glæder vi os til i Alternativet.

Vi glæder os til forhandlingerne i Miljøministeriet om at gøre Øresund og Lillebælt til marine naturnationalparker. For selv om vi taler om marine naturnationalparker, som om det er noget, vi alle sammen ved hvad er, så findes de faktisk slet ikke endnu; vi skal først definere dem. Vi skal finde ud af, hvad der skal til for at beskytte en marin natur i Øresund, hvor der både er en helt unik uberørt natur, og hvor der sejler næsten 50.000 skibe igennem om året.

Så finansloven, som vi drøfter her i salen i dag, kommer til at tage os ned under havoverfladen i Øresund, hvor vi har en helt unik marin natur, fordi der har været forbud mod bundtrawl i næsten 100 år på grund af skibsfarten. Finansloven kommer til at tage os ned til Øresunds udbredte ålegræsbelter, som er de allermest føderige områder i vores indre farvande og opvækstområde for masser af fiskeyngel, ikke mindst torsk, som jo svømmer videre ud i vores andre farvande. Finansloven kommer til at tage os ned til sælerne, til store flokke af marsvin, vores små hvaler, og til de flokke af tunfisk, der er begyndt at besøge Danmark om sommeren.

Nu skal vi så finde ud af, hvordan vi passer bedst på den unikke natur, og ikke mindst, hvordan vi giver den mulighed for at udvikle sig og realisere sit potentiale, ikke bare i Øresund, men også i Lillebælt. Det glæder jeg mig virkelig til i Miljøministeriet.

Jeg glæder mig også til at udmønte Alternativets to små fingeraftryk på finansloven, nemlig 20 mio. kr. til en pulje til certificering af CO₂-opgørelse og klimamærkning og 20 mio. kr. til støtte af lokale energifællesskaber. Begge idéer vidner også om Alternativets tro på, at mindre virksomheder og lokalsamfund kan spille en meget større rolle i den grønne omstilling, hvis ellers vi har viljen til at hjælpe dem bare en lille smule på vej.

Med de 20 mio. kr. til certificering af CO₂-opgørelse og klimamærkning vil vi give små og mellemstore virksomheder mulighed for at dokumentere og kommunikere deres klimavenlige og klimaneutrale produkter, så vi forbrugere ved, hvor meget CO₂ deres produkter udleder. Normalt kan sådan en mærkning af et grønt produkt let løbe op i flere hundrede tusinde kroner, hvilket kan være en stor og ærgerlig forhindring for en mindre virksomhed, som ellers har et konkurrencedygtigt og mere klima- og miljøvenligt produkt. Især det offentlige marked tildeler i højere og højere grad kontrakter ud fra, om leverandøren har en bestemt mærkning eller certificering.

Nu skal puljen forhandles med ordførerne i det rette ministerium – mon ikke det bliver Erhvervsministeriet? – og Alternativet foreslår som udgangspunkt, at puljen udmøntes teknologineutralt, så der åbnes op for anvendelse af forskellige ordninger, mærkninger og certificeringer, bare de overholder krav til faglig kvalitet, relevans og omkostningseffektivitet over for målgruppen.

Kl. 16:02

Den anden pulje på 20 mio. kr. til lokale energifællesskaber har efter vores mening potentiale til at starte en bølge af lokale omstillingsinitiativer – eller forstærke en bølge, skulle man måske sige, da der jo allerede er gode projekter i gang mange steder rundt omkring i Danmark. Konkret skal puljen understøtte borgernes engagement i udbygningen af vedvarende energi lokalt. Puljen skal give ny luft til etablering af vindmøller, solcelleanlæg, varmepumper m.v. i lokal-samfund over hele landet.

Et besøg for nogle år siden på Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi i Thy, i min tidligere valgkreds – et center, der heldigvis fik støtte til videreførelse, også på årets finanslov – fik mig nemlig til at forstå vigtigheden af lokalt ejerskab til lokale energiprojekter, f.eks. folkemøller. Eksemplet dengang var de folkeejede vindmøller i Hvide Sande. Møllerne var store, og de larmede lige så meget som andre møller, og de synede lige så meget som andre møller, og de ville måske i andre sammenhænge have mødt stor modstand, men det var der ikke her. For det er lidt lettere at acceptere synet og lyden af møller, når indtjeningen går til ens eget lokalområde – når indtjeningen er med til at sørge for, at der stadig væk er en skole og et plejehjem og en brugs i en potentielt fraflytningstruet egn.

Mange møller i Danmark er ejet af udenlandske selskaber, nogle af dem betaler knap skat i Danmark. I Alternativet går vi ind for, at indtjeningen fra energiprojekter går til de mennesker, der bor der, hvor energiprojekterne findes. Derfor mener vi, at pengene fra de 20 mio. kr. i den her pulje skal gå til aktiviteter drevet af lokale fællesskaber i samarbejde med rådgivere og potentielle leverandører. Det skal være gennemsigtige løsninger, hvor økonomien deles efter gode, velafprøvede andelsprincipper, og puljen kan håndteres af alt fra statsadministrationen til et konsortium af civilsamfundsorganisationer, der etablerer en uvildig og kompetent struktur til at håndtere bevillinger. Alt det skal vi forhandle i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, og det glæder jeg mig også rigtig meget til.

Nu skal jeg lige huske at sige en ting, og det er selvfølgelig at sige tak til både regeringen, støttepartierne og Kristendemokraterne for at bakke op om de her puljer, for det er jo klart, at alle partierne bag finansloven har nikked til dem, ligesom alle partierne har nikked til alle de andre ting, der er i finansloven.

Til allersidst vil jeg lige henlede opmærksomheden på det, vi kalder kærlighedsskat. Jeg håber, at mine kolleger har lagt mærke til, at der har stået en lille gruppe lidt våde demonstranter i Rigsdagsgården i dag – det er nemlig, fordi de føler sig lidt glemte. Det er aktivisterne fra TAAGF, Total Afskaffelse Af Gensidig Forsørgerpligt, som havde forventet en lille julegave, nemlig afskaffelse af det, vi kalder kærlighedsskatten. Kærlighedsskatten er, når pensionister og førtidspensionister bliver trukket i deres ydelse, fordi deres partner eller ægtefælle har et arbejde. Nu ved jeg godt, at finansieringen ikke kommer fra finansloven; afskaffelsen af kærlighedsskat for pensionister og førtidspensionister er en del af regeringens »Danmark kan mere I«-udspil, hvor finansieringen skulle komme fra beskatning af aktiegevinster. I Alternativet har vi godkendt forslaget og finansieringen, og vi havde regnet med, at aftalen var på plads her før jul, men det er åbenbart gået lidt i stå. Så jeg vil bare minde regeringen om, at vi skal have gjort det her arbejde færdigt, så julen også kan sænke sig over de hundredtusinder af mennesker, der er ramt af kærlighedsskat – og om ikke nu, så i det mindste på efterkant. Tak, formand.

Kl. 16:06

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Først er det fra fru Susanne Zimmer. Værsgo.

Kl. 16:06

Susanne Zimmer (FG):

Tak, og tak til ordføreren for en passioneret tale og for de gode tiltag, som Alternativet har fået med i finansloven. I Frie Grønne havde vi, ligesom Den Grønne Studenterbevægelse, Bedsteforældrenes Klimaaktion osv., jo gerne set, at der havde været mere fokus på en reduktion af CO₂-udledningen, og at vi havde en reduktion, der nåede i mål inden 2030. Vi havde også gerne set et større fokus på økonomisk ulighed, så vi i Danmark ikke havde 40.000 børn, der nu lever under fattigdomsgrænsen, eller et stigende antal familier, som søger julehjælp og julepakker, og på en antiracistisk handleplan.

Men når man er med i sådan en forhandling, er der selvfølgelig ting, man ikke får. Så mit spørgsmål går egentlig på: Hvad ville Alternativet gerne have haft med, hvis der kunne være blevet flertal for det? Hvad var det største ønske, som ikke kom med i finansloven?

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:07

Torsten Gejl (ALT):

Jeg synes, at den idé, der kommer fra Frie Grønne om en antiracistisk handleplan, ville have været rigtig, rigtig god at have fået med, men faktisk er nogle af de andre forslag, som spørgeren kommer med, også nogle af de ting, som står meget, meget højt på vores ønskeliste.

Kl. 16:07

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:07

Susanne Zimmer (FG):

Tak. Det glæder mig selvfølgelig at høre. Noget andet, som jeg synes er rigtig trist i den her finanslov, er klimabistanden til ulandene. Der er sat 100 mio. kr. af, og det er jo meget lidt, når vi i forhold til COP26 skulle have sat 15 mia. kr. af. Vi tager simpelt hen fra udviklingsstøtten, og halvdelen af den udviklingsstøtte bruger vi faktisk herhjemme. Det synes Frie Grønne jo er meget utilfredsstillende. Er Alternativet også enig i det?

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:08

Torsten Gejl (ALT):

Jeg vil sige, at spørgeren godt nok formår at træde på de ømme tæer. Jeg står og får helt ondt i fødderne. Det er selvfølgelig klart, at det også er nogle ting, vi har tænkt. Når vi nu er gået med, er det jo, fordi de positive ting efter vores mening har opvejet de negative i den her omgang. Men vi skal til at kigge rigtig, rigtig kraftigt på klimastøtte, og vi skal ikke gøre ulandsstøtten til klimastøtte. Vi skal have en suverænt høj klimastøtte til ulandene, og det ville være en kæmpehjælp til selvhjælp, for vi risikerer jo også utrolig mange klimaflygtninge, der flygter fra både tørke og oversvømmelser.

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Jens Rohde. Værsgo.

Kl. 16:08 vil jeg sige, at den næste ordfører er hr. Jens Rohde fra Kristendemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:12

Jens Rohde (KD):

Det vil jeg godt lige sige er noget, som jeg tror gør ondt på mange her. I det hele taget er ulandsstøtten og den måde, vi forvalter den på, og den måde, vi flytter rundt på kasserne på, et kæmpe problem, som vi bliver nødt til at forholde os til. Og jeg håber da, at flere og flere partier vil være med til at adressere den problemstilling. Men det var nu noget andet, jeg ville spørge om.

For jeg må også indrømme, at jeg er fuldstændig ubevandet i forhold til det her med marine naturparker, og jeg ved faktisk ikke rigtig, hvad der ligger i det. Nu talte hr. Torsten Gejl så begejstret om det, og det lyder også flot. Men det kommer an på, hvilke kriterier man lægger ned over det. Hvilke kriterier forestiller Alternativet sig skal lægges ind i sådanne parker?

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:09

Torsten Gejl (ALT):

Tak for det spørgsmål. Det er nemlig relevant, for det er det, vi skal til at diskutere. De findes jo som sagt ikke. Vi har ikke nogen marine nationalparker i forvejen, som vi kan kigge på.

Noget af det, som er utrolig vigtigt for os, er, at det lidt bliver det samme som nationalparkerne på land – altså at vi får en reel beskyttelse af den unikke og vilde natur, og at naturen i de parker kommer til at udvikle sig på naturens egne præmisser. Det vil sige, at biodiversiteten kommer absolut i højsædet. Og det kræver en hel masse greb, en hel masse beskyttelsesgreb.

Grunden til, at vi synes, det er vigtigt, at den helt unikke natur bliver genskabt så oprindeligt som muligt, er, at vi faktisk har under 1 pct. vild natur tilbage i vores farvande.

Kl. 16:10

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:10

Jens Rohde (KD):

Men kan man det? Jeg spørger, simpelt hen fordi jeg er helt blank, hvad det angår. Hvad er det, der skal til? Må der ikke sejle nogen henover? Jeg ville som sagt være meget glad for at blive oplyst om de nærmere kriterier for det.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:11

Torsten Gejl (ALT):

Vi kan jo ikke stoppe de 50.000 skibe, der sejler igennem Øresund. Første gang jeg foreslog det i Finansministeriet, blev deres departementschef helt bleg og sagde nogle ting til ministeren, og det var noget i retning af, at hvis vi gør det her for kraftfuldt, får vi en gigantisk storpolitisk konflikt, hvor der er en række lande, der bliver lidt bange for, om vi kan stoppe tusindvis af både, der transporterer deres varer. Det kan vi ikke. Vi skal gøre det ved at lave nogle zoner, hvor der er fuldstændig fri udvikling for den unikke natur.

Kl. 16:11

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til Alternativets ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Jeg vil bede ordføreren om at spritte af efter sig. Tak for det. Og så

(Ordfører)

Jens Rohde (KD):

Tak for det. Der er jo i denne tid megen diskussion – det var der også forleden dag på tv en lille debatseance om – om, hvad midten af dansk politik egentlig er for en størrelse. For er det bare en position, er den jo ikke meget værd, fordi det jo er sådan noget, der kan flytte sig, og hvis man bare definerer det som en position, risikerer man, at det er andre, der kommer til at definere, hvor man står. Derfor er det jo ret vigtigt, at man putter noget substans ind i en diskussion af, hvad midten egentlig er.

Jeg tror nok, jeg i 00'erne blev betragtet som i hvert fald lidt til højre for midten i udlændingepolitikken, og i dag føler jeg mig meget langt ud til venstre og har i hvert fald væsentlig flere fælles referencerammer med det, der foregår på venstrefløj, end det, jeg jo må erkende er foregået på store strækninger i det borgerlige og engang så liberale Danmark. Så sådan kan positionerne flytte sig.

Når jeg nævner det, er det, fordi det at finde et balancepunkt er det afgørende for os, når vi definerer os som midterparti. Det vil sige helt substantielt, at når vi argumenterer for, at der skal mere udenlandsk arbejdskraft til Danmark, at beløbsgrænsen skal ned, så ved vi godt, at det kan give nogle udfordringer andre steder, og så siger vi samtidig, at vi bliver nødt til at styrke fagbevægelsen. Det har vi lagt ind i vores 2030-plan.

Når vi siger, at vi skal have afskaffet alle fattigdomsydelserne, integrationsydelser, alt det, som gør børn og familier fattigere på kanten af arbejdsmarkedet og uden for arbejdsmarkedet, som vi synes er så urimelige, jamen så stiller vi til gengæld nogle krav for, at man kan få de ydelser, som alle bør være berettigede til, hvis de opfylder nogle objektive kriterier.

Når vi siger, at skatten på arbejde skal ganske drastisk ned – vi ønsker at flytte topskattegrænsen til 800.000 kr., og vi ønsker at øge beskæftigelsesfradraget fra, jeg tror det er på 10,6 pct. eller sådan noget lignende i dag, op til 26,6 pct. – så siger vi samtidig, at vi ønsker at frisætte kommunerne, fjerne skattestoppet derude, fjerne serviceloftet for at sikre, at derude, hvor velfærden leveres, kan den blive leveret lokalt, så man ikke spiser nådsensbrød af vores hænder, og så er det os, der skal holde os tilbage.

Vi siger også, at vi ønsker, at regionerne skal styrkes, derved at de får skatteudskrivningsretten tilbage – den, jeg selv var med til at fjerne i sin tid, og det var en kapitalbrøler; det erkender jeg blankt. Socialdemokratiet mente sådan set også engang, at det var en kapitalbrøler, og i dag er det lidt svært at få genklang for det synspunkt, at det var en dårlig idé, men jeg synes, det var en dårlig idé. Og jeg synes, at forhandlingerne omkring overenskomsten med sygeplejerskerne viste det, fordi det reelt set ikke er Anders Kühnau, der sidder og forhandler med sygeplejerskerne, fordi hænderne er bundne, og det skaber en ufleksibel situation og dermed også en sårbarhed, ikke bare økonomisk, men over for hele den danske arbejdsmarkedsmodel på det offentlige arbejdsmarked.

Det er sådan, vi hele tiden forsøger at balancere det, vi gør. Vi ved godt, at når vi foreslår noget ét sted, kan der være nogle konsekvenser andre steder, som man er nødt til at tage højde for, og det er man nødt til at have et uideologisk syn på. Balance!

Kl. 16:16

Vi har sagt ja til invitationen til at være med i den her finanslov, fordi vi synes, den rummer en udmærket balance. Det er ikke fuldstændig den balance, vi kunne ønske os. Sådan er det jo i et demokrati; sådan er det, og det må man leve med. Når man sidder med et mandat, kan man jo ikke forhandle, som havde man 20 eller 25 mandater. Det er nu engang sådan, de faktiske forhold i den

politiske jernindustri er, og det skal man jo erkende. For hvis ikke man erkender det, får man ikke nogen plads ved bordet.

Men vi er glade for, at vi er en del af denne finanslovsaftale. Vi er glade for hver eneste grad af indflydelse, vi kan få, så længe vi synes, at retningen er rigtig og den sociale profil også holder. Vi ved jo godt, at det her ikke er en finanslov, som indeholder de store reformer – heller ikke de reformer, som vi gerne ser. Det kan jo ikke være sådan, for finansministeren bebudede, at han ville komme med en bogholderfinanslov, og det gjorde han. Situationen taget i betragtning – og man er jo også nødt til at se det sådan, at vi står i en situation, hvor det måske ikke er de store eksperimenter, der ligger for, men hvor der er behov for at træde lidt på bremsen – synes vi sådan set, der er kommet en balanceret finanslov ud af det.

De få penge, der har været til rådighed, er faktisk blevet brugt godt eller bliver brugt godt. Vi er meget glade for initiativet for de fødende kvinder. Det mener vi er en styrkelse af familierne. Det har der været behov for længe. Vi er glade for de grønne investeringer. Vi er også glade for den sundhedsmilliard, som er kommet, altså den akuthjælp, der er kommet til sygehusene. Vi vil dog sige, at det ikke løser de strukturelle udfordringer, som jeg bl.a. nævnte, i forhold til om ikke vi skulle overveje en anden finansiel struktur af vores sundhedsvæsen, men vi ved godt, at det ikke lige er det, man forhandler i en finanslov. Det må ind i et andet forhandlingslokale.

Så vi synes, der er rigtig gode initiativer, og af de små ting, som vi selv har et særligt ejerskab til, vil jeg da også godt have lov til at nævne de grønne haver i København, så vi kan få nogle flere grønne åndehuller i beboelseskvartererne i København. Vi har også fået lov til at få penge både til ARoS og til Den Gamle By i Aarhus, som er vigtige kulturinstitutioner. Vi har fået finansiering til en strategi, som bliver kørt mellem tre kommuner i det østjyske, og som går på, at man skal gå fra at have 1.000 musikskoleelever, til at 10.000 børn skal i kontakt med musikskolerne, bl.a. i Viborg, hvad vi synes er en vigtig og en rigtig vision og mission. Børn kan ikke få for meget musikundervisning, og der er alt for få, der har berøring med musikskolerne i dag. Det er også en ting, man kunne tage lidt mere fat på en dag, men det er i hvert fald noget, som vi glæder os over at vi har fået med i finansloven som vores fingeraftryk, og det siger vi tak for.

Vi siger tak til regeringen, fordi vi har fået lov at blive inviteret med indenfor, men også tak til støttepartierne, for at vi kan være med. Det lyder måske sådan lidt sært, for det skal man da, hvis man går med, og sådan noget. Men jeg har selv siddet og forhandlet finanslov i gamle dage, og jeg har saftsuseme oplevet partier, der ikke ønskede, at andre partier skulle være med. Så det er ikke nogen selvfølge, at døren er åben, især ikke, når man jo ikke er støtteparti for regeringen. Så det glæder vi os over.

Men når det er sagt, skal jeg også lige nå at sige, at vi mener, at udfordringen med energipriserne og dermed vores egne elafgifter er ganske alvorlig. Dem bliver vi nødt til at adressere af hensyn til vores virksomheder, af hensyn til befolkningen og af hensyn til opbakningen til den grønne omstilling. Jeg har sagt det før: Den slags er, hvad gule veste er lavet af. Det har vi set i udlandet. Det er en alvorlig udfordring, der skal tages hul på, og det er også en ganske alvorlig udfordring, at vi ikke har arbejdskraft nok til at leve de hænder, der skal til i vores velfærdssamfund i den offentlige service og hænder nok til de private virksomheder. De forhandlinger ser vi frem til at vi forhåbentlig kan få nogle ambitiøse og gode og solide resultater ud af og meget, meget gerne med et bredt flertal i Folketinget, så man derude ved, hvad man har at rette sig efter i de kommende år. Tak for ordet.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den første korte bemærkning er til hr. Torsten Gejl. Værsgo.

Kl. 16:22

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Nu har jeg hørt ordføreren, hr. Jens Rohde, flere gange i dag tale om afskaffelse af fattigdomsreformer. Det er jo noget, vi har kæmpet rigtig meget for, ikke mindst i sidste folketingssamling, hvor kontanthjælpsloftet kom på banen osv. osv. Vi har i det hele taget arbejdet for bedre forhold under førtidspensionsreformen og fleksjobreformen og, ja, integrationsydelsen, som ordføreren nævner. Så det er jo rigtig, rigtig rart med et parti mere, der har opmærksomhed på, at vi ikke skal blive for fattige, at det ikke skal være sådan, at alle andre hele tiden bliver rigere, og at der altså hele tiden er nogen, der samtidig skal blive fattigere. Det er jo et politisk valg. Det er jo ikke nødvendigt.

Nu taler ordføreren om at få afskaffet nogle af de her ydelser, til gengæld for at man opfylder nogle objektive kriterier. Der bliver jeg nysgerrig: Hvad tænker ordføreren der?

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:23

Jens Rohde (KD):

Ja, det må man jo forhandle sig til. Men i første omgang er det jo noget af det, der i øvrigt ligger i »Danmark kan mere I«, og som jo ikke bare skal gælde indvandrere og folk af udenlandsk herkomst, som man har så travlt med at jage, men som også skal gælde os alle sammen. Altså, at ret og pligt hører sammen, og at man udfører et stykke arbejde, såfremt man kan – såfremt man kan – for de penge, man modtager.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 16:24

Torsten Gejl (ALT):

Hvad tænker ordføreren om, at der i flere og flere lande bliver lavet forsøg med kontanthjælp uden modkrav, hvor man har en gruppe, der bliver undtaget fra det tvangsbaseerede beskæftigelsessystem, og en gruppe, som stadig væk er en kontrolgruppe, som bliver der, og hvor den gruppe, der bliver undtaget for sanktioner, hver gang finder lige så meget arbejde eller marginalt mere arbejde end gruppen, der stadig væk er underkastet sanktioner, og trives bedre og har bedre sundhed? Hvad tænker ordføreren om den type forsøg? Kunne det være, at vi i virkeligheden skulle basere noget mere af indsatsen på tillid?

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:24

Jens Rohde (KD):

Jeg tænker, at jeg måske er en lille smule for reaktionær til at give et positivt svar, eller i hvert fald det svar, som hr. Torsten Gejl leder efter, i den henseende. Jeg tænker straks i problemer, og det er jo det, man en gang imellem skal prøve at undlade at gøre. Men foreløbig er jeg ikke sådan super ... Nej, jeg vil sige, at jeg ville være bekymret for konsekvenserne af det, men man skal jo prøve at tilgå den slags tanker med et åbent sind uden at smække døren i med det samme, så det vil jeg godt have lov til at bage lidt mere på i mit hoved.

- Kl. 16:25
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Den næste korte bemærkning er fra hr. Christian Rabjerg Madsen.
 Værsgo.
- Kl. 16:25
Christian Rabjerg Madsen (S):
 Tak for det. Og tak for talen til hr. Jens Rohde, og tak for et, synes jeg, konstruktivt samarbejde omkring årets finanslov. Jeg synes, det er fornuftigt, at vi kan lave en bred finanslov og en finanslov, hvor vi er i stand til at samle partier på begge sider af midten om at lave, hvad jeg synes er både en ansvarlig finanslov og også en finanslov, som tager nogle initiativer, som flytter Danmark et bedre sted hen. Så tak for det samarbejde.
 Ordføreren brugte tid på energikrisen både i forbindelse med talen, men også i forbindelse med at hr. Jens Rohde stillede spørgsmål til undertegnede tidligere. Kunne ordføreren tænke sig at reflektere lidt over, hvilke løsninger ordføreren og ordførerens parti selv ser i forhold til den problemstilling, som han påpeger her?
- Kl. 16:26
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Værsgo til ordføreren.
- Kl. 16:26
Jens Rohde (KD):
 Som jeg forstår det, er der jo et ekstra provenu til staten qua de høje energipriser og CO₂-kvoterne på 3 mia. kr. Vi betaler færre tilskud, for sådan er vores struktur jo. Vi betaler færre tilskud til vindmølleejere og biogasejere, når det er sådan, at energipriserne er høje. Det er faktisk et ret godt system, kan man sige, der er indrettet der, og vi får flere penge ind på CO₂-kvoterne.
 Når vi gør det, mener vi i KD at man burde sende de penge tilbage til vores virksomheder og til vores forbrugere, til danskerne, i form af lavere afgifter. Socialdemokratiet har jo selv været inde på tanken, for det ligger jo allerede i »Danmark kan mere I« – det er bare kun 400 mio. kr.
- Kl. 16:27
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Værsgo, spørgeren.
- Kl. 16:27
Christian Rabjerg Madsen (S):
 Jamen det er heller ikke, fordi jeg som sådan er uenig i slagretningen i forhold til det, der bliver foreslået. Jeg er bare bekymret for, at vi forlader den tradition, vi har, for strukturel budgetlægning; altså, jeg er bange for, at det, vi nærmer os her, vil betyde, at når indtægter går op, skaber vi nye udgifter. Det kan være fornuftige udgifter, men det betyder jo så omvendt, at hvis fluktuationer betyder, at vi får færre udgifter, så må man jo også være klar til at skære ned, og det er den del, jeg kan frygte der er mindre opbakning til i Folketinget. Det er jo årsagen til, at man laver et strukturelt skøn og lægger budget efter det. Er ordføreren nervøs for, at man forlader den måde at lave budget på?
- Kl. 16:27
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Ordføreren.
- Kl. 16:27
Jens Rohde (KD):
 Jeg har faktisk det grundlæggende synspunkt, at man skal være meget varsom med at føre konjunkturpolitik, fordi det på den lange bane skaber strukturproblemer. Efterlønnen mener jeg jo faktisk er et godt eksempel – og det kan vi være enige eller uenige om. Så det skal man være meget varsom med.
 Men vi står altså med nogle fuldstændig abnorme forhøjelser af energipriserne, som skaber så store problemer for så mange mennesker, at vi på en eller anden måde kommer til at adressere det uanset hvad. Og jeg ved, at SF også har forsøgt at adressere det i finanslovsforhandlingerne. Jeg tror bare ikke, uanset hvordan vi vender og drejer det, at vi kommer uden om at forholde os til det.
- Kl. 16:28
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Tak. Den næste korte bemærkning er fra hr. Troels Lund Poulsen.
 Værsgo.
- Kl. 16:28
Troels Lund Poulsen (V):
 Tak for det, og tak for talen. Jens Rohde har jo tidligere i dag interesseret sig meget for energipriser, og her i sidste uge havde vi faktisk et samråd i Finansudvalget om de stigende energipriser, og det er det, der leder mig frem til spørgsmålet. For det er jo ikke, fordi det afspejler sig så meget i regeringens finanslovsaftale, og Kristendemokraterne er jo også en del af den aftale, men har man lagt nogle snore ud, i forhold til at man vil vende tilbage til at drøfte det her? For det har jo potentielt nogle ret store konsekvenser for nogle af de mennesker, der f.eks. er afhængige af gas, og i nogle af de andre eksempler, som vi har set, og det har Jens Rohde jo sådan set også allerede været inde på i nogle af spørgsmålene. For det er jo dem med de laveste indkomster, der bliver hårdest ramt. Sådan er det jo desværre.
 Så det var bare mere for at høre, om man kan forvente, at der kommer noget som opfølgning på finanslovsaftalen, som jo ikke prioriterer det her område særlig meget.
- Kl. 16:29
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Værsgo.
- Kl. 16:29
Jens Rohde (KD):
 Det skal man jo i sidste ende spørge regeringen om, men jeg håber, at vi kan være fælles om at prøve at presse på, for vi kommer ikke uden om det. Ja, det er jo altid sådan, at afgifter vender den tunge ende nedad, og ud fra det synspunkt kan man godt undre sig en lille smule over, at regeringen er lidt håndskey. Men omvendt forstår og ved jeg jo også godt, og det gør hr. Troels Lund Poulsen om nogen også, hvad det der med at føre konjunkturpolitik indebærer af risici. Men jeg siger bare, at vi alle sammen bliver nødt til at forholde os til det, og der håber jeg også, at Venstre og Konservative og andre borgerlig-liberale partier vil være med til at tage fat om at finde nogle løsninger. Og i vores optik er den oplagte løsning, at man sænker verdens højeste – tror jeg faktisk det er – elafgift.
- Kl. 16:30
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Tak. Værsgo til spørgeren.
- Kl. 16:30
Troels Lund Poulsen (V):
 Det var mere bare en kommentar. Nu er det jo ikke så tit, jeg kan få lejlighed til at rose Jens Rohde, så jeg vil gerne benytte lejligheden til det. Det er også snart jul og meget andet. Men hvorom alting er, synes jeg det er en relevant diskussion, for den har fyldt for lidt, i forhold til hvilken økonomisk slagside der er. Så det er faktisk et tilsagn om, at vi også er optaget af at drøfte det her, og det var sådan set også et oprigtigt forsøg på at spørge ind til de forhandlinger, som

vi ikke har været en del af, men som Kristendemokraterne har været en del af, altså om der er noget, der ligger til yderligere diskussion fremadrettet. For det tror jeg man bliver nødt til at forholde sig til med de energipriser, der nu påvirker os på den måde, som de gør.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:31

Jens Rohde (KD):

Tak for det, hr. Troels Lund Poulsen. Jeg kan jo dertil kun sige, at jeg også ved, at fru Lisbeth Bech-Nielsen har forsøgt at adressere det her, og at det er uomgængeligt, at vi alle sammen kommer til at forholde os til det, også regeringen, og der har regeringen jo allerede lagt et spor ud. For jeg mener jo, at det er 400 mio. kr. – men der må finansministeren rette mig – der allerede ligger i kompensation af energiafgifter grundet de høje energipriser. Og så kan man jo godt fortsætte ad den vej under de forhandlinger. Der er jo i hvert fald åbnet en dør dertil.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er fra fru Lisbeth Bech-Nielsen.

Værsgo.

Kl. 16:31

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak, og tak for talen. Jeg synes jo, at det er rigtig dejligt, at vi har en ordfører i Folketinget, hvor man også kan høre Camus og Sartre over for hinanden og en masse dannelse osv. Jeg synes, det er rigtig, rigtig dejligt. Det, jeg ville spørge ordføreren om i den her henseende og lidt mere verdsligt eller nede på jorden, kan man sige, er netop i forhold til de grønne afgifter. For jeg deler hr. Jens Rohdes bekymring for afgiftsstigningerne. De er voldsomme, og vi ved ikke, hvad der kommer til at ske i de kommende måneder, og hvad der foregår i Rusland og andre steder, er også uforudsigeligt, og det viser jo egentlig også bare, at vi i det europæiske fællesskab bliver nødt til at løse vores problemer i fællesskab, fordi det smitter af på os alle sammen, når der er problemer.

I forhold til den grønne check: Er det ikke et universalmiddel til at opretholde den balance, som hr. Jens Rohde også taler om, netop at kompensere grupper, når det boner for meget ud?

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:32

Jens Rohde (KD):

Det kan det jo godt være. Men den grønne check er jo en symptombehandling, og vi vil gerne have, at man kigger på en anden måde at lave beskatningen, afgiftssystemet, på. Som det er nu, er det jo selvfølgelig et instrument til at holde hånden under dem, som bliver ramt hårdest. Men om det er en særlig god løsning, er jeg faktisk en lille smule i tvivl om.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 16:33

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. De Gule Veste i Frankrig var jo både en reaktion på stigende benzin- og energipriser, men jo også en frustration over den klassepolitik, som præsidenten havde ført i forhold til at lave nogle ret

skæve ændringer af skatte- og formuesystemet, og de to elementer til sammen skabte den perfekte storm. Og det er også noget af det, som vi i SF er bekymrede for, altså at vi, hvis vi ikke viser, at den grønne omstilling også er socialt retfærdig – og så kan vi have forskellige politiske definitioner af, hvad det er – så ikke får folk med.

Kl. 16:34

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak, og værsgo.

Kl. 16:34

Jens Rohde (KD):

Det er jeg meget, meget enig i. Hvis vi vil nå vores målsætninger med den grønne omstilling – og det er der jo bred enighed om at vi vil – så er det jo vigtigt, at vi forstår, at det handler om at få folk med og ikke mod os. Derfor skal man nemlig være varsom med at lave den perfekte storm, og man skal – som jeg indledte min tale med – hele tiden sørge for at tænke i balance, balance, balancepunkt. Det er det, der definerer det for os som midten af politik, og det bestræber vi os på. Jeg kan ikke love, at vi altid kommer til at ramme den lige præcist hver gang, men det er en bestræbelse og en målsætning, vi har, hver gang vi kommer med et forslag.

Kl. 16:34

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste korte bemærkning er til hr. Kim Valentin. Værsgo.

Kl. 16:35

Kim Valentin (V):

Tak. Det glæder mig, at hr. Jens Rohde tager energipriserne op, for det er jo netop et af de store problemer, og det er faktisk en af de ting, jeg selv påpegede tidligere over for regeringen, nemlig hvorfor der dog ikke står noget om det. Det er et stort problem, også selv om man prøver at gøre det til noget midlertidigt og til noget, som markedet selv må finde ud af – hvis jeg forstår det rigtigt.

Det, jeg godt lige kunne tænke mig at få ordføreren bemærkning til, er, at der jo er lavet et notat nu, der viser, at regeringen over det næste år vil spare 2,7 mia. kr. i VE-støtte på grund af stigende energipriser. De penge kunne jo være brugt i finansloven. Synes ordføreren ikke, at der er gode måder at bruge 2,7 mia. kr. i finansloven på?

Kl. 16:35

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ordføreren.

Kl. 16:36

Jens Rohde (KD):

Jo, jo, men jeg har jo også sagt, at stod det til os, blev de rullet tilbage til borgerne i lavere energiafgifter. Jeg vil i øvrigt kvittere hr. Kim Valentin for også at adressere det her, og jeg ved, at han har haft ministeren i samråd i Finansudvalget, og vi har jo også siddet med klimaministeren og drøftet de her problemstillinger på europaudvalgsmøder. Så alle er jo klar over, at vi står over for noget, som vi kommer til at forholde os til.

Jeg tror desværre ikke, at de der stigende energipriser er noget forbigående. Vi kan håbe det, men jeg tror ikke, det er det. Det er også derfor, vi hele tiden siger, at vi bliver nødt til at være mere teknologineutrale i vores tilgang til den grønne omstilling. Og der ved jeg så godt, at man rammer lidt hårdtovre på især venstrefløjen, når man siger, at vi bliver nødt til at diskutere kernekraft, hvis vi vil have nogle langtidsholdbare og rene løsninger på vores udfordringer.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kim Valentin (V):

Det kan jeg jo kun være enig med ordføreren i. Det, som man jo kunne forvente, er måske, at de her penge gemmes til en grøn skatte-reform i løbet af det første kvartal, for så har man en finansiering med til det. Men hvor alvorligt synes ordføreren det er, hvis ikke det er midlertidigt? Det er altså 10.000 kr. for en kontanthjælpsmodtager med to børn, og for en helt almindelig familie med to børn, der bruger gas, er det 30.000 kr. om året.

Kl. 16:37

bejdet i året, der er gået, både til regeringen og til støttepartierne, men også til alle andre partier her i Folketinget, og så ønsker vi jer alle sammen en rigtig glædelig jul – juullimi pilluaritsi. Qujanaq.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Karsten Hønge. Værsgo.

Kl. 16:40

Jens Rohde (KD):

Lad mig sige det sådan, at jeg mener, at det er så alvorligt, at vi ikke har råd til ikke at gøre noget ved det.

Kl. 16:37

Karsten Hønge (SF):

Jeg forstår udmærket godt fru Aaja Chemnitz Larsens bekymringer ved det her: Først glæden ved, at vi får Nordatlantpuljen, og så risikoen for, at den bliver udhulet, ved at den kommer til at overtage noget andet. Men hvad er svaret på det? Hvordan forestiller fru Aaja Chemnitz Larsen sig at vi griber det an fremover?

Kl. 16:41

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til Kristendemokraternes ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Aaja Chemnitz Larsen, som gerne må komme herop, når vi har ordnet den fornødne afsprætning. Det kan vist ikke gøres meget bedre.

Værsgo.

Kl. 16:38

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Allerførst vil jeg sige, at vi har oplevet, at der er flere og flere ting på f.eks. socialområdet eller på andre områder, hvor regeringen faktisk også henviser til den her Nordatlantpulje og siger: Jamen det er der, I kan finde pengene selv. Men det er på områder, hvor vi jo også har nogle helt konkrete ting, vi gerne vil løfte politisk og være med til at fremhæve. Og der bliver det bare en begrænsende faktor. Så det at deltage i andre forlig og det at kunne sidde med og selv repræsentere Grønland og kunne pege på løsninger og ikke kun udfordringer vil vi rigtig gerne spille ind med, og det har vi gjort fra dag et.

Kl. 16:41

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for ordet. Lige nu er jeg meget bevidst om, at jeg står imellem os og en afstemning og ikke mindst vores allesammens juleferie, så jeg vil gøre det meget kort. Jeg er netop vendt hjem fra Grønland, og i år håber jeg på, at jeg kan fejre hvid jul. Men det bliver i Danmark med mine børn, der studerer her, for hjemme i Grønland er al sneen mere eller mindre smeltet, i hvert fald i Nuuk, hvor vi har haft plusgrader.

Jeg tager ordet her i dag, fordi finansloven er en af årets vigtigste love, som også vedrører Grønland. En ny praksis er nemlig kommet for nogle år tilbage, og den hedder Nordatlantpuljen. Den er på 80 mio. kr., som fordeles mellem Grønland og Færøerne. Vi har fået afsat penge til en masse gode projekter, ikke mindst til børnehuse, til at intensivere indsatsen for at bekæmpe seksuelle overgreb og til en ny sorglinje for efterladte ved selvmord, hvilket har været prioriteringer for IA. Når jeg tager ordet her i dag, er det for at påpege, at IA finder det problematisk, at flere og flere driftsområder, som ikke bliver taklet af regeringen, bliver henvist til den her Nordatlantpulje. Med de 32 områder, som vi her i Folketinget har et ansvar for i Grønland, bliver det mere og mere udvandet, hvad det er, vi kan finde finansiering til, også af helt konkrete og lavpraktiske ting, der skal løses. Derfor er det vigtigt, at Nordatlantpuljen bliver det her gode tiltag, der er kommet, men at det ikke bliver en begrænsende faktor i forhold til at takle de 32 områder i Grønland. Et konkret eksempel er den voksende venteliste til anstalterne i Grønland, som ikke blev løst med kriminalforsorgsforliget, og som heller ikke vil kunne løses af Nordatlantpuljen.

Med den stigende opmærksomhed, som Grønland oplever internationalt, oplever vi også en stigning i antallet af opgaver. Det ser vi f.eks. på forsvarsområdet, og derfor skal der også lyde en klar opfordring til, at Nordatlantpuljen ikke kan løse alt, og IA forbeholder sig ønsket om en ligeværdig deltagelse i relevante forhandlinger og forlig, også ud over finanslovsforhandlingerne.

Med de få ord vil IA stemme for finanslovsforslaget og de ændringsforslag, som regeringen er kommet med. Vi takker for samar-

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo. Spørgeren.

Kl. 16:41

Karsten Hønge (SF):

Jamen så tror jeg også, at jeg kun har at tilføje: Juullimi Pilluaritsi.

Kl. 16:42

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Qujanaq illillu.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste korte bemærkning er til hr. Christian Juhl. Værsgo.

Kl. 16:42

Christian Juhl (EL):

Nordatlantpuljen nævnte ordføreren, og det lyder jo ubehageligt. Jeg håber da, at ordførerens deltagelse i forhandlingerne var en garanti for det. Hvis ikke det er det, og hvis ikke det er nok, så må vi jo prøve at snakke sammen om, hvordan vi i fællesskab i forhandlinger om de forskellige forlig og også om finansloven prøver at skåne de områder, der ikke er hjemtaget endnu. Det synes jeg da er en vigtig opgave.

Jeg vil gerne høre om noget. Nu er Enhedslisten ikke med i forliget om kriminalforsorgen, bl.a. fordi det finansieres af penge fra kulturen og penge fra udviklingsbistanden. Og så synes vi heller ikke om, at man skal leje sig ind i fængsler i Kosovo. Man var der slet ikke noget til Grønland i kriminalforsorgsforliget? Og er det en opgave, vi så skal have løst bagefter?

- Kl. 16:43
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Værsgo.
- Aaja Chemnitz Larsen (IA):**
 Tak. Man kan sige, at der jo i virkeligheden også ligger et opmærksomhedspunkt, som vi bør have både fra regeringens side, men også fra Folketingets side, om, at vi peger på flere og flere ting, bl.a. også det her med seksuelle overgreb, som jo sådan set er et grønlandsk ansvar. Og hvordan kan vi finde den der balance, så vi får løst de sociale problemer, så det ikke påvirker justitsområdet for meget? Vi har åbnet lidt op for, at grænserne måske er lidt mere flydende. Så på den måde har vi også selv været med til at putte flere ting ind i den pulje. Men hvis du ikke løser udfordringerne på det ene område, kommer det bare til at have en enorm effekt på justitsområdet. Så det er egentlig det, der har været vores tilgang til det.
 I forhold til kriminalforsorgen har både naalakkersuisut, men også de fire nordatlantiske mandater udtrykt kritik af, at det faktisk er nogle tidligere tiltag, som regeringen har puttet ind. Så der er intet nyt i det, man er kommet med, og det er kritisabelt.
- Kl. 16:44
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Tak. Spørgeren, værsgo.
- Christian Juhl (EL):**
 Så må vi jo sige til SF og Konservative og Socialdemokraterne, at det må de gøre bedre næste gang, og så må vi se, om vi kan redde det hjem i andre forhandlinger, efter min mening. I øvrigt vil jeg da gerne sige tak for godt samarbejde, når nu vi snakker sammen på den her måde.
 Der er et andet spørgsmål. Det er, at jeg så en artikel i avisen om, at Grønland er ekstra udsat for fake news og for spionagerisiko. Deler ordføreren sådan nogle påstande, og hvad kan i givet fald være forklaringen på det?
- Kl. 16:44
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Værsgo. Ordføreren.
- Aaja Chemnitz Larsen (IA):**
 Tak, og tak for samarbejdet. Grønlands største virksomhed, Royal Greenland, er under et hackerangreb i de her dage og har faktisk været det i flere dage efterhånden. Det synes jeg lidt er en overset historie, for vi ved jo ikke rigtig, hvem der står bag, og hvad motiverne er for det. Men det kan jo principielt være med til at bremse Grønlands økonomi. Vi ser de her tilfælde, hvor der også er et ønske om at sætte en kile ind mellem Grønland og Danmark, og det ser vi da i hvert fald meget alvorligt på.
- Kl. 16:45
Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
 Mange tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Må jeg ikke lige bede ordføreren om at spritte af? Den næste, der skal have ordet, er finansministeren. Han bedes komme herop, når vi lige har ordnet det fornødne. Værsgo.
- Kl. 16:45
Finansministeren (Nicolai Wammen):
 Tak for det, og også tak for en god debat. Det må være en af de mest fredelige finanslovsdebatter i nyere tid, og det er, som om, mens sneen daler over Danmark, julefreden også er ved at sænke sig over Folketinget. Det er kun godt. Og det er selvfølgelig også en finanslovsdebat, der er lidt speciel, for det går rigtig godt med dansk økonomi. Vi kan se ind i den højeste vækst i 15 år. Der er kommet 12.000 flere lønmodtagere bare i oktober måned. Vi kan også se, at vi har styr på gælden. Og vi kan se, at der er den højeste beskæftigelse nogen sinde, og det alt sammen, efter at vi i det seneste halvandet år har skullet håndtere corona.
 Nu er jeg jo jyd, og derfor ligger de store og alt for højstemte ord mig en lille smule fjernt, men jeg synes faktisk, at vi kan være ret godt tilfredse, sagt i al stilfærdighed, som Danmark, som regering, som Folketing. Det her er noget, som alle danskere har været med til at sørge for bliver virkeligheden. Det er noget, som ikke er kommet af sig selv, men som er et udtryk for, at hele Danmark har taget ansvar. Det har den enkelte gjort i forhold til at passe på sig selv, men også på medborgerne, i forhold til sygdommen, og det har vi gjort ved at træffe en række beslutninger, som har haft det meget enkle, men også utrolig vigtige formål, nemlig at holde hånden under danske arbejdspladser og dansk økonomi. Det har alt sammen medvirket til, at vi i dag står i en situation, hvor dansk økonomi er et langt bedre sted end i de fleste lande, vi sammenligner os med. Det kan i virkeligheden siges meget enkelt: Der er styr på butikken, selv om vi er gået igennem en rigtig svær tid.
 Det er samtidig også vigtigt at sige, at vi skal forholde os til en tid med mange ubekendte og med stor usikkerhed. Den seneste udvikling i coronasygdommen, som vi også mærker herhjemme, kender vi jo ikke det fulde omfang af, hverken i forhold til vores samfund i almindelighed eller vores økonomi. Men indtil videre ser vi ind i en meget stærk udvikling, også for økonomien, i de kommende år.
 Vi er også et lille land med en åben økonomi, og det gør, at selv hvis vi i fællesskab træffer alle de rigtige beslutninger, er vi meget, meget afhængige af, hvad der sker i verden omkring os. Derfor er det selvfølgelig også et usikkerhedsmoment, der må være en del af vores overvejelser.
 For regeringen har det været vigtigt, at vi, samtidig med at vi holder hånden under arbejdspladser og hjælper vores virksomheder igennem, så også gør det på en måde, som er økonomisk ansvarlig. Og det har vi gjort, i øvrigt i et bredt samarbejde i det her Folketing. Det vil jeg gerne kvittere for. Det betyder også, at vi i dag står og kan se ind i et beskedent underskud i år efterfulgt af overskud på den offentlige saldo i de kommende år, og dermed har vi udsigt til, at den offentlige bruttogæld i de kommende år nærmer sig niveauet fra før coronakrisen. Sammenlignet med andre lande er gælden lav. Der er god afstand til underskudsgrænsen i EU's stabilitets- og vækstpagt, og vi har klaret os rigtig, rigtig flot sammenlignet med de øvrige EU-lande.
- Kl. 16:50
 Det er ligesom rammen for diskussionen i dag. Jeg har også bemærket, at de forskellige ordførere med, ja, hvad skal man sige, varierende entusiasme har anerkendt, at det faktisk går rigtig godt og fornuftigt i Danmark. Så kunne jeg så forstå på den konservative ordfører, hr. Rasmus Jarlov, at det lidt er med økonomi som at tage en tur i Tivoli og sætte sig i veteranbilerne, hvor man har nogle spor, de kører på. Og når man er barn, er glæden der. Og jeg tror, at vi alle sammen kan genkende glæden; og når man selv har børn i den alder, så kan jeg sige, at den også gælder nuværende generationer. Man tror, at man styrer sig igennem, samtidig med at det hele jo selvfølgelig er planlagt for en. Det er selvfølgelig et forsøg på at finde en eller anden kritisk vinkel, og cadeau for det, hvis det var det bedste, man kunne finde. Men jeg tænker bare en enkelt lille tanke. Lad os nu sige, at vi i dag havde stået med tårnhøj arbejdsløshed, at bnp tordnede ned, at virksomheder på stribe knækkede nakken, så er jeg lidt spændt på, om hr. Rasmus Jarlov ville have sagt, at det har regeringen ikke noget ansvar for, for det er noget, der er kommet til

os udefra. Eller om man ville have sagt: Den her regering har svigtet på a, b og c, når vi kan stå i sådan en situation.

Nu er det heldigvis et tænkt eksempel, for det er slet ikke der, hvor vi står. Jeg anerkender – som jeg også var inde på før – at det i et lille land med en åben økonomi ikke er os, der styrer alt, hvad der påvirker os. Selvfølgelig er det ikke det. Når det går godt i verden omkring os, er det godt for Danmark. Når det går skidt i verden omkring os, påvirker det os negativt. Men jeg tror faktisk, at den store indsats, som danskerne har leveret, som regering og Folketing har leveret, som arbejdsmarkedets parter har leveret, ved at vi hurtigt gik ind og effektivt lavede hjælpepakker og i det hele taget har stimuleret dansk økonomi der, hvor der var brug for det, har haft en effekt. Og det er også noget, som Det Konservative Folkeparti kan glæde sig over, for man har også en del af ansvaret for, at det er gået så godt. Så man skal ikke være ked af, at man har taget ansvar. Og man skal ikke være ked af, at beslutninger faktisk betyder noget.

For i modsætning til når man sidder i veteranbilerne i Tivoli, hvor det, uanset om man drejer til højre eller venstre på rattet, kan være det samme, ud over ens egen opfattelse af, at man trods alt har lidt at skulle have sagt i den vogn, så er det anderledes, når det gælder politik. Politik gør en forskel. Og vi har valgt at investere os ud af en krise i modsætning til tidligere regeringer, som har valgt en anden tilgang, og det gør, at Danmark er kommet stærkt igennem krisen. Og det gør, at vi har et rygstød til at stå imod, hvad der end måtte komme.

Så er vi her jo også i dag for at drøfte finansloven og forhåbentlig vedtage den om lidt. Og jeg vil gerne starte med at takke de partier, som er med til at lave årets finanslov. Både SF, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne har været med til, at vi kan lave en ansvarlig finanslov. Hvor vi sidste år stod i en situation, hvor der var brug for at give den godt med gas for at få gang i økonomien, er der i år brug for, at vi letter foden. Det er i år det, der er rettidig omhu. Det har der været forståelse for, og det har man taget ansvar for. Jeg er også glad for, at det er en bred finanslov ind over midten, altså at vi både har røde partier og blå partier med. Det synes jeg er rigtig positivt. Det er også noget af det, der, synes jeg, er med til at gøre det til en særlig god jul i år.

Ser man på indholdet, er det også stærkt. Først – selv om der har været en mindre ramme til at lave nye initiativer, end der normalt er – er det blevet gjort fornuftigt. Vi har styrket forholdene for vores børn og unge, bl.a. i forhold til at man kan komme senere i skole, hvis man har brug for det. Vi har styrket læreruddannelserne. Vi har også gjort det, at man kan få gratis tandpleje længere, end man kan i dag. Det er blot for at tage nogle eksempler. Vi er også gået ind og har givet et løft til ældreområdet oven i de løft, vi har givet i forbindelse med kommune- og regionsaftalerne, hvor vi, når der kommer flere børn og ældre, under den her regering i modsætning til den tidligere regering har besluttet, at pengene så skal følge med. Vi har så også i den her finanslov derudover afsat flere penge til at bidrage til en mere værdig ældrepleje, og det er der også brug for.

Kl. 16:55

Det er også en finanslov, hvor vi har taget nogle store og markante grønne skridt, ikke mindst i forhold til at vi kan få mere energi fra vind til havs. Vi næsten fordobler vores kapacitet med vindenergi svarende til, hvad der cirka vil være 2 millioner husstande, som på den måde fremadrettet kan få grøn energi fra havet. Det er en kæmpe beslutning, der her er taget.

Så hørte jeg tidligere på dagen hr. Ole Birk Olesen sige: Jamen er det nu noget at prale af, for er alle ikke enige om det? Først vil jeg sige, at jeg er enig i, at man ikke skal prale af det, men man må godt have lov at glæde sig over det, især nu, hvor det er jul. Det vil da kun glæde mig utrolig meget, hvis alle er enige i den beslutning, men lederskab består også en gang imellem i, at nogen skal tage den og vise vejen. Det er ikke nok bare at snakke om tingene. Man er

også nødt til at gøre noget, og det er så det, den her regering sammen med de partier, som er en del af aftalen, har gjort, og vi lægger i øvrigt op til, at det selvfølgelig er noget, vi også meget gerne vil samarbejde med andre partier om.

Vi har også i forhold til at passe godt på vores natur både til lands, men i den her finanslovsaftale i særlig grad også til vands, taget nogle vigtige skridt, og det synes jeg er noget, der også kan være med til at gøre Danmark til et grønnere og bedre sted, når det gælder vores miljø.

Så er det ikke nogen hemmelighed for nogen, at vi på grund af coronasituationen har et sundhedsvæsen, der er under pres. Det er også baggrunden for, at vi med den her finanslov afsætter ekstraordinært 1 mia. kr. til en coronavinterpakke for at få vores sygehusvæsen godt igennem vinteren. Vi ved godt, at det ikke løser alle problemer, men det er et meget vigtigt bidrag. Det er en vitaminindsprøjtning, til at man kan håndtere nogle af de øjeblikkelige udfordringer, man står med, og det er mit indtryk, at man ude i regionerne og blandt vores medarbejdere i sundhedsvæsenet har lavet gode aftaler på baggrund af den milliard, som gør, at vi både kan styrke fastholdelsen, men også øge aktiviteten til gavn for patienterne og selvfølgelig også til gavn for medarbejderne.

Det har været vigtigt for os i regeringen, det har været vigtigt for de partier, der står bag, og jeg tror, det er utrolig vigtigt for vores sundhedsvæsen, at vi gør det. Det er der grund til at glæde sig over, men jeg vil samtidig også sige, at vi godt ved, at der stadig væk er utrolig mange udfordringer derude. Vi overtog med regeringsansvaret også en situation, hvor man i årevis havde lavet aftaler med regionerne, som var meget, meget sparsommelige i forhold til de behov, der var. Det har man kunnet mærke i vores sundhedsvæsen. Vi har som regering sammen med de af Folketingets partier, som har bakket op om vores finanslov, tilført langt flere midler til regionerne og i øvrigt til kommunerne. Når der kommer flere børn og der kommer flere ældre, følger pengene med, men vi har stadig væk et stort efterslæb, vi skal håndtere. Vi har også en coronasituation, som er af den karakter, som vi alle kender, og som gør, at det er ekstra svært.

Nu er en finanslovsbehandling også en lejlighed til, at partierne kan komme med deres indspark, og jeg vil blot komme med nogle kommentarer. Jeg vil gerne starte med hr. Troels Lund Poulsen, som jeg synes med ægthed i stemmen gik op og takkede for, at der på mange måder har været et godt samarbejde mellem regeringen og Venstre her i løbet af året, der er gået. Det vil jeg gerne bekræfte. Vi har lavet store aftaler med hinanden på en række punkter. Der er også områder, hvor vi ikke har kunnet blive enige – desværre. Så jeg vil gerne kvittere for den tilgang.

Så forstod jeg også på hr. Troels Lund Poulsen, at når det gælder finansloven, har han udnævnt sig selv til ekstern censor og endda en uvildig en af slagsen. Jeg kom vist nærmest til at forbyrde mig mod forretningsordenen ved at slå en høj latter op ved den lejlighed, men den havde dog en smittende effekt, for jeg kunne se, at hr. Troels Lund Poulsen også selv begyndte at grine, og det så jeg egentlig som noget forsonende, i forhold til at man nok godt kunne se, at det med det uvildige ikke stod helt krystalklart for andre end hr. Troels Lund Poulsen selv. Men det ændrer ikke på, at det selvfølgelig er helt fair, at hr. Troels Lund Poulsen gerne vil føre en anden politik. Jeg er så ked af, at hr. Troels Lund Poulsen i øvrigt sammen med hr. Rasmus Jarlov og andre har det sådan, at en del af den politik, man gerne vil føre, går ud på at afskaffe den Arnereform, som vi har lavet sammen med en række partier her i Folketinget, og som gør, at folk, der har været lang tid på arbejdsmarkedet, og som har slidt og slæbt, kan få lov at komme lidt tidligere på pension end ellers.

Kl. 17:01

Man har endda fra hr. Søren Pape Poulsens side, lederen af Det Konservative Folkeparti, og hvem ved, hvad han ellers vil

være leder af, været ude med bemærkninger om, at så må man gå på pension for andre folks penge. Det er folk, der har slidt og slæbt, knoklet i det danske samfund, og jeg synes ikke, det er i orden at lave den karakteristik, men det må man jo så selv forklare sig ud af hos Det Konservative Folkeparti. Men det, der er i orden, er jo sådan set, at man melder ud, både fra De Konservative og Venstres side, at her er der noget, som, hvis vi får en ny regering, en blå regering med de to partier som et omdrejningspunkt, betyder, at Arnepensionen er væk. Det er jo klar tale for danskerne, og det kan man så forholde sig til, og det tror jeg mange vil have med i deres baghoved, når man når til den dag, hvor der skal sættes krydser, om end det ligger et pænt stykke ude i fremtiden.

Så var hr. René Christensen inde på, at vi har en ældreomsorg, der er under pres, og det er jeg enig med hr. René Christensen i, og derfor er det også så vigtigt, at vi med kommune- og regionsaftalerne lader pengene følge med, når der kommer flere ældre, og vi har også i forbindelse med den her finanslov afsat ekstra midler til ældreområdet. Betyder det så, at alle problemer på ældreområdet er løst? Nej, det gør det ikke. Også der overtog vi en situation, hvor mange kommuner igennem en lang periode har skullet skære og skære. Nu giver vi kommunerne under et bedre muligheder for at kunne håndtere de udfordringer, der er i ældreplejen, men det er noget, hvor vi ikke mindst i en coronatid ser nogle store, store opgaver foran os, og hvor vi i fællesskab må prøve at finde veje til at håndtere det bedst muligt, og det ved jeg også er noget af det, som hr. René Christensen er optaget af. Men det er måske også vigtigt at sige, at vi har løftet den kommunale velfærd med milliarder af kroner i de senere år, og det har vi ikke mindst gjort, fordi vi også er klar over, hvad det er for udfordringer, der er på ældreområdet.

Så var der jo – skal vi sige det på den måde – fra Liberal Alliances side klar tale: Man synes ikke, det er en god finanslov, der er lavet fra regeringens side. Jeg vil blot sige, at jeg næsten tror, at det havde været et julemirakel, hvis jeg kunne have fået Liberal Alliances ordfører, hr. Ole Birk Olesen, til at synes, at det, vi har lavet, var godt. Det er fair nok, at vi ser forskelligt på det. Liberal Alliance vil en helt anden vej for det danske samfund end regeringen. Man vil gerne fjerne Arnepensionen, og man vil dermed i forhold til nogle af dem, der har mindst, tage noget fra dem, og man vil til gengæld i forhold til dem, der har mest i det danske samfund, gerne give den fuld gas, altså at de kan få mere, og så vil man i øvrigt gerne skrue ned for det danske velfærdssamfund. Det er en politisk vision, jeg ikke deler, men jeg har respekt for, at det er den, man har, og derfor er sandsynligheden for, at vi kommer til at lave finanslovsaftaler med hinanden nok heller ikke overvældende. Jeg håber så, at vi kan komme til at lave andre aftaler med hinanden, og det har vi også gjort, bl.a. på transportområdet, og vi sidder jo også – det skal jeg komme tilbage til om et øjeblik – med forhandlinger om »Danmark kan mere I«, og der håber jeg også, at vi kan ende med at lave noget i fællesskab.

Kl. 17:05

Nye Borgerlige: Jeg har jo en svagthed for hr. Lars Boje Mathiesen, og det er ikke kun, fordi han er aarhusianer, men det er også, fordi det altid er meget kontant og ind til benet og ofte også kortfattet på de gode dage, og budskabet i dag var jo, at det er en rød regering, der har lavet noget med nogle socialistiske partier. Jeg vil dog så sige, at der kom en modifikation, og det tror jeg glædede Radikale Venstre, hvor man sagde: dog ikke Radikale Venstre. Og jeg synes egentlig også, hr. Lars Boje Mathiesen skulle have husket Kristendemokraterne, som jeg heller ikke opfatter som et strengt socialistisk parti. Det er en aftale, der er ind over midten, og det er en af de gode kvaliteter ved den, og jeg håber også med hr. Lars Boje Mathiesen, at vi kommer til at kunne lave gode ting med hinanden på de områder, hvor vi er enige. Det har vi jo vist i andre sammenhænge, og mon ikke også vi kan gøre det her?

Dermed også sagt til de partier, der er en del af finansloven: Der skal lyde en stor tak for det ansvar, der er blevet vist, en stor tak for, at man også har båret børnenes dagsorden ind. Lisbeth Bech-Nielsen var inde på, at mange af os ud over at være folketingsmedlemmer også er fædre og mødre, og nogle er endda bedsteforældre, og at det faktisk i nogle sammenhænge kan udviske de politiske skel, fordi vi her har noget, der er så alment menneskeligt, som binder os sammen, og det er jo rigtigt. Jeg vil også sige, at man jo på en dag som i dag får lejlighed til at snakke med mange kolleger, og at det hele ikke er politik, for det handler ofte om, hvordan det går med vores børn og dem, vi i øvrigt holder af, og noget af det gode ved den her finanslov er også, at vi går ind og sikrer bedre forhold for børnene. Det er ikke mindst SF's fortjeneste, ligesom Enhedslisten har kæmpet meget hårdt for de unge og i forhold til tandplejen og lavet en reel strukturel forandring af vores velfærdssamfund, og Radikale Venstre har ikke mindst været meget stærke på den grønne dagsorden, på vindenergi, og både Alternativet og Kristendemokraterne har også bidraget med væsentlige aftryk på den her finanslov.

Så det, jeg lagde frem i august måned, hvor jeg sagde, at det er en lidt kedelig, ansvarlig finanslov, har udviklet sig. Den er stadig væk rigtig, rigtig ansvarlig, og den er faktisk en lille smule mere ansvarlig end det, vi lagde frem, som ellers var noget af det mest ansvarlige, man nærmest har set i generationer, i hvert fald i årtier, hvis man nu ikke bliver så gamle, men dog ikke århundreder. Jeg hørte hr. Troels Lund Poulsen sige »århundreder«, og det vil være at gå for langt, men jeg takker for bidraget. Men den er blevet mere spændende i den forstand, at der er kommet nogle flere elementer med, bl.a. i forhold til børn, i forhold til uddannelsesområdet og også kulturområdet og det grønne, og det har været med til at gøre, at vi står med en stærkere og bedre finanslov end det, regeringen oprindeligt lagde frem, og det vil jeg gerne kvittere for, og det er jo i virkeligheden et godt eksempel på folkestyret, når det bedst.

Jeg håber også, at vi vil se folkestyret, når det er bedst, på et andet område – ja, en enkelt krølle mere på det – og også tak til de nordatlantiske mandater for et rigtig godt samarbejde, og nu blev det sagt. Jeg tror, der lidt var en misforståelse hos en enkelt i Tinget om, hvorvidt Nordatlantpuljen var noget skidt, og her tænker jeg ikke på Aaja Chemnitz Larsen, men på et andet medlem. Jeg tror, at vi fra regeringens side og fra de partier, der har lavet finansloven, og de fire nordatlantiske mandaters side er enige om, at Nordatlantpuljen er noget godt, fordi den kan bidrage til, at man kan lave nogle prioriteter og støtte op om nogle væsentlige udviklingsbidrag til både det grønlandske og det færøske samfund. Jeg hørte kritikken gående på, hvis det så bliver en undskyldning for, at Nordatlantpuljen skal betyde, at der så ikke i andre sammenhænge kan tages relevante prioriteter, og så er det selvfølgelig en forkert måde. Men Nordatlantpuljen i sig selv er god og vigtig.

Kl. 17:10

Det sidste, jeg vil sige noget om, er noget, som flere andre også har berørt, nemlig »Danmark kan mere I« og flere hænder. Er der brug for flere hænder derude? Ja, det er der. Er det noget, som regeringen synes vi skal arbejde for sker hurtigst muligt? Ja, det er det, og vi har forhandlinger i gang. Vi når ikke at lave en aftale på den her side af juleaften, men jeg har inviteret til fortsatte forhandlinger straks i det nye år, og det er mit håb, at vi hurtigt kan finde hinanden der, og at vi dermed også med udgangspunkt i regeringens udspil »Danmark kan mere I«, hvor der jo bliver lagt op til, at vi kan øge arbejdsudbuddet med ca. 10.500, kan få flere hænder derude, og at vi kan gøre det i en bred aftale med både røde og blå partier. Det tror jeg kunne være rigtig godt, og jeg vil gerne kvittere over for de partier, der allerede er aktivt inde i forhandlingsrummet, og dem, som har lidt sværere ved at komme derind, skal være utrolig velkomne, og vi håber, at vi kan finde hinanden.

Det her er en opgave, som er for vigtig til politisk fnidder, og det er en, som der bliver råbt på fra dansk erhvervslivs side. Men hænder er der jo også brug for inden for vores velfærd, og samtidig med at vi kan glæde os over, at det går så rigtig godt for dansk økonomi, er det en af de udfordringer, vi helt klart og tydeligt står med, og det har flere ordførere også været inde på, og det vil jeg gerne anerkende. Det er for mig en topprioritet, inden vi går på juleferie, og det er det, efter vi går på juleferie, og jeg håber meget, at vi i Folketinget kan finde hinanden også omkring det spor, som jo fra starten ikke har været en del af finansloven, men som er en del af den øvrige politiske dagsorden, som vi tager fat på lige om lidt.

Med de ord glæder jeg mig utrolig meget til at høre, hvad der måtte være af spørgsmål og kommentarer fra Tinget.

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til finansministeren. Det har givet anledning til foreløbig ni indskrevne korte bemærkninger – den første er fra hr. Troels Lund Poulsen. Værsgo.

Kl. 17:13

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det, og tak til finansministeren for bemærkningerne. Det er helt rigtigt, hvad jeg startede med at sige i min ordførertale. Det var bedst karakteriseret ved jysk humor, for det synes jeg godt man kan tillade sig herinde – også i betragtning af at finansministeren jo kender min triste humor. Så det var jo godt, at han tog den pænt ned.

Jeg er jo også helt slået tilbage af, at vi nærmest aldrig har haft en finansminister, der er så dygtig. Altså, jeg havde jo ikke troet, at jeg skulle opleve en finansminister selv stå og fortælle om, hvor dygtig han er. Det er måske en bedre idé at få andre til det. Men det er, som det er.

Det, jeg godt kunne tænke mig at spørge lidt om, er uansvarligheden. Det er finansministeren jo også inde på her til sidst i forhold til det udspil, regeringen er kommet med, som jeg ikke synes er, at Danmark kan mere, men nærmest tværtimod, at Danmark kan mindre. Jeg synes, der er et akut behov for, at vi undgår en overophedning, og at regeringen gør noget ved det. Derfor går mit spørgsmål på, om regeringen også vil være villig til at diskutere skat under de her forhandlinger – og det er ikke kun skat i forhold til bundskat, det er også at få en højere topskattegrænse – eller om man lytter til Enhedslisten, der siger, at går man ind og diskuterer topskat, har man ikke regeringsmagten længere.

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til finansministeren.

Kl. 17:14

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak til hr. Troels Lund Poulsen for spørgsmålet. Og jeg sætter faktisk stor pris på hr. Troels Lund Poulsens muntre sider. Jeg vil så sige, i forhold til om jeg skulle have sagt noget pænt om mig selv, at i den her branche kan det jo selvfølgelig en gang imellem være en nødvendighed, for der er sjældent mange andre, der gør det. Men det var faktisk ikke mit ærinde.

Mit ærinde var at sige, at *Danmark* har klaret sig rigtig godt igennem, og det har Danmark, fordi *danskerne* har taget ansvar, fordi regeringen har taget ansvar, fordi Folketinget har taget ansvar, fordi arbejdsmarkedets parter har taget ansvar – herunder også, når vi kigger på Folketinget, hr. Troels Lund Poulsen. Så regeringen deler meget, meget gerne både ansvaret, men også de roser, der måtte være i forbindelse med håndteringen her, med andre, herunder hr. Troels Lund Poulsen.

I forhold til »Danmark kan mere I« synes vi ikke, at topskattelettelser er den rigtige vej at gå. Der kan være andre skatteskruer, man kan skrue på, og det må vi jo prøve at snakke med hinanden om.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 17:15

Troels Lund Poulsen (V):

Mit spørgsmål går sådan set bare på, om man vil diskutere en forhøjelse af topskattegrænsen. Jeg synes, det giver god mening. Vi har akut brug for et større arbejdsudbud, og det er jo ikke noget med, at man kan lave om på nogle dimittenddagpenge, der først slår igennem om et år. Så der er brug for akut handling, og derfor er spørgsmålet sådan set, om det er en rød linje for regeringen eller ej – vil man diskutere at sætte topskattegrænsen en smule op?

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:16

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Regeringen har lagt sit forslag på bordet, som vil kunne give et øget arbejdsudbud på ca. 10.500. Det er et vigtigt bidrag i den situation, vi står i. Må jeg bare i al stilfærdighed erindre om, at den regering, hr. Troels Lund Poulsen var en del af, i de sidste 4 år op til regeringsskiftet formåede at få 4.000 flere derude i arbejde.

Vi synes ikke, at topskattevejen er den rigtige vej at gå. Vi vil gerne diskutere andre ting, herunder international arbejdskraft. Vi vil også gerne tale om, om der kan være andre skruer, også på skatteområdet, vi kan skrue på – men topskattevejen er ikke en, vi ser for os.

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 17:16

René Christensen (DF):

Tak for det, formand. Og også tak til finansministeren for gennemgangen. Jeg vil blive lidt på ældreområdet og den udfordring, som vi står over for. Det er jo rigtigt, som finansministeren siger, at der bliver sat penge af, og det har vi også selv prøvet; vi har også sat en værdighedsmilliard af, og 1 mia. kr. er trods alt stadig 1.000 mio. kr., så det fylder noget derude. Og alligevel kan vi nu se, at der er kommuner, der har sendt breve ud til borgerne uden forudgående samtaler eller andet om, at nu skærer man voldsomt ned derude. Nogle steder er det på grund af økonomi, og de fleste steder er det på grund af mangel på hænder.

Men det, jeg egentlig gerne vil spørge finansministeren om, er: Er finansministeren helt sikker på, at vi egentlig kan klare alting bare med penge? Altså, er vi ikke nødt til at kigge på, hvordan den offentlige sektor egentlig fungerer? Først havde vi skolelærerne, som har været sure i mange år og ikke har talt deres fag op. Vi står i en situation, hvor rigtig mange unge desværre ikke får taget en ungdomsuddannelse, selv om vi har en folkeskole, som giver lige adgang til uddannelse for alle; alligevel er der mange, der ikke får en ungdomsuddannelse. Og nu står vi på sundhedsområdet og får de samme problemer. Har vi ikke andre udfordringer, i forhold til hvordan vi driver det offentlige?

Kl. 17:17

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 17:17

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er helt sikker på, at vi ikke kan gøre det med penge alene, men jeg tror også, at man må erkende, at når der kommer væsentlig flere ældre i de kommende år – og det gør der heldigvis – så nytter det ikke noget, at man lader som ingenting og siger, at så skal der ikke også tilføres nogle ekstra penge. Men jeg tror, at man er nødt til at gøre mere end det. Jeg tror også, man er nødt til at se på ledelse, på kultur, på, hvordan der i nogle kommuner, på nogle plejecentre og plejehjem, hvor man har nogenlunde de samme ressourcer til rådighed, kan være vidt forskellige resultater, også hvad angår tilfredsheden med den pleje, der er.

Derfor er jeg også glad for, at vi med bred opbakning i det her Folketing jo rent faktisk nu har lavet nogle forsøg, sat nogle forsøg i gang med nogle kommuner, hvor man siger: Hvis vi nu fjerner noget af bureaukratiet fra jer, hvad kan I så egentlig gøre inden for den økonomi, der er?

Kl. 17:19

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo, spørgeren.

Kl. 17:19

René Christensen (DF):

Jeg er sådan set glad for svaret, for det bliver hurtigt en diskussion om, hvor mange penge man vil sætte af, og jo flere penge man vil sætte af, jo bedre et menneske er man nærmest. Men det er jo produktet, der er interessant, og jeg prøvede også at sige det i min ordførelse. Altså, hvad er det for en oplevelse, man får som ældre? Og selv om en kommune har mange penge, er man jo lige ensom, om man sidder og har et højt rådighedsbeløb og kommunen er rig, eller om man har et lavt rådighedsbeløb og kommunen er fattig; så er man ensom alligevel.

Dansk Folkeparti fik jo nedsat en gruppe, der skulle arbejde med, hvordan man kunne måle kvalitet på en anden måde end at måle penge. Vil finansministeren sætte gang i det projekt igen? Det var på ældreområdet.

Kl. 17:19

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:19

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen altså, som sagt synes jeg, at noget af det vigtigste, vi har sat i gang, er de syv kommuner, der nu på forskellige områder med stor betydning for borgerne går ind og får langt større frihedsgrader, end man har haft tidligere, til at give en bedre service for borgerne uden alt for mange bindinger, og uden at der bruges mere tid end højest nødvendigt på dokumentation og andet. Og for mig at se handler det her jo om, at når der kommer titusindvis af flere ældre i de kommende år – og det er godt, og det er dejligt – så skal der følge penge med, men også om, at de penge, der følger med, skal vi hele tiden se på hvordan vi kan bruge bedst og klogest.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste korte bemærkning er til fru Lisbeth Bech-Nielsen fra SF. Værsgo.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Først vil jeg også gerne takke finansministeren for et rigtig godt samarbejde og en god finanslov, der ikke længere er verdens kedeligste finanslov. Jeg synes, den er blevet rigtig god. Så det vil jeg gerne takke for.

Jeg vil gerne spørge lidt ind til de mange fattige børn, som vi stadig væk har i vores samfund. Under VKO-regeringen steg antallet af fattige børn med 50 pct. på 2½ år fra 43.000 til 64.000. Nu er vi med nogle af de ting, som vi i fællesskab har gjort, kun nede på det startniveau, der var, da Lars Løkke Rasmussen kom til i 2015. Man kan sige, at det går den rigtige vej, men vi har stadig væk 45.000 børn, der vokser op i fattigdom i Danmark, hvor det, som mange af os tager for givet, ikke er en mulighed: at man giver fødselsdagsgaver til ens venner og man går til fodbold osv. Vil finansministeren ikke sige lidt om, nu, hvor vi også kigger fremad, hvad vi kan gøre for at mindske det antal?

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 17:21

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige tak til fru Lisbeth Bech-Nielsen for de pæne ord om samarbejdet. Dem kan jeg med varme sende tilbage. Og også tak for, at vi jo i fællesskab – for det er jo ikke den eneste finanslov, regeringen har lavet bl.a. med SF; det er faktisk den tredje i den her regeringsperiode – har taget en række skridt, der også kommer vores børn til gavn og glæde, også de børn, der har det svært og kommer fra familier, hvor der er meget få midler at gøre godt med.

Det er vigtigt for den her regering, at vi passer godt på vores børn og skaber mulighed, uanset hvilken baggrund man kommer fra. Der har vi taget nogle skridt i fællesskab, og jeg håber, at vi kan tage endnu flere, sådan at uanset hvilken familiesituation man kommer fra og hvor man i øvrigt måtte bo i Danmark som barn, får man nogle rigtig gode muligheder for at leve et liv, som vi alle sammen ønsker for vores børn.

Kl. 17:22

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Spørgeren, værsgo.

Kl. 17:22

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Tak. Det, jeg selvfølgelig spørger lidt ind til, er det arbejde, vi skal i gang med i det nye år i forhold til at se på nogle af de ydelser, fattigdomsydelser, der blev indført under den borgerlige regering, som jo er det, der har ansvaret for størstedelen af de flere fattige børn, der er. Der har vi jo en fælles forståelse i det forståelsespapir, vi lavede, for, at det skal vi simpelt hen have ændret på. Kan finansministeren ikke sige lidt om regeringens forventninger til det arbejde?

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:23

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Det, jeg kan sige om forventningerne til arbejdet, er, at forhandlingerne jo er i gang omkring ydelser, og Ydelseskommisionen er jo kommet med sit bidrag, og nu sidder man i regi af beskæftigelsesministeren og forhandler de her ting. For regeringen er det vigtigt, at vi sørger for gode vilkår for vores børn i det her land, også dem, der kommer fra familier, der ikke har ret mange penge. Det er jo

også noget af det, vi vil have som rød ledetråd i det arbejde og de forhandlinger, der kommer til at være.

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste korte bemærkning går til hr. Andreas Steenberg fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:24

Andreas Steenberg (RV):

Tak for en god aftale igen i år, og også en personlig tak til finansministeren, fordi han afbrød forhandlingerne en halv dags tid, så bl.a. jeg kunne komme til Aarhus til en aftale med min søn. Det synes jeg var god stil, og det viser også, at børn, som også fru Lisbeth Bech-Nielsen var inde på – også vores egne børn – har god plads herinde.

En af de ting, jeg også nævnte i min tale, og som jeg gerne så at vi var kommet længere med, er den her mangel på arbejdskraft, og det kører så i det her andet forhandlingsspor, som vi har store forventninger til, som finansministeren ved. Og en af grundene til, at der ikke rigtig er sket noget endnu, er, at vi ikke rigtig kan blive enige bl.a. mellem vores to partier om international arbejdskraft. Jeg kunne godt tænke mig at rejse debatten her om, hvorfor det er, at regeringen har så svært ved at se, at mennesker udefra, der kan komme til Danmark og få et arbejde, bidrager og er noget, der kan løse nogle af vores udfordringer, og ikke er noget, vi skal undgå.

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:25

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for roserne og for et godt samarbejde. Dem vil jeg gerne sende tilbage. Jeg synes, Radikale Venstre også i forbindelse med de her forhandlinger har været en meget, meget konstruktiv forhandlingspartner og samtidig også har været en *hård* forhandlingspartner, og det er jo sådan, det skal være. De har fået væsentlige fingeraftryk på de aftaler, vi har lavet.

For så vidt angår udenlandsk arbejdskraft, er der jo allerede i dag meget udenlandsk arbejdskraft på det danske arbejdsmarked. Det er jo en væsentlig del af den danske økonomi, og det ser vi fra regeringens side også som positivt. Vi har også tilkendegivet, at vi gerne vil se på, om der er flere ting, vi kan gøre for at kunne tiltrække udenlandsk arbejdskraft på en klog måde. Vi vil så også gerne have, at det skal ske under ordnede forhold, og uden at vi risikerer, at det underminerer den danske model. Men vi har jo klart tilkendegivet, også i forbindelse med de her forhandlinger, at vi har et åbent sind og gerne vil se på, hvad der kunne være af muligheder, og det er noget af det, som jeg forventer at vi i fællesskab – ikke alene Radikale Venstre og regeringen, men forhåbentlig endnu flere – skal se på i starten af det nye år.

Kl. 17:26

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 17:26

Andreas Steenberg (RV):

Tak for det. Det betyder rigtig meget for os, at finansministeren siger, at mange udlændinge er en vigtig del af dansk økonomi. Det er ikke altid, når man hører på regeringen, at man får indtryk af, at der er udlændinge, der er en vigtig del af noget, så det er jeg rigtig glad for.

I forhold til den her beløbsgrænse – altså hvor mange penge man skal tjene for at kunne komme ind og arbejde i Danmark – ser vi jo mennesker, der får en højere løn, fordi virksomheder prøver at leve op til det, der nu står, men så bliver man afvist, fordi lønnen er for høj. Og det er jo det modsatte af at bekæmpe social dumping; det er social upping, eller hvad vi skal kalde det. Det virker meget ulogisk for os og for de virksomheder og mennesker, det handler om, at fordi man får for høj løn, bliver man afvist i at komme ind. Var det ikke noget, vi i det mindste kunne se på?

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, ministeren.

Kl. 17:27

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige, at der ingen tvivl er om, at der er mange, der kommer som udenlandsk arbejdskraft til Danmark, som bidrager til dansk økonomi. Der er i det hele taget mange, der kommer fra udlandet, der bidrager til det danske samfund og udfylder mange vigtige funktioner. Der, hvor vi så ofte kan have en diskussion med Radikale Venstre om udlændingepolitikken, er jo, hvordan man så skal indrette det, og hvor mange det er klogt kommer hertil – og i det hele taget de problemer, der også er forbundet med det. Men lad os bare tage den diskussion for sig. Og de problemstillinger, der bliver rejst her af hr. Andreas Steenberg, er jo også nogle af dem, der indgår i de drøftelser, vi har i forhandlingerne. Så jeg er sikker på, at vi får rig lejlighed til at drøfte dem med hinanden.

Kl. 17:28

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning går til hr. Rune Lund. Værsgo.

Kl. 17:28

Rune Lund (EL):

Jeg vil også gerne sige tak for et godt forhandlingsforløb. Det er jo den tredje finanslov, vi laver, den tredje rigtig gode finanslov. Vi har lavet en finanslov i 2020 og 2021, og det var de bedste i 10 år. Nu laver vi en, der faktisk er lige så god. Der er virkelig sket en styrkelse af velfærden. Vi var gerne gået længere, for vi er jo ikke nået helt op på det velstandssikrede demografiske træk med den her finanslov – der mangler lige lidt ekstra. Men vi har til gengæld nået noget rigtig godt indholdsmæssigt, og vi er meget glade for, at vi har fået gratis tandlæge for de 18-, 19-, 20- og 21-årige – en udvidelse af rettighederne i vores velfærdssamfund.

Men et sted, hvor vi synes der mangler noget, er bekæmpelsen af uligheden. Vi har jo set, hvordan uligheden er steget rigtig meget over de sidste 30 år; den er også steget rigtig meget siden 2011 på grund af de ulighedsskabende reformer, der er lavet.

Hvad er egentlig regeringen og finansministerens holdning? Står vi et sted, hvor den ulighed, vi har, egentlig er okay, eller har man egentlig nogle visioner om, at uligheden er noget, der sådan for alvor skal bekæmpes?

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Finansministeren.

Kl. 17:29

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen jeg synes, at vi i fællesskab har bekæmpet uligheden. Altså, noget af det vigtigste, man kan gøre for at bekæmpe ulighed, er jo bl.a. at sørge for, at mennesker, der ikke har et arbejde, får et arbejde, får muligheden for at få et job. Vi har nu den højeste beskæftigelse nogen sinde i Danmark oven på corona – den højeste

beskæftigelse nogen sinde. Vi har en arbejdsløshed på under 90.000. Det har været rigtig, rigtig vigtigt.

Derudover har vi jo i fællesskab truffet en række beslutninger i de finanslove, vi har lavet, som er med til at mindske uligheden. Den her finanslov giver også et lille ryk, hvis man ser samlet på den samlede ulighedsskala – Ginikoefficienten, som det hedder, for dem, der har meget interesse for den slags. Så jeg synes, at vi har taget vigtige skridt, og det er væsentligt, for i den her regering ønsker vi selvfølgelig at bekæmpe ulighed i det danske samfund.

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Rune Lund.

Kl. 17:30

Rune Lund (EL):

Det er rigtigt, og faktisk bekæmper vi uligheden mere, end hvad man kan måle ved Ginikoefficienten, for den stigning, vi har, i det offentlige forbrug i forhold til forbedret velfærd – f.eks. når flere unge får adgang til gratis tandlæge, og den bekæmpelse af uligheden, der ligger i det – kan vi jo ikke måle ved Ginikoefficienten. Så vi gør det i virkeligheden bedre end det, der ligger i finansloven.

Men grunden til, at jeg spørger, er jo, at vi har set en meget, meget stor stigning i uligheden. Enhedslisten fremlagde et ulighedsudspil for et par måneder siden, og hvis vi bare skal rulle uligheden tilbage til det tidspunkt, hvor SRSF-regeringen trådte til i 2011, så er det faktisk nogle, vil de fleste mene, relativt drastiske tiltag, der skal til. Det er ikke, fordi det er ekstreme tiltag; det er, fordi uligheden er steget ekstremt meget. Så hvor langt vil regeringen egentlig gå?

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:31

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Som sagt synes vi, at vi er godt på vej, og vi synes, at et af de allerallervigtigste bidrag, som jeg også sagde i mit første svar til hr. Rune Lund, er at få folk i arbejde. Altså, det gør utrolig meget for en familie, at man kommer i arbejde, og det gør det også i forhold til børn i de familier. Dermed er det måske det allervigtigste værktøj, vi har i værktøjskassen. Der er også mange andre ting, vi kan gøre, og som vi gør.

Men det, at vi har den højeste beskæftigelse nogen sinde og en meget, meget lav arbejdsløshed, er i sig selv et meget væsentligt bidrag til at bekæmpe ulighed i det danske samfund.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 17:32

Rasmus Jarlov (KF):

Tak for det. Regeringen har nu for tredje år i træk lavet finanslov sammen med Enhedslisten og SF og Radikale Venstre, og vi må så konstatere, at den økonomiske politik bliver ført sammen med de tre partier. Det ærgrer jo os som Konservative, for vi synes, at vi har budt os meget til og har gjort alt, hvad vi kan for at være konstruktive og kompromissøgende over for regeringen. Vi kan næsten kun tolke det på den måde, at regeringen simpelt hen grundlæggende mener, at de i den økonomiske politik har mere tilfælles med Enhedslisten, end de har tilfælles med os.

Hvordan er det kommet dertil, at Socialdemokratiet er rykket så langt til venstre, at det er situationen, at man hellere vil lave økonomisk politik sammen med Enhedslisten, end man vil sammen

med De Konservative og Venstre? Vi er meget skuffede over det, og vi ville ønske, at regeringen vil gøre mere brug af det tilbud, som selvfølgelig stadig er der, om at føre en økonomisk politik, som gør Danmark rigere og øger arbejdsuddet – ting, som vi historisk har stået sammen om.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:33

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige, at jeg jo er ked af, hvis regeringen har såret hr. Rasmus Jarlovs følelser, men vi fører den politik, som vi, set med regeringens øjne, mener er fornuftig. Det er ansvarlig økonomisk politik, hvor vi udviser rettidig omhu, hvor vi, samtidig med at vi letter foden fra speederen, fordi det går så godt i dansk økonomi, at vi risikerer en overophedning, så har mulighed for også at prioritere nogle fornuftige ting på velfærdsområdet og styrke den grønne omstilling. Det er noget, som jeg håber Det Konservative Folkeparti også kan se sig selv i.

Nu kan man jo næsten få det indtryk, når man hører hr. Rasmus Jarlov, at vi ikke har lavet aftaler med hinanden, men vi har jo lavet store aftaler med hinanden. Og selv om hr. Rasmus Jarlov tidligere havde billedet med bilen inde i Tivoli, var det jo bl.a. med Det Konservative Folkeparti, vi lavede de store aftaler om hjælpepakker og andet – noget, vi i øvrigt har lavet inden for de allersneste dage. Det er med Det Konservative Folkeparti, vi har lavet en landbrugsaftale, vi har lavet en stor infrastrukturaftale. Det er kæmpe beslutninger for det danske samfund.

Så de partier, der er parate til at tage ansvar og føre en politik, som set med regeringens øjne bringer Danmark det rigtige sted hen, er vi altid parate til at samarbejde med.

Kl. 17:34

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Hr. Rasmus Jarlov.

Kl. 17:34

Rasmus Jarlov (KF):

Nu er det ikke et spørgsmål om, om mine følelser bliver såret, for det er sådan set ligegyldigt, men det er ikke ligegyldigt, at dansk økonomi tager skade af den økonomiske politik, som bliver ført, hvor man igen og igen laver finanslove, som mindsker arbejdsuddet og mindsker Danmarks bruttonationalprodukt og dermed faktisk laver finanslov, som gør Danmark fattigere. Det synes vi er rigtig ærgerligt, og vi må jo konstatere, at selv om vi har været med i nogle aftaler – det er rigtigt, det har vi – bliver der ført mere politik, mere økonomisk politik sammen med Enhedslisten, end der gør med os, og det har vi svært ved at forstå, fordi vi normalt opfatter Socialdemokratiet som et ansvarligt økonomisk parti.

Kl. 17:35

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:35

Finansministeren (Nicolai Wammen):

For nu at tage de allersidste ord fra hr. Rasmus Jarlov om, at Socialdemokratiet er et ansvarligt økonomisk parti, vil jeg sige, at det kan jeg bekræfte, og det er præcis det, som er udgangspunktet for den her regerings politik, det er præcis det, der er udgangspunktet for mig som finansminister. Der er lavet aftaler med de partier, der er blevet nævnt, herunder også et blå parti, nemlig Kristendemokraterne, som endda her fra talerstolen for en times tid siden sagde, at de

håbde at kunne pege på hr. Rasmus Jarlovs partileder som statsminister, og de synes også, det er ansvarligt, fordi det er ansvarligt. Og så håber jeg, at vi inden for kort tid kan lave en aftale med hinanden om arbejdsudbud og reformer. Min dør står i den grad åben, invitationen er sendt, og jeg håber, vi ses.

Kl. 17:36

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 17:36

Lars Boje Mathiesen (NB):

Tak for det. Jeg kan betrygge finansministeren med, at regeringen på ingen måde heller ikke har såret mine følelser – der skal noget til. Tak for de pæne ord; de er gengældt herfra.

Men jeg kunne også godt tænke mig, at man havde sagt noget lidt pænt om de forslag, vi faktisk har med i vores finanslovsforslag. For i forhold til det med at sænke elafgiften, hvilket både er godt for klimaet, men også godt for de mange mennesker, som står og mærker stigende elpriser lige nu, handler det om en hjælp til de pensionister, der har allermindst, og som ikke har mulighed for at gå ud på arbejdsmarkedet og tjene ekstra penge, men som nu oplever, at deres regninger stiger. Og så har vi også en investering i kapacitet og forbedrede forhold på sygehusene.

Så jeg kunne godt tænke mig, at ministeren ville prøve at knytte et par kommentarer til det politiske indhold også, i forhold til om man faktisk synes, at det var nogle ting, man kunne se sig selv i, og nogle ting, det ville være godt at adressere især i den her periode, hvor vi står med problemer på sygehusene og med ældre, der har svært ved at betale deres el og varme.

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Trine Torp):

Finansministeren.

Kl. 17:37

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen jeg synes altid, det er godt, at partier spiller deres idéer på banen. Det er det, der gør, at vi kan have en politisk debat. I forhold til energipriserne har vi jo som regering lavet en aftale med nogle partier om, at kommunerne kan gå ud og hjælpe ikke mindst ældre, som er i en svær situation på grund af de stigende energipriser. Vi har også i forhold til nogle energiselskaber set, at man over tid kan udjævne den store regning, der er netop nu. Og det håber jeg da også man fra Nye Borgerliges side vil støtte op omkring.

I forhold til vores sundhedsvæsen tror jeg, at den beslutning, vi har truffet, om at tilføre vintercoronamilliarden er et meget vigtigt skridt. Og det håber jeg også at man fra Nye Borgerlige vil bakke op om. Og så er det jo sådan, når man laver finansloven, at man nu har fundet hinanden. Vi har prioriteret. Nye Borgerlige er jo ikke en del af finansloven, men derfor er det jo kun godt, at man melder sig på banen med sine idéer alligevel.

Kl. 17:38

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Lars Boje Mathiesen.

Kl. 17:38

Lars Boje Mathiesen (NB):

Jo, det er netop det. Der er en masse pensionister, som har brug for hjælp til det her. Og jeg ved, at det også er en del af »Danmark kan mere I« at sænke elafgiften – det mener jeg da i hvert fald, hvis ikke min hukommelse svigter.

Jeg kunne godt tænke mig ligesom at adressere en bekymring. Nu er vi jo begge to jyder, og vi kan godt lide at kigge frem i

tiden, og de her væksttal for bnp, som vi kigger på, på 1 pct. i 2024 og på 0,8 pct. i 2025 hænger som nogle sorte skyer, synes jeg, når jeg kigger på økonomien – især når man kan se, at det store fald også er i det private forbrug. Så jeg kunne godt tænke mig, at finansministeren kunne knytte nogle kommentarer til, om man vil reagere på de tal, som ser ud til at lande på under 1 pct. vækst i bnp.

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:39

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Altså, jeg tror helt overordnet, man skal huske på, at vi har været igennem en kæmpe udfordring med corona, og at det stadig væk er en udfordring for det danske samfund og for hele verden. På trods af det kan vi til næste år se ind i den største vækst i bnp i 15 år. Vi ser ind i nogle ret flotte bnp-tal, og derfor er det jo også et udtryk for, at dansk økonomi står et stærkt sted. Vi vil følge det hele tiden, med hensyn til om der er nogle ting, vi kan gøre bedre, og om der er noget, vi kan styrke. Alle idéer modtages gerne. Men i al stillfærdighed vil jeg sige, at vi står et rigtig, rigtig godt sted.

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 17:40

Ole Birk Olesen (LA):

Det har fyldt meget i debatten i dag, og det fyldte også i finansministerens tale her, at der er partier i Folketinget, som muligvis ikke synes, at Arnepension er guds gave til menneskeheden, og muligvis vil fjerne den igen. Det var finansministerens svar til bl.a. mig, altså at det ville Liberal Alliance. Det fylder ikke så meget, at Liberal Alliance vil indføre noget, der er bedre, nemlig det, vi har kaldt fri pension.

Jeg vil spørge finansministeren, om han ikke kan anerkende, at Arnepension er et beløb, som kun kan gå til en mindre del af folk på arbejdsmarkedet, mens fri pension, som vi har opfundet, er et tilsvarende beløb, som altså er cirka lige så stort, der kan gå til alle, der er i arbejde, og i øvrigt i flere år end Arnepension. Vil ministeren anerkende det?

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:40

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg anerkender alle gode forslag, idéer og andet, og det står ethvert parti frit for at komme med sine bud. Men jeg vil bare sige, at den mand eller kvinde, som har været meget lang tid på arbejdsmarkedet, og som har slidt og slæbt og nu får glæde af Arnepensionen, synes jeg at Liberal Alliance skylder et svar på, hvorfor det er så utrolig vigtigt for Liberal Alliance at tage den ret fra de mennesker, mens man til gengæld er enormt optaget af at sørge for, at de i vores samfund, der har de højeste lønninger, får bedre økonomiske vilkår.

Så det er fint nok, at hr. Ole Birk Olesen har mange Storm P.-modeller og andet, han kunne tænke sig, men det, man må forholde sig til, er jo, at der er en retfærdighed i dag, som hr. Ole Birk Olesen, hvis han får et flertal for det, vil fjerne i morgen.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Ole Birk Olesen.

Ole Birk Olesen (LA):
Jeg kan forsikre finansministeren om, at Liberal Alliances forslag om fri pension er meget mindre Storm P.-agtig end finansministerens forslag om Arnepension. Men det er ærgerligt, at man, når man taler med finansministeren, altid får den slags goddag mand økseskaft-svar og udenomssvar.

Altså, Liberal Alliance ønsker at indføre noget, der er bedre end Arnepension, for alle på arbejdsmarkedet – bedre end Arnepension. Det er det, vi ønsker at erstatte Arnepensionen med: noget, der er bedre. Jeg vil gerne have, at finansministeren anerkender, at vores forslag både er bedre og giver flere penge til flere mennesker.

Kl. 17:42

bruge penge på, at det er det, vi vil prioritere. Og så er det jo fair nok, at der er nogle partier, der gerne vil have prioriteret noget andet.

Kl. 17:45

Tredje næstformand (Trine Torp):
Finansministeren.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Susanne Zimmer.

Kl. 17:45

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg anerkender, at hr. Ole Birk Olesen mener, at han har et bedre forslag. Jeg forholder mig så til, at hr. Ole Birk Olesen ved samme lejlighed vil fjerne Arnepensionen, som han åbenbart synes er et dårligt forslag. Og det er – med al respekt for, hvilke tanker hr. Ole Birk Olesen kunne have om, hvordan samfundet kunne indrettes – en retting, som mennesker nu fæstner lid til, fordi der er et flertal i Folketinget, der står bag.

Det, der er min konklusion her, er, at hvis hr. Ole Birk Olesen får et flertal bag sig efter næste folketingsvalg, så vil hr. Ole Birk Olesen fjerne Arnepension. Det synes jeg er dybt, dybt forkert, og hvis man vil kalde det et goddag mand økseskaft-svar, så lever jeg med det.

Kl. 17:42

Susanne Zimmer (FG):

Tak, og tak for svaret. Nu er det, som ministeren siger, den tredje finanslov, der er lavet i den her regerings levetid, og der er jo stadig væk stor ulighed i vores samfund. Fru Mette Frederiksen erklærede før valget, at hun var børnenes statsminister. Så synes finansministeren, at det er acceptabelt, at vi stadig væk har mere end 40.000 børn, der lever under fattigdomsgrænsen, og at der er et stigende antal familier, som søger julehjælp, og at man inden for psykiatrien er presset af børn og unge mennesker, som har svært ved at komme til?

Kl. 17:46

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Susanne Zimmer.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Jeg skal minde om, at ministrene omtales med deres titler og ikke deres navne.

Værsgo, finansministeren.

Kl. 17:46

Susanne Zimmer (FG):

Tak. Jeg vil gerne starte med at takke finansministeren for talen, selv om vi i Frie Grønne ikke er enige og ikke kommer til at stemme for den. Noget af det, som vi ikke er tilfredse med, er, at der ikke er en antiracistisk handleplan. Nu har jeg spurgt flere af de andre partier, som er med i aftalen, og har hørt, at der faktisk er ret mange, som gerne ville have haft en antiracistisk handleplan med, og for nogle uger siden erklærede statsministeren, at hun var antiracist. Så hvorfor er det, at der ikke er taget en antiracistisk handleplan med i stedet for bare at nøjes med en indsats i forhold til hadforbrydelser?

Kl. 17:43

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Der er ingen tvivl om, at den her regering er dybt optaget af at hjælpe børn, der lever under meget dårlige kår, også økonomisk. Vi har i de finanslovsaftaler, vi har lavet, taget vigtige skridt til at styrke børneområdet generelt. Det er jo også en måde, hvorpå vi kan være med til at bekæmpe ulighed og sikre ordentlige muligheder for, at alle børn, uanset hvilken baggrund man har, og uanset hvor i landet man bor, får nogle chancer for at få et godt liv, hvilket vi synes at der er behov for at vi gør mere for at de får, end tilfældet er i dag. Det er regeringens holdning, og det arbejder vi selvfølgelig hen imod.

Kl. 17:47

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 17:47

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst håber jeg ikke, der er nogen i det her Folketing, der ikke ønsker at bekæmpe racisme. Racisme er noget af det mest modbydelige, man kan opleve, og derfor er der ingen tvivl om, hvad der er regeringens holdning. Vi synes, at racisme skal bekæmpes. Det kan man gøre på mange forskellige måder. Én måde at gøre det på er jo at støtte op om en styrket indsats, når det gælder hadforbrydelser, som kan have et racistisk motiv, og det kan også være på grund af folks seksuelle orientering. Der kan være mange bevæggrunde til, at folk bliver udsat for hadforbrydelser, men det er afskyeligt, når det sker. Vi har med den her finanslov valgt at sige, at det er det, vi vil

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Og tak for en veloplagt tale. Finansministeren så sikkert også den lidt forhulede og frysende og lidt våde flok, som stod og demonstrerede ude i Slotsgården i dag, da vi kom. Det var de mennesker, som arbejder for at afskaffe de ægtefælle- og partnerafhængige ydelser. Hvis jeg forstår det rigtigt, er det jo en del af forhandlingerne om »Danmark kan mere«, som er i gang.

De mennesker, jeg taler om her, havde jo hænderne rigtig langt op over hovedet, da Socialdemokraterne kom med et udspil om afskaffelse af de ydelser tidligere på efteråret. De sagde til mig, før jeg forlod dem i dag: Vil du ikke være venlig at spørge finansministeren og i hvert fald blive forsikret om, at idéen om at fjerne de her ægtefælle- og partnerafhængige ydelser stadig væk er på bordet, og at vi stadig væk kan regne med, at det nok skal komme i mål?

Kl. 17:47

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:48

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak for hilsenen og også for de pæne ord om talen her. Jeg kan sige, at det, regeringen lagde frem i sit forslag, står vi selvfølgelig fuldt og helt på mål for, og jeg håber også, at vi kan få 90 mandater bag. Jeg

går ud fra, at med de bemærkninger, der kommer fra Alternativet, så har vi i hvert fald et mandat mere end regeringens egne mandater. Om vi kan gøre yderligere ting i forhold til pensionister i forbindelse med de forhandlinger, der pågår nu, har vi et åbent sind over for, men som det bliver sagt fra hr. Torsten Gejls side, er det nogle forhandlinger, der er i fuld gang. Og jeg håber, at de lander rigtig fornuftigt i starten af næste år.

Kl. 17:48

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 17:48

Torsten Gejl (ALT):

Det er rigtigt, at Alternativets mandat er med, og det er godt nok kun et mandat, men hvilket mandat. (*Finansministeren* (Nicolai Wammen): Præcis).

Jeg blev også spurgt – og det ved jeg ikke om finansministeren kan løfte sløret for – om der er nogen som helst deadline for forhandlingerne; om man kan sige noget som helst om, hvornår det bliver; og om den finansieringsidé, som kom fra regeringen selv, og som har været ude offentligt, nemlig at beskatte aktiegevinster en lille smule, stadig væk er på bordet.

Kl. 17:49

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:49

Finansministeren (Nicolai Wammen):

For at tage det sidste først: Vi har jo foreslået aktieavancebeskatningen. Jeg tror ikke, jeg røber nogen statshemmeligheder ved at sige, at det er der ikke umiddelbart et flertal for her i Folketinget. Men det ændrer ikke på, at det er regeringens udspil, og at det er det, vi synes ville være mest fornuftigt.

Hvornår kan vi blive færdige? Ja, det er et rigtig godt spørgsmål. Altså, jeg håber meget, at vi kan blive færdige i starten af næste år. Det her haster, både i forhold til at vi får flere hænder, men jo også i forhold til afklaringen for en masse mennesker.

Kl. 17:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:50

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg kan godt forstå, at statsministeren er glad for sin egen finanslov. Alt andet ville jo også være underligt. Så er det vores opgave som opposition at prøve at se, om der er huller i tabellerne. Og det er der jo så desværre, kan man sige. Jeg kan nævne gymnasierne, de mindre gymnasier i Landdistriktsdanmark. Jeg kunne nævne Glamsbjerg på Fyn. Jeg kunne nævne Tønder og andre. De er jo stærkt udfordrede på økonomien, og for dem betyder det jo rigtig, rigtig meget. Det er næsten en livsbetingelse for dem at få det på plads. For staten synes det at være overkommeligt. De har været i foretræde, og de er bekendt med det. Jeg kan også forstå på finansministerens egen finansordfører, at det nok er noget, vi skal have set på, så vi kan få den der sag klaret. Jeg mener, at vi kan gå sådan nogenlunde direkte til sagen. Så vil finansministeren garantere, at vi får den sag på plads snarest muligt i starten af det nye år, sådan at de kan se trygt hen til at få planlagt deres næste sæson, så der stadig væk også er gymnasier i både Glamsbjerg og Tønder og andre steder?

Tredje næstformand (Trine Torp):

Finansministeren.

Kl. 17:51

Kl. 17:51

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen allerførst tak for indledningen med, at en finansminister jo helst skal være glad for finansloven. Det kan jeg bekræfte over for hr. Erling Bonnesen at jeg er, for jeg synes, at den er ansvarlig og samtidig holder hånden under velfærd og laver grøn omstilling. Så er det også rigtigt, som hr. Erling Bonnesen siger, at det jo er oppositionens opgave at se, om man kan finde nogle huller i osten. Det er ikke nogen nem opgave, man har sat sig selv på, men det skal jo prøves.

Jeg er i lighed med den socialdemokratiske ordfører opmærksom på den problemstilling, og jeg forstår også, der har været et foretræde. Derfor synes jeg, at den rigtige måde at gå videre herfra er, at man har en dialog med den relevante ressortminister og ser, hvad man eventuelt kan finde ud af med hinanden.

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 17:51

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Så langt, så godt, kan man sige. Og jeg noterede mig også, at finansministeren i sin tale selv sagde, at der er styr på butikken. Når man kommer med sådan en god melding, skal der så være styr på hele butikken, sådan forstås det jo. Så jeg vil da anbefale og meget håbe, at vi også får den der sag på plads, som betyder meget for de gymnasier, men er overkommelig for staten. Så jeg synes, det er fint nok, at finansministeren sender den retur til fagministeren, men jeg mener også, at finansministeren, eftersom det er en økonomisk sag i sidste ende, må lidt længere frem. Finansministeren kunne komme med noget, der minder om et tilsagn om, at vi skal finde ud af det. For det er stadig væk et ønske, at der skal være uddannelse også i Landdistriktsdanmark på det her felt.

Kl. 17:52

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:52

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg er som sagt enig i, at der er styr på butikken, og jeg har tillid til, at den dialog, man kommer til at have med både kolleger her i Folketingssalen og også med den relevante minister, vil være konstruktiv og god. Det håber jeg også hr. Erling Bonnesen vil anerkende, når man kommer dertil.

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Kim Valentin.

Kl. 17:53

Kim Valentin (V):

Tak for ordet, og tak til ministeren for fremlæggelsen. Det er sådan, at jeg kan forstå, at ministeren synes, at det er en rigtig god finanslov, og jeg kan jo ikke tro andet, end at det synes ministeren jo nok. Men der er nogle, som ministeren måske lige mangler at takke i den sammenhæng. Nu kommer jeg selv fra erhvervslivet, og nogle gange glemmer man lidt, hvem det egentlig er, der løfter opgaverne derude. Jeg synes faktisk, det havde været på sin plads, hvis man lige sagde tak til de knaldygtige virksomheder, der har løftet i løbet af det

her år, tak til civilsamfundet, tak til de private opsparende, der har rekordstore opsparinger. Det er jo med til at skabe den situation, som vi har i øjeblikket.

Det, jeg godt vil spørge om, handler om energikrisen, der jo påvirker de her virksomheder, påvirker vores forbrugere helt abnormt meget. Men regeringen italesætter det ikke, siger det ikke med et eneste ord. Er det, fordi man ikke anerkender problemet?

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:54

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst vil jeg sige, at jeg godt ved, det har været en lang dag, og jeg holdt muligvis også en lang tale, men jeg gjorde faktisk en hel del ud af at sige, at det her er noget, som Danmark har klaret rigtig godt. Hver eneste dansker har taget et ansvar, arbejdsmarkedets parter, herunder også erhvervslivet, har gjort en enorm indsats for at få Danmark godt igennem, og regeringen og Folketinget har også givet vores bidrag. Det her har været en holdindsats om noget. Derfor deler jeg fuldt og helt hr. Kim Valentins vurdering af, at dansk erhvervsliv har været en afgørende nøgle for, at Danmark står så stærkt, som vi gør, og det håber jeg alle Folketingets partier er parat til at kvittere for.

Så er det også klart, at vi lige nu står i en vanskelig situation i forhold til energipriser, for det påvirker også vores erhvervsliv. Vi har taget forskellige skridt allerede nu i forhold til det, som jeg var inde på før, og noget af det, som vi jo også skal håndtere inden længe, er en grøn skattereform, hvor vi også skal ind og dreje på mange forskellige skruer. Men det ændrer ikke på, at vores virksomheder selvfølgelig også bliver påvirket af den øjeblikkelige situation.

Kl. 17:55

Tredje næstformand (Trine Torp):
Så er det hr. Kim Valentin.

Kl. 17:55

Kim Valentin (V):

Tak for det. Jeg oplever simpelt hen ikke noget alvor omkring de her ting. Jeg kiggede så på Danmarks Statistik, og nu snakker jeg ikke om den vækst, vi forventer i det nye år, nu snakker jeg om fakta. I 3. kvartal 2021 var der en vækst på 0,9 pct.; forbrugerpriserne havde en stigning på 3,4 pct. Ser ministeren ikke, at det er et problem?

Kl. 17:56

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:56

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst forholder jeg mig jo til, at vi fortsat ind i næste år vil se en meget høj vækst i dansk økonomi, og det håber jeg at man, også selv om man har en rolle som opposition, også anerkender og glæder sig over. Har vi så nogle udfordringer lige nu? Ja, det har vi da. Vi har udfordringen med mangel på hænder, som er en af dem, og en anden er bl.a. stigende priser, herunder på materialer og på energi. Det er jo ikke noget, der er et dansk fænomen, det er noget, der præger hele Europa lige nu.

Tager vi det her alvorligt? Ja, det kan man tro, vi gør, og en af måderne, vi har gjort det på, er at afskaffe det såkaldte håndværkerfradrag for lige at tage lidt af farten af en sektor, der ellers kunne risikere at blive overophedet.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Lotte Rod.

Kl. 17:57

Lotte Rod (RV):

Jeg vil gerne spørge finansministeren, om han, når han nu er færdig med at tøffe rundt i veteranbilerne i Tivoli sammen med hr. Rasmus Jarlov, så ikke vil med over at prøve en af de rigtig sjove ting sammen med Radikale Venstre? For tænk, hvad vi kunne, hvis vi turde at tænke lidt større. Altså, vi har en ungdomsgeneration nu, som har det virkelig skidt. Vi har børn og unge, som lider af angst og depression, og jeg tror på, at de mangler stærke fællesskaber og en stærk tilknytning til voksne. Derfor tror jeg ikke på, at vi kommer ud over, at vi har brug for, at vores pædagoger og vores lærere har mere tid, og dermed, at vi har brug for, at der er flere pædagoger og lærere.

Derfor vil jeg gerne spørge finansministeren: Hvad er egentlig forventningerne til næste år? Altså, er det en tur mere i veteranbilerne, eller vil man gerne lave noget, der er større, sammen med os?

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Trine Torp):
Finansministeren.

Kl. 17:57

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jamen allerførst var hr. Rasmus Jarlovs anke jo, at jeg kørte for lidt i veteranbil med ham. Og jeg må skuffe hr. Rasmus Jarlov: Når Tivoli igen åbner, vil det ikke være hr. Rasmus Jarlov, jeg tager med i de vogne der; det bliver to andre drenge, der kommer med – men det er på den helt personlige bane.

Vi vil meget gerne fortsætte det samarbejde, som vi har haft med Radikale Venstre og i øvrigt SF, Enhedslisten og andre partier om at styrke indsatsen også over for vores sårbare børn og unge. Det har vi jo bl.a. gjort med initiativer i de år, vi har samarbejdet her, i forhold til psykiatrien, i forhold til at styrke folkeskolen, i forhold til at styrke læreruddannelsen – for bare at tage nogle elementer.

Så er der pædagogområdet, som jo også er en af de diskussioner, vi har, og hvad vi kommer til at have med i vores finanslovsforslag, og hvad der måtte komme med i en finanslovsaftale til næste år, er nok lige – med al respekt – en postgang for tidligt at sige noget om. Vi skal lige have vedtaget finansloven for i år. Men jeg håber meget – og tror også – at vi til næste år kan lave gode ting sammen.

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Lotte Rod.

Kl. 17:59

Lotte Rod (RV):

Jeg glæder mig også til, at vi skal forhandle, og det skal vi nok bruge tid på. Så derfor bare et spørgsmål til: Deler finansministeren min analyse? Er finansministeren enig i, at børn og unge i dag har brug for mere kontakt til voksne, end de har, altså at de oplever, at deres pædagoger og deres lærere har tid til dem, og at det dermed også er en prioritet for finansministeren, at vi har brug for flere lærere og pædagoger?

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:59 Vi er ikke sikre, før alle er sikre. Skulle vi ikke bruge nogle flere penge på tredje verden?

Kl. 18:03

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Ja, og det er præcis det, vi også som regering i samarbejde med bl.a. Radikale Venstre, SF og Enhedslisten ikke bare har set som en opgave, men også har sat handling bag i nu tre finanslove. Kan vi komme endnu længere ad den vej? Ja, det håber og tror jeg. Vi skal gøre det inden for en ansvarlig økonomisk ramme, men det er jo et kendetegn for de partier, der har taget ansvar her, at de har investeret massivt i at styrke vilkårene for vores børn og unge. Og jeg deler også opfattelsen af, at for mange børn og unge i dag har for lidt voksenkontakt og i det hele taget kunne have gavn og glæde af et stærkere fællesskab.

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er stadig væk lige et par korte bemærkninger, og derefter bliver der en kort pause, hvor vi skal have gjort klar til afstemning, men den næste er hr. Christian Juhl.

Kl. 18:00

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Danmark kan mere. Enhedslisten vil mere. Under valgkampen var der et tal, der gik igen og igen. 64.500 børn lever under fattigdomsgrænsen. Statsministeren svingede sig op og sagde: Jeg er børnenes statsminister, og det vil jeg blive ved med at være; vi vil bekæmpe børnefattigdom. Men så blev vi jo lidt skuffet, da vi så den såkaldte beskæftigelsesminister, som burde være en arbejdsminister. Det er ikke en bunden opgave, siger han så. Det er ikke et prestige-projekt for Socialdemokratiet. Hvad mener finansministeren om det spørgsmål? Så skal vi i gang med den børnefattigdom, eller skal den ligge og ulme i en kommission til efter valget? Hvad er planen?

Kl. 18:01

Tredje næstformand (Trine Torp):

Finansministeren.

Kl. 18:01

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Allerførst ligger det jo ikke og ulmer i nogen kommission. Der er en kommission, der har leveret sit arbejde og givet sit bud. Nu er der så politiske forhandlinger i gang, som jo også Enhedslisten deltager i, og der håber vi jo, at vi kan lande en god og fornuftig aftale, men der er heller ikke nogen, der skal være i tvivl om, at det er svære forhandlinger. Det tror jeg står klart for enhver. Vi håber selvfølgelig at kunne få et bredt flertal bag nogle fornuftige løsninger til gavn for Danmark. Derfor tror jeg bare, at jeg i al stilfærdighed må sige, at den diskussion og den forhandling hører til hos beskæftigelsesministeren, som jeg synes har udtrykt sig klart og præcist om, hvad der er regeringens position på det spørgsmål.

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 18:02

Christian Juhl (EL):

Når det ikke er noget prestigeprojekt, er det grimt at kalde sig børnenes minister efter min mening. Der er også et andet område, hvor vi gerne vil videre i Enhedslisten. Udviklingsbistanden står stille på 0,7 pct. af bni, selv om vi er verdens rigeste land og verdens bedste økonomi og det ser godt ud i fremtiden. De fattige bliver fattigere og har større problemer. Klimabistanden fik et lille nøk, men slet ikke det, som Lars Løkke Rasmussen og Socialdemokraterne lovede, da han bandede i bordet her i København. Det samme gælder hjælpen til vaccine. 0,7 pct. i de fattigste lande er vaccineret for første gang.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Ministeren.

Kl. 18:03

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Danmark har et ansvar, også i forhold til at hjælpe de fattigste lande, og det gør vi også. De 0,7 pct. er der meget, meget få lande i verden der lever op til. Danmark er et af de lande, der gør det. Det er ikke til diskussion, at det skal vi fortsat gøre. Jeg tror også, at hvis man ser på det netop overståede CUP-møde i Glasgow, var der meget bred anerkendelse af Danmarks rolle og det ansvar, vi tager på os, når man ser internationalt på det. Vi har på ingen måde noget at skamme os over. Vi har til gengæld en stor opgave, og jeg håber, at andre lande vil lade sig inspirere af det danske eksempel og bidrage med mere, end de gør, for det vil være rigtig væsentligt, i forhold til at vi kan løse de klimaudfordringer, vi står med globalt.

Kl. 18:04

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Morten Dahlin.

Kl. 18:04

Morten Dahlin (V):

Tak for det. Finansministeren har både i dag og i offentligheden brugt en del tid på at tale om, hvordan den her finanslov styrker sundhedsvæsenet. Derfor kunne jeg godt tænke mig at dykke ned i et lille, men dog også ret vigtigt hjørne af sundhedsvæsenet, nemlig den del af sundhedsvæsenet, der handler om fertilitetsbehandling. Vi er nu oppe på, at hvert tiende barn i Danmark kommer til verden som følge af fertilitetsbehandling. Det betyder også, at ventelisterne, ventetiderne er skudt i vejret. Visse steder i landet skal man nu vente i op til et år på at få den fertilitetsbehandling, som man har brug for. Og når vi taler om fertilitet, ved vi alle sammen, at uret tikker, og at tid er vigtigt.

Derfor er mit spørgsmål bare: Hvilke initiativer er det, man har taget i den her finanslov for at hjælpe de mange ufrivilligt barnløse danskere?

Kl. 18:05

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 18:05

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Tak til hr. Morten Dahlin for at rejse en meget relevant problemstilling. Det er rigtig, at der er rigtig mange familier, der er berørt af fertilitetsudfordringer, og det har en meget stor betydning for selvfølgelig det enkelte par, men jo også for vores samfund som helhed.

I den her finanslov er der to særskilte initiativer på sundhedsområdet. Det ene er en ekstra milliard til at få vores sygehusvæsen igennem en coronavinter, og det andet er at styrke indsatsen omkring fødende, også i graviditeten.

Derudover har vi gjort noget, som jeg kunne ønske mig at hr. Morten Dahlins regering havde taget på sig, da den havde ansvaret, nemlig at give et generelt økonomisk løft til regionerne, sådan at de får langt bedre vilkår til at kunne prioritere det, de inden for sundhedsvæsenet gerne vil bruge kræfterne på. Så vi har givet regionerne bedre muligheder, end der har været tidligere. Jeg siger ikke, at vi har løst alle problemer, men vi har givet dem langt bedre muligheder, end der var under den tidligere regering.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Så er det hr. Morten Dahlin.

Morten Dahlin (V):

Tak for svaret, som jo desværre ikke rigtig var et svar på det, jeg spurgte om, nemlig hvad man konkret havde gjort på fertilitetsområdet. Og man har bestemt ikke løst problemerne på det her område.

Men nu skal alt jo ikke gå op i kritik. Jeg har også et forslag med til finansministeren, for løsningen på det her problem er faktisk ret simpel. Man kan gøre det, som tidligere Venstre-regeringer – godt nok med socialdemokratisk modstand – har gennemført, nemlig en behandlingsgaranti, hvor man siger til de ufrivilligt barnløse par ligesom andre steder i sundhedsvæsenet: Hvis ventetiden i det offentlige er for lang, giver vi jer et frit valg til at kunne gå ud og søge behandling i det private på det offentlige regning.

Er det noget, regeringen kan støtte?

Tredje næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Jeg tror faktisk, at det var en ret vigtig del af svaret, jeg gav lige før, nemlig at vi generelt giver regionerne en bedre økonomi end den, de havde under hr. Morten Dahlins regering. Det gælder ikke alene i forhold til de opgaver, man skal løse, når det gælder fertilitet; det gælder bredt i det danske sundhedsvæsen.

Derfor er det af afgørende betydning, at vi har givet det løft, som i øvrigt også er blevet anerkendt af hr. Morten Dahlins partifælle, fru Stephanie Lose. Betyder det, at alle problemer er løst? Nej. Betyder det, at vi kan se på idéer inden for sundhedsvæsenet? Gerne.

Det konkrete forslag synes jeg man skal rejse over for sundhedsministeren og tage en drøftelse med ham omkring.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så tak til finansministeren. Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet, og vi går til afstemning.

Før vi begynder afstemningen, holder vi en kort pause, og mødet udsættes. Det vil give mulighed for at få rengjort trykskærmene og klargjort afstemningssystemet, så I kan logge jer ind på hver anden plads. Jeg skal derfor bede jer om at forlade salen i god ro og orden.

Mødet genoptages i dag kl. 18.20.

Mødet er udsat. (Kl. 18:08).

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er genoptaget.

Vi skal nu i gang med afstemningerne, og jeg vil bare sige, at vi har mange afstemninger – ca. 100 afstemninger – foran os, og jeg beder virkelig inderligt om, at man kontrollerer meget grundigt, at det er ens navn, der står i displayet. For det er rent faktisk sådan, at det, hvis nu vi ikke får koncentreret os om at foretage de her afstemninger og der går fejl i det, godt kan laves om, men at det så ikke bliver i det her møde, men formodentlig i et møde den 24., kl. 16.00. Derfor appellerer jeg til, at vi nu alle sammen koncentrerer os

Kl. 18:06 om at komme igennem de her afstemninger. Jeg skal gøre mit til, at vi kan komme igennem det, og jeg beder endnu en gang om, at man lige kontrollerer, at det er ens navn, der står i displayet, så man har fået sig trykket rigtigt ind. Jeg skal også lige være sikker på, at Zenia Stampe er på plads, og at det også er i ordenovre hos jer nu. Det ser ud, som om alt er i orden nu.

Derfor går vi så i gang med afstemningerne.

Til § 5. Statsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Til § 6. Udenrigsministeriet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 636 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 35 (V, DF og LA), imod stemte 57 (S, SF, RV, EL, NB, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 7 (KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 18:07

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 666 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 12 (DF og NB), imod stemte 87 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 3-5 af finansministeren?

De er vedtaget.

Kl. 18:08

Der stemmes om ændringsforslag nr. 667 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 12 (DF og NB), imod stemte 87 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 668 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

Kl. 18:20

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6 og 7 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 616 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 8 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 669 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 9 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Kl. 18:24

Der stemmes om ændringsforslag nr. 617 af NB, og der kan stemmes.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 618 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 84 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 619 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 2 (NB), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 12 (DF og LA).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 670 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 10 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 671 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 12 (DF og NB), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 11 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 81 (S, V, SF, RV, EL, LA, FG, ALT og IA), imod stemte 12 (DF og NB), hverken for eller imod stemte 7 (KF).

Ændringsforslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 12 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 672 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 673 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 674 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 675 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 13 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 620 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 4 (NB og LA), imod stemte 96 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 14 og 15 af finansministeren?
De er vedtaget.

Til § 7. Finansministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 16-22, 702 og 23-39 af finansministeren?

- De er vedtaget.
- Til § 8. Erhvervsministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 40 af finansministeren?
Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 41 af finansministeren, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 89 (S, V, DF, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), imod stemte 11 (KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er vedtaget.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 42-48, 703 og 50-64 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Til § 9. Skatteministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 65-77 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Til § 11. Justitsministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 78-86 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 676 af DF, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 37 (V, DF, NB og LA), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 87-90 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Kl. 18:29
- Til § 12. Forsvarsministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 91-95 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Til § 13. Indenrigs- og Boligministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 96-102, 704-706, 103, 707 og 104-111 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Til § 14. Udlændinge- og Integrationsministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 112 af finansministeren?
Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 637 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 708 af finansministeren?
Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 638 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 36 (V, KF, NB, LA og FG), imod stemte 64 (S, DF, SF, RV, EL, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 114-123 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 621 af NB, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 12 (DF og NB), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 622 af NB, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 12 (DF og NB), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 709 af finansministeren?
Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 623 af NB, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 2 (NB), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 125 af finansministeren?
Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 624 af NB, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 2 (NB), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 126 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 625 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 2 (NB), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 127-129, 710, 711 og 132 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 626 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 12 (DF og NB), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 133-137 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 15. Social- og Ældreministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 138-148 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 677 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og FG), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 149-157 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 678 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og FG), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 679 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og FG), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 158-168 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 680 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 21 (DF, KF, NB og FG), imod stemte 79 (S, V, SF, RV, EL, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 18:35

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 169 og 170 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 639 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 40 (V, DF, NB, LA, FG og 1 (KF) (ved en fejl), imod stemte 53 (S, SF, RV, EL, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 6 (KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 171 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 681 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 46 (V, DF, KF, NB, LA og FG), imod stemte 54 (S, SF, RV, EL, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 172 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 173 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 98 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, FG, ALT og IA), imod stemte 2 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 174-177 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 682 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 12 (DF og FG), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 2 (NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 178 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Til § 16. Sundhedsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 179-195 af finansministeren?

- De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 640 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 46 (V, DF, KF, NB, LA og FG), imod stemte 54 (S, SF, RV, EL, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 196 af finansministeren?
Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 683 af DF, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 10 (DF), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 2 (NB).
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 197-199 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 684 af DF, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 10 (DF), imod stemte 89 (S, V, SF, RV, EL, KF, NB, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 200-205 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 685 af DF, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 14 (DF, NB og FG), imod stemte 84 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 206 af finansministeren?
Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 686 af DF, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 35 (V, DF og FG), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 2 (NB).
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 207-214 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 215 af finansministeren, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 66 (S, DF, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), imod stemte 11 (KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 23 (V).
- Ændringsforslaget er vedtaget.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 216-218 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Kl. 18:40
- Til § 17. Beskæftigelsesministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 219-222, 712, 224-229, 713, 231, 714, 715, 234-240, 716, 242-244, 717, 246-266, 718, 719 og 269-293 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 294 af finansministeren, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), imod stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er vedtaget.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 295-297 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 627 af NB, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 11 (DF og NB), imod stemte 87 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 687 af DF, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 12 (DF og NB), imod stemte 87 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 298 af finansministeren?
Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 688 af DF, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.
- For stemte 12 (DF og NB), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 720 og 299-303 af finansministeren?
De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 642 af V, og der kan stemmes.

- Afstemningen slutter.
- For stemte 37 (V, DF, NB og LA), imod stemte 62 (S, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 304-309 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Til § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 310-350, 721 og 352-361 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Til § 20. Børne- og Undervisningsministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 362-365 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 643 af V, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 366-374 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 644 af V, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 27 (V, LA og FG), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, NB, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 375 af finansministeren, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), imod stemte 2 (LA), hverken for eller imod stemte 12 (DF og NB).
- Ændringsforslaget er vedtaget.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 376-399 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 400 af finansministeren, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 91 (S, V, DF, SF, RV, EL, LA, FG, ALT og IA), imod stemte 9 (KF og NB), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er vedtaget.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 401-429 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Kl. 18:45
- Til § 21. Kulturministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 430-434, 722 og 436 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 628 af NB, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 4 (NB og LA), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 437-447 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 689 af DF, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 14 (DF, NB og FG), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 448-452 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 629 af NB, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 4 (NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 453 af finansministeren?
- Det er vedtaget.
- Der stemmes om ændringsforslag nr. 690 af DF, og der kan stemmes.
- Afstemningen slutter.
- For stemte 12 (DF og FG), imod stemte 88 (S, V, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.
- Ændringsforslaget er forkastet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 454-456 af finansministeren?
- De er vedtaget.
- Til § 22. Kirkeministeriet.
- Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 457 og 458 af finansministeren?
- De er vedtaget.

Til § 23. Miljøministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 459-462 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 463 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 100 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, NB, LA, FG, ALT og IA), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er enstemmigt vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 464 af finansministeren?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 691 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 37 (V, DF, NB og FG), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 7 (KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 465 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 82 (S, V, SF, RV, EL, NB, LA, FG, ALT og IA), imod stemte 7 (KF), hverken for eller imod stemte 10 (DF).

Ændringsforslaget er vedtaget.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 466-468 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 645 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 39 (V, DF, NB, LA og FG), imod stemte 61 (S, SF, RV, EL, KF, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 469-479 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 480-492 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 692 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 37 (V, DF, NB og FG), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 7 (KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 493-498 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 693 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 39 (V, DF og KF), imod stemte 61 (S, SF, RV, EL, NB, LA, FG, ALT, IA og 1 (KF) (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 499-501 af finansministeren?

De er vedtaget.

Kl. 18:49

Til § 28. Transportministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 502-533 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 29. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 534-536, 723 og 537-564 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 646 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 37 (V, DF, NB og FG), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 565-567, 724 og 568-574 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 35. Generelle reserver.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 630 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 27 (V, NB og LA), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 575-579 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 694 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 580 og 581 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 631 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 34 (V, KF, NB og LA), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 695 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 37 (V, DF, NB og LA), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 582 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 696 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 37 (V, DF, NB og LA), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 632 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 34 (V, KF, NB og LA), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 583-596 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 697 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og LA), imod stemte 85 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 597-606 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 633 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 14 (DF, NB og FG), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 18:54

Der stemmes om ændringsforslag nr. 647 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 34 (V, KF, NB og LA), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 648 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 29 (V, NB, LA og FG), imod stemte 53 (S, SF, RV, EL, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 17 (DF og KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 649 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 55 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 650 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 31 (V, KF og NB), imod stemte 68 (S, DF, SF, RV, EL, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 651 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 35 (V, DF og NB), imod stemte 58 (S, SF, RV, EL, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 7 (KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 652 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 42 (V, DF, KF og LA), imod stemte 58 (S, SF, RV, EL, NB, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 653 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 654 af V, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 34 (V, DF og FG), imod stemte 65 (S, SF, RV, EL, KF, NB, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 655 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 36 (V, DF, NB og FG), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 656 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 42 (V, DF, KF og FG), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 2 (NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 657 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 658 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 43 (V, DF, KF, LA og FG), imod stemte 53 (S, SF, RV, EL, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 2 (NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 659 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 33 (V og DF), imod stemte 67 (S, SF, RV, EL, KF, NB, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 660 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 37 (V, DF, NB og LA), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 661 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 33 (V og DF), imod stemte 67 (S, SF, RV, EL, KF, NB, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 662 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 37 (V, DF, NB og FG), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 7 (KF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 663 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 37 (V, DF, NB og LA), imod stemte 63 (S, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 19:00

Der stemmes om ændringsforslag nr. 698 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 699 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 12 (DF og FG), imod stemte 79 (S, V, SF, RV, EL, LA, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 9 (KF og NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 700 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 38 (V, DF og KF), imod stemte 60 (S, SF, RV, EL, NB, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 607 og 608 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 36. Pensionsvæsenet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 609 af finansministeren?
Det er vedtaget.

Til § 37. Renter.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 725-760 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 38. Skatter og afgifter.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 664 af V, og der kan stemmes.
Afstemningen slutter.

For stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 55 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 701 af DF, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 33 (V og DF), imod stemte 64 (S, SF, RV, EL, KF, LA, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 2 (NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 761 af finansministeren, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 58 (S, SF, RV, EL, LA, FG, ALT, IA og 1 (V) (ved en fejl)), imod stemte 39 (V, DF og KF), hverken for eller imod stemte 2 (NB).

Ændringsforslaget er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 665 af V, og der kan stemmes. Afstemningen slutter.

For stemte 44 (V, DF, KF, NB og LA), imod stemte 54 (S, SF, RV, EL, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 762-769 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 634 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 4 (NB og LA), imod stemte 86 (S, V, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 10 (DF).

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 770-772 og 613 af finansministeren?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 635 af NB, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 4 (NB og LA), imod stemte 96 (S, V, DF, SF, RV, EL, KF, FG, ALT og IA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 773-784 og 614 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 40. Genudlån m.v.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 785-798 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 41. Beholdningsbevægelser m.v.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 799-803 af finansministeren?

De er vedtaget.

Til § 42. Afdrag på statsgælden (netto).

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 804-806 af finansministeren?

De er vedtaget.

[Hermed er afstemningen om ændringsforslagene slut.

Jeg foreslår, at behandlingen af finanslovsforslaget standses, og at lovforslaget henvises til fornyet behandling i Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Sagens behandling stilles herefter i bero.]

Så kom vi igennem det med en koncentreret indsats. Tak for det.

Kl. 19:04

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Nu vil der blive en halv times pause, hvor bl.a. Finansudvalget teknisk skal gennemgå det her. Jeg håber ikke, I finder nogen fejl. Men om en halv time skal vi mødes igen, og så er der et par enkelte afstemninger.

Så vi mødes igen kl. 19.35.

Mødet er hævet. (Kl. 19:04).